

JELENTÉS
A BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG
2018. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Eger, 2019. 08. 23.

Rónai Kálmánné
igazgató

A jelentést elfogadom.

Balczó Bertalan
helyettes államtitkár

Összeállította:

Rónai Kálmánné
Dudás György
Hegyi Tünde

Baranyiné Kelemen Erzsébet, Baráz Csaba, Bernáthné Szabó Gabriella, Farkas Roland, Ferenczy Gergely, Gombkötő Péter, Holló Sándor, Horkay Ágnes, Kovács Károly, Kovács Krisztián, Magos Gábor, Nagy Julianna, dr. Nagy Károly, Pozsonyi András, Schmotzer András, Sulyok József, Szarvas Imre, Szögedi Zsuzsanna, Veres-Kun Ágnes, Vajda Zoltán

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

1. BEVEZETÉS	4
2. SZEMÉLYI ÁLLOMÁNY.....	6
3. OLTALOM ALATT ÁLLÓ TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS TERÜLETEK ADATAI, INFORMÁCIÓI.....	10
3.1. ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ VÉDETT, VÉDELEMRE TERVEZETT TERMÉSZETI, NATURA 2000 ÉS EGYÉB TERÜLETEK ÉS EZEK VÁLTOZÁSAI.....	10
3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek	10
3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek.....	15
3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek	17
3.1.4. Natura 2000 területek	20
3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek	21
3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületei.....	28
3.2. TERÜLET NÉLKÜL, EGYEDI JOGSZABÁLYAL VÉDETT ÉS VÉDELEMRE TERVEZETT ÉRTÉKEK	31
3. 2.1. Védett mesterséges üregek	31
3.3. EGYÉB SPECIÁLISAN MEGKÜLÖNBÖZTETETT VÉDELEMBEN RÉSZESÜLŐ TERÜLETEK.....	31
3.4. MAGAS TERMÉSZETI ÉRTÉKŰ TERÜLETEK.....	32
3.5. TERÜLETVÁSÁRLÁSOK, KISAJÁTÍTÁSOK ADATAI.....	33
3.6. SAJÁT VAGYONKEZELÉSŰ TERÜLETEK	35
4. KUTATÁS ÉS MONITOROZÁS	41
4.1. KUTATÁS	41
4.2. MONITOROZÁS	42
4.3. TIR-BE BETÖLTÖTT ÉS BETÖLTÉSRE ELŐKÉSZÍTETT ADATOK	59
4.4. JELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG.....	59
5. TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TEVÉKENYSÉG	60
5.1. A) TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERVEK	60
5.1.B) NATURA 2000 FENNTARTÁSI TERVEK.....	64
5.2. ÉLŐHELY-FENNTARTÁS, KEZELÉS	66
5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	66
5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése.....	69
5.3. ÉLŐHELY-REHABILITÁCIÓ	76
5.4. FAJMEGŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGEK	77
5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások	77
5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése	78
5.4.3. Védett fajokkal kapcsolatos illegális cselekmények észlelése	87
5.5. IDEGENHONOS INVÁZIÓS FAJOKKAL KAPCSOLATOS GYAKORLATI TEVÉKENYSÉGEK	87
5.6. GÉNMEGŐRZÉS.....	88
5.6.1. Génmegőrzési tevékenységek ismertetése állatok esetében	88
5.6.2. Egyéb állatállomány, kezelésük	93
5.6.3. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében	93
5.7. ERDŐTERÜLETEK, ERDŐGAZDÁLKODÁS	94
5.7.1. Nem saját vagyongazdálkodásban lévő védett vagy Natura 2000 erdőterületek	94
5.7.2. Erdőrezervátum felmérésének főbb eredményei	95
5.7.3. Saját vagyongazdálkodásban lévő erdőterületek kezelése.....	97
5.8. VADÁSZTERÜLETEK, VADGAZDÁLKODÁS.....	101
5.9. HALGAZDÁLKODÁSI VÍZTERÜLETEK	102

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

5.9.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek	102
5.9.2. Védett természeti területen található halastavak	102
5.10. TERMÉSZETVÉDELMI MENTŐTEVÉKENYSÉG	103
6. TÁJVÉDELEM.....	108
6.1. EGYEDI TÁJÉRTÉKEK (TELEPÜLÉSENKÉNTI KIMUTATÁS, VÁLTOZÁSOK).....	108
6.2. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK, VALAMINT TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV ÉS TELEPÜLÉSKÉPI RENDELET VÉLEMÉNYEZÉSE, KÖZREMŰKÖDÉS AZ ELKÉSZÍTÉSBN, ADATSZOLGÁLTATÁS.....	113
6.3. FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓK ÉS EGYÉB TERVEK VÉLEMÉNYEZÉSE, KÖZREMŰKÖDÉS AZ ELKÉSZÍTÉSBN	116
6.4. TÁJVÉDELMI JELENTŐSÉGŰ BEAVATKOZÁSOK	116
7. PROJEKTEK.....	118
8. JOGI ÉS ÜGYIRATFORGALOMMAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉG.....	132
8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára	134
8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés	136
8.2. SZABÁLYSÉRTÉS	136
8.3. TERMÉSZETVÉDELMI BÍRSÁG	137
8.4. BÜNTETŐ ÜGYEK	138
8.5. POLGÁRI PEREK	139
9. TERMÉSZETVÉDELMI ŐRSZOLGÁLAT	140
9.1. ALAPADATOK.....	140
9.1.1. Személyi feltételek	140
9.1.2. Technikai felszereltség, őrszolgálati irodák.....	140
9.1.3. Polgári Természetőrök.....	141
9.2. FELADATELLÁTÁS.....	141
9.2.1. Hatósági feladatellátás	141
9.2.2. Együttműködés más hatóságokkal	143
9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása	144
10. KÖLTSÉGVETÉS ÉS VAGYON	148
10.1. KIADÁSOK (TERÜLETKEZELÉSRE, VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK, NEM VÉDETT NATURA 2000 TERÜLETEK)	148
10.2. BEVÉTELEK	151
10.3. VAGYON.....	155
10.3.1. Befektetett eszközök.....	156
10.3.2. Forgóeszközök.....	157
10.4. ÉPÜLETEK	158
10.5. ESZKÖZÖK.....	161
11. BEMUTATÁS, OKTATÁS, TÁRSADALMI KAPCSOLATOK.....	162
11.1. ÖKOTURISZTIKAI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI INFRASTRUKTÚRA	163
11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok	163
11.1.2. Tanösvények, terepi bemutatóhelyek.....	166
11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek.....	177
11.1.4. Erdei iskolai bázishelyek.....	180
11.1.5. Szálláshelyek.....	180

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

11.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények.....	181
11.2. ÖKOTURISZTIKAI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMOK, SZOLGÁLTATÁSOK	181
11.2.1. Szakvezetési túrák, speciális túrák.....	181
11.2.2. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények	182
11.2.3. Erdei iskolák, erdei óvodák.....	183
11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások.....	184
11.2.5. Kiadványok.....	184
11.2.6. Látogatóstatisztika	200
11.3. TÁRSADALMI KAPCSOLATOK.....	202
11.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyszerrendszere működése, pályázati eredmények, programok bemutatása	203
11.4. TERVEZETT FEJLESZTÉSEK (2019).....	207
11.5. EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOK.....	210
11.6. FONTOSABB ESEMÉNYEK.....	213
12. KÖZFOGLALKOZTATÁS	214
12. 1. ALAPFELADATOK, SZEMÉLYI FELTÉTELEK	214
12. 2. ELVÉGZETT FELADATOK, EREDMÉNYEK	214
12. 3. TAPASZTALATOK.....	218
12. 4. JAVASLATOK	218
13. KAPCSOLATTARTÁS HAZAI PARTNERSZERVEZETEKSEL	219
14. BELFÖLDI ÉS KÜLFÖLDI EGYÜTTMŰKÖDÉS	221
15. ELLENŐRZÉS	224
16. ÉVES MUNKA LEGFONTOSABB ÖSSZEFOGLALÁSA	239
17. FONTOSABB CÉLKITŰZÉSEK A KÖVETKEZŐ ÉVRE (MUNKATERV)	241
17.1. KEZELÉSI TERVEK, FENNTARTÁSI TERVEK, VÉDETTÉ NYILVÁNÍTÁS, NATURA 2000 TERÜLETEK	241
17.2. KUTATÁS, ALAPÁLLAPOT-FELMÉRÉS, MONITOROZÁS.....	241
17.3. ÉLŐHELY-KEZELÉS, FENNTARTÁS	246
17.4. TERÜLETI VÉDETTSÉGTŐL FÜGGETLEN FAJMEGŐRZÉSI BEAVATKOZÁSOK.....	247
17.5. ÉLETTELEN TERMÉSZETI ÉRTÉKEK VÉDELME	248
17.6. OKTATÁS, BEMUTATÁS, TÁRSADALMI KAPCSOLATOK.....	248
17.7. PÁLYÁZATOK TERVEZETT VÉGREHAJTÁSA	250

1. Bevezetés

A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi szakmai tevékenységét a folytonosság, a szakmai feladatok magas színvonalú ellátása jellemezte a külső körülményekhez való alkalmazkodás mellett.

Küzdelmes, de sikeres évet zártunk. Számos szakmai és szervezeti kihívással szembesültünk, melyeket menedzsmentünknek, szervezeti egységeink összehangolt munkájának, szakértő kollégáink elkötelezett feladatellátásának köszönhetően zökkenőmentesen megoldottunk, a folyamatos működés fenntartása mellett számos területen eredményesen előre léptünk.

Természetvédelmi alapfeladataink, területkezelési központjaink, állatállományunk, kezelési feladataink ellátása kiegyensúlyozott volt, létesítményeink, bemutatóhelyeink folyamatosan üzemeltek. Állandó létszámunk mobilizálásával, vállalkozások bevonásával a közfoglalkoztatási program megszűnésével jelentkező feladat-átstrukturálást szervezeti alkalmazkodással oldottuk meg.

Folytattuk élőhely-kezelési valamint fajmegőrzési programjainkat. A védett területek körzeti erdőtervezéseiben képviseltük a természet érdekeit. Hiánypótló jelleggel ismét elindítottuk a nem a vagyonkezelésünkben lévő fajgazdag bükk hegyi rétek fenntartó és rehabilitációs kezelését is.

Az inváziós fajok visszaszorítása érdekében intenzív felmérő, valamint kezelési tevékenységet végeztünk. A probléma kiterjedtségére tekintettel tájékoztattuk az önkormányzatokat a jelenlegi helyzetről, és várható veszélyekről valamint javaslatokat tettünk a védekezés módjaira. Ennek érdekében több fórumon előadásokat tartottunk.

Az elmúlt év egyik legnagyobb médiahírt kiváltó eseménye a nagyragadozók újbóli feltűnése Magyarországon, kiemelten az ország területén áthaladó medvék keltették fel a nagyközönség figyelmét. A lakosság tájékoztatása, az érintettek hasonló esetekre való felkészítése érdekében nagy sikerű lakossági fórum-sorozatot szerveztünk az érintett térségekben.

Kommunikációs és ökoturisztikai feladataink között kiemelt volt az ökoturisztikai létesítmények működésének az optimalizálása. A cél egy hálózat kialakítása a működési területünkön, ahol a bemutatóhelyek egymást ajánlva kínálnak komplex élményláncot a hozzánk látogatóknak.

A természetismereti oktatás terén belföldi oktatási intézményekkel együttműködési megállapodásban rögzítettek szerint részt veszünk a szakképzések, szakmai gyakorlatok, terepgyakorlatok szervezésében, irányításában, szakdolgozatok és diplomamunkák témavezetésében, közérdekű önkéntes tevékenység vagy közösségi szolgálat végzésében. Részt vettünk többek között a XXVI. Teleki Pál Kárpát-medencei földrajz-földtan verseny országos döntőjének megszervezésében és levezetésében.

Folytattuk hazai és nemzetközi pályázataink lebonyolítását, számos pályázatban partnerként vettünk/veszünk részt. Összesen 17 futó projektünk (KEHOP, LIFE/LIFE+, GINOP, Interreg, összesen 6.836,2 mFt támogatás) sikeres menedzsmentje, a beszerzések, közbeszerzések lefolytatása, a tervezési és kivitelezési munkák irányítása folyamatos megfeszített munkát igényelt. Több programunk a befejezés fázisába került, új projektjeink kivitelezési munkái is elindultak. Így például sikeresen zártuk „A kék vércse védelme a Kárpát-medencében” című LIFE pályázatunkat, megkezdődtek a „Kapu a Mátra kincseihez” című KEHOP pályázatunk kivitelezési munkái, befejeződött az új őrszolgálati iroda építése Tardon.

A Bükk Nemzeti Park természetvédelmi kezelési tevének egyeztetését folytattuk az érintett erdőgazdaságokkal és önkormányzatokkal. Elvégeztük 8 kezelési terv felülvizsgálatát, elkészítettük 10 db földtani alapszelvény kezelési tervét, 10 db forrás vagy forráscsoport (összesen 15 db forrás) felmérését és védetté nyilvánítási felterjesztési anyagát.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Natura 2000 területeink jelentős részére elkészültek azok fenntartási tervei (47 darab), amelyből 5 vár a Szakmai Bizottság elfogadására, a többit véglegesítettük, valamint megkezdjük további 7 területre a tervkészítési folyamatot.

Aktív, irányító szerepet vállaltunk a Bükk-vidék Geopark létrehozásának előkészítő munkálataiban. A Geopark megalapítása érdekében együttműködési megállapodásokat kötöttünk szakmai szervezetekkel, elkészítettük a gesite-ok felmérését és térképét, szakmai felmérésekben vállaltunk partnerséget, nemzetközi szakmai konferenciákon vettünk részt, számos geosite kitáblázását, tanösvény létrehozását végeztük el, több népszerűsítő terepi programot szerveztünk, kiadványokat, térképeket, honlapot készítettünk a Geopark értékeiről.

Sikeresen lezajlott a Novohrad-Nógrád Geopark UNESCO általi nemzetközi felülvizsgálata, melyben aktív vezető szerepet vállaltunk. A felülvizsgálat eredményeként a terület újabb négy évig viselheti a Globális Geopark címet.

Feladataink ellátásában nemcsak hazai partnerszervezetekkel, hanem külföldi természetvédelmi szervezetekkel is együttműködünk, közös kutatási és monitorozási programok, konferenciák, közös pályázatok révén. Partneri körünk egész Európára kiterjed, tagjai vagyunk az EUROPARC szövetségnek és alapítói annak Kelet- Közép Európai Szekciójának. Kutatási együttműködési megállapodást kötöttünk több külföldi intézettel, mely együttműködés keretében értékes új adatokat kapunk természetvédelmi kezelési feladataink ellátásához is.

2. Személyi állomány

Megnevezés		Szakképzettség				
		alapfokú	középfokú	felsőfokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2018-ban szerzett vizsgák, diplomák
dolgozók (fő)	Kormánytisztviselő	-	6	85	57	111
	Munka Törvénykönyv hatálya alá tartozó	8	44	9	9	-
	Szerződéses	-	-	-	-	-
Összesen		8	50	94	66	111

1. A nemzeti park-igazgatóságok részéről a védett természeti területek és a Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán nem hazai költségvetési források terhére foglalkoztatottak száma (fő)	
1.1. Kormánytisztviselők - teljes munkaidőben	-
1.2. Szerződéses munkavállalók - teljes munkaidőben	-
1.3. MTvK munkavállalók - teljes munkaidőben	14
1.4. Kormánytisztviselők - részmunkaidőben	-
1.5. Szerződéses munkavállalók - teljes munkaidőben	-
1.6. MTvK munkavállalók - teljes munkaidőben	-
2. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán alkalmazott közfoglalkoztatottak száma (fő)	-
3. A védett természeti területek és Natura 2000 területek természetvédelmi kezelése kapcsán az igazgatósággal írásos megállapodás alapján együttműködő vállalkozások érintett munkavállalóinak becsült száma (fő)	
3.1 Turisztikai szolgáltatók	52
3.2. Megbízott tervező/kivitelező vállalatok	1.150
3.3. Gazdálkodók, mezőgazdasági, erdészeti vállalkozások	650-700
3.4. Egyéb	650

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Jóváhagyott létszámunk 123 fő. Átlagos statisztikai létszámunk: 226 fő. Létszámunk a közfoglalkoztatottakat nem számítva 163 fő.

Az engedélyezett létszámtól való eltérést (átlagban + 63 fő) 63 fő közfoglalkoztatott, 9 fő pályázati forrásból foglalkoztatott, 6 fő megváltozott munkaképességű foglalkoztatott 2 fő GYED-en és GYES-en lévő foglalkoztatott alkalmazása okozza. A megváltozott munkaképességű dolgozók esetén nem fizetünk rehabilitációs járulékot. Igazgatóságunkon a kormánytisztviselők beállási szintje 2018. december 31-én 115 %.

Igazgatóságunkon a képzettségi szint megfelelő, felsőfokú végzettségű kormánytisztviselőink aránya 93 %. Az elmúlt évben is változás történt a felsőfokú végzettséggel rendelkezőknél. Jelenleg 1 fő felsőfokú továbbképzésben, 2 fő felsőfokú alapképzésben vesz részt. Betöltetlen álláshelyünk nincs.

Igazgatóságunkon a nyelvismereti szint javítása fontos feladat (nyelvismerettel rendelkezők aránya 62,6 %), ezért dolgozóink nyelvtanulását támogatjuk. Beszélt nyelvek a következők: angol, német, orosz és portugál, finn.

2018-ban több dolgozónk is részt vett továbbképzésen, illetve vizsgázott. Ezek a következők:

- 12 fő alapvizsga
- 5 fő szakvizsga (ebből 4 volt sikeres)
- 3 fő felsőfokú képzés
- 91 fő tanfolyamon/képzésen 6 fő kötelező mérlegképes továbbképzésen) vett részt.

Kormánytisztviselőink csak részben teljesítették a vállalt és kötelezően meghatározott továbbképzéseket.

Tárgyévben is sor került a 10/2013 (VI. 30.) KIM rendelet alapján a közszolgálati egyéni teljesítményértékelési rendszer (TÉR) használatára. Ez a központosított webes alkalmazás segíteni kívánja az értékelési folyamat végrehajtását. A teljesítményértékeléseket az értékelő vezetőknek január 31-ig kellett elkészíteniük. Az értékelés alapja az illetményeltérítéseknek is.

2018-ban történt személyi változások:

- 13 fő kormánytisztviselő kinevezésére került sor.
- 30 fő esetében kötött az igazgatóság munkaszerződést.
- Kormánytisztviselőink közül 5 fő jogviszonya közös megegyezéssel (köztük igazgatóhelyettesé és osztályvezetőé is), 2 fő áthelyezéssel, 2 fő jogviszonya a nyugdíjazásával szűnt meg.
- 3 vezetői kinevezés történt a jóváhagyott SzMSz alapján.
- 54 fő Munka Törvénykönyve alapján foglalkoztatott munkavállaló munkaviszonya szűnt meg.
- Igazgatóságunknál a 2018-ban 3 ütemben történt közfoglalkoztatás. 2018. január-február hónapokban 120 fő volt az átlaglétszám. Ezt követően 2018. március 1-től 2018. június 30-ig kötöttünk hatósági szerződést a Heves Megyei Kormányhivatallal. 2018. március 1-től június 30-ig terjedő időszakban 101 fő volt a közfoglalkoztatotti átlaglétszám. 2018. július hónapban átlagosan 61 fő volt a közfoglalkoztatotti létszám. 2018-ban átlagosan 63 fő/hó közfoglalkoztatott bevonása segített a védett természeti területek és természeti értékek megőrzésében, fenntartásában és bemutatásában.
- 2 fő gyeden lévő kollégánknak kiesését helyettesítéssel oldjuk meg.
- Egyszerűsített foglalkoztatás 5 fő esetében valósult meg.

2018. június 20-ától a Kormány 2051/2018. számú határozatával azonnali létszámszárlatot rendelt el. A létszámszárlat következtében nem volt lehetőség a határozott idejű munkaszerződések

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

hosszabbítására, ezért 2018. június 20-ától 2018. december 31-ig 31 fő munkavállalónak szűnt meg a jogviszonya. Ez a működésben komoly problémát jelentett: az igazgatóság a Munka Törvénykönyv hatálya alá tartozó munkavállalóinak több mint a felét elveszítette. Ezért a feladatellátások teljes körű újragondolására, tervezésére és szervezésére volt szükség.

Az ütemezett munka folyamatát törte derékba az azonnali létszámszárlat, hiszen egyrészt megszűnt a természetes kiválasztási folyamat, másrészt a közfoglalkoztatás azonnali kivezetésével az alábbi területeken jelentős élömunka hiánnyal kellett egyik napról a másikra szembe néznünk:

- Állattartó telepek állatállományának kisegítő ellátása
- Erdészeti ápoló, megújító tevékenységek
- A védett területek megkezdett, jó állapotban történő fenntartásának példaértékű folyamata,
- Ökoturisztikai célú bemutató és látogatóhelyeink
- Épülettakarítás, őrzés, gondnoki feladatok ellátása.

Két pályázatunk végrehajtása is veszélybe került a létszámszárlat elrendelésével:

- Az Igazgatóság azon **KEHOP** projektje, mely a hazai erdőkbe őshonos fafajokat kíván telepíteni, teljes mértékben ellehetetlenült a létszámszárlat miatt. Két teljes brigád 8 fővel + szakirányító erdősszel került volna felvételre az optimálisnak tartott július hónapban. Ekkor kezdték volna a munkák előkészítését és végrehajtását. Az előkészítéshez már felvettünk két brigádvezetőt, akik szervezték a tervezett júliusi brigád munkaerő felvételét. Jelen helyzetben határozott idejű munkaszerződésük lejártával kényszerből leszámoltak.

- A **Life4OakForests** „Természetvédelmi kezelési eszközök a Natura 2000 tölgyesek biológiai sokfélesége szerkezeti és összetételi növeléséhez” című, LIFE16 NAT/IT/000245 számú LIFE pályázat keretében betervezése került két négy fős brigád (főként fizikai munkára), akiknek a feladatai közé tartozik többek között a kezelésünkben levő őshonos tölgyes állományok erdőszerkezetének javítása, ezáltal ezen erdők biodiverzitásának növelése, kis léptékű beavatkozások, valamint a hatások folyamatos monitorozása. Ezen feladatok kiadásaira (bér és dologi kiadások) hozzávetőleg 170 000 000 Ft LIFE támogatás lett elkülönítve a projekt időszaka alatt.

A fent felsorolt feladatok ellátásához szükséges szakértelemmel és szabad kapacitással a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság nem rendelkezik. A projekt sikeres megvalósításához az említett munkaerő megléte elengedhetetlenül szükséges lett volna, mely nélkül a pályázatban vállalt feladatok nem teljesíthetők.

Kényszerintézkedéseket hajtottunk végre az alábbiak szerint:

A feladatok azonnali átszervezése időt igényelt volna, ezért az ütemezett átállás helyett kényszerintézkedések történtek:

- vállalkozások bevonása által
- tevékenységek, létesítmények külső vállalkozás általi üzemeltetésével
- magas kisegítő munkát igénylő, közfoglalkoztatottak közreműködésével ellátott feladatok kivezetésével
- két pályázat esetében, a projektben foglalt feladatok ellátása hátráltatva volt, nem sikerült megoldani 2018. évben a pozíciók betöltetlensége miatt.

2018-tól – az új jogi szabályozásnak megfelelően - Igazgatóságunk a munkáltatói intézkedéseket elektronikus úton juttatja el munkavállalói részére. A munkaviszonyban álló személyekkel való elektronikus munkaügyi kapcsolattartására a dokumentumküldési és hitelesítési

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

szolgáltatást nyújtó eHR-FORM alkalmazás-t vesszük igénybe. Ennek során az aláírt hitelesített dokumentumokat az ügyfélkapun keresztül küldjük meg a dolgozóinknak. A munkavállalók szintén ezen a felületen küldik vissza az aláírt dokumentumokat.

A tapasztalatunk ezzel kapcsolatosan az, hogy bár papírt spórolunk meg vele, viszont jelentős többlet idő-ráfordítással jár a rendszer használata. Hosszadalmas, nehézkes a hitelesítési szolgáltatást nyújtó eHR-FORM alkalmazás folyamatán végig menni a dolgozóknak, amihez egyelőre rengeteg telefonos segítséget kell nyújtanunk számunkra, időnként lépcsőről-lépésre végigkísérve az ügymenetet az aláírástól a visszaküldésig.

3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai

3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek

- Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek összesítő adatai

Működési terület (ha)	884 736					
Megnevezés	Védett természeti terület		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti park	1	43 169	6 010	0	1	1 176
Tájvédelmi körzet	9	79 817	6 751	0	7	13 288
Természetvédelmi terület	14	1 994,3	0	0	7	1502
Természeti emlék	39	65,21	0	-0,2244*	8	9,2784
Védelemre tervezett földtani alapszelvények				-0,2230*	6	8,3969
Védelemre tervezett földtani képződmények				-0,0014*	2	1,1059
Összesen	63	125 045,51	12 761	-0,4488*	31	15 984,781

* - a 2017-ben véglegesített kezelési tervek alapján pontosítva

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

- Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett természeti területek adatai

Név	Törzskönyvi szám	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
Bükk Nemzeti Park	138/NP/76	43 169	6 010
Borsodi Mezőség TK.	212/TK/89	17 932,2	0
Hevesi Fűves Puszták TK.	258/TK/93	15 805	0
Hollókői TK.	141/TK/77	149,6	0
Karancs-Medves TK.	211/TK/89	6 619	519
Kelet-cserhádi TK.	210/TK/89	7 425	477
Kesznyéteni TK.	232/TK/90	6 083,9	0
Lázbérci TK.	118/TK/75	4 054,1	805
Mátrai TK.	180/TK/85	12 178,6	2 436
Tarnavidéki TK.	260/TK/93	9 569,8	2514
Bél-kő TT.	318/TT/08	97,2	0
Erdőtelki arborétum TT.	19/TT/50	7,2	0
Erdőtelki-égerláp TT.	206/TT/89	18,1	0
Gyöngyösi Sár-hegy TT.	114/TT/75	402,6	0
Ipolytarnóci ősmaradványok TT.	54/TT/54	512	0
Kerecsendi-erdő TT.	72/TT/60	119,6	0
Kőlyuktető TT.	268/TT/98	117,5	0
Maconkai-rét TT.	327/TT/12	6	0
Márkházapusztai fás legelő TT.	314/TT/07	273,2	0
Siroki Nyírjes-tó TT.	79/TT/61	21	0
Sóshartyáni Hencse-hegy TT.	298/TT/04	104,7	0
Szomolyai kaptárkövek TT.	77/TT/60	4,6	0
Szőlőskei-erdő TT.	128/TT/76	27	0
Tardi-legelő TT.	313/TT/07	283,9	0
Béri Nagy-hegy földtani alapszelvény természeti emlék	376/TE/15	3	0
Dédestapolcsányi földtani alapszelvény természeti emlék	378/TE/15	2,1	0
Güdör-kert földtani alapszelvény természeti emlék	379/TE/15	0,813	0
Kőlyuk-oldali földtani alapszelvény természeti emlék	383/TE/15	1,9	0
Pappenheim-bánya földtani alapszelvény természeti emlék	391/TE/15	1,67	0
Síkfőkúti földtani alapszelvény természeti emlék	394/TE/15	0,364	0

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Név	Törzskönyvi szám	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
Szentkúti barátlakások földtani alapszelvény természeti emlék	396/TE/15	0,235	0
Bogácsi Hintó-völgy kaptárköve természeti emlék	336/TE/14	0,531	0
Cserépváraljai Furgál-völgy kaptárkövei természeti emlék	338/TE/14	1,74	0
Cserépváraljai Nyúl-völgy-oldal kaptárköve természeti emlék	339/TE/14	0,524	0
Cserépváraljai Setét-völgy kaptárköve természeti emlék	340/TE/14	1,03	0
Cserépváraljai Vén-hegy kaptárkövei természeti emlék	341/TE/14	0,471	0
Demjéni Bányaél kaptárköve természeti emlék	342/TE/14	0,664	0
Demjéni Hegyes-kő-tető és Ereszvény-völgy kaptárkövei természeti emlék	343/TE/14	8,09	0
Demjéni Remete-völgy kaptárköve természeti emlék	344/TE/14	0,968	0
Egerbaktai Szent-völgy kaptárköve természeti emlék	347/TE/14	1,54	0
Egerszalóki Menyecske-hegy kaptárkövei természeti emlék	348/TE/14	2,43	0
Egerszalóki Öreg-hegy kaptárköve természeti emlék	349/TE/14	0,099	0
Egri Cakó-tető kaptárkövei természeti emlék	350/TE/14	11,72	0
Egri Mész-hegy déli sziklacsoportjának kaptárkövei természeti emlék	351/TE/14	1,436	0
Egri Mész-völgy kaptárköve természeti emlék	352/TE/14	0,617	0
Egri Nyerges-hegy keleti oldalának kaptárköve természeti emlék	353/TE/14	0,261	0
Egri Nyerges-hegy nyugati oldalának kaptárkövei természeti emlék	354/TE/14	2,71	0
Kácsi Kecske-kő kaptárköve természeti emlék	355/TE/14	1,47	0
Noszvaji Dóc kaptárkövei természeti emlék	356/TE/14	1,5	0
Noszvaji Farkas-kő kaptárköve természeti emlék	357/TE/14	0,101	0

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Név	Törzskönyvi szám	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)
Noszvaji Pipis-hegy kaptárköve természeti emlék	358/TE/14	0,541	0
Ostorosi Pajdos kaptárkövei természeti emlék	359/TE/14	2,215	0
Ostorosi Tag-gödör kaptárkövei természeti emlék	360/TE/14	0,591	0
Ostorosi Vizes-völgy kaptárköve természeti emlék	361/TE/14	0,479	0
Salgótarjáni Pécs-kő kaptárköve természeti emlék	363/TE/14	1,47	0
Siroki Földkunyhó-tető kaptárköve természeti emlék	364/TE/14	1,64	0
Siroki Rozsnak-völgy kaptárkövei természeti emlék	365/TE/14	2,74	0
Siroki Törökasztal és Bálványkövek kaptárkövei természeti emlék	366/TE/14	1,69	0
Siroki Várhegy kaptárkövei természeti emlék	367/TE/14	3,34	0
Szomolyai Csobánka kaptárköve természeti emlék	370/TE/14	0,612	0
Szomolyai Ispán-berki-tető kaptárkövei természeti emlék	371/TE/14	0,858	0
Tardi Pokol-oldal kaptárköve természeti emlék	372/TE/14	0,451	0
Tibolddaróci Ablakos-kő-völgy, Karud alja és Kőkötő kaptárkövei természeti emlék	373/TE/14	0,599	0

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Védelemre tervezett természeti területek adatai

Név	Védelemre tervezett terület típusa (bővítés/egyedi)	Kiterjedése (ha)	Ebből fokozottan védett (ha)	Védetté nyilvánítás állapota
Bükki Nemzeti Park	bővítés	1 176		Kezelési terv alapidokumentációja elkészült
Borsodi Mezőség TK.	bővítés	2 797		Középtávú terv
Hollókői TK.	bővítés	53		Középtávú terv
Ipolymenti TK.	egyedi	3 961		Középtávú terv
Kelet-cserháti TK.	bővítés	475		Középtávú terv
Kesznyéteni TK	bővítés	56		Középtávú terv
Mátrai TK.	bővítés	5 478		Középtávú terv
Tarnavidéki TK.	bővítés	468		Középtávú terv
Etesi Fás-legelő TT.	egyedi	67		Kezelési terv alapidokumentációja elkészült
Mátraverebélyi Kőszirthegy és Meszes-tető TT.	egyedi	869		Kezelési terv alapidokumentációja elkészült
Nagylóci-Kőhegy TT.	egyedi	172		Kezelési terv alapidokumentációja elkészült
Nagyvisnyói kőfejtők TT.	egyedi	14		-
Szilvásvárad Aszaló TT.	egyedi	188		Kezelési terv alapidokumentációja elkészült
Vécsi legelő TT.	egyedi	188		Középtávú terv
Kisnánai Szék-rét TT.	egyedi	70,8		Középtávú terv

A 2018-ban végzett védetté nyilvánítási tevékenység összefoglalása:

Országos jelentőségű védetté nyilvánítások és kezelési tervek

- A Bükki Nemzeti Park kezelési tervéről 2018.02.07. dátummal külön egyeztetést tartottunk Nagyvisnyó és Szilvásvárad község önkormányzatának polgármesterével.
- A Bükki Nemzeti Park kezelési tervéről 2018.02.09. dátummal külön egyeztetést tartottunk az erdészeti szakmai kérdésekről a Borsod-Abaúj-Zemplén és a Heves Megyei erdészeti hatóságok, valamint az Egererdő Zrt. és az Északerdő Zrt. részvételével.
- A Bükki Nemzeti Park kezelési tervének társadalmi és szakmai egyeztetéseit követően a beérkezett vélemények kezelési tervbe való beépítése megtörtént. Az átdolgozott kezelési terv honlapunkra felkerült, a véleményezőket értesítettük a kezelési terv átdolgozásáról, javaslatukkal, véleményükkel kapcsolatos álláspontunkról.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

- Igazgatóságunk a jogszabályban kihirdetett kezelési tervek 10 évente kötelezően végzendő szakmai felülvizsgálatát 8 kezelési terv esetében végezte el. Ebből 6 kezelési terv (Erdőtelki Égerláp TT, Hevesi Füves Puszták TK, Lázberci TK bővítése, Márkháza-pusztai Fáslegelő TT, Sóshartyáni Hencse-hegy TT, Tardi legelő TT) esetében nem vált szükségessé módosítás, 2 esetben megkezdődött a kihirdetett kezelési tervek átdolgozása. Ezek a Bél-kő TT kezelési terve (kihirdette a 5/2008. (II. 19.) KvVM rendelet) és a Mátrai TK kezelési terve (kihirdette 15/2008. (VI. 3.) KvVM rendelet).
- Országos jelentőségű védett természeti területnek speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületeként 10 db földtani alapszelvény kezelési terve elkészült 2018. május 30-ai határidővel a természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat terhére.
- Természeti emlékként védetté nyilvánítani tervezett 1 db kiemelkedő földtani természeti érték, 3 db földtani alapszelvény és országos jelentőségű védett természeti területnek speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületeként 4 db földtani alapszelvény és 1 db kiemelkedő földtani természeti érték kezelési tervének elkészítésére vállalkozói szerződést kötöttünk a természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat terhére. A kezelési tervek elkészítésének határideje 2019. május 31.
- Elkészült 10 db forrás vagy forráscsoport (összesen 15 db forrás) felmérése és védetté nyilvánítási felterjesztési anyaga (természetvédelmi kezelési terve) 2018. május 30-ai határidővel a természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat terhére.
- A 10 db forrás vagy forráscsoport védetté nyilvánítási felterjesztési anyag (természetvédelmi felmérés) elkészítésére vállalkozói szerződést kötöttünk a természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat terhére. A természetvédelmi felmérések elkészítésének határideje 2019. május 31.

Helyi védetté nyilvánításokkal kapcsolatos tevékenységek:

2018-ban Mónosbél Község Önkormányzat Képviselő-testülete 3/2018 (III. 12.) rendeletével védetté nyilvánította „A mónosbéli szervita rend egykori gyümölcsöse” néven, helyi jelentőségű védett természeti terület szintjén a Mónosbél 3/1 hrsz.-on található régi gyümölcsös kertet. A védettség kialakításában segítettük az önkormányzatot.

3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek

Ex lege védett természeti területek	Egyedi jogszabállyal védett természeti területen elhelyezkedő		Egyedi jogszabállyal védett természeti területen kívül elhelyezkedő	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Lápok	2	11,6598	39	968,3402
Szikes tavak	0	0	0	0
kunhalom	14	nincs adat	103*	nincs adat
földvár	34*	nincs adat	97*	nincs adat
forrás	788	nincs adat	676	nincs adat
víznyelő	0	0	0	0

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Ex lege védett természeti területek	Egyedi hatósági határozattal lehatárolt ex lege védett természeti területek		Egyedi hatósági határozattal lehatárolásra váró ex lege védett természeti területek	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Láp			41	980
Szikes tó			0	0
kunhalom			117*	Egyeztetés alatt
földvár			141*	Egyeztetés alatt
forrás			2 923	Egyeztetés alatt
víznyelő			0	0

* - a 2018-19-ben az AM NPTF-vel folytatott egyeztetésnek megfelelően pontosítva

A források felmérése során a minisztérium és a nemzeti park-igazgatóságok által kidolgozott terepi adatfelvételi lapot töltöttünk ki, amely alapján a minisztériumban elkészített számítógépes adatbázisba kerülnek rögzítésre az adatok. A források helyszíni leírásán, GPS-el történő helymeghatározásán, fotódokumentálásán, hozamadatain túl a források fizikai paramétereit (pH, vezetőképesség, hőmérséklet) is rögzítjük. A forrás beazonosítását a program generálta kataszteri szám segíti, és számos egyéb adat is rögzítésre kerül.

A kártalanítási keretből a következő földvárak és kunhalmok kataszterezése fejeződött be 2018-ban:

Földvárak:

1. Bükkaranyos, Földvár – bronzkori
2. Domszló, Oroszlánvár – középkori
3. Egerszalók, Maklyánvár – középkori
4. Erdőtelek, Csörsz-árok (Kis-árok) – császárkori? (új felvétel)
5. Miskolc – Leányvár – bronzkori?, középkori?,
6. Szarvaskő, vár – középkori,
7. Tarnasádnagy, Csörsz-árok (Kis-árok, Majzik-folyóka) – császárkori? (új felvétel),
8. Verpelét, Földvár – középkori

Kunhalmok:

9. Boconád, Nagy-halom – őskori? (MePAR),
10. Boconád, Névtelen-halom – őskori?, császárkori? (MePAR),
11. Heves, Kapitány-halom – őskori? (MePAR),
12. Tarnaméra, Balázs-halom – őskori? (MePAR),
13. Heves, Vesszős-halom – őskori? (MePAR).

A kártalanítási keretből a következő földvárak és kunhalmok kataszterezése indult el 2018-ban, 2019. május 31-i befejezési határidővel:

Földvárak:

1. Cserépfalu, Ódor-vár – őskori?, középkori
2. Salgótarján, Baglyaskő vára – bronzkori?, középkori
3. Salgótarján (Zagyvaróna), Zagyvafő vára – középkori
4. Vizslás, Pogányvár – ismeretlen korú

Kunhalmok:

5. Ároktő – Mezőcsát, Határ-halom – őskori (MePAR),

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

6. Erk, Pap-halom – őskori?,
7. Mezőcsát, Látó-halom – őskori (MePAR),
8. Tarnaörs, Boros-halom – őskori? (MePAR),
9. Tarnaörs, Ló-halom – őskori? (MePAR),
10. Tarnaörs, Szent Anna-halom – őskori?,
11. Zaránk, Erki-halom – őskori (MePAR),
12. Zaránk, Nagy-halom – őskori? (MePAR).

Feladatok:

A kunhalmok és földvárak teljes területének, változatos földművei, felszíni morfológiában jelentkező régészeti jelenségeinek minél részletesebb (a 2009-ben megjelent útmutató, adatlap és kitöltési segédlet szerinti) felvétele, megismerése, a földvár- és kunhalom-kataszter teljesebbé, pontosabbá tétele.

3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek

Megnevezés	Barlangok száma (db)	Felszíni védőövezet kiterjedése (ha), összes	Ebből fokozottan védett barlang (db)	Változás a tárgyévben (db)
Ex-lege védett barlangok	1 249		54	1
Összesen	1 249		54	1

• 3.1.3.1. Barlangok/kiépítések, műszaki beavatkozások

Barlangok bejárat- és járatbiztosítása, valamint a bejáratok lezárásának és biztosításának fenntartása

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén 54 fokozottan védett barlang nyílik. Összesen 50 barlang lezárással ellátott, ami összesen 61 barlangajtó kezelését jelenti. Ezekből az alábbi 7 barlanglezárást nem az igazgatóságunk kezeli:

- Diósgyőrtapolcai-barlang
- Garadna-forrásbarlang
- Királykúti-sziklaüreg
- Miskolctapolcai-tavasbarlang
- Szalajka-forrásbarlang
- Szinva-forrási-barlang
- Anna-barlang vízművek által lehatárolt táró bejárata (az eredeti, forrástárási bejárata).

Két barlang több bejáratral rendelkezik, melyek külön ajtót jelentenek; ezek a következők:

- Anna-barlang (4 db ajtó);
- Létrási Vizes-barlang (2 db ajtó).

Három barlangrendszer két külön bejáratral rendelkezik:

- Szepesi-Láner-barlangrendszer;
- Bolhási-Jávorkúti-barlangrendszer;
- Szivárvány-Sebes-barlangrendszer.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

2018-ban a „Bükki barlangok megőrzését, természeti állapotának helyreállítását szolgáló beruházások IV. ütem” KEHOP pályázat kivitelezési munkálatai folytatódtak. Ennek során 2018-ban 2 barlang új lezárást kapott (Őz-tebri-barlang, Szirén-barlang), 7 barlangban pedig a lezárás cseréjét valósítottuk meg (Csörgő-lyuk, Gyurkó-lápai-barlang, Jáspis-barlang, Mexikó-völgyi-víznyelőbarlang, Nézsbai-víznyelőbarlang, Szamentu-barlang, Vénusz-barlang). A munkálatok során 4 bejárat, illetve belső barlangszakasz (Csörgő-lyuk, Nézsbai-víznyelőbarlang, Szirén-barlang, Vénusz-barlang) biztosítása történt meg. A KEHOP pályázatunk kivitelezése 2019-ben tovább folytatódik.

• 3.1.3.2. *Hasznosítási jelentések*

A vagyonkezelésünkben lévő, hasznosítási engedéllyel rendelkező barlangjainkban 2018-ban 78 hasznosítási jellegű barlangtúra került lebonyolításra az alábbi megoszlásban:

Megnevezés	Barlang neve	Túrák száma (db)	Látogatók száma (fő)
Könnyű barlangtúra	Esztáz-kői-barlang rövid túra	42	398
Könnyű barlangtúra	Kő-lyuk	15	159
Könnyű barlangtúra	Hillebrand Jenő-barlang	0	0
Könnyű barlangtúra	Lilla-barlang	0	0
Overallos közepes nehézségű barlangtúra	Létrási-vizesbarlang rövid túra	11	67
Overallos közepes nehézségű barlangtúra	Esztáz-kői-barlang hosszú túra	2	10
Overallos közepes nehézségű barlangtúra	Kecske-lyuk	1	4
Overallos extrém nehézségű barlangtúra	Létrási-vizesbarlang hosszú túra	4	28
Overallos extrém nehézségű barlangtúra	Bolhási-víznyelőbarlang	2	6
Overallos extrém nehézségű barlangtúra	Vénusz-barlang	1	4

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Megnevezés	Barlang neve	Túrák száma (db)	Látogatók száma (fő)
Összesen		78	676

A fentiek alapján a résztvevők létszámának aránya a 2018-as év létszámához képest: 40,8 %-al nőtt. A túrák száma a tavalyihoz képest 34 %-kal nőtt.

Tehát a barlangokban lebonyolított túrák száma és a résztvevők létszáma összességében egyaránt nőtt, melyek közül az Esztáz-kői-barlang rövid túráján 86%-al, a Kő-lyukban 60%-al, a Létrási-vizesbarlangban 51%-al nőtt a látogatólétszám a 2017. évihez képest. Néhány barlangban ugyanakkor egyáltalán nem zajlott túra, melyekben korábban azért néhány túrát lebonyolítottak.

Vagyonkezelői hozzájárulással lezajlott barlangtúrák

A vagyonkezelésünkben lévő barlangokban 2018-ban 86 barlangtúra engedélykérelem érkezett be (2017-ben a túrakérelmek száma 78 volt, tehát annak arányában 10%-os a növekedés), és 251 barlangtúra zajlott le (2017-ben 253 barlangtúra volt) vagyonkezelői hozzájárulásunk alapján, amelyeken összesen 1966 személy vett részt (a 2017-es létszám 2.038, így 3,5 %-os csökkenés jelentkezik).

• 3.1.3.3. Dokumentációs tevékenységek

Dokumentációs tevékenységet elsősorban a közhiteles nyilvántartáshoz kapcsolódóan a barlangok és források felmérésével végez igazgatóságunk.

A barlangokkal kapcsolatos alapidokumentációs feladatokat a közhiteles barlangnyilvántartás számára a minisztérium által biztosított kártalanítási keretből végeztettük el. Ennek egy részét barlangok felszín alatti kiterjedésének meghatározására fordítottuk, illetve egy barlang sztratigráfiai pollenvizsgálatát végeztettük el 2018. május 31-i teljesítéssel.

• 3.1.3.4. Térképezés

2018-ban a kártalanítási keretből, a közhiteles barlangnyilvántartás kialakítása céljára 270 m barlangjárat felszín alatti meghatározására kötöttünk szerződést, valamint 8 barlangról barlangi térbeli fotómodell készítésére, melyek előreláthatóan 2019. május 10-éig készülnek el.

• 3.1.3.5. Állapotfelvetelek

A barlangok állapotfelvetelei munkatársunk helyszínelései során folyamatosan zajlottak és zajlanak. Ez a tevékenység azonban monitorozás jellegű, és a barlangok állapotfelveletli nyomtatványa nem kerül kitöltésre. Támazkodunk az engedélyezett barlangtúrák, valamint a megbízási szerződések alapján barlangtérképezést végzők jelentéseire is. 2018-ban a kártalanítási keretből, a közhiteles barlangnyilvántartás kialakítása céljára Barlangtani Bibliográfiai adatbázis aktualizálására kötöttünk szerződést, amelyben 1500 új tétel felvétele, 1500 tétel javítása, pótlása történik, és előreláthatóan 2019. május 10-éig készül el.

• 3.1.3.6. Barlangfeltárások

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Tárgyévben a kutatóegyesületek a Felső-forrási-beszakadásban és a Kis-kőháti-zsombolyban tártak fel új szakaszokat, néhány méteres hosszúságban.

3.1.4. Natura 2000 területek

A tárgyévben a Natura 2000 területek kiterjedése a tárgyévben nem változott.

Megnevezés	Kihirdetett		Változás a tárgyévben (ha)	Kihirdetésre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)		Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Különleges Madárvédelmi Terület	6	229.748	0	0	0
Különleges Természetmegőrzési Terület	60	80.850	0	0	0

Területvédelmi kategória	A terület adott kategória szerinti besorolását tábla jelzi (területek száma)	Az adott területkategórián működő tanösvények száma	Az adott területkategórián illetve azzal (térben és tematikailag) összefüggésben működő látogatóközpontok száma	Az adott területkategórián végrehajtott élőhely-rekonstrukciók száma (és összes kiterjedése ha-ban)	Az adott területkategórián folytatott természetvédelmi kezelések összes kiterjedése (ha)
Natura 2000 terület	40	50	12	6 db, 256 ha	2.597,1

A Natura 2000 területeket érintő hatósági/szakhatósági ügyekben (más célú hasznosítás, művelésből való kivonás, telephely-engedélyezés, telephelybővítés, erdészeti eljárások) számos esetben adtunk szakvéleményt – megkeresés esetén – az érintett természetvédelmi hatóságok számára.

Az élőhelyvédelmi irányelv 17. cikke szerinti jelentéstételi kötelezettség teljesítéséhez szükséges igazgatósági adatokat és adatlapokat elkészítettük a közösségi jelentőségű élőhelytípusok (összesen 38 élőhelytípus) és közösségi jelentőségű növény- és állatfajok vonatkozásában.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai munkatervükbe beépítve botanikai (Natura 2000 jelölőfajok), gerinctelenzoológiai (elsősorban bogár), madártani és nagyragadozó felméréseket dolgoztak ki és hajtottak végre.

A 2016-ban előkészített – a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. által koordinált – LIFE Integrált Projekt (IP) újratervezését elkészítettük. A pályázat ismételt benyújtásra került. Az Európai Bizottság a LIFE IP pályázatát befogadta, támogatásra méltónak találta. A projekt hivatalos kezdési időpontja: 2019. január 1.

„A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszú távú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU biológiai sokféleség stratégia 2020 célkitűzéseinek hazai szintű megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok” (KEHOP-4.3.0-15-2016-00001) projektnek „a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek megőrzését szolgáló tudásbázis fejlesztése (NATURA)” fejlesztési elem keretében az

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

eddig elkészült szakértői anyagok véleményezését végeztük. A projekt másik elemét képviselő „Nemzeti ökoszisztéma szolgáltatás térképezés és -értékelés (NÖSZTÉP)” keretében munkatársaink is bevonásra kerültek.

3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek

Területvédelmi kategória	A terület adott kategória szerinti besorolását tábla jelzi (területek száma)	Az adott területkategórián működő tanösvények száma	Az adott területkategórián illetve azzal (térben és tematikailag) összefüggésben működő látogatóközpontok száma	Az adott területkategórián végrehajtott élőhely-rekonstrukciók száma (és összes kiterjedése ha-ban)	Az adott területkategórián folytatott természetvédelmi kezelések összes kiterjedése (ha)
Ramsari terület	1	1	0	0	1136,3
MAB BR	0	0	0	0	0
Európa Diplomás terület	1	5	1	0	220
Világörökségi terület	1	2	1	1 (15 ha)	30
Geopark	1	>20	0	330,56 ha	220

Megnevezés	Kihirdetett		Változás a tárgyévben (ha)	Kihirdetésre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)		Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Ramsari területek	1	17.932	0	0	0
MAB bioszféra-rezervátumok	0	0	0	0	0
Európa diplomás területek	1	512	0	0	0
Világörökség/várományos területek	1/1	151/512*	0	0	0
Geopark	1	1.619 km ² **	2.800 km ²	1	2.800 km ²

*jelölt/puffer terület

**a nemzetközi Geopark magyar és szlovák oldali részeinek összterülete

• Ramsari területek

Az egyetlen Ramsari területünk teljes egészében átfed a Borsodi-mezőség Tájvédelmi Körzettel, ezért az ott folyó természetvédelmi munkák és élőhely-rekonstrukciós pályázatok a Ramsari terület kedvező ökológiai állapotának a kialakítását is szolgálták.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

- **MAB bioszféra-rezervátumok**

MAB bioszféra rezervátum terület nincs a működési területünkön.

- **Európa Diplomás területek**

Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület

A terület 2016. évi jelentését az Európa Tanács ellenvetés nélkül elfogadta (T-PVS/DE (2017) 12). A jelentések utolsó pontja az Európa Tanács ajánlásaira tett intézkedéseket tárgyalja, ezért az érvényben levő előírások a kezelési tevékenységet mindenkor meghatározzák.

2010. szeptember 16-i határozatában (CM/ResDip(2010)15a) az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága az 512 hektáros Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület Európa Diplomáját 2020. szeptember 11-ig meghosszabbította. A szakértői vélemények és alapos konzultációk figyelembevételével hozott döntés az ez idáig szokásos 5 éves időtartam helyett rendkívüli módon, 10 évre előlegezte meg a bizalmat.

A különleges határozatban a terület kezelőjének, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságnak kiemelkedő színvonalú geoturizmus fejlesztései és a terület térségben betöltött jelentős szerepvállalása is szerepet játszottak. Az 1995-ben először megítélt kitüntető címmel felelősség is jár, a döntéshez – miként minden megelőző határozatban - ajánlásokat is csatoltak. Ezen irányelveket a terület működtetője követni fogja, éves jelentésekben előrehaladásukról számot ad.

A kezelési tevékenység sarkalatos pontjait képező ajánlások közé tartoznak:

- a további kutatások, őslénytani feltárások folytatása, a természeti értékek megőrzésének, bemutatásának és a tudományos eredmények közzétételének elősegítése;

- aktív szerepvállalás a szlovák-magyar Novohrad-Nógrád Geoparkban, a térség természeti értékeinek hatékony megőrzése és interpretálása, valamint az Ősmaradványoknak a geoturizmus többnyelvű információs központjává válása érdekében;

- a terület határánál beléptető kapu létesítése a pufferzóna és központi terület turizmusának kontrollálása érdekében;

- a geológiai tanösvény védőépületeinek további tájba illesztése, a falu és látogató központ közötti elektromos légvezeték földkábelre cserélése;

- a régebben telepített akác és fenyvesek fokozatos visszaszorítása, őshonos fajok térnyerésének elősegítése, erdőkben és védett állatfajokban kárt okozó vadállomány kontrollálása természetkímélő vadgazdálkodás révén;

- zárt és nyílt területek egyensúlyának fenntartása a faluhatár menti tájképi mozaik szerkezet és a biológiai változatosság megőrzése érdekében;

2016-ban a geológiai tanösvényi vizes őslélektér feltárása folytatódott, 6-8 nemzetiséggel bővült az alsó-miocén faunalista, melynek látogatói interpretációját új 3D és 4DX filmekkel színeztük. A kutatások a Tasnádi Kubacska Csarnokban tovább folytatódnak.

- **Világörökségi területek**

Hollókői Tájvédelmi Körzet

Az 1977-ben létrehozott 151 hektáros Hollókői Tájvédelmi Körzet a műemlékvédelmi Ófalut és természeti környezetét foglalja magába. A területet 1987-ben az UNESCO *Hollókő ófalú és környezete* néven a Kulturális Világörökség részének nyilvánította. Fenntartása többszereplős, a BNPI a beerdősült és hagyásfás részekért, valamint az ófalui tájház kiállításának működtetéséért felelős, partneri viszonyban a helyi önkormányzattal. A világörökségi törvényből következően az új világörökségi kezelési terv sikeres elkészítéséhez a BNPI konzultációs szerepét 2014-ben is teljesítette.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A hollókői világörökségi terület világörökségi gondnokságát 2013-ban az EMMI miniszter határozta meg. A kijelölt gondnokkal a BNPI szoros kapcsolatot ápolva működik együtt. A Hollókői TK tervezett bővítése (*HTK 2003 évi kezelési tervének 15. sz. melléklete*) nem érinti a világörökségi terület lehatárolását. 108/2017. (IV. 28.) Korm. rendelet Hollókő ófalu és környezete világörökségi kezelési tervéről rendelkezik, mely majd mindent felülír.

Hollókő ófalu és környezete bekerült a Hungarikumok Gyűjteményébe is.

A 148/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökének 2/1977. OTvH számú határozatával védetté nyilvánított Hollókői Tájvédelmi Körzet védettségét fenntartja. A 2/1977. OTvH számú határozatban a terület rendeltetése az alábbi:

- Megőrizzze a jelenkor és elkövetkező nemzedékek számára a világörökség részeként a hollókői tájrészlet jellegzetes arculatát, ahol kis területen sajátos kultúrtörténeti, természeti és tájképi értékek ötvöződnek egybe.

- Őrizze meg az Ófalu népi építészetének és településszerkezetének, valamint a váromnak természeti környezetét, a fás legelő részeit.

- Gazdaságtörténeti értéként tartsa fent az egykori kisparaszti gazdálkodási módra jellemző keskenyparcellákat.

- Védje és kezelje a terület egyéb természeti értékeit.

- Lehetőséget nyújtson a látogatói megismeréshez, bemutatáshoz, aktív szerepet vállaljon a természet-megőrzési tudatformálásban, ismeretterjesztésben.

- Segítse elő a szabadidő kulturált felhasználását; szolgálja a természeti és kultúrártékek megismerésére irányuló ökoturizmust olyan módon, hogy az a természeti értékeket és a kultúrtájat ne károsítsa.

A terület eredeti rendeltetésének fenntartása, valamint a világörökségi cím megtartása is kihívással jár, melyre a kezelési terv részletesen kitér. A BNPI fontos szereplője a megőrzésnek, a 15,2 hektáros hagyásfás rekonstrukció ennek bizonyítéka. Több projekt elképzelés célozza az elavult tanösvényhálózat és az Ófaluban levő tájház teljes felújítását, de addig is a Vártúra ösvény buszparkolótól a vári pihenőig vezető szakaszát felújítottuk 5 tábla kihelyezésével, és a TK-ról készített kétnyelvű geoturisztikai térképből is átadtunk egy jelentős készletet a helyi önkormányzatnak. Az Ófalui tájház elavult kiállítását a BNPI 2016. decemberében bezárta, 2017-ben csak jeles események kapcsán volt kinyitva.

Tarnóci Ősélőhely – Várományosi Listán

Az Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület ősi világa világszínvonalú bemutató létesítményeivel 2001 óta az UNESCO világörökségi várományosi listán található. Központi részének (Tarnóci Ősélőhely, 104 hektár) 2003 évi nevezésére a Világörökségi Bizottság (28 COM 14B.13, 2004) további szakértői vizsgálatokig elnapolta a döntést, a terület a Tentative Listán szerepel. A terület önálló arculatú honlapja (osmaradvanyok.hu) háromnyelvű, a BNPI kezelésében van. A világörökségi várományos területek felülvizsgálata során megállapították, hogy a terület dokumentációja és lehatárolása összhangban van a világörökségi törvényből fakadó előírásokkal. Puffer területként a természetvédelmi terület teljes mértékben számításba került.

A legújabb őslénytani felfedezések is indokolják a várományosi listán tartást. A terület UNESCO Globális Geopark beléptető kapujaként is funkcionál, potenciális fejlesztési lehetőségei nemzetközi szinten is kiemelkedőek.

- **UNESCO Geoparkok - Novohrad-Nógrád Geopark**

A világ első, határokon átnyúló nemzetközi geoparkjának, az Európai Geoparkok Hálózatának (EGN) és a Globális Geoparkok Hálózatának tagságát 2010-ben elnyerő magyar-szlovák Novohrad-Nógrád Geopark (NNG) eredetileg 63 nógrádi települést és 28 szlovák oldali

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

önkormányzatot foglalt magában. Vanyarc település időközbeni hozzácsatolásával területe a nevezési 1.585 km²-ről 1.619 km²-re nagyobbodott.

A kistérségi kezdeményezéssel 2008-ban alakult NNG az egykor szétszakadt tájat és palóc közösségeket öleli határok nélküli egységbe. Az ilyen alulról jövő kezdeményezések közös, egymást kiegészítő hálózati munkájának ösztönzése a térségi természetvédelem állami letéteményese (BNPI) számára is fontos feladat. A helyi lakosság aktív közreműködésével a természetvédelem missziója nagyobb hatékonysággal teljesíthető. Egy élő geopark létrehozása és működtetése a BNPI számára egy olyan erős társadalmi bázis kiépítését jelenti, melynek támogatása révén a természet-megőrzési törekvések hatékonyabban érvényesülhetnek. Ráadásul a polgárbarát természetvédelem példájával a BNPI jelenlétét regionális szinten is erősítheti.

A BNPI már a kezdetektől kezdeményezője és vezető partnere volt a nógrádi geológiai értékek közérthető interpretációjának. Az 1990-es évek óta a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI) és a Cerova Vrchovina CHKO (Szlovákia) szakértői szoros kapcsolatot ápoltak a földtani bemutatóhelyek fejlesztésében. A 2005-ben elkezdődött geoparki törekvéseket előmozdítva, a BNPI támogatásával, az Ipolytarnóci Ősmaradványok tt-n alakult meg a Nógrádi Geopark Egyesület (NGE), melyet a magyar oldali települések összefogására hoztak létre. A nemzetközi cím elnyeréséig tartó kooperációt mutatja, hogy a geopark nemzetközi vezetőségébe a BNPI képviselőjét delegálták.

Sajnos 2010 végétől, a nemzetközi cím elnyerése után a menet közben átalakított Geopark Nonprofit Kft megalakulásával a Geopark vezetőségéből a BNPI kiszorult. Ennek ellenére a BNPI közreműködött a Geopark irányításából szintén kiszorult Nógrádi Geopark Egyesülettel az ország első geoturisztikai térképének elkészítésében. A geoparki fejlesztésként megnyitott Baglyaskői Látogatóközpont időközben élő geoparki információs központtá vált, nemzetközi szakmai találkozóknak is teret adva, Ipolytarnócon az Európai Geoparkok Hete programot mindig lebonyolítottuk.

A BNPI az elmúlt néhány évben is számos projekt helyszínt képzett ki geoparki arculat szerint, a geosite megjelenés egységesítésével nagymértékben segítve az EGN felülvizsgálat sikerét. 2015 nyarán a Geopark Nonprofit Kft vezetőség átalakult, illetve 2016 júliusában újból vezető váltás volt. 2015 novemberében a Globális Geoparkok Hálózatának tagjai - az NNG kivételével - UNESCO Geoparkká váltak. Igazgatóságunk és az NNG együttműködési megállapodását követően, a geopark 2016. február 15-én ugyancsak megkapta az UNESCO címet.

Novohrad-Nógrád Geopark UNESCO Globális Geoparkok Hálózatához való csatlakozásának támogatását az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága az NNG és BNPI között létrejövő szorosabb együttműködéshez kötötte.

2016. január 26-án az FM székházában, az FM és az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága képviselőinek jelenlétében, a felek aláírták az együttműködési megállapodást. Ezzel egy időben az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottsága (Dr. Réthelyi Miklós elnök) is aláírta az NNG UNESCO Globális Geoparkok Hálózatához való csatlakozását támogató levelét.

Novohrad - Nógrád Geopark Nonprofit Kft. új ügyvezető igazgatója, Dr. Oláh Péter kezdeményezésére az együttműködési megállapodást a felek 2016. szeptember 28-án módosították. A módosítás lényegi elemei a következők:

- A Geopark küldetését, az NNG Nonprofit Kft. hosszú távú céljait, szakmai feladatait, legalább egy évet elérő megvalósítási idejű projektjeit, kiemelkedő beruházásait érintő kérdésekben a BNPI számára teljes betekintést, szakmai ellenőrzési lehetőséget és előzetes egyetértési jogot biztosít. A BNPI szakmai előzetes egyetértési joga alapján hozott döntését indoklással köteles alátámasztani. Az NNG Nonprofit Kft. a fenti tárgyú döntéseiről a döntés meghozatalát megelőzően legalább nyolc munkanappal írásban tájékoztatja a BNPI-t. A BNPI egyetértési jogát a tájékoztatás kézhezvételét követő nyolc munkanapon belül írásban gyakorolja. A határidő eltelte után az egyetértés megadottnak tekinthető.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

- Az NNG Nonprofit Kft.-t érintő külföldi szerepvállalás, kötelező megjelenés, kapcsolattartás esetében – különösen fórumokon, konferenciákon, tanácskozásokon, érdekképviselési megbeszéléseken, döntéshozatali üléseken, az UNESCO szakmai szervezeteivel való kapcsolattartásban, a Globális Geopark Hálózat Koordinációs Bizottságának tagsági delegálásban – átadja a korlátozás nélküli, teljes körű szakmai képviselési jogot a BNPI-nek. A BNPI részéről a joggyakorló személy Szarvas Imre TT vezető, melynek eleget is tett a Globális Geoparkok Hálózatának 7. Kongresszusán. Az NNG Nonprofit Kft. biztosítja az e pontban meghatározott feladatok ellátásához szükséges információkat, anyagi és pénzügyi forrásokat a Felek által előzetesen jóváhagyott költségvetésnek megfelelően. 2016. év végén felmerült a Geopark teljes szerkezeti átrendezése, melynek eredményeként mind a szlovák, mind pedig a magyar oldalon nagyobb szerepet kapnának a természetvédelmi szervezetek. A struktúra átalakítás egyeztetési fázisba került, erről a Magyar Geopark Bizottság is tájékoztatást kapott. 2016 végén a Geopark szlovák oldala területi bővítési igénnyel lépett fel, melynek engedélyeztetési eljárása valószínűleg a Geopark 2018-ban esedékes felülvizsgálata utánra tolódik.
- 2018-ban sikeresen lezajlott a Novohrad-Nógrád Geopark UNESCO általi nemzetközi felülvizsgálata, melyben aktív vezető szerepet vállaltunk. Az ellenőrök - Ibrahim Komoo professzor és dr. Henning Zellmer - július 25. és 28. folytatták le az ellenőrzést, melynek során a Geopark geosite-jait, bemutatóhelyeit, létesítményeit látogatták meg, beszélgettek a látogatókkal, az ott dolgozókkal. A felülvizsgálat eredményeként a terület újabb négy évig viselheti a Globális Geopark címet.

- **Bükk-vidék Geopark**

Négy bükk-vidéki település (Borsodnádásd, Felsőtárkány, Répáshuta, Szomolya) kezdeményezésére 2017. július 20-án a Bükk-vidék települései nyilatkozatban kezdeményezték a Bükk-vidék Geopark létrehozását és egyben felkérték a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságot, hogy készítse el a felterjesztés szakmai anyagát, elsőként a Magyar Geopark Bizottság, majd az UNESCO, és a Geoparkok Európai Szövetsége felé, illetve a későbbiekben lássa el a program koordinálását és a kapcsolódó operatív feladatokat. Célunk az Európai Geoparkok Hálózatába és az UNESCO Globális Geoparkok közé kerülés.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság szervezeti rendszeréhez kötődő Bükk-vidék Geopark 2.800 km² kiterjedésű területe magába foglalja a Bükk-vidék középtájon található Bükki Nemzeti Parkot, valamint a Lázberci Tájvédelmi Körzetet és a Tarna-vidéki Tájvédelmi Körzet egy részét, továbbá hat természetvédelmi területet. (A geopark 109 település közigazgatási területére terjed ki.)

A geopark földtudományi szempontból legkarakteresebb része a gyúrt, takarós szerkezetű Bükk hegység és az északról hozzá kapcsolódó Upponyi-hegység. A kréta időszakban kialakult hegységek kőzetei nagyrészt az ordoviciumtól a jura időszakig képződtek. Meghatározó ezen belül a triász mészkő, de különleges képződmények a jura párnalávák, melyek a mélytengeri vulkanizmus emlékei. A Bükk hegységet keretező dombságban harmad- és negyedidőszaki üledékes kőzetek, valamint robbanásos működéshez kapcsolódó miocén vulkanitok a jellemző felépítőközetek.

Az európai kontinensen a Bükkalja térségében történtek az elmúlt 20 millió év legnagyobb vulkánkitörései: több mint 4000 km³ vulkáni törmelék terült szét és tömörödött kőzetté, ún. piroklasztitá (ignimbrit és tufa) a Pannon–Kárpát-medencében, de még ezer kilométer távolságban is hullott vulkáni anyag. A Pannon–Kárpát-medence kialakulását kísérő robbanásos vulkánkitörések (18,2–14,4 millió év között) termékei a „Bükkalja vulkáni terület” felszínén teljes terjedelemben és nagy változatosságban tanulmányozhatók.

A geopark felszínalaktani, víztani karakterét a karsztformák (karrmezők, töbrök, víznyelők, barlangok), a karbonátos kőzetekben kialakult karszt-hidrodinamikai rendszer (stratégiai ivóvízbázis) és a mélyben meghúzódó termálkarszt (gyógyvizek) alkotják.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A kőzetekhez kötődő régészeti, történelmi, néprajzi örökség a régészeti lelőhelyekként nyilvántartott ősemberbarlangoktól a bányászat- és ipartörténeti emlékeken (bányatárók, őskohó, üveghuták) át a bükkaljai kőkultúráig (kaptárkövek, borospincék, barlanglakások) ível.

A geoturisztikai bemutatási tevékenységet földtudományi tematikájú tanösvények, valamint a BNPI és partnerei által indított, népszerű földtudományi témájú szakvezetések, tájséták (pl. a „bükkaljai kőkul-túra”) és egyéb ismeretterjesztő programok, előadások, vetélkedők egészítik ki. A térség felsőoktatási intézményeivel és a helyi közösségekkel megkötött földtudományi, természetvédelmi és geoturisztikai célú együttműködések közül példaértékű a Kaptárkő Egyesülettel másfél évtizede zajló közös munka, ami tájértékek kataszterezést, tanösvények kialakítását és gondozását, valamint térségfejlesztési tevékenységeket foglal magába.

A geopark területén lévő bemutatóhelyek közül számos tanösvény, idegenforgalmi barlang és kiállítóhely – részben vagy egészben – a földtudományi értékek köré szerveződött. Ilyen a Szarvaskői geológiai tanösvény, a Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület, a Szent István-barlang, az Anna-barlang (mésztufabarlang), a Karszt és élővilága c. kiállítás a Nyugati kapu Látogatóközpontban, a miskolci Herman Ottó Múzeum ásványtára, a Pannon-tenger Múzeum stb.

A Bükk-vidék Geopark szakmai előkészítésének előzményei (2017), lépései, történései 2018-ban:

1. Előzmények (2017). Kezdeményezés koordinálása, bemutatása a BNPI részéről (108 település szándéknyilatkozatának összegyűjtése):

- A Bükki Nemzeti Park nyugati kapujában, Felsőtárkányban 2017. július 20-án a Bükk-vidék településeinek polgármesterei találkoztak, és kezdeményezték a tájegységre kiterjedő geopark létrehozását. (2017. július 20.)
<https://www.bukkvidekgeopark.hu/hu/a-bukk-vidék-geopark/>
<https://www.heol.hu/kozelet/helyi-kozelet/masolat-zoldvezeto-849505/>
- A Magyar Geopark Bizottság ülései (2017. május 31 – június 1. – Kőszeg; 2017. október 25 – 26. – BNPI, Felsőtárkány; 2018. április 18-19. – BNPI, Ipolytarnóc)

2. Együttműködési megállapodások kötése:

Eszterházy Károly Egyetem, Földrajz- és Környezettudományi Intézet (aláírás: 2018. május 5.)

3. Geoértékek (geosite-k, geotópok) felmérése, katasztere:

- **Beszámoló, térképek:**
<https://www.bukkvidekgeopark.hu/hu/a-bukk-vidék-geopark/>
- **Geosite-ok:**
<https://www.bukkvidekgeopark.hu/db/siteok/siteok>
- **A tervezett Bükk-vidék geopark kiemelkedő földtani értékei (geosite-ok):**
https://bukkaljaertektar.hu/wp-content/uploads/2017/07/B%C3%BCkk-vid%C3%A9k_geopark_geosite_1.pdf
- **A kaptárkövek földi lézerszkennelése, fotogrammetriai felmérése 11 helyszínen (KEHOP-4.1.0-15-2016-00031 – Fülkés sziklák... pályázat keretén belül):**
<https://www.bukkvidekgeopark.hu/db/siteok/3d-siteok>

4. Geoértékek (geosite-k, geotópok) értékminősítése:

- EKE, Földrajz és Környezettudományi Intézet – Földtudományi Diákkör (Baranyi Kinga, geográfus Msc-hallgató szakdolgozata; témavezetők: Dr. Sütő László egyetemi docens, Holló Sándor BNPI, Baráz Csaba BNPI) TDK-konferencia, 2018. november 30.
- Magyarhoni Földtani Társulat Progeo Földtudományi Természetvédelmi Szakosztály (Szepesi János, elnök)

5. Geoértékek terepi bemutatása (geosite-k kitáblázása):

- KEHOP-4.1.0-15-2016-00031 – Fülkés sziklák... (kaptárkövek) 30 tábla, 4 helyszínen terepi infrastruktúra, Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület járóplatform, egyéb infrastruktúra;
- KEHOP-4.1.0-15-2016-00022 – Évmilliók dokumentumai... (földtani alapszelvények) 30 tábla;
- KEHOP-4.1.0-15-2016-00030 – Földvárak rehabilitációja... (földvárak) 30 tábla;
- Egyéb terepi bemutatóhelyek :
<https://www.bukkvidekgeopark.hu/hu/2018/03/31/a-deli-bukk-idoszakos-karsztforrasai/>

6. Geoértékek terepi bemutatása (geoparkhoz kapcsolódó terepi bemutatóhelyek, tanösvények kialakítása):

- **Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület:**
<https://www.bnpi.hu/hu/palyazat/fulkes-sziklak-kaptarkovek-a-bukki-nemzeti-park-igazgatosag-teruleten-levo-kaptarkovek-megorzese-kehop-410-15-2016-00031>
<http://www.turistamagazin.hu/megovjak-a-bukki-kaptarkoveket.html>
- **Mész-hegy–Nyerges-tető helyi jelentőségű védett természeti terület:**
http://lithosphaera.hu/vedett-termeszeti-terulet_2/
<https://www.bnpi.hu/hu/hir/kint-a-hatarban-bent-a-tajban>

7. Geoparki értékeket bemutató-népszerűsítő programok, rendezvények 2018-ban:

- Transzbükki átkelés; szakvezetések, túraversenyek;
- Kaptárkő Nap – Szomolya (**2018. május 5.**)
<https://www.bnpi.hu/hu/hir/kaptarko-nap-szomolyan>
<http://www.tveger.hu/2018/05/07/kaptarko-nap-hungarikum-a-bukkaljai-kokultura/>
- Tájékozódás az egeri szőlőhegyeken át a kaptárkövekhez (**2018. november 3.**)
<https://www.bnpi.hu/hu/hir/kint-a-hatarban-bent-a-tajban>
- túra- és szakvezetőképzés (KEHOP-4.1.0-15-2016-00031 – Fülkés sziklák...) (**2018. november 16-18.**)
<https://kaptarko.hu/2018/11/26/tura-es-szakvezeto-kepzezt-tartottunk/>

8. Bükk-vidék Geopark honlap létrehozása, szerkesztése (fejlesztés és tartalomfeltöltés folyamatos):

<https://www.bukkvidekgeopark.hu/hu/a-bukk-vidék-geopark/>

9. Geoparki értékektől, geosite-kat bemutató-népszerűsítő kiadványok (2018-ban elkészült):

- A Bükk-vidék Geopark. Geoturisztikai térkép. BNPI, Eger, 2018
- Bükkalja. Geoturisztikai térkép. BNPI, Eger, 2018
- Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület (leporélló)
- **Kaptárkő-tár.** A Bükkalja geoturisztikai atlasza (1:80.000). BNPI, 2018
- **Évmilliók tanúi.** A Bükk-vidék földtani értékeinek atlasza (1:80.000). BNPI, 2018
- **Óskori sáncok, középkori várak.** A Bükk-vidék kultúrtörténeti értékeinek atlasza (1:80.000). BNPI, 2018

10. Konferenciák, szakmai tanácskozások (előadások, poszterek):

- 9th International ProGEO Symposium, Checzin, Poland, (**2018. június 23–28.**) (Telbisz Tamás, Telbisz Tamás egyetemi docens ELTE Természetföldrajzi Tanszék);

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

- 8th International Conference On Unesco Global Geoparks • **8-14 September 2018** • Adamello Brenta Geopark • Madonna di Campiglio, Italy (Gaál Csilla, Novák Richárd BNPI);
- Eszterházy Károly Egyetem, Földrajz és Környezettudományi Intézet TDK-konferencia (**2018. november 30.**) (Sütő László EKE, Baráz Csaba BNPI) (**2018. november 30.**);
- Magyarhoni Földtani Társulat Progeo Földtudományi Természetvédelmi Szakosztály tematikus előadóülése (MBFSZ Stefániai úti épület, Budapest; Szepesi János, elnök; Novák Richárd BNPI) (**2018. november 30.**)

11. Pályázatok, projektek (amelyek közvetve kapcsolódnak a Bükk-vidék Geoparkhoz):

- KEHOP-4.1.0-15-2016-00031
- KEHOP-4.1.0-15-2016-00022
- KEHOP-4.1.0-15-2016-00030

- **Hungarikum**

Hollókő ófalu és környezete, a különlegesen egyedi palóc értékeket ápoló terület a Hungarikumok Gyűjteményében szerepel. Célszerű lenne a világörökségi várományosi listán szereplő Ipolytarnóci Ősmaradványok gyűjteménybe vételének is, ennek informális javaslatát eljuttattuk a FM felé.

A Hungarikum Bizottság 2016. június 17-ei ülésén a „Kaptárkövek és a bükkaljai kőkultúra” természeti környezet kategóriaként a Hungarikumok Gyűjteményébe emeléséről, ezzel elnyerte a Hungarikum címet. Az ajánlást a Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület tette, melyet előbb az Ágazati Értéktárba, majd a Magyar Értéktárba és végül a Hungarikumok Gyűjteményébe is elfogadták.

3.1.6. Országos jelentőségű védett természeti területek speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületei

2014-ben kiemelt természetvédelmi oltalmat kapott hazánk valamennyi jelenleg ismert és ez idáig még nem védett kaptárkő-előfordulása, a kaptárkövek megóvását szolgáló természeti emlékek létesítéséről, valamint a kaptárkövek megóvását szolgáló természetvédelmi kezelési terv kihirdetéséről szóló 17/2014. (X. 27.) FM rendelet alapján. Igazgatóságunk területén 6 kaptárkő a BNP országos jelentőségű védett természeti területének speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületeként összesen 6,082 ha kiterjedésben kapott speciális kezelési tervet.

	A) Részterület megnevezése	B) Település	Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok / Egységes Országos Vetületi Rendszer (EOV) koordináták alapján	Össz kiterjedés	Országos jelentőségű védett természeti terület megnevezése	Működési területével érintett nemzeti park igazgatóság
1.	Cserépfalu Ördögtorony kaptárkő	Cserépfalu	055a hrsz.-ból az Y761980,X291757; Y762016,X291661; Y761931,X291626; Y761890,X291730 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,999 ha kiterjedésű rész	0,999 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

	A) Részterület megnevezése	B) Település	Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok / Egységes Országos Vetületi Rendszer (EOV) koordináták alapján	Össz kiterjedés	Országos jelentőségű védett természeti terület megnevezése	Működési területével érintett nemzeti park igazgatóság
2.	Cserépváralja Csordás-völgy kaptárkövei	Cserépváralja	0105a hrsz.-ból az Y763695,X287738; Y763751,X287623; Y763654,X287575; Y763609,X287691 EOV koordinátákkal lehatárolt 1,31 ha kiterjedésű rész	1,31 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
3.	Cserépváralja Koldustaszító kaptárköve	Cserépváralja	065a hrsz.-ból az Y764472,X289953; Y764419,X289860; Y764327,X289935; Y764390,X289985 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,931 ha kiterjedésű rész	0,931 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
4.	Cserépváralja Köves-lápa kaptárkövei	Cserépváralja	078 hrsz.-ból az Y764835,X288273; Y764840,X288196; Y764758,X288186; Y764759,X288263 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,613 ha kiterjedésű rész	0,613 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
5.	Cserépváralja Mangó-tető kaptárkövei	Cserépváralja	0103 hrsz.-ból az Y763931,X288094; Y763928,X288087; Y763812,X288125; Y763811,X288125; Y763817,X288133 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,1 ha kiterjedésű rész, 0104 hrsz.-ból az Y763928,X288087; Y763892,X288006; Y763763,X288066; Y763811,X288125 EOV koordinátákkal lehatárolt 1,07 ha kiterjedésű rész, 0131b hrsz.-ból az Y763937,X288111; Y763931,X288094; Y763817,X288133; Y763831,X288150 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,227 ha kiterjedésű rész	1,40 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
6.	Cserépváralja Nagy-Bábaszék és Szőlő-tető kaptárkövei	Cserépváralja	082a hrsz.-ból az Y764473,X287985; Y764445,X287897; Y764429,X287829; Y764379,X287871; Y764412,X287986 EOV koordinátákkal lehatárolt 0,811 ha kiterjedésű rész	0,811 ha	Bükki Nemzeti Park	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

2018-ben KEHOP program keretében végeztünk kezelési tevékenységet: a kaptárkövek környezetéből inváziós fajok eltávolítása, a sziklák növénymentesítése, a szükséges helyszíneken sziklák megerősítése zajlott.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A földtani alapszelvények és földtani képződmények védetté nyilvánításáról és természetvédelmi kezelési tervéről szóló 55/2015. (IX. 18.) FM rendelet nyomán 2 alapszelvény a BNP országos jelentőségű védett természeti területének speciális természetvédelmi kezelési tervű részterületeként összesen 1,862 ha kiterjedésben kapott speciális kezelési tervet.

	A) Részterület megnevezése	B) Földtani alapszelvény esetében annak kódszáma	C) Település	D) Területi lehatárolás ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számok / Egységes Országos Vetületi Rendszer (EOV) koordináták alapján	E) Összkiterjedés (hektár)	F) Országos jelentőségű védett természeti terület megnevezése
1	Bálvány északi földtani alapszelvény	P-03, T-70	Nagyvisnyó	0409/7f hrsz.-ból az Y756348,X307572; Y756303,X307533;Y75 6282,X307558; Y756327,X307598 EOV koordináták által kijelölt 0,202 ha kiterjedésű rész	0,202	Bükki Nemzeti Park
2	Tó-bérc-bánya földtani alapszelvény	J-76	Szarvaskő	070/6b	1,66	Bükki Nemzeti Park

2018-ben KEHOP program keretében végeztünk kezelési tevékenységet: a Bálvány északi földtani alapszelvény takarítása, felújítása zajlott.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

3.2. Terület nélkül, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett értékek

Objektum	Regisztrált összesen (db)	Ebből a tárgyévben regisztrált (db)
Védelemre tervezett mesterséges üregek	0	0

3.2.1. Védett mesterséges üregek

A természetvédelmi szempontból jelentős mesterséges üregek védetté nyilvánításáról szóló 63/2015. (X. 16.) FM rendelet alapján változatlanul 7 mesterséges üreg áll természetvédelmi oltalom alatt igazgatóságunk működési területén.

	Név	Település	Bejáratnak helyt adó ingatlan helyrajzi száma	Bejárat koordináta	
				EOV X	EOV Y
1.	Antal-táró	Recsk	056/1	287021	726343
2.	Béke-táró	Parádsasvár	023/1	285963	717588
3.	Denevér-táró	Szarvaskő	05/22	293812	746570
4.	Ezüstbánya-táró	Gyöngyösoroszi	029/1	281012	711388
5.	Etelka I. táró	Parád	02	287060	725770
6.	Vizeslyuk-táró I.	Mátraszentimre	034/17	284024	709942
7.	Y-táró	Miskolc III. kerület	01049	305563	766778

2018-ban az Y-táró természeti értékeinek megóvása érdekében elkészült annak lezárása.

3.3. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek

• Erdőrezervátum

A működési területünkön 10 erdőrezervátum található. Az erdőrezervátumok magterületén erdészeti beavatkozás nem folyik. Az erdőrezervátumok védőzónájában a Magyar Nemzeti Erdőrezervátum Bizottság kezelési irányelvei alapján a folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódok érvényesítésére törekszünk. Eljárásrendi hiba miatt két erdőrezervátum védőzónában véghasználatra került sor az elmúlt évben.

Ez a cél a gyakorlatban azonban a legtöbbször nem valósítható meg, mert az erdőtervezések folyamatában jogalkalmazási probléma volt tapasztalható a módosított erdőtörvény hatályba lépéséig is (2017.szept.1.), ami a jogszabály változás óta jogi problémává vált. A körzeti erdőtervek ugyanis úgy kerülnek jóváhagyásra, hogy az abban megállapított jogok és kötelezettségek ellentétesek AZ ERDŐGAZDÁLKODÁSRÓL SZÓLÓ 2009. ÉVI XXXVII. TÖRVÉNY 22.§ (1), ill. többek között A TERMÉSZET VÉDELMEÉRŐL SZÓLÓ 1996. ÉVI LIII. TÖRVÉNY 5.§ ÉS 31.§ szakaszaival – de szinte az egész törvénnyel is.

Az idézet jogszabályhelyek alapján tervezhető ugyan védett természeti területen lévő erdőben erdőgazdálkodási beavatkozás gazdasági célból is, azonban az nem lehet kedvezőtlen hatással a védett erdőterületeken folyó erdőgazdálkodás elsődleges céljára: a természetvédelemre. Amennyiben e fő feltétel teljesül, úgy az Erdőterv rendelet rendelkezései szerint lehet megtervezni, ill. végrehajtani az adott erdőgazdálkodási beavatkozást. A gyakorlatban azonban úgy tervezik meg az adott beavatkozásokat, hogy nem vizsgálják annak hatását az erdő rendeltetésére.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Ebből következően – minimális eltéréssel – a gazdasági rendeltetésű erdőkben alkalmazott keretek között folyik a gazdálkodás a természetvédelmi erdőkben is, aminek a módosítására csak eseti jelleggel, részletes indoklás kíséretében van mód – amennyiben azt a gazdálkodó és az erdészeti hatóság is elfogadja. Így olyan célok nem teljesülnek, mint pl.: a biológiai sokféleség megőrzése, esetleges fejlesztése; a védett állatok és növények élőhelyének megóvása, életfeltételeinek biztosítása – hogy csak a legfontosabbakat említsük.

Fokozottan jelentkezik ez a probléma az erdőrezervátumok védőzónájában, amelyek feladata a magterület zavartalan biológiai folyamatainak biztosítása, azonban jogi státuszuk „pusztán” védett terület. A fent leírt gyakorlat (jogi és jogalkalmazási probléma) miatt ezért a gyakorlatban bármilyen fahasználatot megtervez(het)nek és megvalósítanak a védőzónákban – függetlenül a nevesített feladattól –, amik így egyáltalán nem töltik be az erdőrezervátumokban nekik szánt feladatot.

- **Nemzeti Ökológiai Hálózat**

A településrendezési tervek véleményezésével párhuzamosan az ökológiai hálózat elemei is pontosításra kerültek. 2018-ban az alábbi településeken végeztük el az országos ökológiai hálózat felülvizsgálatát: Demjén, Kiszána, Maklár, Miskolc, Nyékládháza, Petőfibánya, Sajókápolna, Szomolya, Varbó, Visonta, Visznek. Az adatok pontosítása során – az elmúlt évben végzett felmérések alapján - egyes területek (pl. intenzíven használt szántók, szőlők, beépített területek, bányák) kikerültek az ökológiai hálózathoz, míg a legutóbbi módosítás óta eltelt időszakban feltárt természeti értékeket magukba foglaló területeket a hálózat részévé tettük.

Összességében az Országos Ökológiai Hálózat nagysága lényegesen nem változott, kiterjedése a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén 462 366 ha, ebből magterület 231 610 ha, ökológiai folyosó 116 027 ha, puffer terület 114 729 ha.

3.4. Magas Természeti Értékű Területek

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területéhez – részben, vagy egészében – az alábbi 4 db, Magas Természeti Értékű Terület tartozik.

Borsodi Mezőség MTÉT

Teljes területe 121 104 ha, melyből a támogatható terület 70 758 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 49%.

Bükkalja MTÉT

Teljes területe 18.372 ha, melyből a támogatható terület 13 110 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 19%.

Hevesi-sík MTÉT

Teljes területe 61 626 ha, melyből a támogatható terület 57 523 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 84%.

Taktaköz MTÉT

Teljes területe 39 206 ha, melyből a támogatható terület 27 189 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 58%.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Az új támogatási ciklusban a támogatott területek aránya a rendelkezésünkre álló adatok alapján a következőeknek megfelelően alakult.

Sorcímek	Borsod	Bükkalja	Heves	Taktaköz	Végösszeg
gyep alföldi madárvédelmi előírásokkal (Zonális)"	309,55		1527,26		1836,81
gyep hegy- és dombvidéki madárvédelmi előírásokkal (Zonális)"		121,31		963,25	1084,56
gyep tűzokvédelmi előírásokkal (Zonális)"	2824,26		13,45		2837,71
szántó alföldi madárvédelmi előírásokkal (Zonális)"	708,45		4138,88		4847,33
szántó hegy- és dombvidéki madárvédelmi előírásokkal (Zonális)"				1,58	1,58
szántó kék vércse védelmi előírásokkal (Zonális)"	778,79		12,84		791,64
szántó tűzokvédelmi előírásokkal (Zonális)"	480,11		214,60		694,71
Végösszeg	5101,16	121,31	5907,03	964,82	12 094,32

A 2016-ban induló támogatási ciklusban, az előzőhöz ciklushoz (2010-2014) viszonyítva a támogatott területek aránya jelentős mértékben lecsökkent, 47 110 ha-ról 12.094 ha-ra, amely 75 %-os területvesztést jelent. A Bükkalja MTÉT-en gyakorlatilag megszűnt a program támogatása (a támogatható terület 1 %-ára csökkent), a Taktaközben az előző ciklus támogatott területeinek 20 %-ára csökkent az arány, ugyan ez a Borsodi Mezőségen 25 %, a Hevesi-síkon pedig 30 %. Az alacsony nyerési arány mellé társult az elhúzódó értékelés és eredményhirdetés, melynek következtében egy év a ciklusból teljes mértékben kiesett. Az eredmények megjelenését követően a nemzeti park igazgatóság az általa támogatott programban teljesen kiszolgáltatott, eszköztelen helyzetbe került, hiszen a korábbi kommunikációval ellentétes eredmények születtek. A természetvédelmi érdekek érvényesítése jelentős hátrányt szenvedett a régióban, és a korábban a természetvédelemmel jó és egyre javuló kapcsolatban lévő gazdálkodók eltávolodtak az Igazgatóságtól, és más gazdálkodási utakat kezdtek keresni. A korábban meglévő, nagy kiterjedésű, összefüggő támogatási zónák, amelyeken a természetvédelmi érdekek érvényesültek, mára megszűntek és felaprózódtak, így a meglévő területek hatása is töredékére csökkent.

3.5. Területvásárlások, kisajátítások adatai

Tárgyi évben igazgatóságunknak területvásárlási célokra az alábbi pénzügyi források álltak rendelkezésre:

- Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény 1. számú melléklet XII. Földművelésügyi Minisztérium fejezet 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 02 „Környezetvédelmi előirányzatok” alcím, 09 „Természetvédelmi kártalanítás” alapján a védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény végrehajtására biztosított 100 000 000,- Ft;

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

- Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény 1. számú melléklet XII. Földművelésügyi Minisztérium fejezet 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 02 „Környezetvédelmi előirányzatok” alcím, 09 „Természetvédelmi kártalanítás” alapján a védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény végrehajtására biztosított 30 000 000,- Ft;
- Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvénynek a „Természetvédelmi kártalanítás” című fejezeti kezelésű előirányzat 2018. évi bevétele terhére (ÁHT256512) alapján a védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény végrehajtására biztosított 14 515 535,- Ft;
- Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény 1. számú melléklet XII. Földművelésügyi Minisztérium fejezet 20/02/10/00 Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, „Természetvédelmi pályázatok támogatása” alapján a „Natura 2000 tölgyerdők szerkezeti és kompozíciós biodiverzitásának növelését célzó természetvédelmi eszközök” projekt megvalósításhoz kapcsolódó területek vásárlására biztosított 29 565 000,- Ft.

Fenti forrásokból igazgatóságunk 2018. évben összesen 98 hektár területet vásárolt meg. 2018. évben egy esetben éltünk elővásárlási joggal, a Hevesi Füves-puszták Tájvédelmi Körzet Dél-Hevesi Tájegységében 1 ha alatti terület esetében.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

3.6. Saját vagyonkezelésű területek

Művelési ág	Tárgyévi változás (ha)	Össz-kiterjedés (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe (hasznosításba) adva	
			Ha	%	Ha	%
Szántó	-40,40	4424,83	1409,19	32	3015,64	68
Rét / legelő	39,14	20 083,53	5789,89	29	14 293,64	71
Kert	0,00	0,00	0,00	-	0,00	-
Szőlő	0,00	3,04	2,06	68	0,98	32
Gyümölcsös	0,00	18,77	18,77	100	0,00	0
Nádas	0,48	117,41	117,16	100	0,25	0
Halastó	0,00	0,00	0,00	-	0,00	-
Erdő / fásított terület	46,08	4647,72	4597,68	99	50,04	1
Kivett	0,60	1612,03	1555,77	97	56,26	3
Összesen	45,90	30 909,33	13 492,52	44	17 416,81	56

Birtokügyi feladatok

Folytattuk az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (továbbiakban OKIR) birtokügyi adatainak pontosítását. Az adatkezeléshez kapcsolódó munka gerincét az osztatlan közös tulajdonban álló területek megosztásával járó adatok változásának átvezetése, a védett és a védelemre tervezett földrészletek megosztásából keletkezett duplumok megszüntetése, valamint a tulajdoni lapra tévesen bejegyzett védettségi kategóriák egyeztetése (javítása) képezte. Munkánk során, a tulajdoni lapon észlelt védettségi bejegyzések hiányát vagy tévesen rávezetett védettség törlését is kértük. A haszonbérleti szerződések rögzítése és a beszkenelt szerződések feltöltése is megtörtént az OKIR 1.4.9.-es programba.

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság között négy vagyonkezelési szerződés került aláírásra. SZT-42096/3, SZT-120484, SZT-121321, és a SZT42096/4 számú vagyonkezelési szerződés. A négy vagyonkezelési szerződésben 5 földrészlet került a vagyonkezelésünkbe. A vagyonkezelési szerződés aláírása után, megkerestük az illetékes földhivatalokat, hogy Igazgatóságunkat, mint vagyonkezelőt bejegyezze.

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság között is létrejött a VK-2016/105/2 számú vagyonkezelési szerződés, ami 9 földrészletet érintett.

2018 évben a beszedett vadásztársaságok többtelehasználati díjai 4 698 686,- Ft. A 2016-os NFA szerződésben foglaltak alapján az 50% -át letéti számlán elkülönítettük az NFA részére. (Ezt az összeget az NFA 2019-ben kérte átutalni.)

2018-ben a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságnál haszonbérleti pályázati eljárás nem került meghirdetésre.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A beérkező igények alapján, pályáztatás nélkül folyamatosan végeztük az 5 ha alatti területekre vonatkozó haszonbérleti szerződések kötését. 2018. évben 17 db, 5 ha alatti területre vonatkozó szerződés került megkötésre. Az osztatlan közös tulajdon megszüntetése következtében 17 db szerződést módosítottunk.

A 2018. évben 1 db szerződés került felmondásra, díjtartozás, majd a haszonbérlet halála miatt. Két haszonbérlet halála miatt 3 db szerződést az örökösei nevére átkötöttük.

2018. évben 42 db szerződés 2965,8461 ha vonatkozásában került 2023. december 23-ig meghosszabbításra, lehetővé téve, hogy bérlőink részt tudjanak venni a VP4-11.1-11.2.-18 „Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása” című pályázaton.

A 2018. évben megkötött szerződések haszonbérleti díjának kiszámítása esetén az NFA által ajánlott 1250 Ft/AK/év összeget érvényesítettük.

Az Igazgatóság a régebben kötött, még élő szerződések haszonbérleti díjainak fajlagos mértékét 2018-ban a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett 2018. évre vonatkozó inflációs ráta mértékével, azaz 2,8 %-al emelte meg. Az újonnan kötött szerződésekben az NFA által ajánlott 1250 Ft/AK/év mértéket érvényesítettük. A meghosszabbított szerződések esetén a hosszabbítandó szerződésekben szereplő fajlagos mértéket, illetve infláció mértékével emelt fajlagos mértéket alkalmaztuk a haszonbérleti díj számlázása során.

Kezelési tevékenység

Igazgatóságunk a Magyar Államkincstárral kötött együttműködési megállapodás keretében évek óta közreműködik az AKG, a Natura 2000 kompenzációs kifizetések, a kölcsönös megfeleltetés élőhelyvédelmi és madárvédelmi irányelven alapuló, JFGK 2., 3. kifizetések helyszíni ellenőrzésében. A Megyei Kormányhivatalok munkatársaival, 2018-ban a Területkezelési Osztály koordinálásával a természetvédelmi őrszolgálat tagjai összesen 247 ilyen ellenőrzésen vettek részt.

A 2018. évben a Dél-borsodi Tájegységben kialakított Batúz-tanya környékén lévő gyepterületek természetvédelmi kezelését 94 Furioso-North Star fajtájú lóval, 190 egyedes magyar merinó juh álmánnyal és 44 egyedből álló magyartarka szarvasmarha gulyával kezdtük meg. A 2018. év elején a magyar tarka szarvasmarha állomány növelése céljából 6 db magyartarka üszőt, 13 db vemhes üszőt, 4 db tehenet és 2 db tenyészbikát vásároltunk.

A Dél-hevesi Tájegységben kialakított Tarnaszentmiklósi állattartó telepen tartott magyar szürke szarvasmarha állomány összlétszáma is növekedést mutatott. A 2018. évben az állomány tehén létszáma nem változott az előző évi létszámhoz képest, valamivel több, mint 100 db volt. 77 db borjú született, és összesen 55 db növendék tinók és selejt növendék üsző került értékesítésre. Az év végén az állomány létszáma 310 egyed volt.

A Mátrai Tájegységben kialakított Parádi állattartó telepünkön elhelyezett kárpáti borzderes szarvasmarha állomány létszáma is növekedést mutatott. Az állomány az év második felében – a megfelelő szaktudással rendelkező munkaerő hiánya és a létszám zárlat következtében – áthelyezésre került a Dél-hevesi Tájegység Tarnaszentmiklósi állattartó telepére. A Parádi állattartó telepen tartott hortobágyi feketeracka juh állományt – szintén a fenti okok miatt – a Dél-borsodi Tájegység Batúz-tanyai telephelyére szállítottuk át.

Az Ipolytarnóci telephelyünkön – bemutatás céljából – 2 db hortobágyi feketeracka kos került elhelyezésre.

Az egyre bővülő állatállományunk részére történő kaszáló és legelőterületek biztosítása, valamint a megfelelő mennyiségű és minőségű abraktakarmány előállítását során a természetvédelmi élőhelykezelési szempontok maximális figyelembevételével végezzük tevékenységünket.

A 2018-os évben összességében 2757,7625 hektár területre nyújtottunk be egységes területalapú támogatási kérelmet.

A 2018-ban elvégzett kezelési tevékenységeket tájegységenként az alábbiakban mutatjuk be:

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Nyugat-bükki Tájégség

A tájégségben jellemzően gyepekezelési feladatok jelentkeztek 2018-ban, amelynek jelentős részét a korábbi KEOP pályázat keretében folytatott élőhely-rekonstrukciók további kezelése, fenntartási munkái tették ki. A fenntartási munkák keretében a felsőtárkányi Barát-réten, a bükkszeri Ortás-réten, a cserépfalui Perpác-réten, az Oszla réten valamint Túr bucka környezetében a helyreállított rétekről a szénát értékesítettük helyi állattartó gazdálkodónak, összességében 15 hektárról. A rétre begyalogló erdő további térnyrésének megakadályozására szárazzásokat végeztük a rétek szegélyében. Az Oszla réten, az itt lévő tájházunk közvetlen környezetében kézi kaszálást végeztünk.

A Hidegkúti legelő visszacsérjésedésének megakadályozására sikerült hosszútávú megállapodást kötnünk egy helyi állattartó gazdálkodóval, aki kecske- és juh állomány legeltetésével végzi el a természetvédelmi területkezelési feladatokat.

2018. évben a bükki hegyi rétek vagyonekezelőjével együttműködési megállapodást kötöttünk a területkezelési munkákra, mintegy 93,2 ha-on, kártalanítási keretből. A számos természeti értékkel bíró gyepterület kezelése így természetvédelmi szakember felügyelete mellett történtek.

Kelet-bükki Tájégség

2016-tól a szántó hasznosítás teljesen megszűnt a Tájégség területen lévő saját vagyonekezelésű területein, az elmúlt években szántó művelési ággal bérbe adott területek esetén is kivétel nélkül kaszáló vagy legelő hasznosítást írnak elő a haszonbérleti szerződések.

A 2018-as év végén kártalanítási keretből fedezett területkezelési munkákat kezdünk meg vállalkozók bevonásával a tájégségben. Cél a Sály településhez tartozó szilikát sziklagyepek beerdősülésének megakadályozása, fás legelő terület fenntartás. Ehhez szárazzási, illetve fakitermelési tevékenységre szerződünk két vállalkozóval, hozzávetőlegesen 26 ha-on.

Dél-borsodi Tájégség

A tájégségben az Igazgatóság által vagyonekezelte területek aránya megközelíti a 80%-ot. A mezőgazdasági tevékenységre alkalmas, nem saját kezelésre tervezte területek legnagyobb része haszonbérbeadásra került, nagyrészt helyben élő, élethivatásszerűen mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdálkodók részére. Saját kezelésű tevékenységet mintegy 3.500 hektáron végzünk. Az Igazgatóság saját kezelésű területeit 2 csoportra lehet bontani. Az egyik ahol aktív, rendszeresen ismétlődő természetvédelmi kezelés történik, jellemzően a rét, legelő, szántó, erdők és nádas művelési ágú, mintegy 2.000 hektárnyi területen, melyből erdő mintegy 600 hektár. A másik kezelési csoportban tartoznak az aktív, rendszeres kezelést nem igénylő területek, pl. vizes élőhelyek, mocsarak, kivett területek, amelyek kiterjedése megközelíti az 1.500 hektárt.

A tájégségben a természetvédelmi élőhely kezelési feladatok ellátását a Batúztanyán lévő Furoso-North Star ló, magyartarka szarvasmarha és magyar merinó juh állománnyal végeztük a tavalyi évben. A telepen lévő állatállomány szálas takarmány szükségletét az elmúlt évekhez hasonlóan a 2018. évben is, saját erőből, az előzetesen pályázati forrásból beszerzésre került erő-, és munkagépek segítségével állítottuk elő. A saját kezelésben hagyott szántóföldi területek kezelése az élőhelyek fenntartásán túl elsősorban a tájégség állatállományának takarmány szükségletét voltak hivatottak kielégíteni. A 2018. évben 44,5 hektáron napraforgót, 16,5 hektáron őszi zabot termeltünk. 2018 őszén a napraforgó után 40 hektáron őszi árpát, a zab után lucernát vetettünk. A szántóföldi munkák jelentős részét vállalkozó bevonásával végeztettük. A száraz időjárás és az eleve kevés kalászos terület miatt a szalmaszükséglet döntő részét vásárlás útján a szomszédos nagygazdaság területéről szereztük be.

A Kesznyéteni Tájvédelmi Körzetben a 2017-2018. évi nádaratási szezon vonatkozásában a nádas területek kezelése áthúzódott 2018. év elejére, amit szintén vállalkozó bevonásával tudtunk

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

megvalósítani. A tájvédelmi körzetben gépkezelő hiány miatt saját géppel történő területkezelés nem történt.

Tarna-Lázbérc Tájegység

A tájegységben saját vagyongekeztelt terület mindösszesen ~700 ha-t tesz ki. A Tarna-Lázbérc Tájegységben csak néhány szántó van, amelyek kis (jellemzően 1 ha alatti, összesen 3,8 ha) kiterjedésűek. A felhagyás okozta visszagyepesedés miatt, évek óta már a szántóként való művelés helyett természetvédelmi gyepterületként kezelik. A saját kezelésben lévő gyepterületek közül 50 hektár mértékben mezőgazdasági kezelést nem igénylő terület található.

A tájegységben a 2018. évben gépkezelő hiány miatt sajátgéppel történő területkezelési munka nem volt. Kártalanítási keretből, vállalkozók bevonásával 52 ha-on kézi- és gépi cserjeirtást, felnövekvő sarjak, siskanádtippan, nád kézi motoros fűkaszával történő levágását, szárzúzást, valamint akác törzsfűrészelt injektálását végeztettük el Uppony, Borsodszentgyörgy és Borsodbóta településekhez tartozó területeken. Saját forrásból Bánhorváti külterületén, 2,2 ha-on végetünk gyepterületi munkákat, valamint Borsodszentgyörgy településhatárában kézi erővel ~1ha-on végeztünk parlagfűirtást.

Ezen felül a Borsodszentgyörgy 0111 helyrajzi számon, a Palinai gyümölcsösben a csemeték ápolása, a terület szárzúzása, kerítésjavítás, valamint kézi kaszálása történt. A gyümölcsösből a rovarok károkozása miatt 2018. évben nem történt betakarítás.

Mátrai Tájegység

Élőhelykezeléseinket a Mátrai TK négy különböző élőhelyén, Mátraszentimre, Parád, Gyöngyössolymos települések közigazgatási területéhez tartozó legelőkön, illetve további négy település (Gyöngyös, Pálosvörösmart, Visonta, Abasár) közigazgatási területén található a Sár-hegyen végezzük állandó jelleggel. 2017 év végén és 2018 év elején összesen 41,86 hektáron végeztünk vállalkozók bevonásával gyepterületi kezelést a felverődött fás szárú sarjak, siskanádtippan, stb leverésével, amit a nehéz terepviszonyok miatt csak kéziszerszámokkal lehetett elvégezni. Az év végén a rendelkezésre álló keret erejéig megismételtük a kezeléseket a következő földrészeket érintően és mértékben: Mátraszentimre 067 10,17 ha; Gyöngyös 0165/5 5,58 ha; Mátraszentimre 068 2,89 ha; Gyöngyössolymos 0316/16 2,8 ha; Gyöngyös 0170/3 4,8 ha; összesen 26,24 hektár üzemi méretű területen.

A mátraszentimrei terület egységünkben mintegy 35 hektár területet kaszáltunk élőhely-fenntartási céllal a saját gépjárműnk bevonásával. A legértékesebb élőhelyek itt a sztyeppesedő hegyi rétek, illetve a kis foltokban megtalálható kékperjés láprétek. A természetvédelmi kezelés során fontos szempont volt a kezelés mozaikosságának biztosítása a kaszálás időbeli és térbeli szétválasztásával, illetve kisebb területrészek érintetlenül hagyásával. A keletkező szalmaszalmakészlet bálázott formában elszállításra került a batúzi állattartó telepre.

A parádi állattartó telepünket körülvéző mezofil jellegű hegyvidéki gyepeinket a kárpáti borzderes valamint hortobágyi racka állományunkkal legeltettük 2018 augusztus 10-ig. Ezen a napon a Kárpáti Borzderes állományt /36 db egyed/ átszállítottuk a Tarnaszentmiklósi Állattartó telepünkre, ahol karámos kifutóban tartjuk azokat. A racka állomány pedig a batúzi telepünkre került.

Dél-hevesi Tájegység

A szántóföldek térségben jellemző, jelentős területi részesedésének megfelelően a szántóföldi gazdálkodás a tájegységben folyó vagyongazdálkodási és területkezelési tevékenység meghatározó eleme. A gazdálkodás speciális jellegét elsősorban két fontos szempontrendszer együttes érvényre juttatása adja, mely szerint a szántóföldi környezethez, mint élőhelyhez köthető életközösségek és kiemelt természeti értékek (pl. madárfajok) élőhelyi igényeinek megfelelő területkezelés valósuljon

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

meg, gazdaságilag is fenntartható keretek között. Mindennek megvalósulását az elmúlt tíz évben az Agrár-környezetgazdálkodási Program zonális célprogramjaiban való részvétel nem csak segítette, de annak jellegét meg is határozta. A gazdálkodás során megtermelt termény mennyiségét a termőhelyi adottságokon és a természetvédelmi technológiát meghatározó előírásokon túl a természetvédelmi jellegű prioritások korlátozták le.

A szántóföldi növénytermesztési feladatokat vállalkozóval végeztettük el.

A 2018/19-es gazdálkodási évben is fontosnak tartjuk a természetvédelmi célú területkezelést mindazok ellenére, hogy a támogatási rendszer átalakulása az ilyen jellegű gazdálkodást nem segíti. Célunk, hogy a gazdasági fenntarthatóság elérése mellett a vagyongazdálkodás ezen szegmense ténylegesen természetvédelmi terület-, illetve élőhely kezelést jelentsen. Mindennek megvalósításához megkezdjük a gazdálkodás bizonyos fokú átalakítását, melynek legfontosabb elemei az alábbiakból tevődnek össze:

- átlagos táblaméretetek csökkentése első lépésben a jelenlegi 15 hektárról 10 hektárra;
- a jelenlegi nagyobb parcellák felosztása 6-8 méter széles vetett mezsgyék kialakításával;
- a mezsgyék elsősorban élő méhlegelő jellegű magkeverékekkel kerülnek elvetésre, melyek, mint önálló élőhely foltok, fontos természetvédelmi jelentőséggel bírnak;
- helyben termelt fűmagtermés begyűjtése és termesztése;
- a termesztett szántóföldi növénykultúrák diverzifikációja, mely érinti egyrészt az eddigiek fajtaválasztékát (pl. durum) és jelenti új, elsősorban pillangós takarmánynövények (baltacím, szarvaskerep, stb.), méhlegelők, valamint azok keverékeinek termesztését;
- élő növénykultúrák vetésterületének növelése;
- a kaszálással hasznosított területek esetében a kaszálás tér- és időbeli változatosságának fenntartásával a folyamatos növényborítás és megnyitás kialakítása, amellyel sok faj számára szükséges élőhelyi feltétel teremthető meg;
- Folyamatban van egy harminc hektáros területen kísérleti fűmagkeverék telepítése, és tervezzük mulcsos termesztéstechnológia alkalmazását is.

Az elsődleges, élőhely kezelési cél mellett a növénytermesztési ágazat fontos feladata a saját állatállomány szálás és szemes takarmányigényének biztosítása, valamint a természetvédelmi célok elérése mellett lehetővé váló árunövény előállítás.

A szántóföldi növénytermesztéssel hasznosított terület mértéke 700 hektár, melyen a szükséges munkálatok elvégzését- tekintettel a tevékenység humán erőforrás és gépkapacitás igényére – továbbra is vállalkozói bér munkára alapozzuk.

Természetvédelmi célú gyepterületet a tájegységben mintegy 640 hektár területen végzünk, ebből Dormánd és Poroszló külterületén 240 hektárt kaszálóként hasznosítunk. A kaszálással hasznosított területek esetében a kaszálás tér- és időbeli változatosságának fenntartásával a folyamatos növényborítás és megnyitás kialakítása a célunk, amellyel sok faj számára szükséges élőhelyi feltétel teremthető meg. A megtermelt réti szénát a gulya téli takarmányozására használjuk fel.

A fennmaradó 400 hektáros egybefüggő területen, Tarnaszentmiklós határában alakítottuk ki a legeltetési állattartással végzett területkezelés feltételeit a „Kék vércse védelme a Kárpát-medencében” LIFE+ projekt segítségével. A magyar szürke szarvasmarhákkal történő legeltetés lényegében egy arra alapozott kísérleti területkezelés, melynek keretében a legeltetéssel kezelt területeken három különböző legeltetési nyomást alakítottunk ki. A magas legeltetési nyomás alatt tartott legelőszakaszon az egy hektárra eső nagyállat egység (NÁE) 1,5, a közepes intenzitású szakaszokon 0,75, míg az alulegeltetett területen ez az érték 0,35 NÁE/ha. A kísérlet célja, hogy

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

meghatározzuk a területen természetvédelmi szempontból legkedvezőbb legeltetési módot. A kísérlet zárása és az eredmények kiértékelése 2018-ban fog megtörténni.

Nógrád-Ipoly Tájegység

A tájegységben vállalkozó bevonásával Buják, Ecseg, Kozárd, Mátraszőlős és Sámsonháza külterület, összességében 24 ha kiterjedésű részein végeztettünk kézi cserje irtást. Továbbá Ecseg, Kozárd, Márkháza, Mátraszőlős, Sámsonháza külterület, megközelítőleg 100 ha kiterjedésű részein végeztettünk gépi szárzúzást.

Az ***Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területen*** több helyszínen folyamatos kezelői feladatot láttunk el. Ezek keretében folytatódott a Holya-tanya környékén található öreg gyümölcsös felújítása, a vizes élőhelyek fenntartása, valamint az erdei tisztások kezelése is. Özönnövények visszaszorítására a közeli litkei Csádalj és az ipolytarnóci állattartó telep térségében került sor. Az év eleji bozótirtás után háromszori kaszálás és a széna összegyűjtése történt meg a mozaikos biotópok fenntartása érdekében.

Az élőhelyek mellett jelentős feladatot jelentett a bemutatóhely infrastruktúrájának állagmegőrzéséhez kapcsolódó munkák elvégzése.

A 2018 év második felében a tájegységben tartott Hortobágy Racka állományunkat /56 egyed / a batúzi telepünkre helyeztük át.

Az ősi magyar kutyaajták génmegőrzésére irányuló tevékenységünk keretében Ipolytarnócon tartjuk a fekete törzskönyves puli párt.

A ***Hollókői Tájvédelmi Körzetben*** található tanösvények karbantartása folyamatos volt az év során a járhatóság és hulladékmentesítés biztosítása érdekében az andezit telér kőbánya bemutatóhely közelében.

A vár alatti, rehabilitált fás legelő bemutatását célzó ismertető táblák állagmegóvására különös figyelmet fordítottunk. A fás legelő fenntartása haszonbérleti szerződésben vállalt kötelezettségeknek köszönhetően hosszútávon biztosított.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

4. Kutatás és monitorozás

4.1. Kutatás

No.	Kutatási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A kutatást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
1.	Bükkben és a Mátrában előforduló Pannon erdőtípusok mikrobiomjának vizsgálata DNS metabarcoding módszerekkel. 62 db talajminta elemzése.	762	Eger Innovations Kutatás-Fejlesztési Nonprofit Kft.	62 db mintavételi terület talajmintájának pH, szőrazanyag, humusz, C, N, P, Na, Mg, Ca, K mennyiségi elemzése.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat
2.	Barlangok kataszterezése, járatok felszín alatti meghatározása, barlangok természetvédelmi alapállapot felvétele 3D modellel, bibliográfia pontosítása	2.000	Kft., egyesület	Barlangtérképezés 270 m, 8 barlang 3D fotomodell készítése állapotfelvételi céllal, bibliográfia aktualizálása. A teljesítés áthúzódik 2019-re.	Elemi költségvetés, saját felmérések, természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat
3.	Egyedi tájértékek felmérése	600	Kaptárkő Egyesület	5 település egyedi tájértékeinek felvétele (2017-es keret, 2018. május 30. zárással)	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat
4.	Egyedi tájértékek felmérése	500	Kaptárkő Egyesület	4 település egyedi tájértékeinek felvétele (2018-as keret, 2019. május 30. zárással)	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat

Barlangok közhiteles természetvédelmi nyilvántartására 2.000.000 Ft-ot használtunk fel a kártalanítási keretből barlangtérképezésre, bibliográfia aktualizálására, barlangok 3D fotomodell készítésére, mely teljesítés 2019. május 10-ig esedékes.

A közhiteles barlangnyilvántartás kialakítására 2018. évi pénzügyi lehetőségeinkből 600 m barlangjárat felszín alatti meghatározására kötöttünk szerződést, illetve egy barlangban pollenanalízis vizsgálattal egybekötött sztratigráfiai felmérést végeztettünk, melyek 2018. május 10-ig készültek el.

A források közhiteles nyilvántartásának felülvizsgálatát folyamatosan végeztük. 2018-ben 15 db új forrásfelmérés történt

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

4.2. Monitorozás

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
1.	Zöld koboldmoha <i>Buxbaumia viridis</i> (Bükk hegység, Tarna-vidék)	600	Csiky János	10 flóratérképezési kvadrátban 266 sporofitont számláltak. Ezek közül 8 kvadrátban, a Karancson és a Medvesen, valamint a Heves-Borsodi-dombságban új fajként került elő a zöld koboldmoha.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése, elterjedésének pontosítása, új populációk keresése
2.	Széleslevelű harangvirág <i>Campanula latifolia</i> (Cserépfalu: Hór-völgy, Bükkzsérc: Hosszú-völgy, Répáshuta: Tebe-rét, Balla-völgy)	5	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj állományai stabilak, jelenleg 1308 egyed a teljes állomány.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
3.	Kisfészekű aszat <i>Cirsium brachycephalum</i> eseménykövetés (BNPI működési területe)	20	BNPI dolgozói	A növényfaj újabb populációi lettek felmérve, 22 lelőhelyen 43.905 egyed.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
4.	Korai szegfű <i>Dianthus plumarius ssp. praecox</i> (Békkő, Jegető-völgy)	5	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj egyedszáma növekszik, jelenleg 3500 egyed a teljes állomány.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
5.	Kereklevelű harmafű <i>Drosera rotundifolia</i> (Sirok: Nyírjes-tó)	5	Kalmár Zsuzsanna, Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj állománya ingadozó, jelenleg 560 egyed a teljes állomány.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
6.	Piros kígyószisz <i>Echium maculatum</i> eseménykövetés (BNPI működési területe)	20	BNPI dolgozói	A növényfaj újabb populációi lettek felmérve, 13 lelőhelyen 677 egyed.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
7.	Hüvelyes gyapjúsás <i>Eriophorum vaginatum</i> (Sirok: Nyírjes-tó)	5	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj állománya növekszik, jelenleg 5 egyed a teljes állomány.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
8.	Kikeleti hóvirág <i>Galanthus nivalis</i> eseménykövetés (BNPI működési területe)	30	BNPI dolgozói	A növényfaj újabb populációi lettek felmérve, 8 lelőhelyen 1004 egyed.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
9.	Kornis tárnics <i>Gentiana pneumonanthe</i> (Miskolc: Nagymező, Gyöngyöspata: Király- rét)	10	Kalmár Zsuzsanna, Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj egyedszáma ingadozó, jelenleg 12704 egyed a teljes állomány.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
10.	Szibériai nőszirm <i>Iris sibirica</i> (Bükk: Kismező)	5	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj állománya stabil, jelenleg 1800 polikormon a teljes állomány.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
11.	Heverő iszapfü <i>Lindernia procumbens</i> eseménykövetés (BNPI működési területe)	10	BNPI dolgozói	A növényfaj jelenlétét 2018- ban nem észleltük.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
12.	Struccpáfrány <i>Matteuccia struthiopteris</i> (Somoskőújfalu)	5	Lantos István (BNPI)	A növényfaj állománya csökkent, jelenleg 81 egyed a teljes állomány.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
13.	Légybangó <i>Ophrys insectifera</i> (Miskolc-Ómassa: Jávor-hegy, Hevesaranyos)	5	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj egyedszáma csökkent, jelenleg 2 egyed a teljes állomány. A hevesaranyosi élőhelyen nem észleltük a faj jelenlétét.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
14.	Leánykökörcsin <i>Pulsatilla grandis</i> eseménykövetés (BNPI működési területe)	20	BNPI dolgozói	A növényfaj újabb populációi kerültek felvételre, 7 lelőhelyen 1284 egyed.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
15.	Janka-tarsóka <i>Thlaspi jankae</i> eseménykövetés (BNPI működési területe)	30	BNPI dolgozói	A növényfaj újabb populációi kerültek felvételre, 31 lelőhelyen 8317 egyed.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
16.	Gömböskosbor <i>Traunsteinera globosa</i> (Cserépfalu: Kis-rét, Nagyvisnyó: Bálvány-rét, Csalánosi-parkoló, Faktor-rét, Fodor-rét, Huta-rét, Kis-Huta-rét, Szilvásvár: Feketesár-rétek, Keskeny-rét, Mohos-töbör, Zsidó-rét, Miskolc: Hosszú-rét, Kecskeláb-rét, Kurta-bérc, Menyecske-töbör, Nagymező, Sugaró, Varbó: Csókás-rét, Bátortereny: Lengyendi-Galya, Mátraszentimre: Kút-hegy, Mlaki, Sípályák, Pizskés-legelő, Mátraszentistván: Sípálya, Szuha: Sípálya)	20	Magos Gábor, Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj egyedszáma ingadozó, jelenleg 330 egyed a teljes állomány.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
17.	Tőzegáfonya <i>Vaccinium oxycoccos</i> (Sirok: Nyírjes-tó)	5	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj állománya növekvő, jelenleg 28 m ² a teljes állomány.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
18.	Erdőtervezéshez kapcsolódó, természetvédelmi szakmai véleményt megalapozó botanikai felmérések (Kelet- bükki tájegység)	500	Szalakóta Egyesület	A felmérés során 157 faj 19746 egyedének előfordulása lett rögzítve.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok populációinak állománybecslése
19.	Erdőtervezéshez kapcsolódó, természetvédelmi szakmai véleményt megalapozó nagyomba felmérések (Kelet-bükki tájegység)	500	Szalakóta Egyesület	Határidő: 2019.05.15.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, új populációk keresése
20.	Nagyomba közösségek monitorozása (Bükk Őserdő erdőrezervátum)	350	Dr. Benedek Lajos Krisztián	A mintavételi területeken összesen 48 fajt észleltünk, a termőtestszám 986 volt. A teljes állományban összesen 152 fajt azonosítottunk.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok populációinak állománybecslése
21.	Erdőrezervátumok monitorozása	1.550	Horváth Soma Árpád	Az 2018-as évben a Csókás- völgy erdőrezervátum magterületének állapotfelvevétele készült el.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Faállomány- szerkezet vizsgálat, cserjeszint, gyepszint felmérés
22.	Kárpáti mészkösziklagyp (<i>Campanulo divergentiformis-Festucetum pallentis</i>) társulás monitorozása (Nagyvisnyó: Háromkő)	100	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció- vizsgálata 50 db 1x1 méteres kvadrátban (cönológiai felvételezés).	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Fajkompozíció- vizsgálat
23.	Löszpusztarét (<i>Salvio-Festucetum rupicolae</i>) társulás monitorozása (Tard: Szekrényes- völgy)	100	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció- vizsgálata 50 db 1x1 méteres kvadrátban (cönológiai felvételezés).	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Fajkompozíció- vizsgálat

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
24.	Gyertyános-tölgyes (<i>Carici pilosae-Carpinetum</i>) társulás monitorozása (Felsőtárkány: Vár-hegy)	300	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 495 db 1 méter átmérőjű kvadrátban (cönológiai felvételezés).	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Fajkompozíció-vizsgálat
25.	Cseres-tölgyes (<i>Carici pilosae-Carpinetum</i>) társulás monitorozása (Vár-hegy, Kecskés-galya és Hór-völgy erdőrezervátumok)	650	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 495 db 1 méter átmérőjű kvadrátban (cönológiai felvételezés).	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Fajkompozíció-vizsgálat
26.	Közösségi jelentőségű gyepek élőhelyek (fajgazdag szőrfűgyepek; üde, tápanyaggazdag magaskórósok; hegyi kaszálórétek) felmérése extenzív adatlapokkal (BNPI működési területe)	1000	Dr. Vojtkó András (EKF)	Natura2000 gyepek növénytársulások fajkompozíció-vizsgálata, az adatlapok kitöltése megtörtént.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Natura 2000 növénytársulások változásának nyomon követése
27.	Hevesvezekény kvadrát (O5x5_040) élőhelytérképezése	760	Üröm Környezet- és Természetvédelmi Egyesület	Határidő: 2019.05.15.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Élőhely-tipizálás, élőhelyek változásának nyomon követése
28.	Inváziós növényfajok (bálványfa <i>Ailanthus altissima</i> , selyemkóró <i>Asclepias syriaca</i> , aranyvessző fajok <i>Solidago spp.</i>) monitorozása (Hevesvezekény kvadrát)	40	Üröm Környezet- és Természetvédelmi Egyesület	Határidő: 2019.05.15.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok populációinak állománybecslése
29.	Védett és közösségi jelentőségű szitakötőfajok felmérése (Bükk NP, Borsodi Mezőség TK, Kesznyéteni TK)	950	Dr. Málnás Kristóf András	Határidő: 2019.04.30.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, új populációk keresése

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
30.	Közösségi jelentőségű lepkefajok monitorozása (országos) (magyar tavaszi-fésűsbagoly <i>Dioszeghyana schmidtii</i> , füstös ősziaraszoló <i>Lignoptera fumidaria</i> , csüngőaraszoló <i>Phyllometra culminaria</i> , keleti mustárlepke <i>Leptidea morsei</i> , sztyepplepke <i>Catopta thrips</i>)	1700	Korompai Tamás (koordinátor)	A monitorozás keretében 2018-ban 5 lepkefaj vizsgálata valósult meg, új populációk kerültek elő, az egyes fajok országos elterjedése pontosításra került.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, egyes populációk állománybecslése
31.	Nappali lepkék felmérése (Bükk-fennsík)	400	Kozma Péter	A felmérés során 60 nappali lepke fajt sikerült kimutatni a vizsgált területekről.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Természetvédelmi szempontból jelentős fajok jelenlétének kimutatása
32.	Éjjeli lepkék felmérése (Bükk-fennsík)	500	Dr. Gyulai Péter	Az idei vizsgálatok alapján egyértelmű, hogy a Bükk központi magas részén a rétek lepkefaunájában jelentős és egyértelműen kedvezőtlen változások történtek.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Természetvédelmi szempontból jelentős fajok jelenlétének kimutatása
33.	Éjjeli lepkék felmérése (Felsőtárkány: Hereg-rét)	200	Kozma Péter	A felmérés során 183 nagylepke fajt sikerült kimutatni a területről.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Természetvédelmi szempontból jelentős fajok jelenlétének kimutatása

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
34.	Fokozottan védett és közösségi jelentőségű lepkefajok (Bükk hegység)	300	Dr. Gyulai Péter	A fajok jól mutatják a hegység faunájának kettős jellegét: míg számos faj a hegység központi részét mint Carpathicum exklávé jellemzi, addig az alacsonyabb részeken és a fennsík peremi kövek déli kitettségeiben pontomediterrán fajok vagy éppen keleti sztyepelemek élnek.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, új populációk keresése
35.	Nappali lepkék felmérése (Sóshartyáni Hencse-hegy, Bujáki Csirke-hegy és Nagylóci Kő-hegy Natura 2000 területek)	300	Dr. Tóth János Pál	76 fajt sikerült kimutatni a vizsgált területekről.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Természetvédelmi szempontból jelentős fajok jelenlétének kimutatása
36.	Vérfü hangyaboglárka <i>Maculinea teleius</i> (Sirok: Alsó-rétek)	500	Kozma Péter	34 <i>Maculinea teleius</i> példányt sikerült megjelölni. A visszafogás nagy arányú volt, 59 alkalommal sikerült ezt a 34 példányt megfogni és visszafogni.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációjának állománybecslése
37.	Hangyaközösségek vizsgálata (Bükk-fennsík)	400	Dr. Tartally András	Határidő: 2019.05.20.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Fajkompozíció- vizsgálat

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
38.	Egyenesszárný közösségek monitorozása Három-kő, Szekrényes-völgy, Hór-völgy kvadrát (Ódorvár, Török-rét, Derda)	450	Dr. Nagy Antal (Debreceni Egyetem)	A Három-kőn 28 faj 503 egyede, a Szekrényes-völgyben 21 faj 151 egyede, Ódorváron 17 faj 134 egyede, a Török-réten 29 faj 588 egyede, a Derdán 32 faj 928 egyede került befogásra.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Fajkompozíció-vizsgálat
39.	Közösségi jelentőségű egyenesszárný fajok felmérése (Bél-kő: <i>Stenobothrus eurasius</i> Tard: <i>Isophya costata</i> , Derda: <i>Paracaloptenus caloptenoides</i>)	250	Dr. Nagy Antal (Debreceni Egyetem)	<i>Stenobothrus eurasius</i> (Bél-kő): 0,017-0,23 egyed/m ² <i>Isophya costata</i> (Tard): 0 egyed, <i>Paracaloptenus caloptenoides</i> (Derda): 0,18 egyed/m ²	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok ismert állományainak nyomon követése, Natura2000 országjelentéshez adatgyűjtés
40.	Közösségi jelentőségű és védett egyenesszárný fajok felmérése (Déli-Bükk HUBN20002, Kisgyőri Ásottfátető - Csókás-völgy HUBN20005)	400	Dr. Szövényi Gergő	57 lokalitásban 55 egyenesszárný faj 634 adata lett dokumentálva. A fajok közül három közösségi jelentőségű: a fűrészlábú szöcske <i>Saga pedo</i> , az eurázsiai rétisáska <i>Stenobothrus eurasius</i> és az álolaszsáska <i>Paracaloptenus caloptenoides</i> .	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, új populációk keresése, Natura2000 országjelentéshez adatgyűjtés
41.	Közösségi jelentőségű és védett egyenesszárný fajok felmérése (Mátrai Tájegység)	350	Dr. Szövényi Gergő	Határidő: 2019.05.31.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, új populációk keresése

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
42.	Futóbogarak felmérése (Mátrai Tájegység)	360	Gyarmathy István László	Határidő: 2019.05.15.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, új populációk keresése
43.	Futóbogarak felmérése (Kelet-bükk Tájegység)	500	Hegyessy Gábor	Határidő: 2019.05.15.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, új populációk keresése
44.	Erdőkhöz kötődő védett bogárfajok felmérése (Borsodi-Mezőség)	400	Kozma Péter	Határidő: 2019.05.20.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, új populációk keresése
45.	Erdészeti fénycsapda hálózat Coleoptera anyagának leválogatása, meghatározása (Bükk hegység)	920	Kozma Péter	Határidő: 2019.05.15.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Természetvédelmi szempontból jelentős fajok jelenlétének kimutatása
46.	Gerinces és gerinctelen fajok felmérése (lepkék, xilofág bogarak, kétéltűek) (Dél-hevesi tájegység)	900	Kozma Péter	221 lepkefajt és 10 xilofág bogárfaj kimutatása; a lepkék közül 31 nappali és 190 éjjeli lepke, 3 molylepke. 10 kétéltűfaj, legnagyobb egyedszámban a zöld levelibéka (<i>Hyla arborea</i>) és a vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>) egyedei.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, új populációk keresése

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
47.	Pannon gyík monitorozás (Kozárd, Szarvaskő)	20	Harmos Krisztián, Pongrácz Ádám (BNPI)	A faj populációinak állományai stabilak	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációjának állománybecslése
48.	A fokozottan védett pannon gyík élőhelyválasztásának vizsgálata (Domoszló, Kislána)	300	Szalakóta Egyesület	Határidő: 2019.05.15.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Élőhelykezelések hatása a faj populációjára
49.	Denevér közösségek monitorozása (Ny- Bükk, D-Hevesi, D-Borsodi Tájégség)	265	dr. Estók Péter (EKF)	Épületlakó denevérek: 8 épületből 3 faj 731 egyede, nászbarlangi monitorozás: 10 faj 228 egyede. Telelő denevérek monitorozása: Lök-völgyi-barlangból 2 faj 9 egyede, Istállóskői-bg-ban 1 faj 30 egyede. Hosszúszárnyú denevér gyülekezőhely monitorozás: Lök-völgyi- barlangnál 720 egyed.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok populációinak állománybecslése

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
50.	Denevér közösségek monitorozása (K-Bükki, Tarna-Lázberc Tájégség)	485	Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület	Határidő: 2019.04.30.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok populációinak állománybecslése
51.	Bagolyköpetek gyűjtése és kisemlős- határozás bagolyköpetből (Borsodi Mezőség)	800	dr. Estók Péter (EKF)	Kilenc mintavételi helyről származó gyöngybagoly köpetanyag került elemzésre. 1320 zsákmányállat maradványai kerültek meghatározásra, melyek 16 kisemlőstaxonhoz tartoztak. Kiemelendő a magyar szöcskeegér (<i>Sicista trizona</i>) egy példányának megkerülése.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Kisemlősfajok populációinak állománybecslése
52.	Országos Ürgemonitorozó Akció (Maklár: reptér, lőtér, Miskolc: reptér)	10	Pozsonyi András (BNPI)	A maklári reptéren és a lőtéren ürgék jelenlétét nem észleltük. A miskolci reptéren a korábbi százas nagyságrendű állomány kiemelt beruházás miatti áttelepítése után csupán néhány egyed maradt a területen.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
53.	Pelemonitorozás (Tard: Kutya-hegy, Gelej: Kapocsi-rét, Mezőkövesd: Szilos-tető)	300	Szikra-Szabó Bt.	A mintavételi területen három pele faj (mogyorós pele, erdei pele, nagy pele) odúfoglalását tapasztaltuk.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A faj populációinak állománybecslése
54.	Fokozottan védett és védett emlősfajok felmérése (magyar szöcskeegér, molnárgörény, vidra, hód) (Borsodi Mezőség)	650	BNPI őrszolgálat	Határidő: 2019.05.31.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, új populációk keresése
55.	Nagyragadozók felmérése (farkas, barnamedve, hiúz) Bükk NP működési területe	1.500	BNPI őrszolgálat	2018. május 1. és 2019. április. 15. között több száz adattal bővítettük adatbázisunkat. Az adatok túlnyomó többsége farkastól (<i>Canis lupus</i>) származik, néhány hiúz (<i>Lynx lynx</i>), valamint több bizonyítottan tekinthető barnamedve (<i>Ursus arctos</i>) adattal rendelkezünk.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok elterjedésének pontosítása, populációinak állománybecslése
56.	Ritka és telepesen fészkelő madárfajok felmérése	250	BNPI őrszolgálat	A felmérések során a ritka fajok esetében 32 madárfaj összesen 476 költő párját figyeltük meg. A telepesen fészkelő fajok esetében 28 faj 2830 fészkeről gyűjtöttünk adatokat.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok populációinak állománybecslése

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
57.	Odúköltő madárfajok felmérése	950	Dr. Málnás Kristóf András	Határidő: 2019.05.15.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok populációjának állománybecslése
58.	Védett és fokozottan védett madarak (hamvas réti héja, kék és vörös vércse, bagolyfélék) felmérése Bükk NP működési területe	180	BNPI őrszolgálat	Határidő: 2019.05.31.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok populációjának állománybecslése
59.	Madáratlasz térképezés	2.000	BNPI őrszolgálat	38 db 2,5x2,5 UTM négyzet felmérése történt meg.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok populációinak állománybecslése
60.	Ragadozómadarak felmérése (országos)	2.300	Magyar Madártani Egyesület	A 14 ragadozómadár-faj állományainak országos felmérése megtörtént.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A fajok populációinak állománybecslése
61.	Ex lege védett földvárak és kunhalmok felmérése	600	Kaptárkő Egyesület	Határidő: 2019.05.31.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	12 objektum esetében a kunhalom- és földvárkataszterbe felvett objektumok újrajvizsgálata

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
62.	Védelemre érdemes földtani alapszelvények, valamint ásvány- és ősmaradvány lelőhelyek felmérése	700	Kaptárkő Egyesület	Határidő: 2019.05.31.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	10 objektum esetében természetvédelmi kezelési terv elkészítése.
63.	Egyedi tájérték kataszterezése	500	Kaptárkő Egyesület	Határidő: 2019.05.31.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	4 településen egyedi tájértékek megállapítása és nyilvántartásba vétele
64.	Ex lege védett barlangok felmérése	351	Ariadne Karszt- és Barlangkutató Egyesület	Határidő: 2019.05.10.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A barlangok felszín alatti kiterjedésének meghatározása, barlangtérkép készítése
65.	Ex lege források és víznyelők felmérése	500	Kaptárkő Egyesület	Határidő: 2019.05.31.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	10 forrás védelem alá vonásának szakmai előkészítése
66.	Barlangi térbeli fotómodell készítése 8 barlangról	800	Ariadne Karszt- és Barlangkutató Egyesület	Határidő: 2019.05.10.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A járatok térbeli kiterjedésének meghatározása 3D modellel, mely egyben természeti állapotfelvételi dokumentáció is.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás	Projekt célja
67.	Magas Természeti Értékű Területek Monitorozása	2800	Üröm Egyesület	Az élőhelyek struktúrájának elemzése során vizsgáltuk az egyes élőhelytípusok összterületét, felszínborítási arányát, az adott élőhelytípusba tartozó parcellák darabszámát és átlagos területét. Az eredmények alapján jól látszik, hogy a természetes élőhelyek aránya rendkívül alacsony, és azok is jellemzően szétszabdaltak. Az egyes tömbök közötti határokat az elmúlt időszakban egyre inkább megszüntetik, amelynek eredménye az, hogy a szegélyen lévő, változatosabb életközösségek létezésükül.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	Az MTÉT-ben résztvevő agrárterületeken folytatott gazdálkodási módszerek természetvédelmi szempontú értékelése a Hevesi-síkon
66.	Barlangtani Bibliográfiai adatbázis aktualizálása	850	Révai Digitális Kiadó Kft.	Határidő: 2019.05.10.	Természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat	A Barlangtani Bibliográfia fejlesztése (1500 új tétel felvétele, 1500 tétel javítása, pótlása)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) szakmai irányítását az Agrárminisztérium keretében működő Irányító Központ végzi. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság alkalmazásában álló koordinátor a kidolgozott protokollnak megfelelően készít tervet és végzi el – illetve megbízott kutatókkal végezteti – a feladatokat. 2018-ban az alábbi feladataink voltak: 16 védett és 4 inváziós edényes növényfaj monitorozása, gombaközösségek, gerinces (*ürge, pannon gyík, madárfajok, kisémlősök, nagyragadozók, denevérfajok, pelefajok*) és gerinctelen állatfajok (*szitakötők, egyenesszárnyúak, lepkék, hangyák, bogarak*) felmérése, 1 élőhely-térképezési kvadrát (Hevesvezekény), 2 gyeptársulás és 2 erdőtársulás monitorozása, 1 erdőrezervátum-magterület alapállapot-felmérése, 25 db közösségi jelentőségű gyepes élőhely felmérése extenzív adatlapokkal, valamint Magas Természeti Értékű Területek monitorozása és élettelen természeti értékek felmérése (*ex lege források és víznyelők, ex lege védett földvárak és kunhalmok, védelemre érdemes földtani alapszelvények, ásvány- és ősmaradvány lelőhelyek, egyedi tájértékek, ex lege védett barlangok*).

Inváziós fajok szisztematikus felmérése

Folytattuk a védett, illetve Natura 2000-es területeken az aktuális inváziós állapotok felmérését. Idei évben a Szilvásvárad Aszaló és Szilvás-patak mente SAC területen és környékén (kb. 200 ha) szisztematikus botanikai adatgyűjtést végeztünk, az inváziós fajok adatait – állományok méretétől függően – pont és polygonfedvényekben rögzítettük. Az egyes pontokhoz pontos állományadatokat rendeltünk. A felmérés során az EU listán szereplő fajok mellett a listán nem szereplő, de a hazai gyakorlatban inváziós fajok felmérése is megtörtént.

Szakdolgozó bevonásával egy 2,5X2,5 km-es UTM négyzet teljes inváziós felmérése zajlott. A DU50C4 kódszámú négyzet (Eger-Szomolya-Ostoros községhatárokat részben érintő terület). Az eredményekből sikeres szakdolgozat készült.

A bíbor nebáncsvirág (*Impatiens glandulifera*) egy Bükkszentkereszt mellett idén előkerült új előfordulása kapcsán vizsgáltuk, hogy az ismert előfordulások felett fekvő települések belterületén (közterület, kertek) vannak-e állományok, amelyek potenciálisan az alattuk fekvő patak völgyeket fertőzhetik. Szisztematikusán végigjártuk ezért Répáshuta, Bükkszentkereszt és Szarvaskő belterületét is (korábban e települések belterületéről és környékéről nem volt adatunk). Mind Répáshuta, mind pedig Bükkszentkereszt belterületén és a települések szélén jelentős állományokat találtunk, számos lokalitásban – kertek, illegális zöldhulladék-lerakók. Szarvaskőn a belterületen sem találtunk a fajból. Összességében kb. tízezer töves állomány került elő az új felméréseknek köszönhetően. Ezek közül egy domináns van, a többi néhány tucat – néhány száz töves állomány. Az állományok még kezelhetőek, de az idei szezonban a magérés beindulása miatt már nem tudtuk elkezdni.

Ugyancsak vizsgáltuk a fajnak a Bükktől észak-nyugatra, a Csernely-patak mentén és Uppony környékén előforduló korábbi adatait. Ennek kapcsán szisztematikusán végigjártuk a Csernely-patak völgyét, Nekézseny községtől az Upponyi-szoroson át a Lázbérci-víztárolóig. A faj a patak teljes vizsgált szakaszán jelen volt, helyenként (különösen Uppony és a Lázbérci-víztároló között) tömegesen. A korábbi néhány tucat egyedet jelző (szórvány) adatok után a szisztematikus felméréssel több tízezer tövet találtunk.

A tízlábú rákok (Decapoda) közül az idegenhonos cifrarák (*Orconectes limosus*) elterjedési területe is növekedést mutat éppen azokon a területeken, ahol az inváziós halfajok is nagyobb állománnyal vannak jelen (a Dél-borsodi és a Dél-hevesi tájegységekben). A cifrarák expanziója a Tisza-tó felől indult és a víztározóba torkolló vízfolyásokban a síkvidék felől a dombvidéki szakaszok irányába zajlik. A faj eddig a 3. sz. főút vonaláig jutott, további terjedése azonban ezután

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

is várható. A cifrák elterjedési területének minél pontosabb lehatárolása érdekében a faj jelenlétének (vagy hiányának) vizsgálatát a két fent nevezett tájegységben 2019-ben több mint 100 mintavételi szelvényben tervezzük elvégezni.

Lepkefajok felmérése

Igazgatóságunk saját erőből is végez természetvédelmi szempontból fontos lepkefajokkal kapcsolatos kutatást, monitorozást. Ezen munkának a 2018. évi eredményeit az alábbiakban foglaljuk össze:

Sztyeplepke (*Catopta thrips*): az utóbbi években ismertté vált, hogy a faj populációinak egyedszáma évről évre erősen változhat, ami valószínűleg az időjárási körülményektől függ. Száraz években a hernyók nem tudnak elég gyorsan fejlődni, ezért meghosszabbodik a hernyók fejlődési ideje, és az adott évben nem érik el a bábozódási állapotot, így kevés imágó kel ki az adott évben. 2018-ban a fajnak „jó éve volt” a BNPI működési területén található élőhelyeken, a kisebb élőhelyfoltokon is ki lehetett jutatni a fajt a pozitív fototaxison alapuló mintavételi módszerekkel (alkalmi lámpázás, vödörcsapda). Ebben az évben bebizonyosodott a monitorozási munka során, hogy az egyes tájegységek között nagy eltérés mutatkozhat a populációk egyedszámának alakulásában. Tehát lehet olyan eset, hogy 100 km-en belül az egyik tájegységben jól lehet monitorozni a fajt, mert sok imágó rajzik az élőhelyeken, míg a másik tájegységben alig repül a faj, így új populációk keresésére alkalmatlan az adott év.

Sárgy agyapjassövő (*Eriogaster catax*): a fajt a hernyófészkek számolása alapján vizsgáljuk. 2018-ban nagyon kevés hernyófészket találtunk a rendszeresen vizsgált élőhelyeken, hasonlóan a 2017-es évhez.

Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*): 2018-ban is folytattuk a 2012-ben elkezdett intenzív kutató, monitorozó tevékenységet. Ebben az évben drasztikus egyedszámcsökkenést tapasztaltunk mind a mátrai, mind a bükki populációk esetében. Ennek oka nagy valószínűség szerint a 2017 áprilisában bekövetkezett hideg, havas időjárás, aminek következtében a fiatal hernyók elpusztultak. A kvantitatív mintavételek során 2018-ban a korábbi években tapasztalt egyedszámoknak csak kb. a 10%-át észleltük. Tehát 90%-os egyedszámcsökkenést tapasztaltunk!

Bükki hegyiaraszoló (*Entephria cyanata gerennae*): a szubendemikus fokozottan védett fajt a 80-as évek óta nem észlelte senki az ismert élőhelyein. 2017-ben és 2018-ban kerestük a fajt, de eredménytelenül. 2018-ban a Bél-kő közelében új, jelentős egyedszámú tápnövény-állomány [havasi ikravirág (*Arabis alpina*)] vált ismertté, amit 2019-ben fogunk megvizsgálni.

Magyar tavaszi-fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*): A rendszeresen vizsgált populációk egyedszámában nem tapasztaltunk jelentős változást. Néhány új helyről előkerült a faj.

Fői boglárka (*Plebejus sephirus*): a faj sóshartyáni populációja stabil, jelentős egyedszámú. Az élőhelyén még nem szükséges cserjeirtást végezni, de a következő időszakban (5-10 év) szükségessé válik a cserjék ritkítása.

Díszes tarkalepke (*Euphydryas maturna*): 2018-ban a faj az ismert élőhelyein a korábbi éveknél magasabb egyedszámban repült. Több új populációja vált ismertté, és olyan tájegységekből is előkerült, ahonnan korábban nem volt ismert (pl. Központi-Mátra). A rendszeresen vizsgált mátraalji (Feldebrő-Vécs) élőhelyén – ahonnan évekként elűnt egy erdészeti beavatkozás során – újra megjelent a faj.

Nagy nyárfalepke (*Limenitis populi*): 2018-ban történt egy megfigyelése a fajnak Szilvásvárad határában, a Kalapat-tetőn lévő Millenniumi kilátó mellett. Ez a megfigyelés is azt bizonyítja, hogy a faj nem pusztult ki a Bükk hegységből. A következő években próbálunk nagyobb enégiát fordítani a faj kutatására a hegységben.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Sápadt szemeslepke (*Lopinga achine*): a 70-es évek óta nem látták a Bükkben a fajt. 2018-ban a korábbi élőhelyén, továbbá potenciálisan alkalmasnak tűnő élőhelyeken kerestük a fajt, de nem találtuk.

4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok

A Természetvédelmi Információs Rendszer (TIR) országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti területeket tartalmazó nyilvántartási részének felülvizsgálata és aktualizálása, a védetté nyilvánító/védettséget fenntartó jogszabályok mellékleteiben szereplő ingatlanok adatai és a TIR nyilvántartásában szereplő ingatlan adatok közötti ellentmondások megszüntetése, azok térképi fedvényeinek pontosítása és javítása érdekében kért felülvizsgálat az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis és a megküldött segédanyagok felhasználásával, továbbá a helyben rendelkezésre álló információk alapján a TT-k esetében megtörtént.

4.4. Jelentési kötelezettség

Nemzeti jelentési kötelezettségünknek eleget tettünk (éves madárjelentés, NBmR feladatok jelentése). A tárgyévben az élőhelyvédelmi irányelv 17. cikke szerinti jelentéstételi kötelezettség teljesítéséhez szükséges igazgatósági adatokat és adatlapokat elkészítettük a közösségi jelentőségű élőhelytípusok, növény- és állatfajok vonatkozásában.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

5. Természetvédelmi kezelési tevékenység

5.1. A) Természetvédelmi kezelési tervek

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
1	Kerecsendi-erdő TT	119,6	elkészült	elkészült	40/2016. (VI. 15.) FM rendelet
2	Bükk Nemzeti Park	42 269	elkészült	elkészült	minisztériumi egyeztetése megkezdődött
3	Lázbérci TK	3 633,8	folyamatban	-	-
4	Kelet-cserhádi TK	7.425	folyamatban	-	-
5	Borsodi Mezőség TK	17 932	folyamatban	elkészült	-
6	Tarnavidéki TK	9 569,8	folyamatban	elkészült	-
7	Hollókői TK	141,2	elkészült	-	-
8	Kesznyéteni TK	6 083,9	folyamatban	elkészült	-
9	Szomolyai Kaptárkövek	4,8	elkészült	elkészült	folyamatban
10	Siroki Nyírjestő TT	21	elkészült	elkészült	28/2016. (IV. 11.) FM rendelete
11	Gyöngyösi Sárhegy TT	402,6	elkészült	elkészült	55/2016 (VIII. 16.) FM rendelet
12	Kőlyuktető TT	A védetté nyilvánítás alapját képező érték (szőlőfajta génállomány) megszűnt, jövőjéről később születik döntés			
13	Erdőtelki Arborétum TT	3,04	folyamatban	elkészült	folyamatban

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
14	Ipolytarnóci Ősmaradványok TT	513	folyamatban	-	-
15	Lázbérci TK bővítése		elkészült	elkészült	9/2008 (IV.10.) KvVM rendelet
16	Mátrai TK	11 841	elkészült	elkészült	15/2008. (VI.3.) KvVM rendelet
17	Karancs-Medves TK	6 619	elkészült	elkészült	6/2010 (III.31.) KvVM rendelet
18	Hevesi Füves Puszták TK	16 114	elkészült	elkészült	15/2005 (VII.14.) KvVM rendelet
19	Hevesi Füves Puszták TK bővítés		elkészült	elkészült	26/2008 (X.22.) KvVM rendelet
20	Erdőtelki Égerláp TT	22,4	elkészült	elkészült	14/2008. (VI.3.) KvVM rendelet
21	Bélkő TT	97,27	elkészült	elkészült	5/2008. (II.19.) KvVM rendelet
22	Márkháza-pusztai Fáslegelő TT	273	elkészült	elkészült	19/2007 (VI.1.) KvVM rendelet
23	Sóshartyáni Hencse-hegy TT	104,7	elkészült	elkészült	13/2004 (VII.21) KvVM rendelet
24	Szőllőskei-erdő TT	63,7	elkészült	elkészült	8/2009.(VI.9.) KvVM rendelet
25	Tardi legelő TT	280	elkészült	elkészült	16/2007 (IV.20.) KvVM rendelet
26	Tervezett Szilvásvárad Aszaló-hegy TT	189	elkészült	elkészült	-
27	BNP tervezett nyugati bővítése	1 192	elkészült	elkészült	-
28	Borsodi Mezőség TK bővítése	3 496	-	-	-
29	Tervezett Etesi Fáslegelő TT	67	elkészült	elkészült	-
30	Kesznyéteni TK tervezett bővítése	56	-	-	-
31	Maconkai-rét TT	6	elkészült	elkészült	16/2012. (II. 21.) VM rendelet

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszámban megjelenő rész)
32	Mátrai TK déli bővítése	1 500	elkészült	folyamatban	-
33	Mátrai TK nyugati bővítése	3 600	-	-	-
34	Tervezett Mátraverebély Kőszirt-Meszes-hegy TT	869	elkészült	elkészült	-
35	Tervezett Nagylóci Kőhegy TT	172	elkészült	elkészült	-
36	Sárhegyi TT tervezett bővítése	208	elkészült	elkészült	55/2016 (VIII. 16.) FM rendelet
37	Tervezett Ipolymenti TK	4 000	-	-	-
38	Tarnavidéki TK tervezett bővítése	468	-	-	-
39	32 helyszínen kaptárkövek mint természeti emlékek	55,128	elkészült	elkészült	17/2014. (X. 27.) FM rendelet
40	6 helyszínen kaptárkövek védett természeti terület érintő speciális természetvédelmi kezelési tervei	6,082	elkészült	elkészült	17/2014. (X. 27.) FM rendelet
41	Természeti emlékké nyilvánított 7 db földtani alapszelvény	10,082	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
42	2 db földtani alapszelvény védett természeti terület érintő speciális természetvédelmi kezelési terve	1,862	elkészült	elkészült	55/2015. (IX. 18.) FM rendelet
43	Védetté nyilvánított 7 db mesterséges üreg	-	elkészült	elkészült	63/2015. (X. 16.) FM rendelet
44	1 helyszínen természeti emlékké nyilvánítandó földtani alapszelvény	6,4499	elkészült	elkészült	folyamatban
45	9 helyszínen földtani alapszelvények védett természeti területet érintő speciális természetvédelmi kezelési tervei	5,725	elkészült	elkészült	folyamatban
46	4 helyszínen természeti emlékké nyilvánítandó földtani alapszelvény	1,9470	folyamatban	folyamatban	folyamatban
47	4 helyszínen földtani alapszelvények védett	4,7720	folyamatban	folyamatban	folyamatban

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszámban megjelenő rész)
	természeti terület érintő speciális természetvédelmi kezelési tervei				
48	2 helyszínen természeti emlékké nyilvánítandó kiemelt földtani érték természetvédelmi kezelési tervei	1,1059	folyamatban	folyamatban	folyamatban

2016-ban 2 helyi védett kezelési terv kidolgozása: Ivád: Kápolna-völgy, Ivád: Kastélykert, Erdőkövesd: Dudar-hegyes további 2 terület előkészítés alatt.

5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek

Különböző források felhasználásával elkészült 47 terv, amelyből 5 vár a Szakmai Bizottság elfogadására, a többi – a Szakmai Bizottság elfogadását követően – véglegesítettük. A tárgyévben megkezdtük 7 területre a tervekészítési folyamatot (megalapozó kutatások, kezelési javaslatok kidolgozása).

A természetvédelmi kártalanítási keretösszegeből – 2016 / 2017-ban készített tervek közül az alábbi öt terv esetében a szaktárca által létrehozott Szakmai Bizottságnak benyújtottuk elfogadásra. A bizottság által javasolt kiegészítéseket megtettük. A tervek elfogadása a Szakmai Bizottság következő ülésén várható (2019. első félév):

HUBN20060	Sóshartyáni Hencse-hegy
HUBN20063	Karancs
HUBN20064	Salgó
HUBN20065	Gortva-völgy
HUBN20067	Szilvásvárad Aszaló és Szilvás-patak mente

A 2017-2018. évi természetvédelmi kártalanítási keretből az alábbi területek esetében elkészültek az egyeztetési tervdokumentációk. A gazdák (érintettek) jobb elérhetősége érdekében az egyeztető gazda- / lakossági fórumokat 2019. év első negyedévében tartjuk meg:

HUBN20037	Nagy-Hanyi
HUBN20036	Kétútközi-legelő
HUBN20035	Poroszlói szikések
HUBN20039	Pusztafogacs
HUBN20038	Kerecsendi Berek-erdő és Lógó-part

Két nagyobb kiterjedésű területnél (Borosdi-Mezőség KTT és Kesznyéteni Sajó-öböl KTT) befejeztük a korábban megkezdett megalapozó dokumentáció elkészítéséhez szükséges kutatásokat (kiemelten az élőhelyterképezés tekintetében). E területek esetében az egyeztetési tervdokumentáció elkészült. A fórum tervezett időpontja 2019. második negyedév.

A tárgyévben a 2018-2019. évi kártalanítási keretből a megalapozó kutatások megkezdődtek az alábbi 7 területeken:

HUBN20004	Szarvaskő
HUBN20006	Miskolctapolcai Tatár-árok–Vörös-bérc
HUBN20014	Gyepes-völgy
HUBN20015	Izra-völgy és az Arló-i-tó
HUBN20025	Nagybarcai Liget-hegy és sajóvelezdi Égett-hegy
HUBN20040	Nagy-fertő - Gulya-gyep - Hamvajárás szikes pusztái
HUBN20041	Pélyi szikések

A Natura 2000 szakmai feladatok során számos jelölő faj és élőhely felmérését végeztük el (a természetvédelmi kártalanítási keret részét képező „Natura 2000 monitorozás” célkeret felhasználásával), részben külső kutatók bevonásával (pl. zöld koboldmoha, egyenesszárnnyúak stb.).

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A 2019-ig elfogadott Natura 2000 fenntartási terveket az alábbi táblázat ismerteti

Natura 2000 kód	Natura 2000 terület neve	Tervkészítés (elfogadás) éve	Forrás
HUBN10002	Borsodi-sík	2008	Tűzok LIFE (LIFE04/NAT/HU/000109) keretében
HUBN10004	Hevesi-sík	2008	Tűzok LIFE (LIFE04/NAT/HU/000109) keretében
HUBN20007	Kisgyőri Halom-vár-Csincse-völgy-Cseh-völgy	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20008	Vár-hegy-Nagy-Eged		
HUBN20009	Tard környéki erdőssztyepp	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20010	Szomolyai Kaptár-rét	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20011	Ostoros-patak menti erdőspuszta	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20012	Egerbakta-Bátor környéki erdők	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20013	Hevesaranyosi-Fedémesi dombvidék	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20014	Gyepes-völgy		
HUBN20015	Izra-völgy és Arló-i-tó		
HUBN20017	Borsodbótai Kotyindó-tető	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20018	Upponyi-szoros		
HUBN20019	Csernely-patak völgye	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20020	Sátai Tőkés-völgy		
HUBN20021	Domaházi Hangony-patak völgye	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20027	Ózdi Harmaci-dombok	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20029	Girincsi Nagy-erdő	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20030	Hejő mente	2009	2006/18/176.02.01 számú Átmeneti Támogatás
HUBN20031	Mezőcsáti Rigós	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20032	Tiszakeszi-morotva	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20042	Boldogi Vajda-rét	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20043	Verpeléti Vár-hegy	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20044	Recski Hegyes-hegy	2015	Svájci-Magyar Együttműködési Program, Végrehajtási Megállapodás (SH/4/8) projekt keretében
HUBN20046	Gyöngyösi Sár-hegy	2015	Svájci-Magyar Együttműködési Program, Végrehajtási Megállapodás (SH/4/8) projekt keretében

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Natura 2000 kód	Natura 2000 terület neve	Tervkészítés (elfogadás) éve	Forrás
HUBN20047	Mátra északi letörése	2015	Svájci-Magyar Együtműködési Program, Végrehajtási Megállapodás (SH/4/8) projekt keretében
HUBN20048	Gyöngyöstarjáni Világos-hegy és Rossz-rétek	2015	Svájci-Magyar Együtműködési Program, Végrehajtási Megállapodás (SH/4/8) projekt keretében
HUBN20049	Mátrabérc-Fallóskúti-rétek	2015	Svájci-Magyar Együtműködési Program, Végrehajtási Megállapodás (SH/4/8) projekt keretében
HUBN20050	Gyöngyöspatai Havas	2015	Svájci-Magyar Együtműködési Program, Végrehajtási Megállapodás (SH/4/8) projekt keretében
HUBN20051	Nyugat-Mátra	2015	Svájci-Magyar Együtműködési Program, Végrehajtási Megállapodás (SH/4/8) projekt keretében
HUBN20052	Apci Somlyó	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20053	Petőfibányai Kopasz-hegy	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20055	Szentkúti Meszes-tető	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20056	Tepke	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20057	Bézma	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20058	Bujáki Csirke-hegy és Kántor-rét	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20059	Szandai Várhegy	2017	Természetvédelmi kártalanítási keret
HUBN20062	Középső-Ipoly-völgy	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20067	Szilvásvárad Aszaló és Szilvápatak mente	2009	2006/18/176.02.01 számú Átmeneti Támogatás
HUBN20068	Sajómercsei Körtvélyes-dűlő	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN20069	Kesznyéteni Sajó-öböl		
HUBN21095	Nagylóci Kő-hegy	2014	EMVA Darányi Ignác Terv
HUBN21096	Tiszaújvárosi ártéri erdők	2012	Kötelezettségszegési eljárás (2008/2011)

5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Gyepterületek

Az erdőgazdálkodók a hegyi rétek esetében az előző években támogatásra beadott és kaszált réteket 2018-ban is kezelték kaszálassal, kisebb részben extenzív legeltetéssel. 2018-ban beadott engedélykérelmükben újabb gyepterületek helyreállítását tervezték be. A legeltetni kívánt gyepterületek aránya növekedett. A hegyi rétek esetében továbbra is elmondható, hogy a klímaváltozás hatásait nem lehet a kezeléssel ellensúlyozni. A kaszálások elvégzése, még mindig gondot okoz. A kivitelezés módját, időpontját nagyobb mértékben határozza meg a vállalkozó rendelkezésre állása, mint a kezeléshez szükséges optimális időpont. A gyepek állapotára jellemző, hogy terjed bennük a málna (*Rubus idaeus*), a siska nádtippán (*Calamagrostis epigeios*), és a gyapjas aszat (*Cirsium eriophorum*). A rétek fajösszetétele láthatóan változik, az üdőbb típusok egyre inkább a franciaperjés uniformizálódás irányába alakulnak át. A réteken, mint például a Nagymezőn a fűszáraz típusok és sztyeprétek aránya növekszik.

A hegyi rétek egy részét az Igazgatóságunk is kezelte, hasonló problémákkal, mint a gazdálkodók.

A hegy- és dombvidéki sztyeprétek, löszgyepek, erdős-sztyeprétek esetében a gyepterületek csökkenése nem állt meg. A csökkenés oka a területek cserjésedése, beerdősülése, tájhasználat változása (pl. Mátrában vadaskert bővítés, erdő-, szőlő, gyümölcsös telepítés). A tavaszi avartüzek még mindig jellemzőek elsősorban a dombvidéki részekben.

Az alföldi nem védett gyepterületek is csökkenő tendenciát mutatnak, amelynek oka a támogatási rendszerekben keresendő. Újabb elemként jelent meg a napelemparkok telepítése.

Erdők

A Natura 2000 területek erdőtervének felülvizsgálata során továbbra is problémát jelent, hogy a természetvédelmi szempontból jelentős edafikus társulások védelme érdekében a hatóságok továbbra is csak 5 % hagyásfát hajlandóak előírni az erdőtervben, holott ezen élőhelyek maradandó károsodást szenvednek az amúgy klímaváltozással sújtott területeken. Főleg a sziklai bükkösök azok, amelyekben a rendkívül értékes fajkészlet ellenére további fahasználatokat terveznek és amelyek továbbra is konfliktus forrást jelentenek a gazdálkodó és a természetvédelmi kezelő között.

A klímaváltozás az erdőkben is kimutatható, amely a sziklaerdők montán fajainak a állománycsökkenésében mutatkozik meg. Az egyik legjobb indikátor faj a havasi ikravirág (*Arabis alpina*), amelynek állománya jelentősen visszaesett az elmúlt 30 évben.

Harkályfajok védelme érdekében mivel az erdős területeken nagy léptékű, intenzív erdőgazdálkodás folyik ezért az idős állományok területe csökken a hegységekben. Jelentős problémát jelentenek az őshonos fafajú erdőkben folyó engedélyezett és engedély nélküli száradék termelések. Egyes területeken teljesen hiányzik a holtfa az erdőkből. További probléma a nem megfelelő fahasználati módok előtérbe kerülése. Sokszor száraló vágás helyett részterületes véghasználatot végeznek. Ezek a tevékenységek nagyban veszélyeztetik a harkályfajok fészkelő és táplálkozó területeit. A harkályfajok védelme érdekében a holtfa visszahagyását, illetve folyamatos erdőborítást biztosító gazdálkodási módokat, hagyásfacsoportokat próbálunk meg elérni erdőtervezéseknél. Valamint 48 ismert fehérhátú harkály territóriumában kezdeményeztünk észleleti orlatozást a természetvédelmi hatóságoknál.

A jelenlegi általános erdőgazdálkodási gyakorlat nem szolgálja az erdőlakó denevérfajok megőrzését. A folyamatos erdőborítás, a fajgazdag és struktúrált erdőkép, a jelenlegi jogszabályi korlátoknál jóval több holtfa természetvédelmi és erdőgazdálkodói szempontok alapján kívánatos lenne. Ezen igényeknek az állami vagyonkezelői (és természetvédelmi kezelői) jogosítványokkal rendelkező állami erdőgazdálkodók a gyakorlati tevékenység során az országosan védett területen sem kíván megfelelni, ahol a természetvédelmi szakmai szempontok elsőbbségét kellene biztosítani.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Vizes élőhelyek vízfolyások

2018-ban folytatódott az Országos Rákállomány Felmérése tárgyú projekt, így olyan kisvízfolyások hal- és rákállományának a felmérése is megtörtént, amelyek vizsgálatára 2017-ben nem volt alkalom, vagy nem szerepeltek a felmériendő vizek listájában. Emellett néhány víztest ismételt felmérésére is alkalmunk nyílt.

A projekt során a BNPI működési területén 124 víztér összesen 284 mintavételi szelvényében történt elektromos halászgéppel végzett kutatás. A magasabbrendű rákok mellett a halfauna mennyiségi szemléletű felmérése is megtörtént.

2018-ban továbbra is problémát jelentett a vizek szennyezése, amit a polgári bejelentések és vízügyi értesítések száma is igazol. A Gyöngyös-patak Gyöngyös belterületi szakaszán folyamatos gond a mederbe kerülő kommunális hulladék nagy mennyisége, az Eger-patak Eger belterületi szakaszán pedig a csurgalékvizek mederbe kerülése.

A szemtelésen túl a víztestek állapotát a vízhiány érinti igen negatívan. Az utóbbi években jellemző volt a csapadékszegény és meleg időjárás, ami komoly deficitet okozott a vízmennyiségben. A néhány zápor és zivatar ellenére 2018 is rendkívül aszályos volt – a hirtelen lezúduló nagymennyiségű esőt a többnyire száraz medrek nagyon gyorsan elvezették.

A saját vagyonkezelésű Tiszalúci Holt-Tisza esetében 2018-ban folytattuk a víziállások helyzetének rendezését a hatályba lépett új Szabályzat alapján. Nagyszámú létesítési és fennmaradási, valamint átépítési engedélykérelem érkezett igazgatóságunkra, ami a horgászok nagy igényét mutatja rendezett körülmények közötti horgászat biztosítására.

A fenti jelenségek kiegészítéseként Igazgatóságunk – országosan is egyedülálló módon – európai hódok telepítésével, a lehető legtermészetesebb módon igyekszik a saját vagyonkezelésében levő vizes élőhelyek és környezetükben lévő területek vízvisszatartását megoldani. Ennek egyértelmű és látványos regenerációs hatásai már rövidtávon is észlelhetők (pl. Tiszalúci Holt-Tisza és környezete).

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
1.	Dél-Borsodi Tájegység	1 210,00	legelő, kaszáló	Legeltetés, kaszálás a Borsodi Mezősége jellemző életközösség megőrzése céljából
2.	Dél-Borsodi Tájegység	61,0	szántó	Abrak takarmány (zab, napraforgó) előállítás a területen tartott állatállomány számára, és árbevétel realizálása.
3.	Dél-Borsodi Tájegység	62,3	szántó	Lucerna, füves lucerna - szálas takarmány előállítása céljából
4.	Nyugat-bükki Tájegység, Szilvásvár, Nagyvisnyó	93,2	hegyi rétek	Kaszálás, szárazzás, kézi cserjeirtás – élőhely fenntartás
5.	Nyugat-bükki Tájegység, Felsőtárkány	7,3	szántó	Visszagyepesített terület, kaszálás a kialakított kultúrállapot fenntartását érdekében
6.	Nyugat-bükki Tájegység, Cserépfalu 053/d	57,8	legelő	Tisztító kaszálás, legeltetés (juh, kecske állománnyal) vállalkozó bevonásával (fás legelő kultúrállapot megőrzése érdekében)
7.	Kelet-bükki Tájegység, Tard	26	hegyi rét	Szárazzás, kaszálás – szilikátsziklagyepek megőrzése, spontán erdősülés megakadályozása
8.	Kelet-bükki Tájegység, Tard	1,7	szántó	Szórvány gyümölcsös ápolási munkái
9.	Tarna-Lázberc Tájegység, Borsodszentgyörgy	9	gyümölcsös	Gyümölcsös fenntartási munkái, csemeték ápolása, kézi kaszálás

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
10.	Tarna-Lázberc Tájegység, Borsodszentgyörgy, Borsodbóta, Uppony	55,2	rét	Kaszálás, sarjleverés, szárazítás, akácinjektálás - jellemző élőhely helyreállítás
11.	Mátrai Tájegység, Mátraszentimre: Tugár- és Fallóskúti-rét	27	hegyi rét	Hegyi rét fenntartása kaszálással, a területszélek szárazítása.
12.	Mátrai Tájegység, Parád: Somhegy-bükk legelő	30	hegyi rét	Hegyi rét fenntartása legeltetéssel, a területszélek szárazítása, sarjleverés, inváziós keserűfű kaszálása
13.	Mátrai Tájegység, Mátraszentimre: Hidegkút, Kutyatoró rét	8	hegyi rét	Hegyi rét fenntartása kaszálással, a területszélek szárazítása, a területszélek szárazítása, sarjleverés, inváziós keserűfű kaszálása
14.	Mátrai Tájegység, Gyöngyösi Sár-hegy TT	41	sztyeprét	Kaszálás, sarjleverés
15.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	83	szántó	Őszi búza gyomirtása, tápanyag utánpótlása, betakarítása
16.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	138	szántó	Őszi búza talaj-előkészítése, vetése
17.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	45	szántó	Durumbúza talaj-előkészítése, vetése
18.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	12	szántó	Őszi talajelőkészítés
19.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	29	szántó	Őszi árpa betakarítása

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
20.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	31	szántó	Durum búza gyomirtása, tápanyag utánpótlása, betakarítása
21.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	18,5	szántó	Triticale talaj-előkészítése , vetése
22.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	50	szántó	Sörárpa talaj-előkészítése, vetése
23.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	64	szántó	Napraforgó talaj-előkészítése, vetése, betakarítása
24.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	166	szántó	Lucerna kaszálása
25.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	10	szántó	Baltacim betakarítása, feltörése
26.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	18	szántó	Szarvaskerep betakarítása, feltörése
27.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	12	szántó	Facélia talaj-előkészítése, vetése, betakarítása; feltörése
28.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	5	szántó	Méhlegelő mezsgyék kaszálása
29.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	18	szántó	Bíborhere betakarítása

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
30.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	31	szántó	Zöldugar telepítések kaszálása
31.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	8	szántó	Tavaszi zab talaj-előkészítése, vetése, betakarítása
32.	Dél-hevesi Tájegység: Hamvajárás, Tarnaszentmiklós	11	szántó	Kukorica talaj-előkészítése, vetése, betakarítása, kukuricaszár bálázása
33.	Dél-hevesi Tájegység: sarudi, dormándi táblák	13,5	szántó	Kukorica talaj-előkészítése
34.	Dél-hevesi Tájegység: Hamvajárás, Tarnaszentmiklós	400	legelő	Magyar szürke szarvasmarhával történő legeltetés
35.	Dél-hevesi Tájegység: dormándi, poroszlói, tarnaszentmiklósi táblák	160	kaszáló	Széna betakarítás, bálakészítés
36.	Dél-hevesi Tájegység: Tarnaszentmiklós, Pély község határok	2	vizes élőhely	Gátrendszer, műtárgyak környékének ápolása, inváziós és tájidegen fajok irtása
37.	Nógrád-Ipoly Tájegység turistaútjainak és tanösvényeinek hulladékmentesítése	160	létesítmény	A természeti képet rontó, sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása
38.	Nógrád-Ipoly Tájegységben lévő rehabilitált bányák hulladékmentesítése	7	bányaterület	A környezeti állapot javítása, a természeti képet rontó, illetve a sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
39.	Nógrád-Ipoly Tájegységben legelő művelési ágú területek fenntartása	230	legelő	Nagy természeti értékű, korábban helyreállított gyepek fenntartása szárazzással, tisztító kaszálással
40.	Nógrád-Ipoly Tájegységben legelő és kaszáló művelési ágú területek fenntartása	25	kaszáló	Kaszálás szénakészítés céljából
41.	Nógrád-Ipoly Tájegység területe, több helyszín és művelési ág, inváziós fajok visszaszorítása	20	gyep	A természeti és ökológiai állapot javítása, a lokálisan jelentkező inváziós növényfajok (parlagfű, feketéllő farkasfű, selyemkóró, fehér akác, neáncsvirág, kisvirágú őszirózsa, ezüstfa) visszaszorítása mechanikai módszerekkel
42.	Nógrád-Ipoly Tájegység területe, több helyszín	1	vizes élőhely, gyepek	Védett kételtűfajok élő- és szaporodó helyeinek fenntartása, védett madárfajok odútelepeinek karbantartása
43.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpont	1	létesítmény	Bel- és kültéri bemutatóhelyek karbantartása, madármenhely működtetése (14 faj 64 egyede időszakos befogadása)
44.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóc TT, Látogatóközpont területe	6	kivett	Őshonos rackaállomány fenntartása
45.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóci Ősmaradványok TT	5	vizes élőhely	Vizes élőhely fenntartása, kaszálás, karbantartási munkák
46.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóci Ősmaradványok TT, Felső-Hólya tanya	1	gyümölcsös	Gyümölcsösök kezelése, fenntartási munkái
47.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóc TT, Látogatóközpont területe	10	kivett	A látogatóközpont körüli parkolók és árkok, út menti területek folyamatos karbantartása, régi drótkerítések felszámolása

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely (használat)	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
48.	Nógrád-Ipoly Tájegység, Ipolytarnóci Ősmaradványok TT	12	gyep	Ökoturisztikailag érintett térségek környezetének gyepkezelése

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén számos élőhely-típusban folytak természetvédelmi célból kezelések. Területnagyságban kiemelkedők a Dél-hevesi Tájegység és a Dél-borsodi Tájegység területén végzett területkezelési tevékenységek.

A Hevesi Füves Puszták TK-ban található tűzokvédelmi területeken található szántóinkon, mintegy 700 hektáron saját gazdálkodást folytattunk a tűzok és más fokozottan védett madárfajok számára ideális élőhely-struktúra kialakítása érdekében, a megfelelő művelési módok alkalmazásával.

A Dél-borsodi tájegységen belül jelentősen, 1.000 hektár fölé nőtt a saját kezelésben lévő területek kiterjedése a Batúztanyához kapcsolódóan. A Furioso-North Star loállománynak, a Magyar Tarka szarvasmarha, a Magyar Merinó juhállománynak a Borsodi Mezőség Természetvédelmi Körzetbe kerülésével jelentős területek saját kezelését kezdhettük meg legeltetésre alapozott, extenzív állattartással.

Hegy- és dombvidéki területeinken kiemelhető a hagyományos tájhasználat által kialakított gyepterületek rekonstrukciója és fenntartása a Bükki Nemzeti Parkban, a Mátra, a Kelet-Cserhát, a Tarnavidéki, valamint a Hollókői Tájvédelmi Körzet területén.

A bükki és mátrai hegyi rétek kezelése esetében a korábbi évek során bebizonyosodott, hogy a kizárólag kaszálással történő hasznosítás természetvédelmi szempontból, hosszú távon nem mindenütt célravezető. Egyes, gyengébb fűhozamú réteken a kaszálásokat hagyományos módon történő legeltetéssel kell kombinálni vagy felváltani. A 2018-as évben kártalanítási keretből lehetőség nyílt - nem saját vagyonkezelésünkben lévő - bükki hegyi rétek kezelésének megvalósítására.

Tarnaszentmárián, a Verpeléti Vár-hegyen idén is elvégeztük a korábbi években megkezdett kézi cserjeirtást, és újabb területet vontunk be a kezelésbe. Így már több mint 3.000 négyzetméteren végzünk gyepekezelést. Ennek eredményeként a védett és közösségi jelentőségű növényfajokban gazdag gyepek stabilizálódnak, a virágzó egyedek száma sokszorosa a kezelés megkezdése előtti állapothoz képest.

Az Ostoros településhez tartozó, Rétre-járó-dűlőben ~1ha-on idén is elvégeztük a korábbi években megkezdett kézi cserjeirtást, és újabb területet vontunk be a kezelésbe. Ennek eredményeként a védett és közösségi jelentőségű növényfajokban gazdag gyepek és a sztyepecserjések állapota tovább javult.

A Nógrád-Ipoly, Mátrai és Nyugat-bükki Tájegységünkben ennek megfelelően részben a természeti értékeket fenntartó extenzív legeltetéssel történő hasznosításra készítjük elő folyamatosan egyes területeinket. A Nyugat-bükki Tájegységünkben egyes területek tényleges legeltetési hasznosítása is megkezdődött. A Mátrai Tájegységben saját állatállománnyal végzett legeltetést 2018 augusztusában reményeink szerint csak időlegesen felfüggesztettük, de tervezzük állatállomány visszatelepítését a területre. A Nyugat-bükki Tájegységben részben haszonbérlettel, részben bérlegeltetéssel oldjuk meg a területek kezelését.

A kezelések részeként több védett területünkről távolítottuk el a nemcsak a tájképet rontó és szennyező forrásként funkcionáló, hanem ökológiai csapdaként is működő kommunális hulladékot.

Szántó művelési ágú területeinken – hasonlóan a gyepekhez – nagyrészt bérbeadással valósítottuk meg az elérendő célokat. E helyszíneken – elsősorban tűzokvédelmi és ragadozómadár-védelmi célból – továbbra is a korábbi évben bevezetett látogatási korlátozást alkalmaztuk a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet területén. Az ezzel kapcsolatos tapasztalatok, elsősorban a ragadozómadarak esetében kedvezőek, a korlátozás a természet-megőrzési cél mellett a terület tulajdonosai, bérlői számára is hasznosnak bizonyult. A korlátozás bevezetése előtt komoly gondot jelentett a területen megjelenő különböző gyűjtögető tevékenységek (kamilla, gomba) végzése által okozott zavarás. A korlátozás bevezetésével jogalapot teremtettünk a hatékony és jogszerű fellépésre, így a költségek zavartalanabban valósulhatnak meg. A gazdálkodók ugyanennek révén nagyobb vagyonbiztonságot élvezhetnek, így a rendszert ők is támogatják.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

5.3. Élőhely-rehabilitáció

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Forrás	Kezdet, befejezése	A rehabilitáció célja - fő beavatkozások/kezelések
1.	Tarna-Lázberc Tájegység Borsodszentgyörgy	14,5	száraz- és félszáraz gyepek	elemi költségvetés	2014-2015	Szárazzás az ottani fajgazdag életközösség megőrzése érdekében
2.	Tarna-Lázberc Tájegység Borsodszentgyörgy	9,0	gyümölcsös	elemi költségvetés	2014-2015	Gyümölcsfa ápolás, ritka alma- és szilvafajták génmegőrzése
3	Tarna-Lázberc Tájegység Borsodbóta, Bánhorváti, Uppony	24,0	száraz- és félszáraz gyepek	KEOP, elemi költségvetés	2014-2015	Szárazzás, cserjeirtás, kaszálás a kaszálón található életközösség megőrzése érdekében
4.	Nógrád-Ipoly Tájegység: Ecseg, Kisbárkány, Kozárd, Márkháza, Sámsonháza községhatárok	90	sztyeprét	KEOP	2014-2015.	Élőhely-rekonstrukció, a fajgazdag sztyeprétek eredeti életközösségének helyreállítása (szárazzás)
5.	Nógrád-Ipoly Tájegység: Kisbárkány, Kozárd, Márkháza, Nagybárkány, Sámsonháza	107	sztyeprét	KEOP	2014-2015.	Élőhely-rekonstrukció, a fajgazdag sztyeprétek eredeti életközösségének helyreállítása (kézi cserjeirtás)

2015-ben lezárultak élőhely-rehabilitációs programjaink, a 2018-es évben ezen területek fenntartását saját géppel, illetve vállalkozók bevonásával tudtuk végrehajtani. Voltak olyan mozaikosan elhelyezkedő, meredek kitettségű területek, amelyek gépi kezelését nem tudtuk megoldani, vállalkozóval, kézi erővel történő kezelése pedig forráshiány miatt nem megoldott.

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Növények

A területen továbbra is megfigyelhetők azok a tendenciák, amely a montán, szubalpin fajok visszaszorulását mutatják. A szubmontán régióban általánosan megfigyelhető például a védett lisztes berkenye (*Sorbus aria* agg.) egyedek tűzelhalásos pusztulása, amely kifejtett és termőképes fákat is érint. Helyenként az egyedek 15 %-a is elpusztult 3-4 év alatt.

Egyes fajok populációi az 1990-es évek adataihoz képest jelentősen csökkentek, ezek például a következők: *Pleurospermum austriacum*, *Lathyrus laevigatus* ssp. *transsylvanicus*, *Arabis alpina*, *Cimicifuga europaea*, *Centaurea mollis*, *Gentianella livonica*, *Gentianella austriaca*, *Botrychium multifidum*, *Pyrola rotundifolia*, *Pyrola minor*, *Draba lasiocarpa*.

A tájidegen telepített lucfenyvesek egyre fokozottabb ütemben pusztulnak, amely természetvédelmi szempontból nem jelent problémát, viszont ennek következtében az ezekhez kötődő védett *Moneses uniflora* mára gyakorlatilag kipusztult a hegységből.

Állatfajok

2018-ben az állatfajokkal kapcsolatban jelentős ökológiai változást az előző évekhez képest nem mutattunk ki.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése

Rövidítések magyarázata: V: védett; FV: fokozottan védett, Be: Berni Egyezmény, Bo: Bonni Egyezmény

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajmegőrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1.	Túzok (<i>Otis tarda</i>)	Van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004	2018-ban csak a Hevesi-Borsodi- síkon 5 tyúkot és két kakast sikerült összesen felmérni költési időben. Elláttuk a fajmegőrzési tervben szereplő feladatokat. A LIFE program terhére megvásárolt földterületeken tűzokkímélő gazdálkodást folytatunk. Az új LIFE program keretében elsősorban a fajt veszélyeztető predációs nyomást próbáljuk mérsékelni.
2.	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	Van MME	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Mátra KMT HUBN 10006 Nógrád megye	Az ismert költőállománya stabilnak mondható a BNPI működési területén. A faj fészkelőhelyein kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes természetvédelmi hatóságoknál.. Összesen 30 pár került felmérésre 2018-ban. 12 biztosan sikeres költésből 28 fióka repült ki sikeresen.
3.	Fehér gólya (<i>Ciconia alba</i>)	Van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék települései, lakott területei.	Az áramszolgáltatóval együttműködve folytattuk az aktív védelmi tevékenységet, összesen 22 db került kihelyezésre.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

4.	Réti sas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)		FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Kesznyéten KMT HUBN 10005	2018-ban a 11 ismert revírből 7 pár költött sikeresen, melyből 10 fióka repült ki sikeresen. A faj fészkelőhelyein ebben az évben is kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes természetvédelmi hatóságnál.
5.	Parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>)	van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Kesznyéten KMT HUBN Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Tardonai dombság Mátra KMT HUBN 1000610005	2018-ban, a faj 55 ismert területéből 37 sikeres költésből 53 fióka repült ki. Monitorozást végeztünk a faj védelme érdekében. A faj bizonyos fészkelőhelyein kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes természetvédelmi hatóságoknál.
5.	Békászó sas (<i>Aquila pomarina</i>)	Európa Tanács	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Tardonai dombság Mátra KMT HUBN 10006	2018-ban 14 ismert költésből 8 sikeres költés volt, melyekből összesen 8 fióka repült ki. A faj fészkelőhelyein 2018-ban is kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését. Egy példány adult hímét továbbra is jeladóztunk a Bükk hegységben, táplálkozóterület vizsgálat céljából. Egy revírben erdészeti munkálatok miatt ment tönkre a költés kisfiókás időszakban.
6.	Kígyászölyv (<i>Circaetus gallicus</i>)	Nincs	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Mátra KMT HUBN 10006 Nógrád Megye	Fészkelőállománya stabilnak mondható. 17 ismert revírből összesen 7 pár költött sikeresen. Ezeknél 7 fióka repült ki. A faj fészkelőhelyein kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes természetvédelmi hatóságoknál.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

7.	Kerecsensólyom (<i>Falco cherrug</i>)	Van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Kesznyéten KMT HUBN 10005	Költési eredmények: 19 ismert territóriumból 9 sikeres költésből 21 fióka repült ki. Két fészeknél táplálékvizsgálatokhoz pedig kameracsapdát helyeztünk ki az ürge LIFE+ program keretében.
8.	Kékvércse (<i>Falco vespertinus</i>)	van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004	Ebben az évben folytatódott a faj védelmét szolgáló LIFE+ program is.
9.	Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)		FV, Be.	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék településein.	2018-ben újabb költőládákat helyeztünk ki fajvédelem keretében.
10.	Uhu (<i>Bubo bubo</i>)	Nincs	FV,	Bükk hegység és peremterületei KMT (10003), Mátra KMT (HUBN 10006)	11 ismert fészkelő pár volt, 7 fióka repült ki bizonyítottan 2018-ban.
11.	Kuvik (<i>Athene noctua</i>)	Nincs	FV	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék	A fajvédelme érdekében költőládákat elhelyeztünk ki a működési területünkön. A faj felmérését is elvégeztük egyes tájegységekben.
12.	Urali bagoly (<i>Strix uralensis</i>)	nincs	FV, Be, NATURA 2000, CITES	Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Mátra KMT HUBN 10006	Állományfelmérés, adatgyűjtés történt működési területünk potenciális élőhelyein. 2018-ban 31 fészkelő párról volt adatunk.
13.	Vízirigó (<i>Cinclus cinclus</i>)	nincs	FV	Bükk hegység és peremterületei KMT (10003), Mátra KMT (HUBN 10006)	2018-ben nem volt ismert költési adata a fajnak.
14.	Fehérhátú fakopáncs (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	nincs	FV	Bükk, Mátra hegység, Tarnavidék, Karancs-Medves	Ebben az évben 57 revírt sikerült felmérni. A faj veszélyeztetett fészkelőhelyein korlátozást kezdeményeztünk az illetékes természetvédelmi hatóságnál.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

15.	Szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)	Van MME	FV, Be, Bo, NATURA 2000	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Kesznyéten KMT HUBN 10005	2016-ban 500 db új mesterséges odút gyártattunk le a LIFE projekt keretében. Ezek kihelyezése jelenleg is folyamatban van.
16.	Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	Van MME	FV, Be, Bo	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék	Az idei évben is monitoroztuk az ismert fészkelőhelyeket.
17.	Haris (<i>Crex crex</i>)	Nincs	FV	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék	Ebben az évben 58 revírt sikerült felmérni.
18.	Boldogasszony papucs (<i>Cypripedium calceolus</i>)	van	FV, NATURA 2000	Bükk Nemzeti Park	2018-ban a felsőtárkányi élőhely őrzése valósult meg.
19.	Mocsári kardvirág (<i>Gladiolus palustris</i>)	van	FV, NATURA 2000	Mátrai Tájvédelmi Körzet	Az élőhely kezelése 2018-ban is megvalósult.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Védett fajok tekintetében működési területünket érintően az alábbi külső személyek, intézmények végeztek kutatásokat:

A faj magyar és tudományos neve	Védettség foka	Személy/intézet	A kutatás célja
<i>Alga, makrofiton, makroszkópikus gerinctelen és hafajok</i>	V/FV	MTA Ökológiai Kutatóközpont Balatoni Limnológiai Intézet	Közösségek vizsgálata, faunisztika
<i>Nagyfejű csajkó (Lethrus apterus)</i>	V	Debreceni Egyetem	Genetikai variabilitás, szaporodásbiológia, utódgondozás
<i>Örvös légykapó (Ficedula albicollis)</i>	V	Eötvös Loránd Tudományegyetem	Madárénekek földrajzi mintázatának leírása
<i>Gyöngybagoly (Tyto alba)</i>	FV	MME Heves Megyei Csoport/ Dr. Solti Béla	Fém lábgyűrűs jelölés
<i>Dunai tarajos gőte (Triturus dobrogicus)</i>	V	MTTM	Populációgenetikai vizsgálatok
<i>Foltos szalamandra (Salamandra salamandra), Barna varangy (Bufo bufo)</i>	V	MTTM	Filogeográfiai kutatások
<i>Szalakóta (Coracias garrulus)</i>	FV	Szegedi Tudományegyetem MME Bükki Helyi Csoport	Ürülék és tollminta gyűjtése genetikai vizsgálatok céljából. Gyűrűzés.
<i>Parlagi sas (Aquila heliaca)</i>	FV	MME	LIFE+ projekt keretében színes gyűrűs jelölések, jeladózás, táplálék és genetikai vizsgálat.
<i>Denevér-fajok (Chiroptera)</i>	V/FV	MTTM Denevérgyűrűzési Központ Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület	Faunisztikai, ökológiai és populációgenetikai vizsgálatok
<i>Magyar szöcskeegér (Sicista trizona)</i>	FV	Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület	Élőhelyhasználat
<i>Vidra (Lutra lutra)</i>	FV	Kaposvári Egyetem	Post mortem vizsgálatok
<i>Ragadozók (Ursidae, Canidae, Felidae)</i>	FV	NAIK	Genetikai vizsgálatok

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Növényfajok

A boldogasszony papucs (*Cypripedium calceolus*) felsőtárkányi élőhelyen őrzés valósult meg 2018. májusában.

A mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*) esetében megtörtént az élőhely kezelése.

2018-ban elkezdtük a kockásliliom (*Fritillaria meleagris*) bükki állományának élőhelykezelését. A faj élőhelyét – hegyirét – a beerdősülés és a málna terjedése veszélyezteti. 2018-ban első körben a három darab fa kivágására került sor, amelyet az erdőgazdálkodó hajtott végre. 2019-ben a termésérést követően a terület kaszálással történő kezelését végezzük el.

Állatfajok

Lepkefajok

Vérfü-hangyaboglárka (*Maculinea teleius*): a fajnak egyetlen populációja ismert a Mátra hegységben, két egymáshoz közeli, de térben elkülönülő élőhelyfolton. Ezt a populációt nagyon erősen veszélyezteti a kedvezőtlen időpontban történő kaszálás. A regionálisan jelentős populáció megmentése érdekében felvettük a kapcsolatot az élőhelyen gazdálkodó magánszeméllyel, és megegyeztünk vele, hogy kijelölünk kaszálatlanul hagyandó területeket. Emellett a két elkülönülő élőhelyfolton élő szubpopuláció között áttelepítést is végeztünk. Ennek eredményeként 2018-ban megállt a populáció egyedszámcsökkenése. A 2019-es jelölés-visszafogásos vizsgálat eredményei mutatják majd meg, hogy mennyire voltak sikeresek a fajvédelmi intézkedések.

Gerinces-zoológiai szempontból különösen jelentősek védett hegyvidéki területeink hegylábi szegélyei, melyek táplálkozó területként szolgálnak az erdős területeken költő veszélyeztetett fajoknak (például *parlagi sas*, *békászó sas*, *kigyászölyv*, *darázsölyv*, *feketególya*, *uhu*).

Hegyvidéki élőhelyeink változatosságának biztosítására az erdőterületek természetvédelmi szempontból megfelelő kezelése nyújthat biztosítékot. Mivel ezek túlnyomórészt állami erdészeti részvénytársaságok kezelésében, illetve magántulajdonosok és azok közösségi tulajdonában vannak, így számunkra a közvetett beavatkozás az eljáró hatóság számára megadott természetvédelmi javaslatban realizálódik. A körzeti erdőtervezésben való közreműködésünk során szorgalmaztuk a természetvédelmi szempontból is fenntartható erdőgazdálkodás bevezetését, a folyamatos erdőborítás melletti erdőhasználati modellt, amely sajnos a jogszabályi háttér változása miatt jelentős ellenállásba ütközött. Az erdőgazdálkodás középtávú terveinek véleményezésénél a fajmegőrzési programok által kidolgozott élőhely-védelmi javaslatokat is megpróbáljuk érvényesíteni. Az erdei életközösség diverzitásának hosszú távú, biztonságos megőrzése csak a fent említett gazdálkodási modell általános bevezetésétől várható.

Gerinces fajok megőrzésére kijelölt területeink másik meghatározó típusai síkvidéki agrár élőhelyeink. A gyakorlati védelmi programoknak köszönhetően egyes fajok a működési terület jelentős részén akár természetvédelmi szempontból degradáltak minősíthető agrár-területeken is előfordulnak. E területek egy részét a Natura 2000 területek Különleges Madárvédelmi Területek körébe vettük fel, de más módon is (például fajmegőrzési programok kivitelezése, hatósági eszközök közvetett alkalmazása, az agrár-támogatási rendszer menedzsmentje) próbáltuk megőrizni.

Kétéltűek

A korábban végrehajtott, vonalas létesítmények mentén végzett, kétéltűek védelmét szolgáló beruházások mellett a további problémás helyszínek felderítése is folyamatos.

Igazgatóságunk nemzeti parki törzsterületén jelentős számú kétéltű élőhely rekonstrukcióját végezte el, melynek elsősorban az alpesi götte állományok stabilizálása volt a célja.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Madarak

Veszélyeztetett madárfajaink védelme érdekében a fajmegőrzési tervnek és a korábbi gyakorlatnak megfelelően élőhely-kezelési, fejlesztési munkákat (fateleptetés, illetve korábbi telepítések megápolása), mesterséges fészkelőhelyek kialakítását (ragadozómadarak, baglyok, szalakóta, énekesmadarak), zsákmányállat védelmet, javasolt hatósági korlátozásokat, egyedi beavatkozásokat, az elektromos hálózaton történő védelmi munkákat, a sérült egyedek gyógykezelésével, repatriálásával kapcsolatos feladatokat végeztük. A tűzokálomány megőrzése érdekében a fajmegőrzési program szinte minden ajánlását alkalmaztuk. A faj lokális védelmi helyzetének javulását várjuk a befejezett KEOP-pályázatok vezeték kiváltási, földkábel fektetési projektjeitől.

Sérült, valamint későn kelt madarak gondozását a BNPI egri, valamint salgótarjáni (Baglyaskő) központjában, valamint az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területen állatorvos és közmunkaprogramban dolgozó személyek bevonásával végezzük. A sérült madarak kezelése érdekében szorosan együttműködünk a Miskolc Városi Vadasparkkal, a HNPI-vel, a Fővárosi Állat- és Növénykerttel valamint a Mályi Természetvédelmi Egyesülettel.

Az igazgatóság működési területén üzemtervezett erdős területeken korábban kidolgozott irányelveknek megfelelően a fészkelő fokozottan védett madárfajok esetében az illetékes kormányhivataloknál kezdeményeztük a fészkelőhely körüli korlátozás elrendelését költési időben és azon túl is az élőhelyek megőrzése céljából. Továbbá ezeket az információkat tájékoztatásul megküldtük az illetékes erdészeti igazgatóságok számára is.

Parlagi sas (*Aquila heliaca*) (Bükk hegység és peremterületei, Mátra, Borsodi Mezőség, Hevesi-sík): 2018-ban a faj 55 ismert territóriumából 37 esetben volt bizonyíthatóan a költés sikeres, 53 fióka repült ki. A *parlagi sas-védelme Magyarországon (Conservation of imperial eagles by managing human-eagle conflicts in Hungary)* LIFE+ pályázatot követően After LIFE programot folytattunk. Ennek keretében a fészkelések monitorozását folytattuk.

Kerecsen sólyom (*Falco cherrug*) (Borsodi Mezőség, Kesznyéten, Hevesi-sík) A MAVIR ZRT-vel közösen 15 esetben traverzes költőládák karbantartását, kavicspótlását végeztük el. A faj által lakott gally műfészkek közül 2-et újíttunk fel a biztonságos költések érdekében. Költési eredmények: 19 ismert territóriumból 9 sikeres költésből 21 fióka repült ki.

Kék vércse (*Falco vespertinus*) A faj védelmét részben a 2017-ben befejezett LIFE+ projekt (*after LIFE*) keretében folytatjuk. Az Igazgatóság a Dél-hevesi Tájegység egyik kiemelt jelentőségű közel 400 ha-os területén, hozzávetőlegesen 300 szürke marhával történő legeltetési kezelést valósít meg. E mellett folyamatosan történik a fészkelőtelepek éves karbantartása és ellenőrzése.

Füleskuvik (*Otus scops*) (Bükkalja, Mátraalja) A faj számára alkalmas fészkelőhelyeken kihelyezett odúkat ellenőriztük.

Harkályfajok: közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*), fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*), fekete harkály (*Dryocopos martius*) (Bükk hegység és peremterületei, Mátra): az erdős területeken nagy léptékű, intenzív erdőgazdálkodás folyik. Az idős állományok területe csökken a hegységeken. Jelentős problémát jelentenek az őshonos fafajú erdőkben folyó engedélyezett és engedély nélküli szaradék termelések. Egyes területeken teljesen hiányzik a holtfa az erdőkből. További probléma a nem megfelelő fahasználati módok előtérbe kerülése. Sokszor száraló vágás helyett részterületes véghasználatot végeznek. Ezek a tevékenységek nagyban veszélyeztetik a harkályfajok fészkelő és táplálkozó területeit. Hosszú távon az élőhelyek beszűkülés jelentős állománycsökkenéshez fog vezetni ezeknél a fajoknál.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Gyurgyalag (*Merops apiaster*) (Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén megyék): a faj fészkelőhelyéül szolgáló löszfalak, felhagyott homokbányák sok helyen kezdenek teljesen benövényesedni, leromlani. A klasszikus fészkelő helyek egyre jobban szorulnak vissza, fenntartásuk fontos lenne. A működő bányákban kialakuló új, fészkelésre alkalmas falak pedig bányászati tevékenység által veszélyeztetettek. Ismert fészkelőhelyek ellenőrzése idén is megtörtént.

Szalakóta (*Coracias garrulus*) (Borsodi Mezőség, Hevesi-sík) a faj védelme érdekében 2016-ban 500 odút gyártattunk le és ezek kihelyezése jelenleg is folyamatban van a faj számára alkalmas élőhelyeken. A szalakóta állománya stabil, kismértékű emelkedés tapasztalható, a dombviéki élőhelyeken is terjeszkedik a faj.

Fehérgólya (*Ciconia ciconia*) (Borsod, Heves és Nógrád megyék) Az áramszolgáltatókkal közösen folytattuk a vezetékre épült új fészkek fészektartókra történő áthelyezését. Ehhez a fészektartókat igazgatóságunk biztosította. 2018-ban 22 esetben történt tartó kihelyezés. A nagyméretű fészkek vékonyítását is több helyszínen elvégeztettük. Egy helyszínen pedig a kémény átalakítása is megtörtént, hogy az élet és tűzveszélyt elhárítsuk.

Vízirigó (*Cinclus cinclus*) (Bükki Nemzeti Park, Mátra): a faj számára tradicionális vizes élőhelyek állapota nem javult. A rendkívüli száraz nyár, tovább rontott a hegyvidéki patakok vízhozamán, ami a faj számára alkalmaz élőhelyek tovább romlottak, és csökkentek. A költséget nem sikerült kimutatni a Bükk és Mátra hegységekben. A patakok vízhozama, és zavartsága továbbra is a fő veszélyeztető tényező (ez részben az időjárási tényezőkre vezethető vissza).

Emlősök

Erdőlakó denevérfajok: Erdei élőhelyeken élő fajok védelmét a fahasználati tervek véleményezése során beépített korlátozásokkal próbáljuk megoldani. Az erdős területeken jelenleg folytatott erdőgazdálkodási gyakorlat miatt a többkorú, vegyes fajösszetételű zárt erdőállományokhoz kötődő denevérfajok jelentős élőhely-vesztést (szálláshelyek – odvas fák, táplálkozóterületek – idős, zárt erdőállományok) szenvednek. E tényezők a táplálékbázison keresztül is visszahatnak a denevérállományokra, így közösségi kötelezettségeink teljesítése e téren jelentős problémákkal terhelt. Az elmúlt évben is számos adattal bővült az erdőlakó fajok ismertsége. Igazgatóságunk az *SH/4/13 kódszámú*, „*Erdei életközösségek védelmét megalapozó többcélú állapotértékelés a magyar Kárpátokban*” című pályázat egyik partnerszervezetként jelentős mennyiségű adatot gyűjtöttünk, melyek alapvetően az igazolták, hogy a jelenleg védett természeti területeken folyó, vágásterülettel jellemezhető erdőgazdálkodási gyakorlat nem összeegyeztethető a fajcsoport erdei élőhelyeken előforduló tagjainak megőrzésével. A fahasználatok a denevéreket és élőhelyeiket közvetlen pusztítják. Az idős, összefüggő erdei denevérfajok számára minden egyes véghasználat egyértelműen csökkenti az élőhelyek kiterjedését, melyet a következő idősebb állomány kialakulásáig (mintegy 80-90 évig hatóan) megsemmisít.

A fajcsoport megőrzése a jelenlegi erdőgazdálkodási gyakorlat megváltoztatását igényli.

Barlanglakó denevérfajok: A barlangi állományok védelmét látogatási korlátozásokkal biztosítottuk. A Bükkben is felbukkantak fehér-orr-szindrómát (White-Nose Syndrome, WNS) tüneteket hordozó denevéregyedek, melyek az legnagyobb bükki denevér telelőállományt is érintik. A barlanglakó denevérállományokat az illegális barlangi turizmus mellett a barlangok közelében végzett kiterjedt fahasználatok miatt bekövetkező mikroklimatikus változások is veszélyeztetik.

Egyes természetes üregek lezárásával néhány faj részpopulációinak helyzete javult (István-lápai-víznyelőbarlang), azonban a legjelentősebb tradicionális élőhelyek fennmaradása a jelenlegi erdőgazdálkodási gyakorlat miatt még a védett területen is veszélyben van.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Épületlakó denevérfajok: Panellakó denevéreink védelmével kapcsolatos teendőket igazgatóságunk évek óta rendszeresen végzi. A hatósági előírásokban tett kisebb szakmai javaslatainkkal a városi környezetben élő denevérállományok védelme is hatékonyabban végezhető, ellenőrizhető. Az épületek szigetelésével kapcsolatosan jelentős számú lakóingatlan került helyszínelésre.

2018-ban jelentős összeggel (1,5 mFt) támogattuk a diósjenői katolikus templom denevérbarát felújítását.

A panelépületekben előforduló denevérfajokkal kapcsolatos problémákat rendszeresen kezeljük. 2018 év végén Miskolcon – közérdekű bejelentésre - sor került egy nagyobb hőszigetelés beruházás leállására, mert az előzetes természetvédelmi hatósági engedélyezési eljárást a beruházó nem folytatta le.

Nagyragadozók: A nagyragadozókkal kapcsolatos adatgyűjtés és monitoring folyamatos.

2018-ban a Heves-Borsodi-dombság területén a fokozottan védett farkasok problémákat okoztak a nem kellően felkészült állattartó telepeknél (örzés, technikai védelem hiánya, nem megfelelő dögkezelés). 2018-ban öt gazdálkodó részére nyújtottunk támogatást a rendelkezésre álló kártalanítási keretből beszerzett, a nagyragadozók távoltartására is alkalmas villanypásztor rendelkezésre bocsátásával. A gazdálkodókat a Kuvasz-Őr program munkatársa is felkereste, aki kuvaszkölykök ingyenes biztosításával segítette a gazdálkodók tevékenységét. Igazgatóságunk kiemelten kezeli a nagyragadozók védelmét, az őshonos kutyafajták funkcióban történő megőrzését és a legeltető állattartás, mint a gyepek természetvédelmi kezelési módjának egységben történő fenntartását. A hazai nagyragadozó-védelem kiemelten kezelendő kérdése az állattartók törvényszerűen bekövetkező problémáinak kezelése. A Magyar Kuvasz Fajtagondozó Egyesülettel kialakított munkakapcsolat további fejlesztése szükséges, különösen a tenyésztők által önkéntesen és eddig ingyenesen felajánlott kuvaszkölykök beszerzésének támogatása.

A faj folyamatos jelenlétének ténye indokoltá teszi a fajmegőrzési terv aktualizálását, valamint a gazdálkodók részéről esetlegesen a jövőben jelentkező konfliktushelyzetek megelőző jellegű, a faj élőhelyen maradását biztosító fajmegőrzési intézkedési rendszer mielőbbi kidolgozását. A faj észlelhető nyári egyedszáma a vadászati szezon előrehaladásával csökken. A társas vadászatok során az állománya részben szétszóródott, de az illegális kilövésesek sem kizárhatók.

2018-ban több nagy sikerű lakossági fórumot szerveztünk a megjelenő nagyragadozók által érintett területeken. A fórumokon a lakosságot, az állattartókat és a vadgazdálkodókat, valamint minden érintettet és érdeklődőt igyekeztünk megszólítani. A nagyragadozók által érintett állattartókat szükség esetén a védekezést segítő eszközökkel (villanypásztor) is ellátuk.

Részt vettünk a „Nagyragadozókkal való együttélés elősegítése” (LIFE16 GIE/DE/000661) projekt repáshutai, WWF Magyarország által szervezett rendezvényén.

A barnamedve és hiúz ismert hazai élőhelyeire vonatkozó ismeretek az idén is néhány friss megfigyelési adattal bővültek.

A szlovák oldali természetvédelmi szervezetekkel és szakértőkkel telefonos konzultációkat folytattunk a farkas előfordulásáról. Egyeztetettük a gazdasági állatokon történt károkozások tapasztalatait Zabar községben, illetve a farkas elhullásáról/ elejtéséről szóló adatokat. A szlovák természetvédelmi szervezetekkel szoros együttműködésre van szükség a határmenti területek nagyragadozóinak megőrzésére érdekében. A rendelkezésre álló információk alapján illegális elejtések vannak a határ mindkét oldalán. Felmerült közös nagyobb pályázat ötlete is a vadgazdálkodók, állattartók problémáinak kezelésére, a határ két oldalán élő nagyragadozók populációinak megőrzésére, illegális elejtések kizárására, zöld folyosók biztosítása, az infrastrukturális fejlesztések kompenzálására. A szlovák oldalon bevált jó gyakorlatot (például hulladékkezelés) indokoltnak látjuk megismerni, a kedvező tapasztalatokat pedig átvenni.

A konzultációk mellett genetikai minta átadás történt (farkas, barna medve) az egyedek potenciális származási helyének megállapítása céljából.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Médiaszenzáció volt az országon észak-dél irányban áthaladó két medve esete, melyet kollégáink működési területünkön belül folyamatosan lekövettek, az első (Szeged mellett elaltatott) medve elengedésében aktívan részt vettünk.

*Ürge (*Spermophilus citellus*)*

Tiszalúc területén állománymentés várható, részben az ott élő, lakóterületen megjelent állomány, feldúsulása miatt. Az ürgék egy közeli, korábban ürgék által lakott élőhelyre kerülnek. Egy másik élőhelyen, Böcsön egy élelmiszeripari üzem területén megjelent állomány kisebb állomány áttelepítése várható.

Az elmúlt években Szirmabesenyőn kiemelt beruházás előmunkálati által indokolatlanul megzavart ürgeállomány regenerációjára utaló jeleket tapasztaltunk. A beruházás egyébként megghiúsult. Sajnálatos módon hasonló beruházás veszélyezteti a fajt az előzővel közvetlenül szomszédos földterületen, immár más községhatárban (Miskolc).

*Magyar szöcskegér (*Sicista trizona*)*

A faj hazai állományának kiemelt kezelése érdekében rendszeres szakmai egyeztetés folyik a fajt kutató szakemberekkel.

*Hód (*Castor fiber*)*

Igazgatóságunk az elmúlt években több áttelepített hódcsaládot fogadott be a kezelésében levő területekre, ahol a faj tevékenysége vízviszatarító képessége révén látványos és a természetes élőhelyek rekonstrukciója szempontjából pozitív hatást eredményezett.

5.4.3. Védett fajokkal kapcsolatos illegális cselekmények észlelése

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őre 2018. október 8-án egy kifejlett európai szürke farkas (*Canis lupus*) fiatal hím példányának tetemére bukkant Nagyvisnyó külterületén.

Az állaton egyértelműen azonosítható lött seb volt. Az egyed, amelynek mozgáskörzetét kollégáink már korábban ismerték, valószínűleg pár évvel ezelőtt a Bükkben született. A farkas fokozottan védett faj, elpusztítása bűncselekmény. Igazgatóságunk természetkárosítás és állatkínzás megalapozott gyanúja miatt feljelentést tett a nyomozhatóságnál.

5.5. Idegenhonos inváziós fajokkal kapcsolatos gyakorlati tevékenységek

- Kiemelt feladat volt a Bükk-fennsík gyepterületeinek inváziós növényfajok szempontjából történő felmérése. A szezon során 230 hektár fennsíki gyepet sikerült szisztematikusan megvizsgálni, a fennsík nyugati részén (Nagy-mező, Zsidó-rét, Faktor-rét környéke stb.). A felmért gyepeken kizárólag kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*) fordult elő, korai inváziós stádiumban, néhány száz egyeddel. Az egyedeket a felméréssel egy időbenkémiai módszerrel kezeltük.
- A Tard környéki lejtősztyep Natura 2000 területen a jelölő élőhelyeket és fajokat veszélyeztető, gyepeken megjelenő akác (*Robinia pseudo-acacia*) és kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*) állományainak szisztematikus visszaszorítása zajlott, a kártalanítási keretből, külső vállalkozó bevonásával.

Fajspecifikus felmérések és kezelések

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Bíbor nebáncsvirág (*Impatiens glandulifera*)

- A szezon során a Bükk-hegység területén a fajjal kapcsolatban komplex felmérési-irtási programot végeztünk nyári gyakorlatát végző egyetemi hallgató bevonásával. Felmértük a korábbi előfordulások területén megtalálható állományokat. Megállapításra került, hogy a szarvaskői állomány nem létezik. Megállapítottuk, hogy a Répáshuta: Balla-völgyben élő állomány töredékére szorult vissza a korábbi rendszeres kezelés hatására.
- A faj irtását a korábban ismert répáshutai és egy újonnan talált bükkszentkereszti állomány esetében tudtuk elvégezni. A módszer a tövek kézzel történő eltávolítása volt júliusban, amit szeptemberben egy alkalommal újra elvégeztünk. A Noszvaj községtől délre található, hosszan elnyúló állomány felszámolását a kártalanítási keretből, külső vállalkozó végezte el.

5.6. Génmegőrzés

5.6.1. Génmegőrzési tevékenységek ismertetése állatok esetében

A Dél-borsodi Tájegységben lévő Batúz-tanyán, 2018-ban továbbfolytattuk a Furioso-North Star lófajta genetikai állományának fenntartását. Ennek keretében a Furioso-North Star Országos Lótenyésztő Egyesülettel kialakult kapcsolatunk felhasználásával célpárosításokat hajtottunk végre 2018-ban is. A génmegőrzési programunk keretében ritka, néhány esetben csak az Igazgatóság állományunkban fellelhető származási vonalak állományának stabilizálása a célunk. 2018 évben a célpárosításnak köszönhetően 19 db csikó született 7 db kanca, és 12 db mén.

Jelenleg a fajta törzskanca állományának 20%-a, törzsmén állományának 10%-a található a tenyészetünkben.

A Batúz-tanyában tartott magyar tarka szarvasmarha állományunk 18 borjúval növekedett. 23 db nőivarú és 2 db hímivarú állat vásárlásával az végére 84 db-ra bővült az állomány létszáma.

A magyar merinó juh állományunkban, a növendék jerkék korosbítását követően az anyák száma 190 egyedre növekedett. A jerke bárányok nevelésével az a célunk, hogy az anya állomány létszámát tovább növeljük. A kos bárányok értékesítésre kerülnek.

Az őshonos hortobágyi fekete rackajuh állományunk 2018. év második felében a Parádi állattartó telepünkről a Batúz-tanyai állattartó telepünkre kerültek áthelyezésre. 2018 évben 12 db jerke és 11 db kos, azaz összesen 23 db racka bárány született. Jelenleg a racka juhok számának növelése nem szerepel a terveink között. A 2 db tenyészkos az Ipolytarnóci telepen van elhelyezve.

A tarnaszentmiklósi magyar szürke szarvasmarha állományunk teljes létszáma átlépte a 200-at, a gulya 95 százalékban fajtatiszta egyedekből áll. Célunk, hogy olyan fajtatiszta tenyész állományt hozzunk létre, amelynek utódai jó minőségi alapanyagot jelentenek majd a tenyészállat értékesítésben.

A kárpáti borzderes szarvasmarha állomány 14 db egyeddel, 5 db üsző és 9 db bika borjúval növekedett. Az év folyamán megalakult a Kárpáti Borzderes Szarvasmarha Fajta Tenyésztők Egyesülete, melyhez az Igazgatóság is csatlakozott. Az Egyesülettel közös cél a fajta elismertetésének elérése.

A nemzeti parkok ősi magyar kutyafajták génmegőrzésére irányuló tevékenységéről szóló döntés alapján Igazgatóságunk a puli fajta tenyésztésében vállalt feladatokat. Ipolytarnócon törzskönyves pulikat tartunk bemutató célzattal. Állattartó telepek őrzésére komondorokat, pásztoroló legeltetési feladatának ellátására mudi fajtájú kutyákat tartunk.

Hortobágyi fekete racka

Ahogy azt a fentiekben említettük, a 2018. év második felében a parádi racka juh állomány 56 egyede, a Dél-borsodi Tájegység Batúz-tanyai telephelyére került áthelyezésre. Két db kos

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

bemutató céljából az ipolytarnóci telephelyünkön került előzetesen elhelyezésre. Az állomány létszámának változásait nemenkénti és korcsoportonkénti bontásban az alábbi táblázat tartalmazza.

megnevezés	Nyitó állomány	Bekerülés			Kikerülés				Záró állomány
	2018.01.01	Szapo- rulat	Vásár- lás	Átminő- sítés	Értéke- sítés	Vágás	El- hullás	Átminő- sítés	2018.12.31
tenyészanő	20	0	0	9	0	0	0	0	29
jerke	9	0	0	19	0	0	0	9	19
jerkebárány	8	12	0	-	0	0	1	19	0
Nőivarú	37	12	0	28	0	0	1	28	48
tenyészkos	2	0	0	0	0	0	0	0	2
egyéb kos	3	0	0	3	0	0	0	0	6
kosbárány	7	11	0	0	4	0	3	3	8
Hímivarú	12	11	0	3	4	0	3	3	16
Összesen	49	23	0	31	4	0	4	31	64

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Az alábbi táblázat 2018. december 31-ei állapot szerint mutatja a hortobágyi fekete racka állomány telephelyenkénti megoszlását.

megnevezés	Ipolytarnócon elhelyezett állomány (db)	Batúz-tanyán elhelyezett állomány (db)
tenyészanya	0	29
jerke	0	19
jerkebárány	0	0
tenyészkos	2	0
egyéb kos	0	6
kosbárány	0	8
Összesen	2	62

Magyar szürke szarvasmarha

A tarnaszentmiklósi állattartó telepen tartott magyar szürke szarvasmarha állományunkkal a Dél-hevesi Tájegység közel 360 ha-os, egybefüggő gyepterületét kezeljük, mely más állatfaj legeltetésére adottságai, illetve sajátos vegetációja miatt nem alkalmas. A magyar szürke marha gulya a 2018-as évet 301 egyeddel kezdte meg. Az év végére az állomány létszáma 310 db-ra nőtt. Az állomány létszámának változásait nemenkénti és korcsoportonkénti bontásban az alábbi táblázat tartalmazza.

	Nyitó állomány	Bekerülés		Kikerülés			Záró állomány
	2018.01.01	Szaporulat	Vásárlás	Értékesítés	Kényszervágás	Elhullás	2018.12.31
tehén	106	0	0	0	0	6	100
üsző	47	0	0	21	0	2	24
üsző borjú	50	41	0	0	0	1	90
Nőivarú	203	41	0	21	0	9	214
tenyészbika	3	0	0	0	0	0	3
bika	52	0	0	38	0	1	13
bikaborjú	43	38	0	0	0	1	80
Hímivarú	98	38	0	38	0	2	96
Összesen	301	79	0	59	0	11	310

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Kárpáti borzederes szarvasmarha

A kárpáti borzederes szarvasmarha állományunk az év második felében a Parádi állattartó telepünkről, a Tarnaszentmiklósi állattartó telepünkre került áthelyezésre. A rokontenyésztést elkerülendő, a 2018-as évben a tehén és az üsző állományunk párosításához a meg lévő tenyészbikánkat értékesítettük és egy másik tenyészbikát szereztünk be. Az állomány létszámának változásait nemenkénti és korcsoportonkénti bontásban az alábbi táblázat tartalmazza.

	Nyitó állomány	Bekerülés		Kikerülés			Záró állomány
	2018.01.01	Szaporulat	Korosbítás	Értékesítés	Korosbítás	Elhullás	2018.12.31
tehén	10	0	1	0	0	0	11
üsző	2	0	6	0	1	0	7
üsző borjú	9	5	-	0	6	1	7
Nőivarú	21	5	7	0	7	1	25
tenyészbika	1	0	1	1	0	0	1
bika	4	0	0	3	0	0	1
bikaborjú	4	9	-	3	0	2	8
Hímivarú	9	9	1	7	0	2	10
Összesen	30	14	8	7	7	3	35

Furioso-North Star ló

2018. évben folytattuk a 2015-ben megkezdett tenyésztői munkát, aminek következő lépcsőfoka a meglévő ló állomány összetételének javítása volt. Az idős, tenyésztésre már nem alkalmas, a fajtára nem jellemző jegyeket, nem kívánatos tulajdonságokat hordozó egyedek selejtezésre kerültek. Összesen 19 db állatot értékesítettünk: 7 db idős nőivarú, 8 db hímivarú és 4 db ivartalanított egyedet.

2018 évben 19 csikó született, 12 db mén, és 7 db kanca. A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósággal együttműködve, tenyészmének cseréjével frissítjük a ménes genetikai állományát, olyan vérvonalak bekerülésével, ami a Batúz-tanyán lévő ménesben nem volt fellelhető. 2018 év végén a lovak létszáma 91 db volt. Az állomány létszámának változásait nemenkénti és korcsoportonkénti bontásban az alábbi táblázat tartalmazza.

	Nyitó állomány	Bekerülés		Kikerülés			Záró állomány
	2018.01.01	Szaporulat	korosbítás	Értékesítés	korosbítás	Elhullás	2018.12.31
kanca	42	0	2	7	0	1	36
kanca csikó	24	7	0	2	2	0	27
Nőivarú	66	7	2	9	2	1	63
mén	4	0	0	0	0	0	4
mén csikó	21	12	0	6	7	1	19
ivartalanított	3	0	7	4	0	1	5
Hímivarú	28	12	7	10	7	2	28
Összesen	94	19	9	19	9	3	91

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Magyar merinó juh

A Dél-borsodi Tájegységben a természetvédelmi értékeinek védelme érdekében bizonyos legelő területek megfelelő kezelését juh állomány legeltetésével végezzük. A 2018. évben az induló merinó juh állomány 223 egyedből állt. Az év végére az állomány egyed száma 388 db volt. Az állomány létszámának változásait nemenkénti és korcsoportonkénti bontásban az alábbi táblázat tartalmazza.

megnevezés	Nyitó állomány	Bekerülés			Kikerülés				Záró állomány
	2018.01.01	Szaporulat	Vásárlás	Átminősítés	Értékesítés	Vágás	Elhullás	Átminősítés	2018.12.31
tenyésztőanya	144	0	0	47	0	0	1	0	190
jerke	44	0	0	45	0	0	0	47	42
jerkebárány	32	83	0	-	0	0	0	45	70
Nőivarú	220	83	0	92	0	0	1	92	302
tenyészkos	3	0	0	0	0	0	0	0	3
egyéb kos	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kosbárány	0	167	0	-	84	0	0	0	83
Hímivarú	3	167	0	0	84	0	0	0	86
Összesen	223	250	0	92	84	0	1	92	388

Magyar tarka szarvasmarha

Az Igazgatóság a 2018. év elején 19 db magyartarka üszőt és 4 db tehenet vásárolt. A megemelkedett létszám szükségessé tette további 2 db tenyészbika vásárlását is. Az 2018 év végi magyartarkák száma az év végére csaknem a duplájára, összesen 84 egyedre növekedett. Az állomány létszámának változásait nemenkénti és korcsoportonkénti bontásban az alábbi táblázat tartalmazza.

	Nyitó állomány	Bekerülés			Kikerülés			Záró állomány
	2018.01.01	Szaporulat	Vásárlás	korosbítás	Értékesítés	korosbítás	Elhullás	2018.12.31
tehen	0	0	4	18	0	0	2	20
üsző	43	0	19	0	0	18	2	42
üsző borjú	0	5	0	-	0	0	0	5
Nőivarú	43	5	23	18	0	18	4	67
bika	1	0	2	0	0	0	0	3
bikaborjú	0	14	0	-	0	0	0	14
Hímivarú	1	14	2	0	0	0	0	17
Összesen	44	19	25	18	0	18	4	84

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Ősi magyar kutyafajták tartása és tenyésztése

Igazgatóságunk 2018-ban is részt vett az őshonos magyar kutyafajták génmegőrzési programjában.

Ssz.	Fajta	Kennel név (hívó név)	Ivar	Születési idő	Szín	Tartási hely	Megjegyzés
1.	komondor	Beremendi- Bundás Ulrika (Bundás)	szuka	2015.06.11	fehér	2018. év első felében: Parádi állattartó telep. 2018. év második felében: Tarnaszentmiklósi állattartó telep	Tanya őrzés
2.	komondor	Andaházi Tanyák öre Fürge (Fürge)	kan	2015.07.10	fehér	Batúz-tanya	Tanya őrzés
3.	mudi	Csehül Csaholó Bankó (Cifra)	kan	2015.04.25	cifra		Juhterelés
4.	mudi	Gulakuti Irgum Burgum Bögöly (Bögöly)	szuka	2014.10.10	fekete	2018. év első felében: Parádi állattartó telep.	Szarvasmarha és juhterelés
5.	mudi	Királytanyai Észak (Böbe)	szuka	2015.06.06	fakó	2018. év második felében: Tarnaszentmiklósi állattartó telep	Tanya őrzés
6.	mudi	Királytanyai Gerle (Gerle)	szuka	2009.12.23	fekete		
7.	mudi	Királytanyai Virág (Bojka)	szuka	2012.10.10	cifra		
8.	puli	Viharsarok Puszta Vitéz (Pamacs)	kan	2013.03.27	fekete	Ipolytarnóc	Bemutató
9.	puli	Szép-Apáti Fény (Fény)	szuka	2015.05.09	fekete		

5.6.2. Egyéb állatállomány, kezelésük

Egyéb állatállomány nincs a kezelésünkben.

5.6.3. Génmegőrzési tevékenység ismertetése növények esetében

Az Igazgatóságunk kezelésében lévő rekonstruált szórványgyümölcsösök:

1. Eger: Ostoros-völgy

Kiterjedése: kb. 6 ha

Leírás: KEOP forrásból történt meg a rekonstrukció. Jelenleg néhány idős gyümölcsfa található területen: bacsa körte (3 fa), ismeretlen körtefajta (4-5 fa) sóvári alma (1 fa), kanadai renet (1 fa), ismeretlen , magról kelt almák (5-6 fa) besztecei jellegű szilva (30-40 fa), dió idős magról

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

fái (2-3 fa), cseresznye idős magról kelet fái (10-12 fa), konstantinápolyi jellegű birs (8-10 sarjtelep idős egyedekkel), házi berkenye (1 fa). Telepítésre került 400 db bereczki és konstantinápolyi birs, körte (28 db – kálmán, árpával érő, Liegle-vaj, Favréné), alma (58 db – batul, sóvári, fahéj, húsvéti rozmaring, aranyparmen, fontos), szilva (112 db besztecei, ageni, bódi, debreceni muskotály), cseresznye (2 db szomolyai).

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság egyéb génmegőrző tevékenysége:

1. Bükk-vidéken található régi fajták szaporítása

Jelenleg körülbelül 600 db almacsemetével rendelkezünk az alábbi fajtákból:

parker pepin, Entz rozmaring, húsvéti rozmaring, batul, jonathan, bauman renet, sóvári, téli aranyparmen, fontosalma, egri piros, boskooppi szép, delicious, bismark alma, hercegnő alma, sikulai, nagyasszony alma (nyári piros kálvil), sárga szépvirágú és további 5-6, eddig nem azonosított fajta. Kb. 30-40 db körte: kármán körte, zöldmagdolna, Favréné, Liegle-vajkörte, Paris körte, gyöngyörte, bacsa.

2. Szaporított fajták örökbeadási programja:

A nemzeti park által szaporított fajtákból magánszemélyeknek 1-2 db-ot, közintézményeknek, egyházi intézményeknek megegyezés szerinti mennyiségben adunk át oltványokat. Az oltványok átadását olyan feltételekhez kötjük, amelyek biztosítják a megőrzésüket és a nemzeti park „ellenőrzési jogát” a helyes kezeléssel kapcsolatban. Jelenleg templomkertekbe (Bér - evangélikus, Markaz - katolikus, Noszvaj – református templomok), iskolákba, óvodákba (Eger, Füzesabony), tájházakhoz (Mezőkövesd), szakiskolai tangazdaságba (Egri Kereskedelmi és Mezőgazdasági Szakközép- és Szakiskola), nemzeti park kezelésében lévő tanyák, épületek kertjeibe, Északerdő Zrt. bekényi bemutatókertjébe és magánszemélyeknek adtunk át oltványokat.

Nemzeti parki területen lévő Északerdő Zrt. vagyonkezelésében lévő terület: Kács, Békaháza: 8-10 régi körtefajta és 6-8 régi almafajta körülbelül 100 öreg fával

Egererdő Zrt. által kezelt, Tarnavidéki TK részét képező Arló: Ivánkai vadászkastély almáskertje: 10-12 régi almafajta: boskooppi szép, Bismark alma, delicious, hercegnő alma, batul, fehér téli tafota, Simonffy piros és 3-4 meg nem határozott fajta.

Mónosbél, önkormányzati tulajdonú, helyi védelemre javasolt almáskert. 35-40 fa, batul, nyári piros kálvil, sárga szépvirágú, sikulai, Entz-rozmaring, aranyparmen, hercegnőalma, sóvári, jonatán, fontos és 1-2 azonosíthatatlan fajtával.

5.7. Erdőterületek, erdőgazdálkodás

5.7.1. Nem saját vagyonkezelésben lévő védett vagy Natura 2000 erdőterületek

A védett és Natura2000 területeken található erdőtervezett erdőterületekkel és a fásításokkal kapcsolatos eljárásokban adatszolgáltatás, ill. megkeresésekre adott válaszok keretében tájékoztattuk az illetékes erdészeti és természetvédelmi hatóságokat az eljárásokban érintett terület természeti értékeiről, valamint a javasolt korlátozásokról. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően 2018-ban is szinte az összes, az Igazgatóság működési területén található védett erdőterületet érintő hatósági/szakhatósági engedélyhez adtunk szakvéleményt.

A természetvédelmi hatóság helyett/mellett képviseltük a természetvédelmi érdekeket a Kelet-Cserhádi, a Hatvan-Hevesi, a Kisköre, a Verpeléti és a Dél-bükk körzet erdőtervezése során

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

(ezekből négy jelenleg is folyamatban van). Az erdőtervi tárgyalásokon az egyik legnagyobb probléma az, hogy az írott jogszabályokban foglaltak nem tudnak a gyakorlat részévé válni, illetve hogy a módosított erdőtörvény rendelkezései ellentétesek a hatályos természetvédelmi törvénnyel – és sokszor az erdőtörvény más paragrafusaival is. A jelenlegi gyakorlat szerint az erdészeti hatóság – minimális eltéréssel – ugyanazokat a szabályokat alkalmazza a védett erdőterületeken történő erdőgazdálkodás megtervezése során, mint a gazdasági erdőkben. Amennyiben a természetvédelem szervezete olyan korlátozásokat szeretne bevezetni, amelyek ettől jelentősen eltérnek – ám a tartamos gazdálkodást nem veszélyeztetik (pl.: folyamatos erdőborítást biztosító gazdálkodási módszerek üzemi szintű bevezetése) –, azt nem vezetik át az erdőterven arra hivatkozva, hogy nincsenek adatok, amik az adott erdőterület unikális voltát bizonyítanák. Az erdőtörvény módosítása óta pedig az erdőtervezést lefolytató erdészeti hatóság a természetvédelmi célból szükséges előírásokat/korlátozásokat egyáltalán nem vezeti át a készülő erdőterven – csak abban az esetben, ha arról az erdőgazdálkodóval írásos megállapodás is született. Eközben elfeledkeznek arról, hogy az Erdőtörvény szerint a védett erdőkön történő gazdálkodás célja a természetvédelem, és a gazdasági célú gazdálkodás csak olyan módon és mértékben gyakorolható, ami ezt a célt nem befolyásolja. Azaz: az erdészeti hatóságnak, ill. az erdőgazdálkodóknak kellene olyan adatokat, ill. tényeket bemutatni, amik bizonyítják, hogy az általuk javasolt beavatkozások nincsenek hatással a terület védett természeti értékeire. Amíg e témában nincs változás, addig nem várható, hogy a természetvédelem szempontja érvényesüljenek az erre kijelölt erdőterületeken.

A másik – a fentiekben már részben említett – nagy probléma a 2017. szeptember 1-től hatályba lépett módosított erdőtörvény, amelynek rendelkezései egyértelműen szembe mennek mind az erdészeti, mind a természetvédelmi szakmai elvekkel, ezáltal a gyakorlatban csökken a területek, élőhelyek, fajok védelmének szintje. A módosított erdőtörvény továbbá gyakran pontatlanul fogalmaz, rendelkezései sok helyen szövegszerűen és tartalmukban is ellentétesek a természetvédelmi törvény rendelkezéseivel, és sokszor még az erdőtörvény más rendelkezéseivel is.

5.7.2. Erdőrezervátum felmérésének főbb eredményei

Nagygomba-monitorozás a Bükk hegységi Őserdő erdőrezervátumban (ER-60)

A kutatás célja a bükki Őserdő erdőrezervátum nagygombáinak fajsza, termőtestszám, életmód-típus és veszélyeztetettség szerinti elosztásban történő vizsgálata, természetvédelmi értékelés készítése a korábbi évek adatainak figyelembe vételével. A vizsgálat 7 mintavételi időpontban, három mintaterületen folyt: a magterület bükköseiben, a kezelt terület bükköseiben, valamint a szomszédos luc ültetvényben. A mintavételek a NBmR protokolljának megfelelően történtek. Megtörtént a termőtestet képező gombafajok begyűjtése és meghatározása az állományok teljes területén, a mennyiségi vizsgálatok a kijelölt kvadrátokban kerültek elvégzésre. Az év első felének nedvesebb periódusa kedvezett a nagygombák termőtest képzésének, ezért a nyári fajok viszonylag nagy tömegben jelentek meg. Az egész évre vonatkozóan nyár folyamán, a júliusi felvételezések során volt detektálható a legtöbb nagygomba-faj. A nyár vége és az ősz már lényegesen csapadékszegényebb és meleg időjárása miatt az őszi gombaprodukciónak alulmúlta a nyárit is. Az elmúlt években rendre az őszi felvételezések voltak mindig a leggazdagabbak, mind fajsza, mind termőtestszám szempontjából, de ez ebben az évben nem teljesült. A kimondottan őszi megjelenésű és igen fajgazdag *Cortinarius* nemzetségből egyetlen faj előfordulását sem sikerült igazolni az év során. A csengettyűgombák (*Pluteus*) viszont a korábbi éveket meghaladó fajszámban (8 faj) jelentek meg. Ezek a fajok kivétel nélkül korhadó faanyaghoz kötődnek és számos fajuk kimondottan erdőrezervátumokhoz kötődik.

Összességében elmondható, hogy a viszonylag kedvezőtlen időjárási viszonyok mellett is számos olyan faj került elő, melyek kimondottan a rezervátum jellegű élőhelyeket indikálják, ilyenek például: *Hericium clathroides*, *Ischnoderma resinosum*, *Peziza micropus*, *Ossicaulis*

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

lignatilis, *Antrodia mentenschulensis*, *Arrhenia epichysium*, *Flammulaster limulatus*, *Kretzschmaria deusta*, *Mycena haematopus*, *Pluteus phlebophorus*, *Pluteus umbrosus*. A magterület és a puffer esetében jelentősen több faj termett, mint 2017-ben, viszont az ültetvényben hasonló a fajszám az előző évihez. Mind a magterületen, mind a lucos kvadrátjában lényegesen nagyobb termőtestszám volt található 2017-hez képest, viszont a pufferben csak nagyjából fele akkora volt az összesített termőtestszám. A veszélyeztetett fajok szempontjából is jelentős a bővülés, 2018-ban 55 ilyen faj képzett termőtestet a vizsgálati területeken. Ebből a szempontból érdekes, hogy a lucosban viszont lényegesen kevesebb vörös listás faj termett az előző évhez képest. Fontos azt megemlíteni, hogy a korábban tapasztalt trendek nem változtak. Vagyis a magterület minden szempontból kiemelkedik, itt a legmagasabb a fajszám az állományban és a mintavételi négyzetben is, valamint itt a legmagasabb a termőtest produkció és a veszélyeztetett fajok száma is. Mindez elsődlegesen az erdészeti beavatkozások teljes hiányának és a területen megtalálható nagy mennyiségű és igen változatos korhadási fázisú holt faanyagnak köszönhető.

A vörös listás, veszélyeztetett nagygomba-fajok az előző évnél is magasabb fajszámmal jelentek meg a vizsgálati időszak alatt. Összesen 55 ilyen fajt sikerült kimutatni a hét mintavétel során a vizsgálati területeken, ez 18 fajjal több, mint a 2017-es érték. Ezeknek a fajoknak a száma messze a legmagasabb a magterületen (46 faj), ez pontosan a duplája a 2017-ben detektáltak. Lényegesen kevesebb a kezelt állományban (16 faj) és a lucosban (9 faj), ez a tendencia a korábbi évben is tapasztalható volt. A veszélyeztetett fajok közül az IUCN 3-as fajok voltak a legnagyobb arányban mindhárom élőhelyen. Külön megemlítendő, hogy összességében 7 erősen veszélyeztetett (IUCN 2) faj jelenlétét sikerült bizonyítani a vizsgálati év során (ebből 5-öt kizárólag a magterületen) és kiemelendő, hogy a már korábban is detektált három védett faj előfordulása mellett (*Hypsizygus ulmarius*, *Pholiota squarrosoides*, *Hericium erinaceus*), két újabb, az olaszgomba (*Polyporus tuberaster*) és a feketepelyhes csengettyűgomba (*Pluteus umbrosus*) jelenlétét is sikerült igazolni a területen.

Gyertyános-tölgyes társulás monitorozása a Vár-hegy erdőrezervátum (ER-59) területén

Az erdőrezervátumok területén található fás társulások monitorozásának célja egyrészt a természetes folyamatok nyomon követése, másrészt az erdészeti művelések, természetvédelmi kezelések és egyéb antropogén beavatkozások hatásának kutatása. A lombkorona-, a cserje- és a gyepszintet egyaránt vizsgálva az ismétlődő monitorozás során, nyomon követhető a fajkészlet, a dominanciaviszonyok és az erdők struktúrájának változása. Ezen változásokat elemezve figyelemmel kísérhetők az azokat kiváltó tényezők is, legyenek azok abiotikus (pl. klímaváltozás hatása, csapadékmennyiség-változás, szélöntések), biotikus (pl. vadkárosítás, özőnfajok terjedése) vagy antropogén eredetűek (pl. erdészeti művelés vagy természetvédelmi kezelések).

A mintaterületi állományokban (a magterületen, a védőzónában és telepített fenyvesben is) 3 db, egyenként 30x30 méteres mintanégyzet került kijelölésre. A kijelölés a magterületen és a puffer területen a társulás karakterfajai alapján tipikusnak mondható állományban történt, a telepített erdőknél a társulás jellemző termőhelyén lettek kijelölve a mintaterületek. Minden 30x30 méteres mintanégyzetre becslésre került a lombkorona-, cserje-, lágyszárú- és mohaszintek összborítása, a lombkorona- és cserjeszintekben az egyes fajok borítása. A lágyszárú szintben előforduló fajok előfordulásának és tömegességének jellemzésére pszeudo-szisztematikus elrendezésben lett kijelölve 55 db, egyenként 0,5 m²-es kör alakú (sugár = 40 cm) mintavételi egység, figyelembe véve az elhelyezésnél, hogy a minták a 30 x 30 méteres négyzeteket kellően reprezentálják. Ezekben a mintakörökben rögzítésre került a lágyszárú szint fajainak előfordulása (van-nincs adat).

A felmérések részleteit (előzmények rövid leírása, vizsgálatok célja, mintavételi eljárások és módszerek, mintavételi időpontok ismertetése, mintavételi terület bemutatása, eredmények összegzése, alapadatok, származtatott adatok, természetvédelmi kezelési javaslatok,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

irodalomjegyzék, fotó- és térképmelléklet) és a cönológiai tabellákat a kártalanítási elszámoláshoz mellékelt kutatási jelentések tartalmazzák.

5.7.3. Saját vagyonkezelésben lévő erdőterületek kezelése

Az erdőkezelési tevékenységünk során az elsődleges célunk a természetes erdei élőhelyek és az egyes élőhelyi elemek, fenntartása, állapotának javítása és/vagy rekonstrukciója.

Erdei élőhely-fejlesztést erdőkezeléssel a nevelővágások, szálalóvágások, valamint egyéb termelések során valósítottunk meg összesen 274,75 ha területen. A fahasználatok jelölése során a hagyományos, sematikus erdőkép kialakítása helyett a meglevő erdei élőhelyek, ritkább fafajok megőrzése érdekében történt a beavatkozás.

Lakossági bejelentésre reagálva, egy erdőrészletben kellett veszély elhárítása miatt erdőtervtől eltérő fahasználatot kérnünk az erdészeti hatóságtól.

A saját vagyonkezelésben lévő erdőtervezett területen bejegyzett erdőgazdálkodóként 4.659,30 ha kiterjedésű területet kezelünk, amelyből a faállománnyal borított terület 4.387,20 ha. Az egyéb részletek (tisztás, nyiladék, út, erdei vízállás, vízfolyás stb.) területe 281,10 ha-t tesz ki. Ezek az erdők 7 tájegységben, 5 megyében és összesen 62 községhatárban találhatóak. Az erdőterületek üzem mód szerinti megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti

Üzem mód	Vágásos	Szálaló	FANE	Átalakító	Összes:
Terület(ha)	1783,48	448,01	837,80	1308,91	4387,20
Megoszlás(%)	40,65	10,21	19,10	29,84	100,00

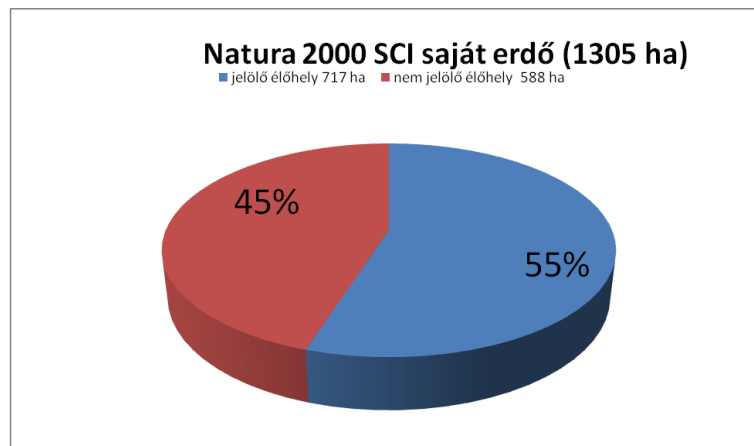
A zömében őshonos fafajok alkotta termőhely honos erdőállományok területfoglalása mintegy 67%, míg az idegenhonos, illetve termőhely idegen faállománytípusok 33%-ot tesznek ki. A leginkább jellemző őshonos faállománytípusok a cseresek, gyertyános-tölgyesek, kocsánytalan tölgyesek, bükkösök, gyertyánosok, míg az idegenhonosok közül legnagyobb arányban az akácok, nemes nyárasok és az erdei fenyvesek vannak jelen. Területi arányuk ugyan kevésbé szembetűnő, azonban kiemelt természetvédelmi jelentőségük miatt említést érdemelnek pl. a Tarna - Lázberci TK területén is megtalálható patak menti égeresek, vagy a Dél-Hevesi Tájegységben található lösztölgyes, a „Kerecsendi-erdő”. Ezek a kiemelt értékek erdőkezelés szempontjából is különleges területek.

A 2018-as évben, területvásárlás folytán tovább növekedett az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő erdőterületek nagysága, amelyekre az erdőgazdálkodóként való bejelentkezés részben megtörtént, részben folyamatban van.

Az erdőterület termőhelyi- és faállományviszonyai rendkívül változatosak. Termőhelyi viszonyok tekintetében szinte valamennyi, fasszerű vegetáció életfeltételeit biztosító termőhelytípus-változat jelen van.

Az alábbi diagramm alapján a saját vagyonkezelésben lévő erdőterületeink közel 1/3 része a Natura 2000 hálózat részeként Különleges Természetmegőrzési Terület, amelyből mintegy 717,0 ha a különböző jelölő élőhelyek térfoglalása. Ezek az élőhelyek az alábbiak:

- 9130 - Szubmontán és montán bükkösök,
- 91EO - Puhafás ligeterdők, éger- és kőrisligetek, illetve láperdők,
- 91GO - Pannon gyertyános-tölgyesek,
- 91HO - Pannon molyhos tölgyesek,
- 91IO - Euro-szibériai erdőssztyepp tölgyesek,
- 91MO - Pannon cseres-tölgyesek,

Mag- és csemetetermelés

Igazgatóságunk kapacitás és szakértelem híján nem végez csemetetermelést. Saját vagyonkezelésű területről történő maggyűjtésnek lenne létjogosultsága az erdőfelújításainkban magvetések kivitelezéséhez. A továbbiakban szeretnénk saját gyűjtött magot is felhasználni az erdősítéseinkben. Csemetetermelést a továbbiakban sem tervezünk.

Erdőfelújítás, erdőtelepítés, erdőművelés

A 2018-as évben több csemetetermelő ajánlatából választottuk ki a számunkra legelőnyösebb feltételeket ajánló vállalkozót, és a tőle beszerzett szaporítóanyaggal végeztük az erdőfelújítások első kivitelét és pótlását. A 2018/19-es ültetési szezonban közel 210 000 db csemetét ültettünk el. Ebből nemes nyár szerkezetátalakítások első kiviteléhez használtunk fel közel 27 000 db csemetét, és valamivel több mint 180 000 db csemetével pótoltuk a korábbi erdőfelújításainkat. Szerencsére az Igazgatóság anyagi helyzete, és az időjárás lehetővé tette, hogy a tervezett ültetési feladatunkat szinte teljes körűen meg tudtuk valósítani. A 2019-es év szűkös költségvetési kerete kétséges teszi hogy tudjuk-e majd megfelelően ápolni az elültetett csemetéket. Továbbra is probléma egyes fajok, illetve jobb gyökérzetű, alávágott, vagy iskolázott csemeték beszerzése.

Nagy területen van erdőfelújítási kötelezettségünk, a tavasz és a nyár folyamán ezeken végeztünk illetve végeztünk gépi és kézi ápolást. Saját gépjárművel a Dél-borsodi Tájegységben lévő szerkezetátalakításos (hazai nyár, illetve elegyes kocsányos tölgyes, elegyes magyar kőris) erdőfelújításainkban használtunk a sorközi ápolások kivitelezéséhez. Antonio Carraro munkagéphez kapcsolt szárzúzóval, 14 ha, Aebi önjáró szárzúzóval 2 ha ápolási tevékenységet végeztünk el. Közmunka program keretében foglalkoztatott munkások kézi ápolást (2,3 ha) végeztek az erdősítésekben. 2018-ban hátralékos erdőfelújításunk nem volt, de a sikeresség több helyen elmaradt, részben a nyári aszálynak, a vadkárnak és a megkésett ápolásoknak „köszönhetően”.

Az élőhelyeket is erősen degradáló, valamint az erdőfelújításokat egyre jobban ellehetetlenítő vadállomány károsító hatása elleni védekezést a mesterséges erdősítések egy részében vadkárelhárító kerítés segítségével próbáljuk megoldani. A 2018-as évben két kerítést tudtunk építeni, részben még a közmunkára alapozva, részben már vállalkozó bevonásával, a Tiszadob 6-os tagban (6 H, I, J erdőrészek körbekerítése egyben) 700 m hosszban, valamint a Mezőnagymihály 7 B erdőrészlet körül 690 m hosszban.

Erdősítés védelmére egy villanypásztorot használtunk Ipolytarnóc község határában, de ezt a nyár folyamán visszabontottuk, mivel a közmunka megszűnésével nem volt a tájegységnek kapacitása a villanypásztor nyomvonalának karbantartására, ezért a belenövő gaz miatt a kerítés nem tudta tovább a funkcióját ellátni.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Erdőkezelés, fahasználat

1. Dél-borsodi Tájegység:

- Erdősítések ápolása (Tiszadob, Tiszakeszi, Mezőcsát, Mezőnagymihály, Tiszadorogma, Tiszabábolna) – 124,65 ha
- Mesterséges erdőfelújítás első kivitele és a szükséges talajelőkészítés (akác és nemes nyár szerkezet-átalakítások puhafás- és keményfás ligeterdökké) (Tiszabábolna, Tiszakeszi) – 24,46 ha
- Erdősítések pótlása (Tiszadob, Mezőcsát, Mezőnagymihály, Tiszabábolna, Tiszakeszi) – 22,30 ha
- Nemes nyár tarvágásos szerkezet-átalakítás (Tiszadorogma) – 2,01 ha
- Faállománynevelési munkák (Kesznyéten, Tiszabábolna, Tiszadorogma) – 8,78 ha (érintett terület)

2. Nógrád-Ipoly Tájegység:

- Erdősítések ápolása (Mátraszőlős, Sámsonháza, Felsőtold) – 10,8 ha
- Pótlások (akác és fenyő szerkezet-átalakítások őshonos kemény lombos erdökké) (Sámsonháza, Felsőtold, Mátraszőlős) – 9,4 ha
- Talajelőkészítés erdősítéshez (Felsőtold, Sámsonháza) – 8,8 ha
- Faállomány nevelési munkák (Ipolytarnóc, Somoskőújfalu) – 35,6 ha

3. Nyugat-bükki Tájegység:

- Pótlások (akác szerkezet-átalakítások őshonos kemény lombos erdővé) (Felsőtárkány, Bükkzsérc) – 1,80 ha
- Mesterséges erdőfelújítás első kivitele és a szükséges talajelőkészítés (akác szerkezet-átalakítás őshonos lombos erdökké) (Bélapátfalva) – 3,99 ha
- Egyéb részlet rendeltetés szerinti állapotának visszaállítása (Cserépfalu) – 0,5 ha
- Erdősítések ápolása (Bükkzsérc, Felsőtárkány) – 6,4 ha
- Faállomány nevelési munkák (Bükkzsérc, Bélapátfalva,) – 13,42 ha
- Természetes erdőkép kialakítását szolgáló fahasználatok (szálalás, szálalóvágás, egyenlőtlen erélyű, differenciált bontás; Cserépfalu) – 6,4 ha
- Idegenhonos fafaj tarvágása szerkezetátalakítás céljából (Bélapátfalva) – 1,28 ha

4. Kelet-bükki Tájegység:

- Pótlások talajelőkészítéssel (akác szerkezet-átalakítások őshonos kemény lombos erdővé) (Cserépváralja) – 7,2 ha
- Erdősítések ápolása (Cserépváralja) – 7,2 ha
- Idegenhonos fafajok eltávolítása vegyszeres kezeléssel (Cserépváralja) – 3,6 ha
- Faállomány-nevelési munkák (Cserépváralja, Kisgyőr) – 8,52 ha

5. Dél-hevesi Tájegység:

- Erdősítések ápolása (Tarnaszentmiklós, Poroszló) – 1,4 ha

6. Mátrai Tájegység:

- Természetközeli erdőállapot létrehozását szolgáló fahasználatok (egyenlőtlen erélyű, differenciált gyérítés, szálalóvágás) (Gyöngyös, Parád) – 3,24 ha
- Idegenhonos elegyfajok visszaszorítását szolgáló fakitermelések (egyéb termelés; Domoszló) – 26,3 ha

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Az elvégzett erdőművelési és fahasználati munkák összesítő táblázata

Munkaművelet	Terület (ha)	Erdőterületről kihozott faanyag (nettó m ³)	Kitermelt faanyag (bruttó m ³)
Erdőfelújítások ápolása vállalkozóval*	135	-	
Erdőfelújítások ápolása saját gép*	16	-	
Terület előkészítés* (talajelőkészítés, tuskózás, cserjeirtás, stb.)	25,4	-	
Mesterséges erdőfelújítás első kivitele (idegenhonos faállományok őshonos fafajú erdővé történő átalakítása)**	7,81	-	
Pótlások (idegenhonos faállományok őshonos fafajú erdővé történő átalakítása)**	35,33	-	
Véghasználat (TRV, SZV, FVV)	10,6	932	1 110
Faállomány nevelés (TI, TKGY, NFGY, SZ, FVB, EÜ, ET)	34,7	812	1 096
Összesen:	-	1744	2 206

* halmozott terület munkaműveletenként

** egyszeres terület (padkázás, tányérozás, csemeteültetés)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

5.8. Vadászterületek, vadgazdálkodás

No.	Vadászterület megnevezése (ahol az Igazgatóság a vadászatra jogosult)	Kiterjedése (nettó vadászterület ha)
1.	Nógrád megyei 12-552010-2-0-2 sz. vadászterület	497,9
2.	Borsod-Abaúj-Zemplén megyei 05-653300-2-0-5 sz. vadászterület	22 340
Összesen:		22 837,9

Igazgatóságunk két vadászterületen érintett közvetlenül a vadgazdálkodásban.

A Nógrád megyei 12-552010-2-0-2 kódszámú, Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Ipolytarnóci Ősmeradványok Természetvédelmi Terület elnevezésű vadászterületen önálló vadászati joggal rendelkezünk. A vadászterület különleges (természetvédelmi) rendeltetésű.

Az ipolytarnóci vadászterület vadászatra alkalmas területének kiterjedése mindössze bruttó 507,9 hektár. Itt extenzív vadgazdálkodást folytatunk. A terület jellegét tekintve zömmel hajdani erodált legelő helyén telepített és természetes szukcesszió nyomán létrejött középkorú erdő, illetve elcserjésedett gyepek. A sűrű növényzet mellett a terep rendkívül szabdalt, úgyhogy ember által nehezen, helyenként alig járható. Ezek a jellegzetességei a nagyvad, elsősorban a vaddisznó számára kiváló létfeltételeket teremtenek, így legfontosabb feladatunk a vaddisznóállomány szabályozása.

Az 507,9 hektár területű, különleges rendeltetésű ipolytarnóci vadászterületen bérvadászat és szakszemélyzeti vadászat keretében 14 db gímszarvas, 11 db őz, 42 db vaddisznó, 10 db róka és 7 db borz került terítékre. Erdei és mezőgazdasági vadkár nem történt a vadászterületen.

A Borsodi Mezőségben lévő vadászterület 2/3 részén, lényegében a védett természeti területen – ami 2008. óta a Ramsari egyezmény hatálya alá is tartozik – kizárólag természetvédelmi célból folyik vadászati tevékenység a hivatásos vadászok irányításával. Alapvető feladatnak tartjuk – elsősorban a tűzok védelme érdekében – a róka és a vaddisznó állományának szabályozását. Sportvadászat kizárólag a vadászterület szegélyén engedélyezett. A vadászterület működési költségeinek anyagi fedezetére 2 db területet kötött (pausal) bérvadászati szerződést kötött igazgatóságunk. Ezekkel a szerződésekkel, valamint további egyéni bérvadászati szerződésekkel vadászati lehetőséget biztosítunk a vadászterülettel érintett földtulajdonosoknak.

Az elmúlt vadászati évben 155 db őz (73 bak, 26 suta, 56 gida), 197 db vaddisznó (57 kan, 42 koca, 84 süldő és 14 malac), 101 db fácán, 2 db nagy lilik, 35 db tőkés réce, 135 db dolmányos varjú, 110 db szarka, 3 db szajkó és 235 db róka, 35 db borz és 9 db aranyakác került terítékre (élő vad befogás nem volt).

A hazánkban is megjelenő afrikai sertéspestis kapcsán az országos főállatorvos 3/2018-as határozatában mind két vadászterületünk teljes vadgazdálkodási egységét ASP szempontjából magas kockázatú területté jelölte ki. A határozatban szereplő előírások, valamint a kormányhivatalok határozatában foglaltaknak való megfelelés, mind a hivatásos vadászok számára (pl.: szervezett keresés, mintavételezés, diagnosztikai kilövések), mind az adminisztrációban (pl.: társas vadászatok engedélyezése, jelentések, elszámolások készítése) megnövekedett terhet jelentett. Fertőzött vaddisznót az elmúlt vadászati évben egyik vadászterületünkön sem detektáltunk.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

5.9. Halgazdálkodási vízterületek

Igazgatóságunk saját vagyongazdálkodásában lévő kivett mocsár, árok, patak, csatorna, vízfolyás, tó meghatározásokkal jelzett vízterületeinek a halászati hasznosítása kis kiterjedésük és kedvezőtlen hidrológiai kondícióik miatt kevés kivételtől eltekintve nem lehetséges. A saját vagyongazdálkodásunkba tartozó nagyterjedésű Tiszalúci Holt-Tisza nevű víztérnek (hrs. Tiszalúc: 032, 033. Tiszadob: 0551, 0568, 0572) a halászati hasznosítója a Sporthorgász Egyesület Tiszalúc, mely rendelkezik érvényes halgazdálkodási tervvel, továbbá a helyi horgászrend is a Bükki Nemzeti park Igazgatóság, mint természetvédelmi kezelő bevonásával készült. A Ludányhalászi Öreg-tó (Ludányhalászi 0423 hrsz) vízterület halászati hasznosítója a II. Rákóczi Ferenc Horgászegyesület (Szécsény), mely szintén rendelkezik érvényes halgazdálkodási tervvel.

5.9.1. Természetvédelmi és génmegőrzési szempontból különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek

A különleges rendeltetésű halgazdálkodási vízterületek kijelölési folyamata lezárult, további vízterek felvételére nincs lehetőség. A vagyongazdálkodási szerződések helyzete ugyanakkor még nem rendeződött, mivel több olyan víztér is van, amelyek esetében Igazgatóságunk még nem kapta meg az iratokat (lásd alább).

A különleges rendeltetésűvé nyilvánított halgazdálkodási vízterek listája, illetve a hozzájuk tartozó szerződések (amennyiben már aláírásra kerültek) az alábbi táblázatban kerültek összefoglalásra:

	Víznév	Víztérkód	NÉBIH határozat	Vagyongazdálkodási szerződés
1	Csernely-patak	05-292-2-2	04.3/4185-27/2016.	-
2	Csincse-patak és Csincse-övescsatorna	05-013-2-1	04.3/4185-28/2016.	HHGF/958-3/2016.
3	Inérhádi-főcsatorna	05-156-2-1	04.3/1492-22/2016.	HHGF/322/2016.
4	Keringő-csatorna és Álom-zugicsatorna torkolati szakasza	05-258-2-1	04.3/4185-56/2016.	-
5	Kulcsárvölgyi-patak	05-264-2-1	04.3/4185-62/2016.	-
6	Pecek-éri-csatorna	05-283-2-1	04.3/4185-81/2016.	-
7	Peres-Kígyós-ér	05-157-2-1	04.3/4185-33/2016.	HHGF/958-3/2016.
8	Prügyi-főcsatorna	05-158-2-1	04.3/4185-34/2016.	HHGF/958-3/2016.
9	Rigós-csatorna	05-286-2-1	04.3/4185-84/2016.	-
10	Sulymos-főcsatorna	05-288-2-1	04.3/4185-86/2016.	-
11	Tiszadobi-főcsatorna	05-159-2-1	04.3/4185-36/2016.	HHGF/958-3/2016.
12	Tiszalúci-csatorna (Ó-Takta)	05-289-2-1	04.3/4185-87/2016.	-
13	Tiszalúci-morotva	05-290-2-4	04.3/4185-88/2016.	-

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság egyik víztér esetében sem végez halgazdálkodási tevékenységet.

5.9.2. Védett természeti területen található halastavak

Saját vagyongazdálkodásban lévő védett halastóval nem rendelkezünk. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén az alábbi táblázatban felsorolt helyrajzi számokon található „halastó” művelési ágba tartozó vízterek érintenek egy, vagy több természetvédelmi szempontból jelentős területet.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

	Település	Hrsz	Natura 2000 SAC	Natura 2000 SPA	Védett terület	Fokozottan védett terület
1	Szilvásvár	0164/11d	Bükk-fennsík és Lök-völgy (HUBN20001)	Bükk-hegység és peremterületei (HUBN10003)	Bükki NP	igen
2	Kesznyétem	0166	Kesznyéteni Sajó-öböl (HUBN20069)	Kesznyéten (HUBN10005)	Kesznyéteni TK	-
3	Mezőnagymihály	0224/27b	Borsodi Mezőség (HUBN20034)	Borsodi-sík (HUBN10002)	Borsodi Mezőség TK	-
4	Gelej	032	-	Borsodi-sík (HUBN10002)	-	-

5.10. Természetvédelmi mentőtevékenység

A védett fajokkal kapcsolatban a BNPI természetvédelmi őrszolgálat az egész év során végzi a természetvédelmi mentési feladatokat. A mentés során minimum 17 500 km került felhasználásra, melynek során dokumentált módon 73 állatfaj 376 példányával kerültünk szorosabb kapcsolatba.

Az állatok elhelyezése, befogadóhoz kerülése szerteágazó. A védett fajok egy része az év első felében Kelemt Tamáshoz, a BNPI közfoglalkoztatottjához, majd – megfelelő szerződés mentén – az Egri Állatgyógyászati Kft-hez került megfigyelésre. Itt nagy szakértelemmel történik a madarak felerősítése, feltáplálása majd szabadon engedése.

További befogadó helyek a távolság és a sürgősség figyelembe vételével kerülnek meghatározásra, ezek a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesületének látogatóközpontja (Sasközpont), a Mályi természetvédelmi egyesület Madármentő Állomása, valamint a Miskolci Vadaspark. Alapvető feladatok ellátása lehetséges a Nógrád-Ipoly TE Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpontjában. A legkritikusabb állapotú, és legnagyobb természetvédelmi értéket képviselő példányok továbbra is a Fővárosi Állat és Növénykert (FANK) vendégei.

Sajnos gyakoriak azok az esetek, amikor a jószándékú bejelentők – nyilvánvalóan az ismeretek hiányában – olyan esetben is mozgósítják az őrszolgálatot, amikor az csak kismértékben, vagy egyáltalán nem indokolt. Ezt a széles tömegek felé történő ismeretterjesztéssel próbáljuk orvosolni.

VÉDETT FAJOK MENTÉSE 2018. ÉVBEN A BNPI MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN					
2018 hónapok	Fajok száma	Egyedszám	Felhasznált km	Mentett fajok / db	
január	1	1	0	szárcsa 1,	
február	9	22	1.219	Szürke hosszúfűlűdenevér	1
				Házi galamb	1
				Karvaly	4
				Törpedenevér	1
				Denevér-fajok	2
				Korai denevér	1

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

VÉDETT FAJOK MENTÉSE 2018. ÉVBEN A BNPI MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN					
				Kenderike	1
				Egerészölyv	10
				Szécinege	1
március	15	21	931	Denevér-fajok	2
				Bíbic	1
				Eurázsiai hód	1
				Macskabagoly	3
				Héja	1
				Fekete rigó	2
				Egerészölyv	1
				Uráli bagoly	1
				Vidra	1
				Süvöltő	1
				Rőt koraidenevér	1
				Bütykös hattyú	3
				Csóka	1
				Kuvik	1
				Fehér gólya	1
április	5	6	411	Réti sas	1
				Egerészölyv	1
				Búbos banka	1
				Barna rétihéja	2
				Fekete rigó	1
május	12	22	423	Nagy fakopáncs	2
				Búbos pacsirta	5
				Vetési varjú	1
				Egerészölyv	2
				Vörös vércse	1
				Fehér gólya	4
				Fekete rigó	2
				Molnárfecske	1
				Házi rozsdafarkú	1
				Balkáni gerle	1
				Szécinege	1
				Énekes rigó	1
június	23	59	1.800	Barna rétihéja	1
				Énekes rigó	1

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

VÉDETT FAJOK MENTÉSE 2018. ÉVBEN A BNPI MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN					
				Fehér gólya	1
				Fekete rigó	2
				Füsti fecske	9
				Házi rozsdafarkú	1
				Hörcsög	5
				Karvaly	2
				Keleti sün	2
				Kuvik	3
				Mezei veréb	1
				Mocsári teknős	1
				Mókus	1
				Molnárfecske	14
				Nagy fakopáncs fióka	2
				Őz	1
				Sarlósfecske	1
				Szürke légykapó	1
				Tengelic	4
				Törpedenevér	1
				Vándorsólyom	2
				Vetési varjú	1
				Vörös vércse	2
július	30	82	5.155	Barázdabillegető	1
				Barna rétihéja	1
				Denevér-faj	1
				Egerészölyv	4
				Énekes rigó	3
				Erdei fülesbagoly	1
				Fehér gólya	23
				Fekete rigó	3
				Füsti fecske	5
				Házigalamb	1
				Házi rozsdafarkú	2
				Héja	1
				Karvaly	2
				Vízisikló	1
				Kis fakopáncs	1
				Kuvik	2
				Macskabagoly	1
				Barnamedve	1
				Meggyvágó	1
				Molnárfecske	21
				Sarlósfecske	2
				Szalakóta	1
				Szürke gém	1
				Törpe denevér	1
				Törpegém	1
				Énekes rigó	1

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

VÉDETT FAJOK MENTÉSE 2018. ÉVBEN A BNPI MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN					
				Uhu	1
				Vadmacska	1
				Vidra	1
				Vörös vércse	1
augusztus	27	137	3.921	Barna rétihéja	1
				Darázsölyv	1
				Denevér-faj	1
				Egerészölyv	6
				Énekes rigó	1
				Erdei fülesbagoly	1
				Fehér gólya	16
				Fekete gólya	1
				Fekete harkály	1
				Fekete rigó	3
				Füleskuvik	1
				Füsti fecske	1
				Héja	3
				Holló	1
				Karvaly	2
				Kuvik	3
				Macskabagoly	2
				Molnárfecske	3
				Parlagi sas	1
				Sárgarigó	1
				Sarlósfecske	1
				Törpe denevér	80
				Törpegém	2
				Tövisszűrő gébics	1
				vörös vércse	1
				Zöld küllő	1
				Zöldike	1
szeptember	11	16	1.235	Balkáni gerle	1
				Barna hosszúfülű denevér	1
				Egerészölyv	1
				Fehér gólya	2
				Fekete gólya	1
				Karvaly	4
				Kuvik	1
				Macskabagoly	2
				Vetési varjú	1
				Vörös róka	1
				Zöldike	1
október	8	15	815	Fehérszélű törpedenevér	1

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

VÉDETT FAJOK MENTÉSE 2018. ÉVBEN A BNPI MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN					
				Vörös vércse	4
				Korai denevér	2
				Sün	1
				Karvaly	1
				Egerészölyv	1
				Vízisikló	1
				Sün	1
				Karvaly	1
				Nagy fakopáncs	1
				Vízisikló	1
november	3	6	507	Egerészölyv	3
				Karvaly	2
				Erdei fülesbagoly	1
december	6	9	638	Vidra	1
				Karvaly	2
				Egerészölyv	3
				Széncinke	1
				Fekete rigó	1
				Erdei fülesbagoly	1
Összesen	73	376	17.055		

6. Tájvédelem

6.1. Egyedi tájértékek (településenkénti kimutatás, változások)

A természetvédelmi kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat terhére 500.000 Ft-ot fordítottunk az egyedi tájértékek felvételezésére. Ebből 4 településen (Bükkaranyos, Hejőkeresztúr, Hejőszalonta, Szakáld) összesen 93 egyedi tájértéket regisztráltunk a Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület bevonásával. Az egyedi tájértékek felvételének szerződés szerinti teljesítése 2019. május 30. Folyik az elkészült felvételei adatok minőségbiztosítása, ellenőrzése.

<i>Település</i>	<i>Felmérés dátuma</i>	<i>Értékek száma</i>
Bükkaranyos	2018	32
Hejőkeresztúr	2018	29
Hejőszalonta	2018	14
Szakáld	2018	18
Összesen:	2018	93

Az egyedi tájértékek listáját a településrendezési tervekhez végzett előzetes adatszolgáltatás keretében megküldjük és felhívjuk a figyelmet az 1996. évi LIII. tv. 6. § (5) bekezdés szerint a *településrendezési tervekben* való szerepeltetésre. Az egyedi tájértékek között is szereplő, kulturális és földtani értékeket hordozó kaptárkövek megóvására kiemelt figyelmet fordítunk.

Egyedi tájértékek felmérése során is adatfelvételi lappal dolgozunk, amely a MSZ 20381:2009 szabvány szerint készült. Az adatlapon felvett információkat a minisztérium által kidolgozott Excel adatbeviteli táblázatban rögzítjük. Ennek segítségével kerülnek feltöltésre az adatok és fotó-dokumentációk az OKIR-be. A 2018-ban felvett egyedi tájértékek a minőségbiztosítás után 2019-ben kerülnek be az OKIR rendszerébe.

Az egyedi tájérték-felmérés során is szükséges az objektumok állapotának jellemzése, amely elsősorban csak szemrevételezés alapján elvégezett állapotfelmérésen alapul. Ezek az adatok is szerepelnek az egyedi tájérték OKIR-be feltöltött kataszteri lapján.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén eddig kataszterezett egyedi tájértékek számát település szerinti bontásban az alábbi táblázat tartalmazza:

<i>Település</i>	<i>Felmérés dátuma</i>	<i>Felülvizsgálat időpontja</i>	<i>Értékek száma</i>
Adács	2016		55
Aldebrő	2001, 2014	2010	57
Alsótold	2010		14
Andornaktálya	2001	2010	8
Arló	2010		13
Átány	1990	2010	4
Balaton	2001	2010	16
Bánhorváti	2000	2010	15
Bárna	2010		12
Bátor	2004	2010	28
Bekölce	2001	2010	7
Bélapátfalva	2001	2010	8
Bér	2010		21
Berkenye	2010		37

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

<i>Település</i>	<i>Felmérés dátuma</i>	<i>Felülvizsgálat időpontja</i>	<i>Értékek száma</i>
Berzék	2003	2010	9
Besenyőtelek	2001	2010	12
Boconád	2013		43
Bogács	2001	2010	14
Bokor	2010		11
Borsodbóta	2001	2010	5
Borsodgeszt	2001	2010	12
Borsodivánka	2001	2010	5
Borsodnádasd	2010		24
Borsodszentgyörgy	2010		12
Bócs	2003	2010	20
Buják	2009		51
Bükkábrány	2001	2010	7
Bükkaranyos	2018	2010, 2018	32
Bükkmogyorósd	2017		21
Bükkszék	2001	2010	21
Bükkszenterzsébet	2001	2010	9
Bükkszentkereszt	2001	2010	9
Bükkszentmárton	2001	2010	4
Bükkzsérc	2001, 2005	2010	35
Cered	2010		18
Cserépfalu	2001	2010	12
Cserépváralja	2001	2010	9
Cserhátszentiván	2010		19
Csernely	2010		14
Csincse	2017		11
Csokvaomány	2000	2010	11
Dédestapolcsány	2000	2010	17
Demjén	2001	2010	9
Detk	2014		83
Domaháza	2010		10
Domoszló	2001	2010	10
Dormánd	2001	2010	6
Ecseg	2010		33
Eger	2001	2010	55
Egerbakta	2001	2010, 2017	27
Egerbocs	2001	2010	11
Egercsehi	2001	2010	29
Egerfarmos	2001	2010	8
Egerlövő	2001	2010	7
Egerszalók	2001	2010	11
Egerszólát	2001	2010	7
Erdőkövesd	2001	2010	6
Erdőkürt	2010		26

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

<i>Település</i>	<i>Felmérés dátuma</i>	<i>Felülvizsgálat időpontja</i>	<i>Értékek száma</i>
Erdőtelek	2013		72
Erk	2015		26
Fedémes	2004	2010	20
Feldebrő	2001	2010	9
Felsőtárkány	2001	2010	12
Felsőtold	2010		9
Füzesabony	2001	2010	11
Garáb	2010		10
Gelej	2017		29
Gyöngyöshalász	2010		36
Halmajugra	2016		60
Hangony	2010		21
Harsány	2001	2010	5
Hejőkeresztúr	2018		29
Hejőszalonta	2018		14
Hernádkak	2003	2010	8
Hernádnémeti	2003	2010	8
Hevesaranyos	2004	2010	23
Hevesvezekény	1990	2010	10
Hollókő	2012		42
Ipolytarnóc	1997	2010	13
Istenmezeje (Szederkénypuszta)	2001	2010	5
Ivád	2001	2010	12
Járdánháza	2010		14
Kács	2001	2010	12
Kál	2012		18
Kápolna	2012		19
Karácsond	2016		27
Kerecsend	2001	2010	17
Királd	2001	2010	2
Kisfüzes	2001	2010	6
Kisgyőr	2001	2010	1
Kisköre	2013		26
Kisnána	2001	2010	6
Kissikátor	2010		7
Kompolt	2012		48
Kozárd	2010		24
Köröm	2003	2010	10
Kutasó	2010		8
Lénárdaróc	2000	2010	10
Ludas	2014		31
Maklár	2001	2010	10
Mályinka	2000	2010	5

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

<i>Település</i>	<i>Felmérés dátuma</i>	<i>Felülvizsgálat időpontja</i>	<i>Értékek száma</i>
Markaz	2001	2010	8
Mátraballa	2001	2010	5
Mezőkeresztes	2001	2010	3
Mezőkövesd	2001	2010	9
Mezőnagymihály	2001	2010	2
Mezőnyárad	2001	2010	8
Mezőszemere	2001	2010	8
Mezőtárkány	2001	2010	17
Mikófalva	2001	2010	7
Mónosbél	2001	2010	6
Nagyfüged	2015		33
Nagyoroszi	2010		42
Nagytálya	2001	2010	3
Nagyút	2012		26
Nagyvisnyó	2000	2010	18
Négyes	2001	2010	2
Nekézseny	2000	2010	12
Noszvaj	2001	2010	16
Novaj	1999, 2001	2010	17
Ostoros	2001	2010	12
Parád	2004	2010	75
Pély	1990	2010	24
Pétervására	2001	2010	12
Poroszló	2010		27
Recsk	2001	2010	21
Répáshuta	2001	2010	5
Rétság	2010		39
Sajóhidvég	2003	2010	6
Sajómercse	2001	2010	28
Sajónémeti	2005	2010	15
Sajóvelezd	2001	2010	1
Sály	2001	2010	12
Sarud	2010		23
Sirok	2001	2010	21
Szajla	2004	2010	19
Szakáld	2018		18
Szarvaskő	2004	2010	29
Szentdomonkos	2001	2010	9
Szentistván	2001	2010	4
Szihalom	2001	2010	10
Szilaspogony	2001	2010	5
Szilvásvár	2004	2010	69
Szirák	2010		30
Szomolya	2001, 2004	2010	44

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

<i>Település</i>	<i>Felmérés dátuma</i>	<i>Felülvizsgálat időpontja</i>	<i>Értékek száma</i>
Szúcs	2001	2010	9
Tard	2001	2010	3
Tardona	2000	2010	4
Tarnalelesz	2001	2010	8
Tarnaméra	2013		48
Tarnaszentmária	2004	2010	15
Tarnaszentmiklós	1990	2010	23
Tenk	1990, 2013 (kiegészítés)	2010	25
Terpes	2004	2010	7
Tibolddaróc	2001	2010	11
Tiszabábolna	2001	2010	4
Tiszanána	2010		22
Tiszavalk	2013		11
Tófalú	2001	2010	5
Újlőrincfalva	2010		14
Vámosgyörk	2016		47
Vanyarc	2010		27
Vatta	2017		26
Váraszó	2001	2010	9
Vécs	2012		14
Verpelét	2001	2010	4
Visonta	2014		101
Visznek	2015		51
Zabar	2001	2010	8
Zaránk	2015		39

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

6.2. Településrendezési eszközök és településrendezési tervek, valamint településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet véleményezése, közreműködés az elkészítésben, adatszolgáltatás

BNPI településrendezési és területrendezési tervekkel kapcsolatos ügyiratainak összesítése:

ügyirat típusa	főszám (db)	alszám (db)	kimenő ügyiratok száma
településrendezési terv, településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia, környezeti vizsgálat (előzetes tájékoztatások, adatszolgáltatások, véleményezések, elfogadott tervek áttekintése)	112	439	177
területrendezési terv	3	11	4

Településrendezési terv felülvizsgálatával, illetve módosításával, településfejlesztési koncepcióval, integrált településfejlesztési stratégia készítésével és áttétellel érintett települések listája: (Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megye területéről, összesen 95 település):

Adács, Alsópetény, Andornaktálya, Apc, Atkár, Balassagyarmat, Bátonyterenye, Bercel, Boldogkőújfalu, Borsodnádásd, Böcs, Cered, Csány, Csécse, Demjén, Drégelypalánk, Ecseg, Eger, Egerszalók, Erdőtelek, Érsekvadkert, Felsőtárkány, Felsőtold, Füzesabony, Gönc, Gyöngyös, Gyöngyöshalász, Gyöngyöspata, Gyöngyössolymos, Halmajugra, Harsány, Hatvan, Hejőkürt, Hernádnémeti, Heves, Kál, Kazincbarcika, Kerekharaszt, Keszeg, Kisbágyon, Kisbárcány, Kispána, Legyesbénye, Lőrinci, Lucfalva, Maklár, Mályi, Márkháza, Mátranovák, Mátraterenye, Mátraverebély, Mezőkeresztes, Mezőkövesd, Miskolc, Nagykeresztúr, Nagytálya, Nagyvisnyó, Nógrád, Noszvaj, Nyékládháza, Ostoros, Oslár, Ózd, Parád, Pásztó, Pétervására, Petőfibánya, Radostyán, Recsk, Répáshuta, Sajóecseg, Sajókápolna, Sajókaza, Sajókeresztúr, Sajószentpéter, Sajóvamos, Sajóvelezd, Salgótarján, Sámsonháza, Somoskőújfalu, Sósartyán, Szarvasgede, Szécsény, Szikszó, Szilaspogony, Szin, Szirmabesenyő, Szomolya, Tar, Tiszalúc, Tiszaújváros, Varbó, Verpelét, Visznek, Zabar

Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megye területéről, 2018. évben összesen 95 településről érkeztek a településrendezési tervek felülvizsgálatával, illetve módosításával, továbbá a településfejlesztési koncepcióval és az integrált településfejlesztési stratégia készítésével, véleményezésével kapcsolatos megkeresések. Megkeresés tárgya volt egy-egy település esetében, „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet értelmében előzetes tájékoztatás, adatszolgáltatás kérése, a településrendezési eszközök véleményezése, meghívó egyeztetési tárgyalásra és az elfogadott településrendezési terv megküldése. Előzetes terepbejárásokon, egyeztetéseken is résztvettünk, a megküldött településrendezési tervek tervezett módosításaihoz kapcsolódóan (pl. Nagyvisnyó, Csány, Szomolya településeken).

Számos településrendezési eszköz módosítása teljes eljárás helyett egyszerűsített eljárás, illetve tárgyalásos eljárás keretében történt.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A településrendezési eljárással és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság szakmai véleményeinek településrendezési tervekbe történő beépülésével kapcsolatos tapasztalatainkat az alábbiakban összegezzük:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.) 8. § (1) és (2) bekezdései alapján „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: kormányrendelet) 32. § (1) bekezdése szerint a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása teljes, egyszerűsített vagy tárgyalásos lehet. A teljes eljárás előzetes tájékoztatási, véleményezési, végső szakmai véleményezési, elfogadási és hatálybaléptetési szakaszokból áll.

A kormányrendelet alapján a települési önkormányzatok a településrendezési teljes eljárás keretében beküldik az igazgatóság részére a módosítási, illetve felülvizsgálati szándékot jelző megkereső levelüket előzetes tájékoztatási szakaszra. Igazgatóságunk az előzetes tájékoztatási szakaszban megküldi a települési önkormányzat részére a jogszabályokon alapuló, tervezési területeket érintő követelményeket, a településrendezési eszköz tartalmi követelményeivel kapcsolatos elvárásokat és az adatszolgáltatást.

A kormányrendelet 32. § (6) bekezdése értelmében tárgyalásos eljárás útján történő véleményezés és a 40. § (4) bekezdése szerint összehívott településrendezési egyeztető tárgyalásokon 2018. évben az igazgatóság tájvédelmi referensei táj- és természetvédelmi értékeket, területeket érintő beruházások, tervezett terület-felhasználás váltások esetében részt vettek, szakmai véleményeiket rögzítették. Igazgatóságunk előzetes adatszolgáltatása, előzetes véleménye végül, néhány esetben többszöri egyeztetés, egyeztető tárgyalás után került be a településrendezési tervbe, a településtervezők az egyeztető tárgyaláson elhangzott javaslatainkat, korlátozó előírásainkat figyelembe vették, beépítve azokat a tervdokumentációba.

A véleményezési szakaszt követően a kormányrendelet 43. § (2) bekezdése előírja, hogy a polgármester kötelezettsége a településrendezési terv elfogadása után 15 napon belül a településrendezési tervek megküldése az eljárásban résztvevő államigazgatási szervek részére, illetve az elektronikus úton hitelesített dokumentumok elérésének biztosítása 15 napon belül, értesítve az államigazgatási szervet annak elérési lehetőségéről. A képviselő testület által elfogadott településrendezési eszközöket jelentős arányban megküldték igazgatóságunknak.

Jellemző hiányosság továbbra is, hogy a kisebb települések önkormányzatai nem töltik fel honlapjukra a rendelettel elfogadott helyi építési szabályzatot és szabályozási tervet és a határozattal elfogadott településszerkezeti tervet, továbbá az alátámasztó munkarészeket az Étv. 8. § (4) bekezdésének b) pontjában foglaltak szerint.

A kormányrendelet. 43. § (2) bekezdése értelmében beérkezett településrendezési tervek tartalmazták az igazgatóság által kiadott, jogszabályon alapuló védett területekre vonatkozó előírásokat, övezeti lehatárolásokat, korlátozásokat, védett területeket felsorakoztató helyrajzi számos listákat, az ex lege védett értékek, természeti emlékek és az egyedi tájértékek listáját. A jogi normával nem alátámasztható természet-, táj- és településképi védelmi javaslatainkat, ajánlásainkat az önkormányzatok, tervezők nem minden esetben fogadják szívesen, emiatt ritkán épülnek be a településrendezés eszközeibe.

Jellemzően kis települések esetében, a 2004. előtt készült és máig hatályos településrendezési tervben még nem szerepeltek az ökológiai hálózat és a Natura 2000 területek, ezért a településrendezési tervmódosításoknál ezen övezetek nem kerültek ábrázolásra a településszerkezeti és a szabályozási terveken. Ezeket csak a településrendezési terv módosítása, felülvizsgálata alkalmával lehetett figyelembe vetetni. Több esetben az önkormányzat, valamint a tervezők is értetlenül álltak az előtt a tény előtt, hogy a településrendezési tervet összhangba kell hozni az Országos Területrendezési Tervvel, valamint a megyei területrendezési tervvel. Igazgatóságunk az

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

előzetes adatszolgáltatás keretében ezeket a területeket térképen, vagy a jogszabályra hivatkozva, helyrajzi számos listával megküldte. A településrendezési tervek módosításai azonban jellemzően nem önkormányzati kezdeményezésre, hanem magánbefektetők részéről indulnak, ezért ezeket az övezeteket, területeket a teljes közigazgatási területre a külterületi településszerkezeti és szabályozási tervek nem vezetik át. Ebből adódóan minden egyes módosításnál újból fel kell hívunk a figyelmet az ökológiai hálózat, illetve a Natura 2000 területekből adódó fejlesztési korlátozásokra, esetleg már a terület új tulajdonosának nehezítése ellenére is.

Az országos ökológiai hálózat kijelölésekor nem ingatlan határokhoz igazodott, annak övezetei ezért több esetben a településrendezési tervekben még a tervezők által is nehezen kezelhetők, különösen nagy területű ingatlanoknál, például külterületi mezőgazdasági területeknél az építési terület csak a magterületen, vagy az ökológiai folyosó övezetén kívül jelölhető ki, ami nem minden esetben felel meg a földterület tulajdonosának, fejlesztési szándékának. Az új adatszolgáltatások előtt ezért az ökológiai hálózatot az ingatlanhatároknak megfelelően frissítjük. A változásokat megfelelő időszakonként az eljárásrendnek megfelelően a BNPI Természetmegőrzési Osztályának munkatársa megküldi az AM illetékes osztályának.

A környezeti értékelésekkel kapcsolatos észrevételünk, hogy a munkarész sokszor hiányos volt, nem tért ki valamennyi környezet- és természetvédelmi szempontból jelentős módosítási szándékra.

A biológiai aktivitásérték számítások esetében több alkalommal kértünk kiegészítést (pl. helyrajzi számok, terület nagyságának szerepeltetése), illetve pontosítást a biológiai aktivitás érték kompenzációja érdekében, amelyet a tervezők a jogszabálynak megfelelően javítottak.

Az egyedi tájértékek felmérése még nem készült el minden település közigazgatási területére. Amely település esetében elkészült, abban az esetben a településrendezési terv módosításához is előzetes véleményünkben, táblázatos formában megküldtük a település teljes közigazgatási területére az egyedi tájértékek adatait, azonban ezeket jellemzően csak a helyi építési szabályzat egyik függelékében, illetve a tájvédelmi alátámasztó munkarészben szerepeltették. Kivétel, ha a településrendezési terv felülvizsgálata a teljes közigazgatási területre készült. Jogszabályi előírás hiányában az egyedi tájértékek csak igen ritkán kerültek ábrázolásra a településszerkezeti terveken.

Igazgatóságunk 2018-ban településrendezési eszköz jogszerűtlen tartalma miatt nem kezdeményezte törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását.

Területrendezési hatósági eljárási ügyekben „a területrendezési hatósági eljárásokról” szóló 76/2009. (IV. 8.) Korm. rendelet alapján az illetékes megyei kormányhivatal jár el hatóságként. 2018-ban a Bükki Nemzeti Park Igazgatósághoz jogsegélykérelem nem érkezett a kormányhivataltól, lefolytatott eljárásról nem volt tudomásunk.

A településképi védelmről szóló 2016. évi LXXIV. törvényben és a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben szabályozott településképi arculati kézikönyvvel és településképi rendelettel kapcsolatos adatszolgáltatási és véleményezési feladataink 2017-ben jelentkeztek elsőként, amellyel kapcsolatos szakmai feladatokat 2018-ban folytattuk.

A településképi arculati kézikönyvekkel és a településképi rendeletekkel kapcsolatos adatszolgáltatások és vélemények feltöltését, azaz továbbítását a megkereső önkormányzatok felé, a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben foglaltaknak megfelelően a Lechner Tudásközpont online egyeztetési felületén keresztül oldottuk meg. Amennyiben hiányosságot és a jogszabályoktól való eltérést tapasztaltunk (pl. megkereső levelek és adatfeltöltések kapcsán), hozzászólásainkat rögzítettük a Lechner Tudásközpont egyeztetési felületén. A beérkező megkereső levelek és válaszleveleink legfontosabb adatait (pl. beérkezés dátuma, kimenő vélemények dátuma, Lechner Tudásközpont egyeztető felületére történő feltöltések pontos dátumai) folyamatosan rögzítettük saját adattábla segítségével.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

ügyirat típusa	főszám (db)	alszám (db)	kimenő ügyiratok száma
településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet készítéséhez adatszolgáltatás, településképi arculati kézikönyv véleményezése, településképi rendelet véleményezése	120	348	179

Érintett települések listája:

Arló, Ároktő, Átány, Atkár, Bátonyterenye, Becske, Bélapátfalva, Bér, Berente, Berkenye, Bodony, Boldva, Borsodszentgyörgy, Buják, Bükkmogyorósd, Bükkzsérc, Cered, Csernely, Csokvaomány, Dejtár, Diósjenő, Domaháza, Eger, Erdőtarcsa, Felsőpetény, Galgaguta, Girincs, Gyöngyös, Gyöngyöspata, Gyöngyössolymos, Hangony, Hejőbába, Hejőkeresztúr, Hejőpapi, Hejőszalonta, Heréd, Heves, Hevesvezekény, Hollókő, Hont, Igrici, Ipolyvece, Járdánháza, Kál, Kálló, Karancsberény, Karancslapujtő, Kesznyéten, Kisbágyon, Kiscsécs, Kisköre, Kissikátor, Kömlő, Köröm, Lénárdaróc, Lucfalva, Ludas, Mályi, Mezőcsát, Mezőkeresztes, Muhi, Nagybárkány, Nagycsécs, Nagylóc, Nagyoroszi, Nagyvisnyó, Nekézseny, Nemesbikk, Nógrád, Nógrádsáp, Nőtincs, Ósagárd, Palotás, Pásztó, Patak, Patvarc, Poroszló, Rózsaszentmárton, Sajókeresztúr, Sajószöged, Salgótarján, Sámsonháza, Sarud, Sata, Somoskőújfalu, Sósartyán, Szakáld, Szarvasgede, Szécsénke, Szente, Szilaspogony, Szilvássvár, Szirák, Szügy, Tereske, Tiszadorogma, Tiszanána, Tiszapalkonya, Tiszatarján, Újlőrincfalva, Uppony, Vanyarc, Varsány, Zabar, Zagyvaszántó

A településképi arculati kézikönyv tervezetek és településképi rendelet tervezetek nemzeti park igazgatósági véleményezéshez készült útmutatót (2017) aktualizáltuk.

6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

A megyei (Nógrád, Heves) területrendezési tervek felülvizsgálatára 2018. évben nem került sor, azonban adatszolgáltatást adtunk Nógrád Megye Területrendezési Tervének módosításához, területfejlesztési koncepciójának elkészítéséhez. A környezeti vizsgálatának tematikájára vonatkozóan is adtunk szakmai véleményt.

Heves Megye Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálatával kapcsolatban adatszolgáltatást adtunk.

6.4. Tájvédelmi jelentőségű beavatkozások

Tájvédelmi vélemények, szakértői tevékenység,

Igazgatóságunk tájvédelmi szakértői tevékenységét elsősorban a beérkező megkeresések kapcsán fejti ki. A véleményezésre megküldött településrendezési tervek mindegyikét a természetvédelmi megfontolások mellett tájvédelmi szempontból is vizsgáljuk. Ilyen jellegű véleményből 181 db-ot készített igazgatóságunk az elmúlt évben. A településképi arculati kézikönyvek és a településképi rendeletek véleményezése során kimelten tájvédelmi vélemények születtek 179 alkalommal. Egyéb ügyek esetében, melyekhez adott véleményünkben kifejezetten

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

tájvédelmi véleményt is megfogalmaztunk, 32 esetben adtunk, melyek között építési, útépítési, elektromos szabadvezetékekkel kapcsolatos, vízforgalmai és bányászati ügyek szerepeltek.

Kifejezetten tájvédelmi szakértő tevékenységre vonatkozó megkeresés 2018. évben igazgatóságunkhoz nem érkezett.

Résztvétel az AM Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztálya által szervezett Tájvédelmi és földtani természetvédelmi továbbképzés - tájvédelmi modul rendezvényen (Csopak, szeptember 18-19.).

Részt vettünk az AM Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztálya által szervezett Barlang- és földtani értekezlet rendezvénynek (Csopak 2018. november 21-22.).

Tájvédelmi célú beavatkozások

Célzottan tájvédelemi jellegű beavatkozások nem történtek, de KEOP programjainkban végrehajtott, felhagyott bányák, földvárak, kunhalmok természeti állapotának helyreállítását célzó beruházásaink kedvező hatással vannak a védett és Natura 2000 területek tájképi megjelenésére. 2018-ban a bükki alapszelvények rehabilitációját és a bükki földvárak természeti állapotának helyreállítását célzó KEHOP programjaink keretében lezárultak a kivitelezési munkák, melyek keretében 17, illetve 7 helyszínen történtek beavatkozások.

7. Projektek

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2018 (Ft)	Pályázat 2018. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
GINOP 7.1.5-16-2016-00005 A Bükk Keleti Kapuja” – A Szeleta Park Látogatóközpont kialakítása	2017.05.01. - 2020.04.30	GINOP	Látogatóközpont építése a Bükk Keleti kapujában	Miskolc, 31329/3 hrsz	2,33	1 399 755 202	542 545 802	2018. évben elkészültek az épület és a kiállítás kiviteli tervei. Lezárult a PR és marketing feladatok ellátására vonatkozó közbeszerzési eljárás, szerződést kötöttünk a feladat ellátására. Az épület kivitelezésére lefolytattuk a közbeszerzési eljárás. A nyertesnek kihirdetni kívánt ajánlattevő ajánlata meghaladta az uniós értékhatárt, ezért a KFF új eljárás lefolytatására utasított. A beérkező ajánlat alapján közel 800 MFt fedezethiány mutatkozott, amit jeleztünk az irányító hatóság felé. Ráemelési igényünkről döntés még nem született.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2018 (Ft)	Pályázat 2018. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
A Natura2000 tölgyerdők szerkezeti és kompozíciós biodiverzitásának növelését célzó természetvédelmi eszközök LIFE16 NAT/IT/000245	2017.07.01. - 2026.12.31.	LIFE	<u>A projekt céljai:</u> A közösségi jelentőségű tölgyes élőhelyek biológiai sokfélesége csökkenésének megállítása, a folyamat megfordítása a természetvédelmi oltalom alatt álló Natura 2000 területeken, ökológiai szemléletű természetvédelmi erdőkezelési módszerekkel. Közel 26 hektáron idegenhonos (akác, fekete fenyves) faállományt alakít át tölgyes élőhellyé. A tevékenység és az eredmények a szakközönség és a nagyközönség részére bemutatásra és publikálásra kerülnek.	SPA területek Borsodi-Mezőség, Bükk hegység és peremterületei Hevesi sík, Kesznyéten, Mátra	36 307 66 328 77 049 6 084 37 331	707 180 680	2 629 111	Felhasznált támogatás: LIFE: 2 629 111,- Ft FM: 26 902 776,- Ft Önerő: 4 253 488,- Ft 2018 évben az alábbi tevékenységek teljesültek a projekt keretében: Egyes tervezett projekt területek megvásárlása (Kerecsend) megtörtént. A projekt területek jelenlegi erdészeti állapota, korábbi beavatkozások és azok hatásai áttekintésre kerültek. A projekt területekre erdőrészlet szinten készült egy vázlatos beavatkozási terv. Részt vettünk az olaszországi projekt értekezleten és megtekintettük az ottani projekt területeket. Kihelyezésre kerültek 4 projekt helyszínen a tájékoztató táblák. A projekt területeket érintő környezeti erdőtervezések során elértük a projektben tervezett beavatkozásoknak megfelelő erdészeti előírások rögzítését.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2018 (Ft)	Pályázat 2018. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
CONSERVATION OF FALCO VESPERTINUS IN THE CARPATHIAN BASIN LIFE11 NAT/HU/000926	2012.09.01. - 2018.03.31.	LIFE	Kékvércse állomány megőrzése a Kárpát-medencében az élőhelyek és fészkelőhelyek fenntartásával és fejlesztésével, az állomány és a veszélyeztető tényezők monitorozásával, gyülekező helyek térképezésével.	Dél-Heves (Hamvajárás)	378	354 950 806	12 705 798	Felhasznált támogatás: LIFE: 12 705 798,- Ft FM: 0,- Ft Önerő: 0,- Ft 2018 évben az alábbi tevékenységek teljesültek a projekt keretében: -A mesterséges költőtelepek karbantartása. - A projekt adminisztrációs, projektzárással kapcsolatos tevékenységek ellátása.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2018 (Ft)	Pályázat 2018. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
„A szalakóta védelme a Kárpát-medencében“ LIFE13 NAT/HU/000081 2014.09.01. - 2020.03.31.	2014.09.01. - 2020.03.31.	LIFE	Szalakóta megőrzése: felmérés, monitoring, fészekodúk kihelyezése, ellenőrzése, gyűrűzés, élőhely-rekonstrukciós tevékenységek (fatelepipítések).	SPA területek Borsodi- Mezőség, Hevesi sík, Kesznyéten,	36 307 77 049 6 084	299 506 000	28 744 497	Felhasznált támogatás: LIFE: 28 744 497,- Ft VM: 48 541 334,- Ft Önerő: 3 745 204,- Ft 2018 évben az alábbi tevékenységek teljesültek a projekt keretében: - a tavalyi évben elkészült a szalakóta tanulmány a Dél-borsodi Tájegységben a fajvédelmi tervhez - a Borsodi-sík SPA-n folytatódott az élőhelyrekonstrukció (öshonos, gyorsan növekvő fajok telepítése, invazív ezüsthéjű eltávolítása a területéről, gyeptelepítés kaszálása) - a Hevesi-sík SPA és a Borsodi-sík SPA területeken több ezer facsemete telepítésére került sor, ezeknek a fasoroknak, facsoportoknak az öntözése és ápolása (kaszálás) a nyár folyamán megtörtént - 300 db mesterséges D-típusú odú került kihelyezésre az igazgatóság működési területén - folyamatos volt a kapcsolattartás a helyi gazdálkodókkal - a költési szezonban leellenőriztük az összes mesterséges szalakóta odút, és emellett folyt a fiókák színes gyűrűs jelölése is

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2018 (Ft)	Pályázat 2018. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
„Továbbfejlesztett kommunikáció, együttműködés és kapacitásbővítés a Natura 2000 erdők biodiverzitásának megőrzése érdekében” LIFE13 INF/HU/001163	2014.07.01. - 2018.03.31.	LIFE	<u>A projekt céljai:</u> - Kiegészítő természetvédelmi képzés a jogosult erdészeti szakszemélyzet számára - Német szaktréner által vezetett gyakorlat során a marteloszkóp nevű fahasználat-jelöléseket oktató módszer megismerése - Természetközeli erdőgazdálkodás és szálaló jelölési gyakorlat - Képzés magánerdő-gazdálkodóknak, akik igénybe vesznek támogatásokat - Tanulmányutak szervezése a jó erdőgazdálkodási gyakorlatok megismerésére	Teljes működési terület	892 000	84 739 720	1 568 635	Felhasznált támogatás: LIFE: 1 568 635,- Ft VM: 12 233 384,- Ft Önerő: 82 896,- Ft A BNPI a pályázatban való részvétele – az előzetes terveknek megfelelően – 2018. március 31-én véget ért. A pályázatban vállalt feladatok közül a „Mi fán terem az erdő?” c. animációs sorozat elkészítése 2018. december 31-ig zárult le, amire az adott lehetőséget, hogy a fő kedvezményezett WWF a pályázattal kapcsolatos feladatai elvégzésére egy éves (2019. március 31-ig tartó) halasztást kért és kapott az irányító hatóságoktól. A kisfilm elkészült, mellette folyamatos volt a projekt adminisztrációja, koordinációja, és megtörtént a projekt zárása is.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2018 (Ft)	Pályázat 2018. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
“A tűzok határon átnyúló védelme Közép-Európában” LIFE15 NAT/AT/000834	2016.07.25. - 2023.12.31.	LIFE	A globálisan veszélyeztetett tűzok (<i>Otis tarda</i>) védelme a faj nemzetközi fajvédelmi tervében, valamint az azzal összhangban lévő, a Közép-európai Tűzokpopulációk Megőrzéséről szóló Egyetértési Memorandumban (MoU) szereplő kiemelt jelentőségű veszélyeztető tényezők mérséklésén keresztül.	Hevesi-sík, Borsodi-mezőség	113 256	111 740 000	0	Felhasznált támogatás: LIFE: 0,- Ft FM: 9 290 791,- Ft Önerő: 0,- Ft 2018 évben az alábbi tevékenységek teljesültek a projekt keretében: - A tűzok állomány rendszeres monitoringja, valamint megfigyelési adatok felvétele a telelő és fészkelő helyeken. - Feltérképezésre kerültek a mintaterületeken a kotorékok illetve szarka, dolmányos varjú fészkek. - Beszerzésre kerültek a számunkra szükséges csapdák – ezek működésének és megfelelő használatának, terepen való alkalmazásának elsajátítása - , amikkel a tűzokra veszélyt jelenthető szörmés és szárnyas kártevők befogását szolgálják. - Beszerzésre kerültek továbbá a projektben tervezett eszközök is. (1 db terepjáró, 1 db spektív és 2 db kézitávcső. - A faj védelme érdekében felvettük a kapcsolatot az érintett vadásztársaságokkal, a jövőbeni együttműködés céljából.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2018 (Ft)	Pályázat 2018. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
A hosszú távú természetvédelmi területkezelés infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Dél-hevesi Tájegységben KEHOP-4.1.0-15-2016-00029	2016.09.01. - 2020.12.31.	KEHOP	500 egyedből álló szürke marha szarvasmarha gulya téli tartásához, a meglévő és beszerzendő gépek, valamint a takarmánykészlet és termények elhelyezésére, valamint az itt dolgozók elhelyezését szolgáló épületegyüttes kialakítása.	Dél-Heves	594	900 000 000	0	Pályázat előkészítési szakaszában a kivitelezési közbeszerzésre érkezett árajánlatok alapján forrásbővítést kezdeményeztünk az Irányító Hatóságnál, melyre még nem kaptuk meg az engedélyt. A projekt forráshiánya miatt a fizikai megvalósulás még nem kezdődött el, a kivitelezővel feltételes szerződés került aláírásra.
Fülkés sziklák, kaptárkövek – A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén lévő kaptárkövek megőrzése, bemutatása KEHOP-4.1.0-15-2016-00031	2016.09.01. - 2019.12.20.	KEHOP	21 helyszínen a kaptárkövek természetvédelmi célú bemutatása, a kaptárköveket veszélyeztető növényzet eltávolítása-	Bükkaljai kaptárkövek és környezetük	42	180 000 000	0	Pályázat előkészítési szakaszában szükséges engedélyek, tervek, közbeszerzések lefolytatása lezajlott. A kivitelezés befejezését követően az eszközbeszerzési és az erdei bútoros közbeszerzések előkészítése történt meg.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2018 (Ft)	Pályázat 2018. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
Cseppkövek és denevérek - Barlangok megőrzése a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén KEHOP-4.1.0-15-2016-00017	2016.02.01. - 2019.12.31.	KEHOP	25 fokozottan védett, 11 megkülönböztetett jelentőségű és 2 védett barlangban és azok közvetlen környezetében barlangvédelmi beavatkozások.	Bükk hegységi barlangok	5,795	380 000 000	0	A projektben szereplő 35 barlang közül 32 barlangban történtek meg a kivitelezési munkák (barlanglezárások, lezárás cserék, járatbiztosítások, törmelék eltávolítás, eltömődés megszüntetés, partfal stabilizálás). A többi 3 barlangban a kivitelezés várhatóan 2019. júniusig elkészül. A munkálatokkal együtt folyik a tervezői művezetés és a műszaki ellenőrzés. 2018-ban elkészült a Szeleta barlanghoz vezető ösvény biztonságossá tétele és egy kilátó pavilon. Szilvásváradon a Szalajka Információs ház épület felújítása, és a kiállítás megvalósult. Beszerzésre került 2 db terepjáró személygépkocsi, informatikai eszközök, sajtófal. Szerződést kötöttünk a táblatartó szerkezetek gyártására, kihelyezésére, ismertető táblák, kiadványok készítésére. A monitoring eszközbeszerzés közbeszerzési eljárása előkészítés alatt áll.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2018 (Ft)	Pályázat 2018. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
Kapu a Mátra kincseihez – Látogató-, oktatási- és kezelőközpont kialakítása Mátrafüreden KEHOP-4.1.0-15-2016-00032	2016.09.01. - 2019.12.20.	KEHOP	A mátrafüredi tájegységiroda átépítése, látogató- és oktatóközpont, valamint kezelőközpont funkciók ellátására.	Mátrai Tájegység	564	332 669 301	0	A látogatóközpont és a kiállítás engedélyes és kiviteli tervei elkészültek. Elkészült a Natura 2000 bemutatási terv. Az épület és a kiállítás kivitelezésére a közbeszerzési eljárást lefolytattuk. Az épület kivitelezéséhez forrásemelés volt szükséges, ezért a kivitelezővel a kivitelezés II. ütemére vonatkozóan feltételes szerződés került aláírásra. A forráshiány miatt a kivitelezés a II. ütemre vonatkozóan csak később kezdődhetett meg. A forrásemelést 2018.11.30-án megkaptuk. A kivitelezés jelenleg ütemezetten halad. Az épület I. ütemének kivitelezése várhatóan 2019. áprilisban eléri a 25 %-os teljesítést. Időközben készülnek a kiállítási installációk is. A tervezett gépjármű és informatikai eszközök korábban beszerzésre kerültek. Elkészültek a pályázathoz kapcsolódó ismertető táblák. A bemutatási eszközök közbeszerzési eljárása előkészítés alatt áll. Előkészítés alatt áll a látogatóközpont foglalkoztató bútoraira, berendezéseire vonatkozó beszerzés is.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2018 (Ft)	Pályázat 2018. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
Évmilliók dokumentumai - Földtani alapszelvények és feltárások rehabilitációja a Bükk hegységben KEHOP-4.1.0-15-2016-00022	2016.09.01. - 2019.09.30.	KEHOP	Földtani alapszelvények és feltárások rehabilitációja 17 egymástól független helyszínen (5 egykori kőbánya, egy kutatóvágat, a többi pedig útbevágás vagy természetes kőzetfeltárás).	Bükk hegység földtani alapszelvények és környezete	9 285	180 000 000	0	Az alapszelvények kivitelezési munkálatai (17 helyszínen alapszelvények, bányák, feltárások és egy földtani kutatótáró helyreállítása, biztonságossá tétele, bemutatása) megtörténtek ezzel párhuzamosan folyt a tervezői művezetés és műszaki ellenőrzés. A tervezett földtani bemutatóhely kialakításra került. Megkötöttük a szerződést a kötelező nyilvánossági feladatokra és a zárórendelet lebonyolítására. Elkészültek a pályázathoz kapcsolódó kiadványok, ismertető táblák. Szerződést kötöttünk táblatartó szerkezetek, esőházak, erdei bútorok gyártására, kihelyezésére. Az eszközbeszerzés több pályázatot érintően, összevont közbeszerzés keretében kerül kiírásra.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2018 (Ft)	Pályázat 2018. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
Földvárak, tájképi és kulturális értékeink – Földvárak természet és tájvédelmi rehabilitációja a BNPI területén KEHOP-4.1.0-15-2016-00030	2016.09.01. - 2019.12.20.	KEHOP	Földvárak, természet és tájvédelmi rehabilitációja a BNPI működési területén.	BNPI Észak-Magyarország hegyvidéki területei és a hegylábát ölelő alföldi területeken található földvárak és vonzaskörzetük .	498	180 000 000	0	Elkészült a területek légi lézerszkennelt felvételeinek készítése, adatainak kiértékelése folyamatban. Az előkészítés során megtörtént az örökségvédelmi hatástanulmány elkészítése, időközben azon területek régészeti munkálatai is befejeződtek. 2018 év végéig befejeződött a földvárak rehabilitációja (7 helyszínen történt földvár helyreállítás, állagmegóvás, tanösvény kialakítás). Megkötöttük a szerződést kötelező nyilvánossági feladatokra és a zárórendezvény lebonyolítására. Elkészültek a pályázathoz kapcsolódó kiadványok, ismertető táblák. Szerződést kötöttünk táblatartó szerkezetek, esőházak, erdei bútorok gyártására, kihelyezésére. Az eszközbeszerzés több pályázatot érintően, összevont közbeszerzés keretében kerül kiírásra.
A területi jelenlét és természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével KEHOP-4.2.0-15-2016-00005	2016.09.01. - 2019.09.30.	KEHOP	Természetvédelmi Őrszolgálat hatékonyságának fokozása, ezen belül Tardon őrszolgálati iroda építése, gépjárművek és monitoring eszközök beszerzése.	Teljes működési terület	892 000	190 000 000	0	Tardon az új őrszolgálati iroda épülete március 22.-én elkészült és átadásra került. A műszaki ellenőri tevékenység márciusban befejeződött. A gépjárművek beszerzése megtörtént. A KEF informatikai eszközök és a bútorok leszállításra kerültek. A kötelező kommunikációs feladat keretén belül a B tábla kihelyezésre került. A monitoring eszközök közbeszerzési eljárása megindult.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2018 (Ft)	Pályázat 2018. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
Kisvízi élőhelyek – Források, forráslápok és a kapcsolódó élőhelyek védelme a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működési területén KEHOP-4.2.0-15-2016-00005	2016.12.01. - 2019.12.31.	KEHOP	A Mátra, a Keleti-Cserhát és az Ipoly-völgy vizes és vízi élőhely-hálózatának fejlesztése, az élőhelyek állapotának javításával, új élőhelyek létrehozásával.	Mátra, a Kelet-Cserhát és Ipoly-völgy vizes és vízi élőhely-hálózata	7 608	300 000 000	0	A belső projekt menedzsment szervezet felállt. Szerződés kötés történt a Közbeszerzői szakértő megbízására, a Megvalósíthatósági tanulmány elkészítésére, az Előzetes Vizsgálati Dokumentáció elkészítésére, az Engedélyes és Kiviteli tervek elkészítésére valamint a Vízügyi engedély beszerzésére, NATURA 2000 bemutatási terv elkészítésére, Kötelező kommunikációs feladatokra és a Nyomdai feladatok elvégzésére.
Őshonos fajok a hazai erdőkbe – Tájidegen erdőállományok és fásítások átalakításának megkezdése, erdők természetvédelmi kezelése a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság területén”	2017. 02. 01.- 2022.01. 31.	KEHOP	A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság vagyonkezelésében lévő védett és Natura 2000 erdőterületeken az idegenhonos főfafajú erdőrészeket egyes tömbjeiben az őshonos, termőhelynek megfelelő fajokból álló, elegyes, mozaikos szerkezetű állományokra való átalakítás megkezdése.	Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Heves és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye védett és Natura 2000 erdőterületein.	350	350 000 000	0	A belső projekt menedzsment szervezet felállt. Szerződés kötés történt a Közbeszerzői szakértő megbízására, a Megvalósíthatósági tanulmány elkészítésére, a Szakmai Terv elkészítésére, a Kötelező kommunikációs feladatokra és a Nyomdai feladatok elvégzésére. Szakmai megvalósító munkatársak 2017 júliusától végzik feladataikat a projektmegvalósítás céljából. Megrendezésre került a projektnyitó rendezvény 2017. december 18-án.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2018 (Ft)	Pályázat 2018. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
„ECO KARST – Ecosystem services of karst areas – driving force of local sustainable development” INTERREG DTP1-159-2.2	2017.01.01. - 2019.06.30	Interreg Duna Transznacionális Program	Karszterületek ökoszisztéma-szolgáltatásainak és a helyi közösségek fenntartható fejlődéséhez való hozzájárulásának felmérése és bemutatása.	Bükk Nemzeti Park törzsterület	43 168	41 290 000	0	A projekt tárgyévi időszakában véglegesítettük öt ökoszisztéma-szolgáltatásra a térképeket, valamint elkészült egy térkép az ökoszisztémák állapotáról (condition map) is. Az akcióterv összeállítása és a lehetséges üzleti lehetőségek feltárása érdekében 2 műhelytalálkozót szerveztünk (közel 50-60 személyt, szervezetet értünk el ennek keretében). 2018. februárjában igazgatóságunk szervezte a projekt irányító testületi ülését (steering committee meeting), mely egyben a projekt első évi kiértékelése is volt. Elkészült egy üzleti lehetőségeket feltáró helyzet-elemzés (GAP analízis) a Bükkre. Elkészült egy brossúra és két hasznos kiadvány (magyarul is) az ökoszisztéma-szolgáltatásokról és az biodiverzitás-barát üzleti lehetőségekről. A projekt keretében a projekt partnerek egy tréningen vettek részt Szlovéniában (Notranjka régió), valamint Romániában (Apuseni natúrpark), mely látogatások során helyben működő üzleti modellekkel is megismerkedhettek.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe	Időtartama	Forrás megnevezése	Projekt célok, tevékenységek röviden	Célterület		Pályázat költségvetése (Ft)	Támogatás Összege 2018 (Ft)	Pályázat 2018. évi teljesítése
				Megnevezése	Kiterjedése (ha)			
Határon és korokon átívelő kulturális örökség bemutatása a történelmi Nógrád területén LIVING HERITAGE	2017. 09. 1- 2019. 08. 31.	SKHU	A projektben résztvevő partnerek közös célja a kulturális és természeti örökség bemutatása, és egy határon átnyúló, fejlett észak-déli idegenforgalmi tengely kialakítása.	Salgótarján 1380 hrsz., Salgótarján 1374 hrsz	3,2179	88 555 533	75 126 512	A projekt tárgyevi időszakában szerződéskötés történt a projekt kommunikációjára, valamint a régészeti feltárás vállalkozási szerződésének előkészítése fejeződött be.

8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	ügyek száma
Szakvéleményadás, adatközlés a hatóságok számára	1 954
Jelentési feladatok a Minisztérium számára	522
Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés	20 104
Összesen	22 580

2018. évi ügyiratforgalmunk a 2017. évihez hasonló nagyságrendű volt.

A Heves Megyei Levéltár ellenőrizte ügyiratkezelésünket, nem állapítottak meg szabálytalanságot.

Központi irattárunkat átalakítottuk, helytakarékos gurulós polcrendszert alakítottunk ki.

Elkezdjük az elektronikus aláírás alkalmazását a kiadmányozás során.

Lehetővé tettük az elektronikus ügyintézkést. Csatlakoztunk az e-Papír, a Rendelkezési Nyilvántartás (RNY) és a Személyre Szabott Ügyintézési Felület (SZÜF) rendszerekhez. Elektronikusan intézhető ügytípusunk a NATURA 2000 gyepterületeken történő kaszálás bejelentések. A fentiekről tájékoztattuk a Belügyminisztérium Elektronikus Ügyintézési Felügyeleti Főosztályát is. A SZÜF ügyleírást jóváhagyták. A folyamat a lehető legegyszerűbb, a megadott, ún. deeplinkre kattintva ügyfélkapus azonosítást követően a már automatikusan kitöltött e-papír nyomtatványhoz kell csatolni a kaszálás bejelentőt, majd elküldeni az Igazgatóság Hivatali Kapujára.

Egyre növekszik a Hivatali Kapunkról Hivatali Kapura/Ügyfélkapura/Cégkapura küldött, illetve ezekről a Hivatali Kapunkra érkezett küldemények aránya, azaz a hivatalos elektronikus kapcsolattartás egyre hangsúlyosabb.

A Coriolis Kft. által fejlesztett CORIR v11.0 c. tanúsított, MSSQL alapú programrendszert használjuk elektronikus iktatásra.

Az eHR rendszerre történő áttérés nagymértékben megnövelte a Jogi és Igazgatási Osztály munkaterhét is, a Hivatali Kapura visszaérkező elektronikus igazolások kezelése, letöltése miatt. Gond volt az is, hogy a Hivatali Kapun ezek az egyéb küldeményekkel együtt érkeznek, nehezítve a fontosabb, sürgős küldemények azonosítását. Egy technikai módosítást kértünk a Hivatali Kapu modul fejlesztőjétől, így már lehetővé vált a leválogatásuk.

8.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára

Hatóság megnevezése	Téma	Ügyek száma
Pest Megyei Kormányhivatal	Másodfokú eljárások, egyéb megkeresések	49

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Hatóság megnevezése	Téma	Ügyek száma
járási hivatal, mint természetvédelmi hatóság	Megkeresés, szakvélemény, adat és tényközlés természetvédelmi ügyben	881
járási hivatal, mint erdészeti hatóság	Megkeresés védett természeti és Natura 2000 területek esetén, saját erdőkkel kapcsolatos ügyek	101
NFA, MNV Zrt.	Vagyonkezelési jelentés	30
Magyar Államkincstár, Kormányhivatal Agrár és Vidékfejlesztést Támogató Főosztály	Szakértői közreműködés	28
Önkormányzatok	Rendezési tervek, TAK	332
	Védetté nyilvánítások, kezelési terv	40
Rendőrkapitányságok	Megkeresések, szakértői felkérések	44
Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztály	Területkezelés	20
Kormányhivatal Társadalombiztosítási Főosztály (foglalkoztatás, nyugdíj)		6
egyéb hatóság		423
Összesen		1 954

2018-ban a hatóságok számára történő szakvéleményadás, adatközlés a 2017. évihez képest 17%-os csökkenést mutat.

Jelentősen csökkent az önkormányzatoktól rendezési terv elfogadásával, módosításával, települési arculati kézikönyv és településképi rendelet megalkotásával kapcsolatban érkezett megkeresések száma. Csökkent az erdészeti hatóságok véleményt kérő és a rendőrkapitányságok szakértői közreműködésre felkérő leveleinek száma is.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Növekedett ugyanakkor a járási hivatalok természetvédelmi hatóságaitól érkező megkeresések száma.

NFA, MNV Zrt. felé küldött dokumentumaink részben kötelező jelentések, részben saját kérelmek voltak, szintén növekvő tendenciával.

2015-ben a Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályától érkező megkeresések száma kismértékű (1,5 %-os) csökkenést mutatott: 782 megkeresés érkezett.

2016-ban a Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályától érkező megkeresések száma a tavalyi évhez hasonló, kismértékű (2,1 %-os) csökkenés állapítható meg: 765 megkeresés érkezett.

2017-ben a járási hivataloktól, mint természetvédelmi hatóságoktól érkező megkeresések száma 779 volt, ami kismértékű (1,83 %-os) növekedést jelentett.

2018-ban a természetvédelmi hatóságoktól érkező megkeresések száma 881 volt, ami jelentős (13 %-os) növekedést jelent.

Legnagyobb számban a korábbi évekhez hasonlóan továbbra is erdészeti, földügyi, vízjogi, környezetvédelmi engedélyezési, barlangkutatói, vadászati, rendezvények és versenyek engedélyezésével kapcsolatos, védett állat- és növényfajok egyedeit, NATURA 2000 területeket érintő ügyben kerestek meg bennünket a természetvédelmi hatósági jogkörben eljáró járási hivatalok vélemény (adat, tény) adása végett. Védett természeti területet érintő ügyben az esetek túlnyomó többségében megkeresett bennünket a hatóság. Pontos adat arról, hogy az összes hatósági ügy hány százalékában keresett meg a járási hivatal szakvélemény megadása céljából a természetvédelmi hatóság teljes ügyiratforgalmi statisztikáinak hiányában nem adható.

Szakértői véleményeinket a természetvédelmi hatóságok az esetek túlnyomó többségében figyelembe vették döntéseik során.

Korábban a működési területünkön illetékes mindhárom természetvédelmi hatósággal együttműködési megállapodást kötöttünk, melyben részletesen szabályoztuk a feladatok ellátásának módját és a kapcsolattartás részleteit. A Természetvédelmi Őrszolgálat tagjainak helyismerete nélkülözhetetlen mind a természetvédelmi hatósági határozatok előkészítése, mind azok végrehajtásának ellenőrzése során. A járási hivatalok az esetek nagyobb részében megküldték részünkre a védett természeti területet érintő határozataikat, szakhatósági állásfoglalásaikat. Utóbbi években kizárólag elektronikusan történik mindez. Együttműködésünk a természetvédelmi hatóságokkal megfelelő keretet jelent a további munkához, garantálhatja a természetvédelmi szakmai szempontok érvényesülését a természetvédelmi hatóságok eljárásaiban.

2018-ban is gondoskodtunk a természetvédelmi hatóság munkájához szükséges adatbázisok aktualizálásáról a TIR-ben.

8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára

Agrárminisztérium	Ügyek száma
Agrárminiszter	8
Közigazgatási Államtitkár	3
Miniszteri Kabinet, Sajtóiroda, Protokoll Osztály	11

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Agrárminisztérium	Ügyek száma
Környezetügyért Felelős Államtitkár	55
Földvagyon-gazdálkodási Főosztály	25
Ellenőrzési Főosztály	4
Földügyekért Felelős Államtitkár	6
Projektirányítási és Informatikai Főosztály ¹	14
Jogi Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkár	0
Intézményfelügyeleti és Perképviseleti Főosztály ²	4
Költségvetési Főosztály	116
Személyügyi és Igazgatási Főosztály	19
Természetvédelemért Felelős Helyettes Államtitkár	46
Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály	112
Természetmegőrzési Főosztály	35
Halgazdálkodási Főosztály	2
Agrárszakképzési Főosztály	0
Gazdasági Helyettes Államtitkár	0
Gazdálkodási Főosztály	2
Hungarikum Főosztály	1
Belügyminisztérium	2
Pénzügyminisztérium	8
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium³	49
Összesen	522

Az Agrárminisztérium részére teljesített jelentési feladatok az előző évihez képest kismértékű csökkenést mutatnak. A Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály felé a tavalyival majdnem azonos

¹ 2018. szeptembertől Biztonsági és Informatikai Főosztály

² 2018. szeptembertől Közbeszerzési, Perképviseleti és Projektirányítási Főosztály

³ 2018. májustól Innovációs és Technológiai Minisztérium

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

számú, a Költségvetési Főosztály felé ugyan csökkenő, de így is jelentős mértékű adatszolgáltatást teljesítettünk.

Kissé csökkent nemzetközi pályázatainkkal kapcsolatban a Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal történő levelezésünk is. A Pénzügyminisztériummal GINOP projektünk érdekében folytattunk egyeztetéseket.

8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

Ügyfelekkel történő általános levelezés, egyeztetések		17 323
Egyéb egyeztetések	nemzeti park igazgatóságokkal	32
	helyben, szervezeti egységek között	239
	személyzeti ügyekben	722
	pályázatokkal kapcsolatosan	1 220
	haszonbérleti pályázatokkal kapcsolatosan	226
	földvásárlásokkal kapcsolatosan	102
	közfoglalkoztatással kapcsolatosan	240
Összesen		20 104

Az ügyfelekkel történő levelezés az előző évhez képest kismértékben növekedett.

A személyzeti ügyekben történt emelkedés az általános munkaügyi intézkedéseken felül a 2051/2018. Kormányhatározattal elrendelt létszámszárlat miatti adatszolgáltatási kötelezettségekből, valamint belső személyügyi változásokból adódott.

A 2017. évihez képest csökkentek az elővásárlási jogosultságon alapuló adásvételi szerződésekkel kapcsolatos ügyeink. A haszonbérlettel folytatott folyamatos kapcsolattartásunkat mutatja a velük folytatott, növekedést mutató egyeztetések száma is.

Említést érdemel, hogy a Natura 2000 területeken történő kaszálás bejelentések évről-évre emelkednek, 2018-ban elértük az 1 100 darabot.

8.2. Szabálysértés

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Megnevezés	Ügyek száma (db)	Kiszabott bírság összege (e Ft)	Befizetett bírság összege (e Ft)
Szabálysértési eljárás	2	ismeretlen	ismeretlen

Szabálysértési eljárások esetében az új szabálysértési törvény (2012. évi II. törvény, továbbiakban: Sztv.) hatálybalépésével Igazgatóságunk szabálysértési hatósági hatásköre megszűnt, 2013. január 1-jétől a járási hivatalok járnak el szabálysértési hatósággként a természetvédelmi szabálysértések ügyében.

Mindezen alapvető jelentőségű jogszabályváltozás miatt jelen adatszolgáltatást is át kell értelmezni. A fenti táblázatban szereplő adatok az Igazgatóság által a 2018. év folyamán tett szabálysértési feljelentéseket mutatják. Mind a két ügyben tulajdon elleni szabálysértés (Sztv. 177.§) miatt kellett feljelentést tenni. Egyik esetben egy természetvédelmi hatósági táblát észlelt a természetvédelmi őr egy építmény kerítésén, a másik esetben az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő Palinai gyümölcsös (Borsodszentgyörgy) kerítését rongálták meg.

Természetvédelmi szabálysértés ügyében nem tettünk feljelentést 2018-ban, mivel a szabálysértési bírság – közigazgatási bírság (lentebb részletezett) problematikája eljárásjogi okokból nem teszi lehetővé a szabálysértési eljárás kezdeményezését Igazgatóságunk számára.

8.3. Természetvédelmi bírság

Megnevezés	Ügyek száma (db)	Kiszabott bírság összege (e Ft)	Befizetett bírság összege (e Ft)
Természetvédelmi bírság	8	2 450	0
Helyszíni bírság	0	0	0

A természetvédelmi bírság kiszabása 2017. január 1-jétől a megyei kormányhivatalok megyeszékhely szerinti járási hivatalának hatáskörébe tartozik. A befizetett összegekről ezért nincs tudomásunk.

2018-ban Igazgatóságunk összesen 18 esetben élt közérdekű bejelentéssel természetvédelmi bírsággal összefüggésben a természetvédelmi hatóságoknál, ebből 8 esetben szabtak ki természetvédelmi bírságot első fokon, összesen 2 450 000 forint összegben.

Egy esetben a miskolci hatóság 150 000 forint mértékben szabott ki természetvédelmi bírságot rally verseny szervezési hiányosságai (természetvédelmi hatósági engedély be nem tartása) miatt. Ugyancsak engedélytől eltérés miatt még két szervezetet 125 000–125 000 forint természetvédelmi bírság megfizetésére kötelezett az egri hatóság. Két esetben engedély nélküli járművel közlekedés miatt szabott ki bírságot a természetvédelmi hatóság, 125 000 és 50 000 forint összegben. Egy mohagyűjtőnek is 250 000 forint természetvédelmi bírságot kellett fizetnie 2018-ban.

Egy esetben az ügyfelet kötelezte a természetvédelmi hatóság 1 250 000 forint bírság megfizetésére első fokon, fokozottan védett halfajok mederkotrás során történő elpusztítása miatt.

Egy személyt 375 000 forint összegű természetvédelmi bírság megfizetésére kötelezett az egri természetvédelmi hatóság, figyelmeztető határozat ellenére ismételt engedély nélküli legeltetés miatt.

A helyszíni bírságot a természetvédelmi örök Igazgatóságunkon az Sztv. 2.§ (4) bekezdése miatt nem szabnak ki. A szabálysértések és a közigazgatási bírságok elhatárolása nem megfelelő, így a természetvédelmi szabálysértés tényállása a gyakorlatban nem alkalmazható. Ezt a problémát megerősítette a Minisztérium az NPTF 276/2/2014. számú levelében is. Ennek folytán

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Igazgatóságunk nem javasolta a természetvédelmi öröknek a helyszíni bírság alkalmazását, hiszen a fentieknek megfelelően csak közigazgatási (természetvédelmi) bírság szabható ki. A természetvédelmi bírság magasabb bírságösszegei még a 33/1997. (II. 20.) Korm. rendelet módosítását követően is aránytalanok az elkövetett jogsértésekhez képest. További probléma, hogy a természetvédelmi bírság eljárási szabályai (határidők, másodfokú eljárás, bírósági felülvizsgálat) akár több évre is képesek elhúzni azt az időt, amíg jogerős határozat születik.

Ezzel szemben a helyszíni bírság esetében a döntés azonnal, a helyszínen jogerőre emelkedik, ami a jogalkalmazók munkáját jelentősen segíti, az állampolgároknak nézve is kedvezőbb, jóval kisebb költséggel és ráfordítással jár, és jól elősegíti a további szabálysértések elkövetésének megelőzését. Ezek miatt feltétlenül megoldandónak tartjuk az ügyet.

Az utóbbi években ezen jogalkalmazási problémának a híre elterjedt az állampolgárok között visszavetve az évtizednyi következetes hatósági jogalkalmazást („a természetvédelmi ör ügysem büntet, be lehet hajtani”), ezért a területen az utóbbi időben jelentősen megnőtt a gépjárműves forgalom, és a terepmotorok is ismét megjelentek.

8. 4. Büntető ügyek

Megnevezés	Feljelentések száma	Eredményes	Eredménytelen
Természetkárosítás	4	2	2
Egyéb büntető ügyek	4	2	2

Igazgatóságunk 2018-ban összesen 8 büntetőfeljelentést tett, ebből négyet természetkárosítás miatt.

2018 márciusában egy fokozottan védett vidrára (*Lutra lutra*) adott le három lövést ismeretlen személy egy horgászto mellett. A nyomozóknak nem sikerült az elkövető kilétére fényt deríteni.

Kerítés építésbe kezdtek Abasár külterületén, Natura 2000 területen. Az ügyben két feljelentést volt szükséges tenni (a fenti táblázatban azonban egy ügynek számít, mivel azonos ügyszámon fut) védett növényfajok nagymértékű pusztulása miatt, ugyanakkor – mivel a természetvédelmi örök cselekmény abbahagyására való felszólítását több alkalommal is figyelmen kívül hagyták – 2019 februárjában ismételt bejelentéssel élünk az ügyet vizsgáló Gyöngyösi Rendőrkapitányságon.

Dédestapolcsány település belterületén egy lakóház felújításakor az ott fészkelő molnárfecske (*Delichon urbicum*) egyedekből 36 fióka került a Mályi Madármentő Állomásra. Az intézkedő természetvédelmi ör a lakóingatlanon 39 elpusztított fecskefészkek maradványait azonosította. Az esetet a Kazincbarcikai Rendőrkapitányság vizsgálja.

Végül feljelentést kellett tenni 2018-ban egy farkas (*Canis lupus*) meglövése útján történő elpusztítása miatt is. A lövés tényét a szakértői vizsgálat igazolta. Az ügyet – panaszunk ellenére – az Egri Rendőrkapitányság Bélapátfalvai Rendőrőrsre felfüggesztette. A 2013-ban történt farkas lelövése miatt tett indítványainkat ugyancsak elutasította. Az ügyben az Igazgatóság fellépését nehezíti, hogy az ügyészség jogértelmezése szerint az Igazgatóság nem tekinthető az ügy sértettjének, így nem vagyunk jogosultak panaszt benyújtani.

Az egyéb bűncselekmények között, ami miatt feljelentést tettünk, volt falopás, hulladékgazdálkodás rendjének megsértése (szarvasmarhatetem elhelyezése az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő területen), rongálás (a Bélkő-tározó feltörése) és egy visszaélés méreggel. Ez utóbbi esetben karbofurán mérgezés miatt pusztult el több vadfaj egyede, a védett fajok közül egy hollót érintett.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A folyamatban lévő ügyeket – megfelelő rubrika hiányában – az eredményesek között tüntettük fel.

8.5. Polgári perek

Megnevezés	Ügyek száma	Nyert	Vesztett	Folyamatban
Polgári perek	29	2	0	27

Tiszabábolnai ingatlant érintő kisajátítási határozat felülvizsgálata iránt indított pert több tulajdonos és egy földhasználó a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon. Keresetükben a kártalanítási összeg jelentős (320 000 Ft/hektárról egymillió Ft/hektárra) felemelését kérték a Bíróságtól. A különösen nagy pertárgyértékű eljárásban pernyertesek lettünk, a tulajdonosok felülvizsgálati kérelemmel fordultak a Kúriához. Novemberben a Kúrián is pernyertesek lettünk.

Poroszlói ingatlant érintő, kisajátítási határozat bírósági felülvizsgálata iránti közigazgatási perben az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon a jogalap és a többletkártalanítási igény tekintetében is pernyertesek lettünk.

Egyéb pereink – a teljesség igénye nélkül – elővásárlási jogunk, kártérítés, illetve egyéb polgári jogi követeléseink érvényesítése, pince közös tulajdon megszüntetése iránti, valamint földhivatali határozatok bírósági felülvizsgálata, haszonbérleti szerződés felmondás hatályosságának megállapítása tárgyában voltak folyamatban.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

9. Természetvédelmi őrszolgálat

9.1. Alapadatok

Megnevezés	Felsőfokú végzettségű	Középfokú végzettségű	Összesen
Létszám	32	2	34

Megnevezés	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső működési terület (ha)	26 979	517	86 596
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	4 573	143	9 416

9.1.1. Személyi feltételek

Felsőfokú végzettségű természetvédelmi őr (fő)	Középfokú végzettségű természetvédelmi őr (fő)	Összesen (fő)
32	2	34

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatának engedélyezett létszáma 35 fő, 2017-ben egy státuszt kivéve majdnem teljesen feltöltött (34 fő) állománnyal működött. Változások eredményeként az év során a DBTE területén keletkezett egy üres státusz, a MTE területén a korábban megüresedett hely betöltésre került.

Tájéegység neve	természetvédelmi őr (fő)
Dél-borsodi Tájéegység	5
Dél-hevesi Tájéegység	4
Kelet-Bükk Tájéegység	5
Mátrai Tájéegység	4
Nógrád-Ipoly Tájéegység	7
Nyugat-bükk Tájéegység	5
Tarna – Lázberc Tájéegység	3
Őrszolgálatvezető	1

A közhiteles nyilvántartások (ingatlan-, barlang-, régészeti lelőhelyek-, stb.) rendelkezésre állnak.

9.1.2. Technikai felszereltség, őrszolgálati irodák

Az őrszolgálat tagjai a feladatellátásukhoz szükséges egyenruházati elemekkel az alapellátás szintjéig rendelkeznek. A védőfelszerelések a szabályzatnak megfelelően elhasználódásuk függvényében folyamatosan pótlásra kerülnek.

Technikai eszközök tekintetében elmondható, hogy, hogy eszközeink (gépjárművek, fényképezőgépek, megfigyelő eszközök, stb.) száma és állapota a feladatellátást jórészt kielégíti, ám teljessé tétele és az elhasználódás miatt folyamatos cseréjük és fejlesztésük indokolt. Ebben segítséget jelentettek a „*A területi jelenlét és természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével*” pályázat

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

eddig megvalósult elemei (gépjármű beszerzés, Tardi őrszolgálati iroda), számos eszköz érkezése még várat magára.

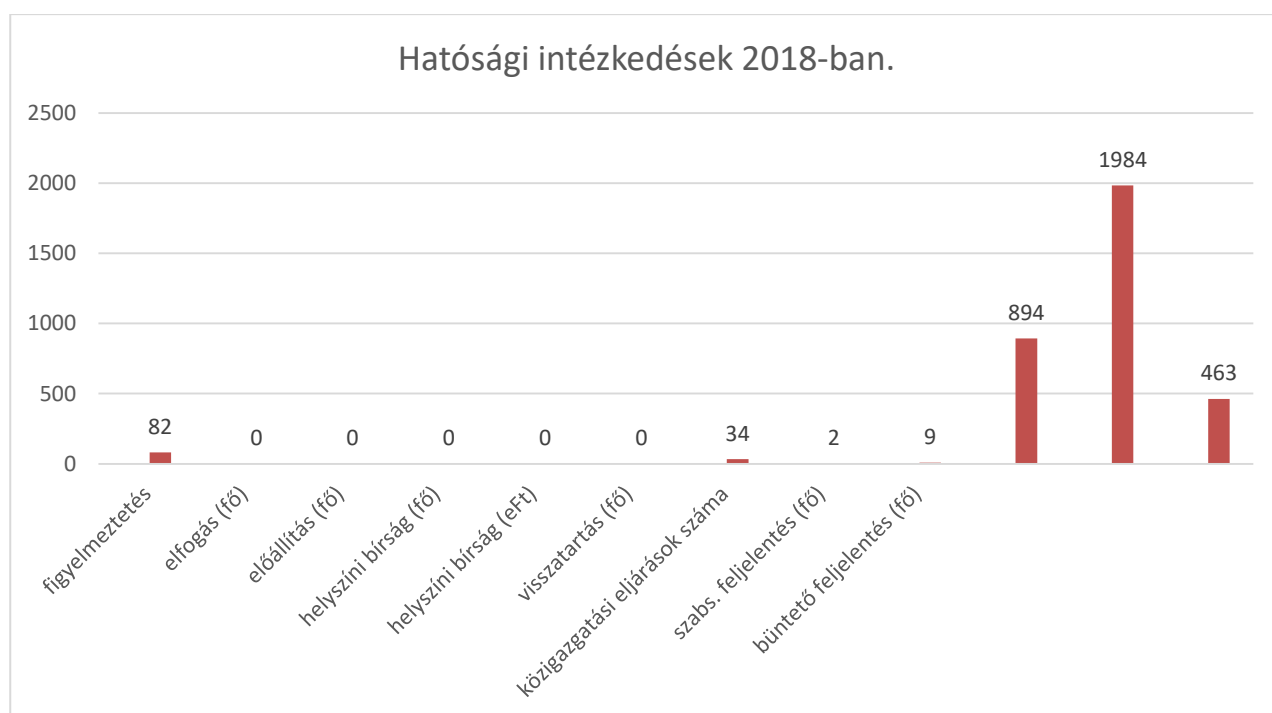
9.1.3. Polgári Természetőrök

A Polgári Természetőr Szolgálat tagjainak aktivitása az előző éveknek megfelelően minimális, némi pozitív elmozdulás mutatkozik. Jelenleg a polgár természetőr létszám az előző évvel megegyezően 178 fő.

9.2. Feladatellátás

9.2.1. Hatósági feladatellátás

A hatósági feladatellátás során a legjelentősebb mértékben az ügyiratkezelés jelentkezik. Számtanilag kisebb mértékű, természetvédelmi jelentősége alapján viszont kitüntetett feladat a közigazgatási határozatok ellenőrzése. A hatósági feladatellátás során a preventív feladatokat helyezzük előtérbe a szankció alapú tevékenységekkel szemben.

Védett területek általános őrzése

Az általános területi jelenlét és a természetvédelmi őrszolgálat észlelési hatékonyságának fokozására a tájegységek vezetőinek kezdeményezésére jórészt egyéni szolgálat ellátási módon és a tájegység személyzetének fokozott kommunikációjával került sor. Emellett elrendelt szolgálatokkal, közös feladatellátással erősítjük a területi jelenlétet.

Az egy fő szolgálat ellátásra a 9/2000 KÖM rend. 7§. 2) bek. biztosít lehetőséget. Ennek következtében jármű, ruházat és csomag átvizsgálása, továbbá előállítás és kényszerítő eszköz alkalmazása ugyanezen jogszabály 13.§ 5) bek. alapján nem lehetséges.

A hatósági őrzés-védelemi feladatok ellátása az egyéb természetvédelmi kezelési feladatok végzésével párhuzamosan történik, az utóbbiak dominanciájával.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A technikai sportok, elsősorban terepmotorozás és egyéb közlekedési eszközök-, valamint a sziklamászás továbbra is a legjelentősebb kockázati tényezők. Jelentősen megnövekedett a versenyekkel kapcsolatos (túraversenyt, autóversenyt, kerékpáros versenyt) ügyintézési és hatósági ellenőrzési feladatok száma és mértéke.

Szankció rendszerünk legnagyobb hiányossága a helyszíni bírság alkalmazási lehetőségének megszűnte, ennek hiányában a kisebb súlyú szabálysértések nem szankcionálhatóak a társadalomra, ill. a természeti értékekre való veszélyességüknek arányában.

Natura 2000 területek ellenőrzése

A rendszeresen végzett ellenőrzések ellenére a védett területekhez hasonlóan nem minden esetben elegendő a terepi jelenlét a negatív hatások elkerülése érdekében.

Felmerülő feladatok:

- Gyepgazdálkodás ellenőrzése (bejelentések).
- AKG-ÉTT előírások ellenőrzése.
- Természetvédelmi kezelői szakvélemény szolgáltatás a belföldi jogsegélyszolgálat (mára megkeresés) keretében.

Továbbképzések – gyakorlatok

A kötelező lögyakorlat és a hozzá kapcsolt intézkedéstaktikai képzés sikeresen lezajlott.

Az elméleti továbbképzés az Igazgatóság szervezeti egységeinek bevonásával történt.

Határozatok ellenőrzése

- Környezetvédelmi és Természetvédelmi Hatóság által kiadott határozatok ellenőrzése.
- Rendezvények ellenőrzése.
- A BNPI működési területén fokozottan védett madárfajok költőhelyén elrendelt hatósági korlátozások ügyintézése, koordinálása, ellenőrzése.

Erdészeti eljárások előkészítése és ellenőrzése

- Körzeti erdőtervezésekben való részvétel
- Erdészeti hatóság által kiadott határozatok ellenőrzése.
- Véghasználatra tervezett erdőrészekben természetvédelmi korlátozások előkészítése.
- Hagyásfa csoport jelölés.
- Üzemtervtől eltérő fahasználatok véleményezése.
- Bejelentett fahasználatok hatósági ellenőrzése a jogszabályban meghatározott, és természetvédelmi célokat is szolgáló előírások betartása kapcsán (helyes jelölés, közelítés, stb.)
- Bejelentett fahasználatok során az erdészeti jelölések természetvédelmi szempontú megfelelésének ellenőrzése, erdészetekkel közös jelölések.

Egyéb eljárások

- Vízjogi engedélyezéshez szakvélemények összeállításához információszolgáltatás (záportározó, vízfolyások mederrenevezése, források).
- Belföldi megkeresésekhez szakértői vélemények összeállítása.
- Településrendezési tervekhez szakértői vélemények összeállítása.
- Hatósági táblák és jelzések létesítése, karbantartása.
- Régészeti lelőhelyek ellenőrzése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

9.2.2. Együttműködés más hatóságokkal

Az erdővagyon védelme érdekében jogszabályban előírt kötelezettségünknek folyamatosan eleget teszünk, bár a tulajdonosok-kezelők részéről együttműködési szándékot csupán változó mértékben tapasztaltunk.

Tagjai vagyunk a megyei rendőrkapitányságok szervezésében működő Közbiztonsági Egyeztető Fórumnak.

A Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságokkal együttműködési megállapodás megkötését követően közös szolgálatellátás az előző évekhez hasonlóan történt, ezek súlyponti feladata a vegetációs tüzek megelőzése érdekében az elhanyagolt nem művelt külterületi ingatlanok felderítése és tulajdonosuk beazonosítása. Ennek érdekében térinformatikai adatbázisaink összehangolása megtörtént, valamint a közös működési területeken a gyors személyes elérhetőség biztosítása érdekében örkerület lista és személyes és az őrszolgálat elérhetősége is átadásra került. Részt veszünk a Tűzmegelőzési Bizottság munkájában.

Az MVH által végzett ellenőrzésekben szakértőként közreműködünk.

Ellenőrző tevékenységünknel a védett területekről megvalósuló falopások területén tapasztalható folyamatos növekedés az elkövetések számát illetően. Az őrszolgálat a területileg illetékes rendőrséggel közösen próbálja visszaszorítani ezeket a cselekményeket. A rendőrhatalóság megkeresésére rendszeres közös vízirendészeti szolgálaton veszünk részt.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása

Pályázatok

A természetvédelmi őrszolgálat tagjai a pályázatok előkészítésében, írásában is gyakran meghatározó szerepet játszanak, ugyanakkor a természetvédelmi jellegű projektek esetében a legonyolítás során is jelentős szerepet kell, hogy vállaljanak. A pályázatok esetében pedig egyfajta belső kontroll szerepet is ellátnak.

- Komplex természetvédelmi látogató-tájékoztató rendszer kialakítása a határ menti térségben - HUSK/1101/2.2.1/0344
- KEHOP 2014-2020
- A területi jelenlét és természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével KEHOP-4.2.0-15-2016-00005
- A hosszú távú természetvédelmi területkezelés infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Dél-Hevesi Tájegységben KEHOP-4.1.0-15-2016-00029
- Őshonos fajok a hazai erdőkbe – Tájidegen erdőállományok és fásítások átalakításának megkezdése, erdők természetvédelmi kezelése a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság területén KEHOP-4.1.0-15-2016-00006
- Kisvízi élőhelyek – Források, forráslápok és a kapcsolódó élőhelyek védelme a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén KEHOP-4.1.0-15-2016-00058
- Kapu a Mátra kincseihez – Látogató, oktatási és kezelőközpont kialakítása Mátrafüreden KEHOP-4.1.0-15-2016-00032
- Nógrádi várak a természetvédelem és a kulturális örökség szolgálatában Acronym: Living heritage SKHU/1601/1.1/267
- A szalakóta védelme a Kárpát-medencében - LIFE13/NAT/HU/000081
- A kék vércse védelme a Kárpát-medencében 2012 - 2018 - LIFE11 NAT/HU/000926
- Life4OakForests - LIFE16NAT/IT/000245
- "A tűzok határon átnyúló védelme Közép-Európában" - LIFE15NAT/AT/000834

Oktatás-nevelés, közönségszolgálat

- Túravezetések és előadások tartása az erdei iskoláinkban táborozók részére.
- Iskolai rendezvények lebonyolítása.
- A Média terepi szakmai irányítása.
- Információs táblák cseréje, karbantartása.
- Szakdolgozatok készítésénél külső konzulensként szakmai segítségnyújtás.
- Nyári- és szakmai gyakorlaton lévő hallgatók oktatása, képzése.
- Igény szerint főiskolai- és egyetemi terepgyakorlatok vezetése természetvédelmi szempotok alapján.
- Az osmaradvanyok.hu honlap többnyelvű aktualizálása, hírek aktualizálása.
- Téli madáretetéshez etetőanyag és szaktanácsadás nyújtása.
- Marketing tevékenység végzése a természet-megőrzési tudatformálás érdekében.
- Ifjú Kócsagőr Program helyi lebonyolítása, jelöltek terepi képzése.
- Az Igazgatóság területét érintően, a minisztérium sajtóosztályának eseti engedélyeivel megjelenés a helyi- és országos médiumokban.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

- Jelentős és aktív részvétel ” A természet szolgálatában” című, a természetvédelmi őrszolgálat munkáját bemutató filmsorozatban.

Élőhely-kezelési és monitorozási feladatok

- Védett és fokozottan védett fajok élőhely felmérése.
- Inváziós növényfajok elterjedésének felmérése, azok elleni védekezés megszervezése, lebonyolítása, jelentések megtétele.
- Kihelyezett vércse költőládák és szalakóta odúk ellenőrzése.
- Egyéb kihelyezett odúk és odútelepek (kis énekesek, pelék, Uráli bagoly, kuvik, gyöngybagoly, vízirigó, stb.) éves ellenőrzése, karbantartása.
- Fokozottan védett ragadozómadár fajok tönkrement fészkeinek karbantartása, műfészkek kihelyezése (parlagi sas, békászó sas, szirti sas, kígyászölyv, kerecsensólyom, vándorsólyom, fekete gólya, fehér gólya).
- Gerinctelen zoológiai felmérések, terepi felmérések.
- Madártani felmérések, tűzok fészkelő helyek felügyelete.
- Natura 2000 jelölőfajok állományának felmérése.
- Nagyragadozó monitorozás (hiúz, farkas, barnamedve).
- Telepes fészkelő fajok költő területeinek ellenőrzése, felmérése, a fészkelő területek karban tartása.
- Natura 2000 fenntartási tervekkel kapcsolatos terepbejárásokon, fórumokon való közreműködés.
- Erdőlakó denevérek felmérése.
- Szapro-xilofáh rovarok jelenlétének kutatása erdei ökoszisztémákban.
- Békamentés és békaterelők tisztítása, üzemeltetése közmunkások és önkéntesek segítségével.
- Kételtű fajok jelenlét felmérései és monitorozása több területen.
- Madárgyűrűzési feladatok.
- Kételtű szaporodó helyek létesítése, karbantartása.
- Kis területű élőhelykezelési tevékenységek irányítása az Igazgatóságon.

Területkezelési tevékenység saját vagyonkezelésű területeken

- Haszonbérleti szerződések előkészítése (tömbösítés, természetvédelmi előírások meghatározása).
- Haszonbérleti pályázatok bírálata, bíráló bizottságok irányításában és a bizottságban való részvétel.
- Birtokbaadások terepi feladatainak elvégzése.
- Haszonbérletek átfogó évenként többszöri ellenőrzése, rendszeres információ átadás a TKO felé.
- Saját vagyonkezelésben lévő területek tárgyévi kezelésének tervezése, a kezelések elvégzettetése, ellenőrzése, kezelt területek felmérése, elszámolások, jelentések leadása.
- Saját vagyonkezelésben lévő területek kezeléséhez állatállománnyal rendelkező bérlők keresése, terület bemutatás, szerződéskötés előkészítésében való részvétel.
- VSZT-s vásárlások elkőkészítéséhez információszoigáltatás.
- Elővásárlási joggal kapcsolatos szakvélemények adása.
- Inváziós növényfajok elterjedésének visszaszorítása.
- SAPS támogatási rendszerrel kapcsolatos terepi feladatok ellátása.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

- AKG támogatási rendszerrel kapcsolatos terepi feladatok ellátása.
- Saját gépparkkal végzett területkezelési tevékenységek tervezésében és koordinációjában való részvétel.
- Elszámolások elkészítése a kezelésünkben lévő gépparkkal, az állat-állománnyal kapcsolatosan.
- Komplex pénztárkezelés, feladások, havi kimutatások készítése.
- Saját kezelésben végzett területkezelési tevékenység
 - a kezelési munkák koordinációja, irányítása
 - szántóterületeken a természetvédelmi céloknak megfelelő élőhelyszerkezetet biztosító növénykultúrák kialakítása, fenntartása
 - állatállományunk számára szükséges szemes- és szálastakarmány szükséglet biztosítása
 - gyepterületek legeltetésre alapozott természetvédelmi kezelésének kialakítása fenntartása
- magyar szürke szarvasmarha állomány tartásának, elhelyezésének, gondozásának az állomány bővítésének koordinációja, irányítása.
- a parádi élőhely kezelési központ (állattartó telep) üzemeltetési feladatai. A kárpáti borzderes génmegőrzési feladatainak összehangolása a természetvédelmi kezelési célokkal, illetve a legeltetéssel kezelt terület növelése, a telep fejlesztése.
- Kísérleti természetvédelmi erdőkezelés végrehajtása Garábon.

Ingtatlanok üzemeltetése:

- Ipolytarnóc (részfeladat)
- Hollókő (rész feladat)
- Baglyaskő (teljes)
- Garábi természetvédelmi kezelési egység (rész feladat)
- Parád állattartó telep (rész feladat)
- Mátrai TE iroda épülete (teljes)
- Oszla kutatóház (teljes)
- Herman Ottó Emlékpark (teljes)
- Ároktő Tájház (teljes)

Erdészeti szakirányítás

- Erdőművelési munkák szervezésében való részvétel.
- Szaporító anyag beszerzésében való részvétel.
- Ápolási munkák szervezésében és irányításában való részvétel.
- Erdőhasználatok szervezésében és irányításában való részvétel.
- Fatömegfelvétel.
- Munkairányítás.
- Készletek kezelésében, értékesítésében való részvétel.
- Széldőlés és jégtörés felmérése
- Visszahagyandó holt fa és hagyás-facsoportok jelölése
- Szerkezetátalakító munkák megkezdése és irányítása a természetvédelmi célokkal összhangban.

Vadgazdálkodási tevékenység

- Természetvédelmi célú különleges rendeltetésű vadászterület szakmai irányítása

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

- Vadászati létesítmények engedélyeztetése, létesítése, karbantartása.
- Egyéni és csoportos vadászatok szervezése, irányítása.
- Elejtett vad kezelése és értékesítése.
- Kilövési terv elmaradásának pótlása
- Vadászatok ellenőrzése

Vagyonőrzés

- Saját vagyonkezelésű erdőterületen falopás megakadályozása.
- Eseti jelleggel az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő telephelyek, objektumok kiemelt őrzése.

Nemzetközi kapcsolatok

- Szlovák Természetvédelmi Hivatal (SOPSR) regionális szervével való kapcsolattartás, közös terepi feladatokk, kétoldalú látogatások, szakmai együttműködés.

Közmunkaprogram

- Adatszolgáltatás szervezése a központ felé.
- Eszközök szerszámok anyagok szállítása.
- Ellátmány, eszköz- és üzemanyag beszerzés.
- Foglalkoztatottak szállítása.
- Munkaszervezés.

A feladat az év első feléig volt jellemző, 2018 júniusától a közfoglalkoztatási program megszűnt az Igazgatóságnál.

Védett vagy vadonélő állatok jelenlétének kezelése lakott területeken

- Denevér-fajok: városlakó fajokkal kapcsolatos folyamatos mentés, a lakosság számára szemléletformáló tájékoztatás megadása.
- Bagoly-fajokkal kapcsolatos feladatok (kuvik, erdei fülesbagoly), mentés és szemléletformálás.
- Menyétfélék által keletkezett problémák kezelése.
- Sérült védett és fokozottan védett állatok szállítása.
- Gólya fészektartók és más fajok számára fészekodúk kihelyezésében való közreműködés.
- Vetési varjú telepekkel kapcsolatos egyeztetések, szemléletformálás.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

10. Költségvetés és vagyon

10.1. Kiadások (területkezelésre, védett természeti területek, nem védett Natura 2000 területek)

Jogcím	Megnevezés	Eredeti előirányzat 2018 év (eFt)	Teljesítés 2018 év (eFt)	Kormányzati Funkció (COFOG)		
				054010	054020	011320
				Igazgatás	Védett természeti területek és természeti értékek bemutatása, megőrzése és fenntartása	egyéb (közmunka)
Működési kiadások	Személyi juttatás	531 040	672 421	26 357	570 607	75 457
	Járulék	102 506	138 907	5 920	124 219	8 768
	Dologi	502 933	796 816	1 782	789 904	5 130
	Egyéb működési célú kiadások	173	207	0	0	207
Felhalmozási kiadások	Beruházások	5 000	729 796	0	729 164	632
	Felújítások	5 500	5 713	0	5 713	0
	Egyéb felhalmozási célú kiadások (kölcsönök nyújtása)	2 500	1 800	0	1 800	0
Kiadások összesen		1 149 652	2 345 660	34 059	2 221 407	90 194

2018-ban a BNP Igazgatóság személyi juttatásait sikerült növelni, illetve pótolni pályázati forrásokból. A többletforrás többlet feladatokat is keletkeztetett.

Jubileumi jutalmat 5 341,- eFt összegben 5 dolgozónknak fizettünk ki. Dolgozóinkat jogszabály szerint időarányosan, a tárgyévben alkalmazotti idő szerint bankszámla költségterítésben részesítettük 2 310,- eFt értékben.

Év végén ruházati költségterítést adtunk dolgozóinknak. A kormánytisztviselők évi bruttó 180,- eFt, a munkatörvénykönyves dolgozóink évi 120,- eFt, az örök 96,- eFt összegben, arányosan a tárgyévben alkalmazott idejük szerint részesültek

Év közben, a törvényben meghatározott adómentes juttatások közül a „cafeteria” keretén felül, a közlekedési térítés, munkába járás és temetési segélyek kerültek kifizetésre. A közlekedési költségterítéshez azonban, csak a 9 forintos kilométerpénzt tudtuk fizetni a dolgozóknak. Közfoglalkoztatottak esetében a pályázat lehetőséget biztosított a 15 Ft/km munkába járáshoz kapcsolódó költségterítésre.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A kedvezményes adózással adható juttatások lehetőségét kihasználva 200 eFt/év/fő bruttó összegben fizettünk, az alábbi jogcímenek „cafetéria” hozzájárulást dolgozóinknak, választásuk alapján, a belső szabályozásunknak megfelelően:

- Szép kártyára történő támogatás (üdülésre, szállásra, étkezésre, szolgáltatásokra) biztosítása
- Béren kívüli juttatásként juttatott pénzösszeg max. 100 eFt, időarányosan, a tárgyévben alkalmazotti idő szerint.

BNP Igazgatóság elemi költségvetésében biztosított dologi kiadások támogatása az alapvető üzemeltetés költségeit fedezte (gépjármű-üzemeltetés, közüzemi díjak, telefonköltség, karbantartási kiadások, központi irányítás költségei).

A különböző szakmai-, és egyéb programok bonyolítása során felmerülő működési kiadásokat pályázati forrásból egészítjük ki.

Dologi kiadásaink teljesítésének jelentős növekedése az elmúlt évhez viszonyítva 33,8 %. Ennek oka, hogy 2018-ban az előző évekhez képest a működési költségvetésünkön belül a pályázatok megvalósítása okozta a növekedést a dologi kiadásainknál. A szakmai feladatokhoz kapcsolódó elvégzendő feladatainkat a szűkös eredeti költségvetésünkből kellett megoldani. Több, korábban elnyert pályázatunk zárt, melyek megvalósításához kapcsolódó kiadások elmaradtak az előző évitől.

Problémát jelentett a meglévő épületeink üzemeltetési, fenntartási kiadási többlete, amit a költségvetési támogatás nem biztosít, de az intézményi bevállalt többletbevételekből sem tudjuk finanszírozni. Ezek üzemeltetési kiadásainak fedezetét már pályázati forrásból sem lehet biztosítani. Eredetileg a szakmai kiadásokra tervezett, és pályázatból megvalósított összegek biztosítják a szükséges épületüzemeltetéshez kapcsolódó kiadásokat. Csak a működéshez feltétlenül szükséges kiadásokat tudjuk megoldani. Az újonnan létre hozott épületek fenntartására is szűkös anyagi forrás rendelkezünk. Az elkövetkezendő években, a használat során jelentkező karbantartások, üzemeltetési kiadások biztosítása nem megoldott hosszabb távon. Közüzemi díjaink 4,4 %-kal emelkedtek az elmúlt évhez képest a több, újonnan belépett ingatlanok fenntartása miatt.

A bérleti díj kiadásaink összege 13 886,- eFt. Ennek az oka, hogy nem rendelkeztünk informatikai eszközök beszerzéséhez engedéllyel, s az informatikai parkunk működését bérlet eszközökkel biztosítottuk, valamint a tájegységi adminisztráció intézéséhez 3 helyen (Borsodnádassd, Tepélypuszta, Tiszakeszi,) is iroda helybérletre kényszerülünk, valamint a Dél-hevesi térségben az állattartásra tanya bérlete történik.

Negyedévente kimutatásra kerülnek, elemezzük a gépkocsi állományunk felhasznált fajlagos költségeit gépjárművenként.

2018-ban a Nemzetközi tagdíjat 207,- eFt-ot fizettünk az Európai Nemzeti Parkok Szövetségének.

2018-ban 2 dolgozónktól érkezett be lakástámogatási igény, ebből egy kérelemet tudtunk támogatni 1.800,- eFt értékben, a másik igény 2019 évben kerül kifizetésre.

Pályázatok terhére történt kiadások értéke

1 076 175,- eFt

Ezek a következők:

Colleen Bell biodiverzitás pályázat

1 305,- eFt

Bükk Csillagda megvalósítása

27 510,- eFt

GINOP pályázatok kifizetései:

65 122,- eFt

Idegenhonos inváziós fajok megelőzéséhez kapcs. kiadások

648,- eFt

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Interreg pályázatok kifizetései:	17 741,- eFt
KEHOP pályázatok kifizetései:	482 697,- eFt
Közmunka program kifizetései:	89 525,- eFt
Közfoglalkoztatás kiesése miatti póttám. kifizetései:	65 117,- eFt
LIFE pályázatokhoz kapcsolódó kiadások:	158 532,- eFt
AFTER LIFE pályázatokhoz kapcsolódó kiadások:	32 756,- eFt
Medve megjelenéséhez kapcsolódó feladatok kifizetései:	127,- eFt
Országos rákállomány felméréséhez kapcsolódó kiadások	4 186,- eFt
Természetvédelmi kártalanítási keret kifizetései:	87 727,- eFt
Védettségi szint helyreállítási keret kifizetései:	43 182,- eFt

Igazgatóságunknál az alábbi kiadások jelentkeztek feladatonként:

Állattartásra	208 685,- eFt
Szálláshelyeink kiadásai	22 412,- eFt
Területkezelésre ebből:	
- Erdőkezelésre	64 934,- eFt
- Szántóföldi növénytermesztés	108 320,- eFt
- Gyepgazdálkodás	5 618,- eFt
Erdei iskola működtetésére	4 327,- eFt
Vadgazdálkodásra	2 218,- eFt
Natura 2000 területekre, monitorozásra	24 413,- eFt
Közhiteles nyilvántartásra	31 595,- eFt
Természetvédelmi programokra	38 364,- eFt
Bemutatóhelyeinkre	220 301 eFt
Barlangok működtetésére	30 708,- eFt
Kiadványainkra	31 192,- eFt
Őrszolgálat működtetésére	272 328,- eFt
Földterületek vásárlására	41 674,- eFt
Védett értékek megőrzésére	547 438,- eFt
Gépjárművek üzemeltetésére	84 091,- eFt

10.2. Bevételek

A BNP Igazgatóság bevételeinek megoszlása

Megnevezés	Eredeti Előirányzat eFt	Megoszlás %	Módosított Előirányz. eFt	Megoszlás %	Teljesítés eFt	Teljesítés/ Módosított %
Működési célú támogatási bev. államházt. belülről	95 600	8,32	376 552	9,67	805 962	214,04
Felhalmozási célú visszatérítendő támogatások	0	0	0	0	75 127	-
Felhalmozási célú támogatás államházt. belülről	0	0	2 532	0,06	58 724	2319,27
Felhalmozási célú támogatások államházt.belülről	0	0	2 532	0,06	133 851	5286,37
Készlet és áruértékeztés	135 000	11,74	119 000	3,05	78 714	66,15
Szolgáltatások	147 000	12,78	147 000	3,77	143 995	97,96
Közvetített szolgáltatások	5 500	0,48	5 500	0,13	2392	43,49
Tulajdonosi bevételek	196 897	17,12	212 897	5,46	203 302	95,49
ÁFA bevételek	45 000	3,91	132 000	3,39	160 827	121,84
Kamatbevétel	0	0	0	0	0	0
Biztosítók által fizetett kárt.	0		0	0	4481	-
Egyéb működési bevételek	0		0	0	9617	-
Működési bevételek	529 397	46,05	616 397	15,82	603 328	97,88
Felhalmozási bevétel	0	0	5 000	0,13	4.382	87,64
Működési célú átvett pénzeszköz	0	0	14 501	0,37	14 533	100,22
Felhalm.-i célú visszatérítendő kölcsönök államházt.kívülről	2 500	0,21	2 500	0,06	1 605	64,20
Egyéb felhalm. célú átvett pénzeszközök	0	0	52 466	1,34	52 466	100,00

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	2500	0,21	54 966	1,41	54 071	98,37
Költségvetési bevétel	627 497	54,58	1 069 948	27,46	1 616 127	151,05
Költségvetési támogatás	522 155	45,42	1 162 129	29,82	1 162 129	100,00
Költségvetési maradvány igénybevétele	0	-	1 664 854	42,72	1 664 854	100,00
Finanszírozási bevételek	522 155	45,42	2 826 983	72,54	2 826 983	100,00
Összes bevétel	1 149 652	100,00	3 896 931	100,00	4 443 110	114,02

A 2018. évben gazdálkodásunk megalapozott, áttekinthető volt. 2017-ről 1 664 854,- eFt kötelezettségvállalással terhelt maradványunk keletkezett.

A maradvány felhasználásunk az előírásoknak megfelelően június 30-ig megtörtént.

Az évek óta fennálló működési kiadásaink hiányát a pályázati forrásból próbáltuk biztosítani (LIFE rezszi költség elszámolásra fordítható rész).

A BNP Igazgatóság vagyonkezelésében lévő és saját hasznosítású területek, létesítmények fenntartását dologi költségvetésünkől és az MVH által folyósított átalakított mezőgazdasági támogatásokból biztosítjuk.

2018. december 31-ig átvett pénzeszközök összege: 1 006 812,- eFt, az alábbi megoszlásban:

- AM-től Tibolddaróc (Kőhodály) állami tulajdonba kerülése 16 000 eFt
- AM-től Természetvédelmi kártalanításra 14 516 eFt
- AM-től Barna medve megjelenéséhez kapcsolódó intézk. 2 100 eFt
- DINPI-től Svájci pályázat megvalósítására 3 095 eFt
- Miniszterelnöki Kabinetiroda – Téry Ödön program 56 000 eFt
- Miniszterelnökség – Living Heritage pályázat 75 127 eFt
- GINOP pályázat 542 546 eFt
- MMTE-től LIFE pályázat – Parlagi sas 963 eFt
- MMTE-től LIFE pályázat – Szalakóta 61 642 eFt
- ENTE DI GESTIONE PER I PARCHI – Tölgyes LIFE pályázat 171 eFt
- WWF Világ Természetvédelmi Alap – Erdős LIFE pályázat 4 171 eFt
- Apollo Tyres – Kékes tanösvény támogatása 52 eFt
- Nógrád Megyei Kormányhivatal bér+járulék támogatás 942 eFt
- Heves Megyei Kormányhivatal bér+járulék támogatás 3 704 eFt
- Heves Megyei Kormányhivatal – Közmunka program 85 155 eFt
- BAZ Megyei Kormányhivatal – bér + járulék támogatás 4 875 eFt
- NAV – 2017 évi jövedéki adó visszatérítés 5 037 eFt
- Magyar Államkincstár MVH területi ellenőrzés 2 880 eFt
- Magyar Államkincstár MVH állattartás, agrártámogatás 127 501 eFt
- Magyar Államkincstár MVH ártalmatlanítás támogatás 225 eFt
- NÉBIH – ASP diagnosztikai kilövés utáni kártalanítás 110 eFt

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A LIFE pályázataink Uniós finanszírozása nem 100 %-os, de ezek összegei kiegészítésre kerülnek az AM részéről költségvetési támogatásként. 2018-ban ezen a jogcímen 52 075,- eFt plusz támogatás épült be. A projektek megvalósítása így 100 %-ban finanszírozottak.

2018. évben a Magyar Államkincstár MVH-s támogatásinak megoszlása:

- **Kezelésünkben lévő területek kezelésére MVH támogatás 119 387,- eFt.** Csökkent az előző évekhez képest, annak ellenére, hogy az Igazgatóságunk bővíti a természetvédelmi célú saját hasznosítású területek nagyságát. A csökkenés oka, hogy maximálásra került a támogatható terület nagyság, illetve megváltozott a pályázati struktúra is. 2017-ben az MVH támogatás összege 138 308 eFt volt.

- **Állatállomány tartás támogatása 615 eFt**
Anyajuh és anyatehén tartás támogatása.

- **Területellenőrzés támogatása 2 880 eFt.**
A tárgy évben program keretében, szerződés szerint területellenőrzésekben közreműködtünk, melyre a MÁK MVH-tól kaptunk támogatást.

4. Ártalmatlanítás támogatása 225 e Ft

Az elhullott állatok elszállítása és megsemmisítésére.

5. Pénzügyi fegyelem miatt visszatartott összeg kifizetése 2 724 eFt.

Készletértékesítés bevételének megoszlása:

Megnevezés	Összeg (eFt)
Állat	18 506
Faanyag	15 913
Mezőgazdasági termék	34 034
Kiadvány, ajándéktárgyak	9 355
Védjegyes termékek értékesítése	890
Selejtezett készletek értékesítése	16
Összesen	78 714

Szolgáltatások ellenértéke 2018-ban 143 995,- eFt, ami az előző évhez képest 31 %-os növekedést mutat. Új szálláshelyeket hoztunk létre (Répáshuta Vendégház, Borostyán Panzió), valamint a meglévőkkel együtt saját honlap fejlesztéssel valamint szálláshely közvetítők segítségével reklámozzuk és értékesítjük. Kiállító- és bemutató helyeink forgalmának növelése érdekében online jegyértékesítést vezettünk be, továbbá kiállításainka bővítettük, látványosabb fejlesztéseket hajtottunk végre.

Tulajdonosi bevételek megoszlása:

Vadászati területek után járó **területhasználati díjak 50%-a** illeti meg a nemzeti parkot, amelynek bevétele 2018-ban **2 348,- eFt**. A Nemzeti Földalapkezelő Szervezetet megillető 50%-ot

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

is a nemzeti park szedi be és utalja tovább. **Haszonbérleti díjakból származó bevételeink 190 754,- eFt**, valamint **egyéb bérbeadásból származó bevételeink 10 200,- eFt**.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

10.3. Vagyon

Megnevezés		Bruttó érték (eFt)	Értécsökk. (eFt)	Nettó érték (eFt) 2018 év	Nettó érték (eFt) 2017 év	változás %-a
Vagyon értékű jogok		50 796	37 489	13 307	920	1346,4
Szellemi termékek		141 159	122 573	18 586	6563	183,2
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	<i>Földterület, telkek</i>	2 254 209	-	2 254 209	2 110 587	6,8
	<i>Épület</i>	2 047 633	349 292	1 698 341	1 674 879	1,4
	<i>Építmény</i>	3 179 832	528 448	2 651 384	2 363 956	12,2
	<i>Vagyonértékű jog</i>	691	51	640	668	-4,2
Gépek, berendezések, felszerelések	<i>Ügyviteli, számítástechnikai</i>	92 314	83 246	9068	2429	273,4
	<i>Egyéb</i>	795 651	672 056	123 595	165 676	-25,4
Járművek		736 792	574 728	162 064	173 403	-6,5
Tenyészállatok		56 039	27 501	28 538	26 625	7,2
Folyamatban lévő beruházások, felújítások		491 148	-	491 148	619 216	-20,7
Összesen		9 846 264	2 395 384	7 450 880	7 136 448	4,4

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

10.3.1. Befektetett eszközök

Aktív pályázati tevékenységeink eredménye, hogy a kezelésünkbe adott vagyonelemek nettó értéke az avulásukat is figyelembe véve folyamatosan gyarapszik. 2018-ban a vagyongyarapodásunk 314 432,- eFt, 1,04% volt.

Egyedül a folyamatban lévő beruházások értékében történt lényeges csökkenés, amely a pályázati építési beruházások befejezésének köszönhető. A nettó értékek tekintetében egyéb kimagasló változás nem következett be 2018-ban, továbbra is az avulások mértékét próbáljuk szinten tartani.

Az elmúlt évben ingatlanok tekintetében három helyen történt káresemény. A Batúz-tanyán szélkár és viharok, Ipolytarnócon csőtörés, a Szalajka-völgyi Információs házban pedig tüzeset miatt. A meglévő vagyonbiztosításunk miatt a biztosító ezekre a károkra 442,- eFt-ot térített.

2018. évben 10 darab gépjárműben keletkezett 11 kár, melyre a biztosító összesen 4039,- eFt-ot utalt ki.

2018. évben az ingatlanjainkra (Ipolytarnóc Lombkorona Kávézó vizesblokk, Cserépfalui tájház tetőszerkezet, Répáshuta Vendégház 3.322,- eFt) járműveinkre (9 db 2391,- eFt) azaz az összes felújítására 5713,- eFt-ot költöttünk.

Összességében elmondható, hogy vagyon elemeink értéke folyamatosan növekszik, erőfeszítéseinkkel a pályázatokból sikerült megteremtenünk a gazdálkodásunkhoz szükséges valamennyi gép beszerzését, ezáltal is növelhetjük saját bevételeinket, megvalósíthatjuk hosszú távú céljainkat. Ezáltal az MNV Zrt. -vel kötött vagyongazdálkodási szerződésben vállalt kötelezettségünket is teljesítjük, hogy az értékcsökkenés mértéke minden esetben visszapótlásra kerül.

Az MNV Zrt. és az Igazgatóság között négy vagyonkezelési szerződés került aláírásra. Ezek alapján megtörtént az illetékes Földhivatalok általi bejegyzése az Igazgatóságunkra vonatkozóan, mint vagyonkezelő. Minden új vagyonkezelői szerződés megkötéséhez az ingatlanok vonatkozásában beszerezzük a miniszteri egyetértő nyilatkozatokat.

A Nemzeti földalapkezelő Szervezet és az Igazgatóság között egy vagyonkezelési szerződés került aláírásra 2018-ban, ami 9 földrészletet érintett. Az illetékes Földhivataloknál az Igazgatóság vagyonkezelői jogának bejegyzése megtörtént.

A Magyar Közút Nonprofit Zrt. kezdeményezésére, az NFA és az Igazgatóság között a 2018. évben egy, vagyonkezelői jog megszüntetésére vonatkozó szerződés is aláírásra került,

Az állami vagyonnal történő gazdálkodáshoz kapcsolódó kataszteri nyilvántartást a vonatkozó szabályok szerint vezetjük. A beszámolást és az éves jelentést a vonatkozó határidők szerint tervezzük végrehajtani.

Igazgatóságunk 2018. évben összesen 98 hektár területet vásárolt meg. 2018. évben egy esetben éltünk elővásárlási joggal, a Hevesi Füves-puszták Tájvédelmi Körzet Dél-Hevesi Tájegységében 1 ha alatti terület esetében.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A vásárolt 98 hektár terület az alábbi művelési ágak szerint oszlik meg:

– szántó:	3 ha
– legelő:	15 ha
– rét:	7 ha
– erdő:	70 ha
– fásított terület	2 ha
– kivett:	1 ha

Az aláírt szerződésekben rögzített vételárak, melyek összértéke 131 597 221,- Ft, tárgyi évben kifizetésre kerültek.

A vásárlások a Dél-borsodi tájegység (3 ha), Dél-Hevesi tájegység (8 ha), a Kelet-bükk tájegység (2 ha), a Mátrai tájegység (43 ha), a Nógrád-Ipoly tájegység (5 ha), a Nyugat-bükk tájegység (36 ha) és a Tarna-Lázberci tájegység (1 ha) területén valósultak meg.

Az ingatlanügyi hatóság a megvásárolt 98 ha területre a Magyar Állam tulajdonjogát bejegyezte. A vagyonkezelői jogra vonatkozóan 11 ha területre az Igazgatóságot, 87 ha területre a tulajdonosi joggyakorlót jegyezte be.

A vagyongazdálkodás területén az alábbi egyéb vagyonmozgások történtek:

- hiány, selejt, elhullás: immateriális javakra vonatkozóan 269,- eFt, ingatlanok esetében 12 117,- eFt (Ipolytarnóci lombkorona sétány kivezetése szabványügyi előírások miatt), gépek, berendezések esetében 9 153 eFt, valamint a tenyészállatok elhullásának értéke 2 429,- eFt, beruházásaink esetében 2 450,- eFt (elavult terv).

10.3.2. Forgóeszközök

Forgóeszközeink értéke 209 787,- eFt, előző évhez képest 19 %-kal nőtt. Forgóeszközeinket a készletek adják. Forgóeszközök részét képezik az eladási céllal készített, vásárolt kiadványok, termékek, szakmai anyagok, valamint a mezei leltár során felvett befejezetlen termelés értéke 96 658,- eFt. A növendék állatok értéke is jelentősen növekedett 53 354,- e Ft.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

10.4. Épületek

Az épület típusa*	Száma (db)	Növekedés 2018-ban (db)
Iroda (Eger, Felsőtárkány, Ipolytarnóc, Mátrafüred, Salgótarján-Baglyaskő, Garáb, Batúz-tanya, Uppony, Tard)	9	2
Szolgálati lakás (Felsőtárkány, Ipolytarnóc, Rejteki, Batúz-tanya, Szalajka-völgy)	6	0
Bemutatóhely, kutatóház (Hollókői Tájház, Ároktői Kutató- és Tájház, Rejteki Erdei Iskola és Kutatóház, Oszlai Kutató- és Tájház, Nyugati Kapu Látogatóközpont, Mátrai Tájvédelmi Körzet Látogatóközpont, Keleti Kapu Látogatóközpont, Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület Látogatóközpont, Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont, Lillafüredi Szent István-barlang, Lillafüredi Anna-barlang, Létrástetői Kutatóház, Millenniumi kilátó, Millenniumi Tanösvény Információs Ház, Szalajka-völgyi Információs Ház, Szili-erdei Kutatóház)	18	1
Tanya (Köles-háti tanya, Tiszavalki gátórház, Holya-tanya, Galkótanya, Kenyérváró – tanya)	5	0
Egyéb (Szilvásvárad kerékpárkölesönző, Nagy-mezői őrház, Barátréti őrház)	3	0
Természetvédelmi Területkezelési Központ (Eger, Garáb, Parád, Batúz-tanya)	4	0
Bérelt ingatlanok (Miskolc, Mezőtárkány-Tepélypuszta, Tiszababolna, Borsodnádásd, Tarnaszentmiklós)	5	0

* A turisztikai létesítmények a 11.1 fejezetben kerülnek részletezésre

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Felújítások, beruházások

2018-ban tervezett és megvalósult felújításaink

adatok eFt-ban

Létesítmény, eszköz megnevezése	Felújítás összege
Ipolyt. Lombkorona kávézó vizesblokk átépítése	596
Répáshuta Vendégház felújítási munkái	1 109
Cserépfalu tájház tetőszerkezet felújítása	1 617
9 db gépjármű felújítása	2 391
Előirányzat teljesítése összesen:	5 713

Felújítási maradvány 2018-ban 2000 eFt.

Intézményi beruházási kiadások

A BNP Igazgatóság 2018. évi eredeti intézményi beruházási előirányzata 5 000 eFt

Év közben azonban többletforrás keletkezett központi költségvetésből, pályázati forrásból, valamint a 2017. évi maradványból.

A BNP Igazgatóság 2018. évi módosított előirányzata
Tényleges teljesítés

1 612 038 eFt
729 795 eFt

A tervezett kiadás elmaradás 882 243,- eFt. Oka, hogy a 2016. évi maradvány, mely a pályázati előlegek jelentős összegéből áll, nem valósultak meg 2017. évben és 2018. évben sem. A kivitelezések a közbeszerzések engedélyeztetés lassúsága miatt jelentős csúszás tapasztalható a pályázatoknál vállalt időbeli megvalósulásoknál.

Beruházási kiadásaink értéke 729 795,- eFt volt a 2018-as évben, melynek egy része pályázati forrásból valósult meg. Melléklet: „D” jelű tábla

Beruházásaink a következők:

- KEHOP pályázati forrásból: Tardi őrszolgálati iroda kivitelezése, barlang kiépítési munkák, Kaptárköveknél járó platform kialakítás, Mátrafüredi bemutatóhely építési munkák megkezdése, notebookokat, bútorokat, gépkocsikat szereztünk be, webes adatbázis kialakítása, térinformatikai szoftverek beszerzése 281 537 eFt-ért
- A közmunkaprogram keretein belül kiegészítőket és szerszámokat vásároltunk 632 eFt-ért
- Life pályázatok terhére: fásítás, fatelepítés 45 451 eFt, földvásárlás 22 421 eFt, tanösvény és kapcsolódó elemek 9000 eFt, animációs filmkészítés, 11 684 eFt, egyéb eszközök beszerzése 1733 eFt, traktor vásárlás 3550 eFt
- GINOP pályázatból Bükk Keleti Kapuja kiviteli terv készítésére 39 370 eFt, hozzá kapcsolódó kiállításra 17 780 eFt-ot fizettünk
- Bükki Csillagda megvalósításához Kormányhatározat alapján fejezeti támogatásból tanösvényútúra arculati elemek kialakítása 419 e Ft, kiviteli tervdokumentáció 15 875 eFt, tanösvény kialakítás tervezése 500 eFt
- Interreg pályázatból szoftver, Notebook, monitor, projektor beszerzés 685 eFt-ért
- Batúztanyai út építése 106 102 eFt
- Colleen Breadley Bell támogatása iskolai eszköz beszerzés 47 eFt

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

- Inváziós fajok AM maradványból eszköz beszerzés 204 eFt
- ORF AM maradványból inverter beszerzés 56 eFt
- Természetvédelmi kártalanításra kapott támogatásból vadász les, villanypásztor, csapdák, vadkamera, mikroszkóp beszerzések 6624 eFt
- Védeltségi szint helyreállítása kapcsán földvásárlásra 34 682 eFt.
- Költségvetési forrásból nem pályázathoz kapcsolódóan: honlap fejlesztés online foglalási rendszer touch ifo tornyok tartalomfejlesztése, útvonaltervező 12 550 eFt, Eger központi épületben irodák kialakítása 22 547 eFt, meglévő épületek átalakítása 3 046 eFt, Batúz tanyán itatórendszer kiépítése 1 085 eFt, idegenforgalmi barlangoknál beléptető kapu kiépítése 2 808 eFt, Ipolytarnóci lombsétány ösvény kiépítése 10 010 eFt, egyéb építmények 1 243 eFt, informatikai eszközök 3 876 eFt, bútorok, berendezési tárgyak 1 451 eFt, fényképező, projektor, kamerarendszer, fénymásoló 6900 eFt, 2 db fűkasza 5512 eFt, irattári polcrendszer 2 035 eFt, elektromos töltőállomás kiépítése 1 017 eFt, Batúz állattartó telepre akadálypark, karám, magas nyomású mosó, bálatakaró 9 172 eFt, Ipolytarnóci interpretációs technológia, VR szemüveges bemutató 8 789 e Ft, fűrésztelep, vonólap, kézi és gépi szerszámok 7207 eFt, traktor, pótkocsi, tehergépkocsi, trágyaszórók, hernyótalpas munkagép 28 419 eFt, állatok beszerzése 3 776 eFt értékben.

A minisztérium részéről 2017-ben földvásárlásra, kártalanításra jóváhagyott 100 mFt került finanszírozásra. Ezzel határidőben elszámoltunk. 2018-ban ugyanezen célra 30 mFt került átadásra, mely elszámolására 2019-ben kerül sor.

Bérleti díj bevételek az éves földbérleti díjakból és egyéb bérleti bevételekből tevődnek össze. Ezekből 203 301,- eFt bevételünk keletkezett, mely az előző évhez képest némi csökkenést jelentett.

Vadászati területek után járó területhasználati díjak 50%-a illeti meg a nemzeti parkot, amelynek bevétele 2018-ban 2 348,- eFt. A Nemzeti Földalapkezelő Szervezetet megillető 50%-ot is a nemzeti park szedi be és utalja tovább. Haszonbérleti díjakból származó bevételünk 190 754,- eFt, valamint egyéb bérbeadásból származó bevételünk 10 200,- eFt volt.

Területeink jelentős részét - a természetvédelmi követelmények szem előtt tartva - az erdők kivételével használatba adjuk. Mivel a saját kezelésben maradt védett területek aránya az évek során folyamatosan nőtt, a használat átengedésének csökkenése címén további bevétel kiesés keletkezett.

A meglévő épületeinket is megpróbáljuk hasznosítani (terembérletek biztosítása rendezvényekhez).

Meglévő eszközeinket (kerékpár, rendezvény sátor, stb.) is szabad kapacitásunk kihasználása céljából igény szerint bérbe adjuk.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

10.5. Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági erőgépek (6 db Carraro, 1 db Super Zetor, 1 db Feng-Shou, 3 db Aebi rézsúkasza, 2 db Belorusz traktor, 3 db Deutz Fahr Traktor, Landíni,)	17	2
Gépjárművek (teher, személy)	70	2
Motorkerékpár	2	0
Kerékpár	45	0
Kamera (videó, autós, vad, kameracsapda)	133	19
Fényképezőgépek (hagyományos, digitális)	103	4
Távcsövek (állványos, kézi)	136	5
Projektor	11	3
Számítógép	89	11
Laptop	109	34
Server	8	0
Telefonok (vezetékes, mobil)	229	20
GPS (GPRS, GPS nyomkövető),	92	0
Fegyver (maroklőfegyver, vadászlőfegyver)	37	0

Gépjárművek, gépek állományának változása

Az Igazgatóság gépjármű állományában jelentős változások nem történtek. Az év során arra törekedtünk, hogy a természetvédelmi őrállományt teljes mértékben a munkájuk elvégzése céljából gépjárművekkel ellássuk. A 2018. évben pályázatból 2 db tehergépkocsi került beszerzésre. Tárgy év végén igazgatóságunk 70 db gépjárművel rendelkezett, ebből 23 db személygépkocsi, 47 db pedig tehergépkocsi. A gépjárművek átlagéletkora 8,7 év, így - számolva a terepi használatból járó fokozott amortizációval – az idősebb járművek folyamatos cseréje indokoltá vált, szükséges pályázatból való gépkocsik vásárlása.

Ezen felül az Igazgatóság vagyonkezelésében még további mezőgazdasági eszközök és járművek állnak rendelkezésre, különösen traktor, fűnyíró traktor 18 db, segédmotor-kerékpár 2 db, lakókocsi 3 db, utánfutó és pótkocsi 32 db, rakodógép 1 db, továbbá egyéb mezőgazdasági eszközök, úgymint bálázók, rendsodrók, stb.

Az év során az előző évihez viszonyítva ugyan olyan mértékű volt a káresemény száma (11 db) 10 gépjárműben. A károk pénzügyi rendezése a Casco biztosítás terhére történt.

11. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

• 3 megyében van jelen öko- és geoturisztikai szolgáltatásokkal, bemutatóhelyekkel, információs irodákkal, tanösvényekkel és túravezetésekkel.

• az egyedüli olyan turisztikai szereplő, amely hálózatos szolgáltatásokkal az egész Mátra-Bükk-Nógrád desztinációban jelen van, s attrakcióinak működtetésével és fejlesztéseivel segíti a terület turisztikai szolgáltatóit, önkormányzatait és egyéb turisztikai szereplőit egyaránt.

• az egyedüli olyan turisztikai szereplő, aki egyszerre van jelen ökoturisztikai szolgáltatóként és állami szereplőként is a területen.

• területén jelenleg a régió legtöbb szolgáltatást nyújtó turisztikai szereplője.

• attrakcióinak, bemutatóhelyeinek, szállásainak a működtetése, karbantartása és a szolgáltatások biztosítása érdekében jelenleg mintegy 60 munkatársat foglalkoztat (kormánytisztviselők, munka törvénykönyvesek és közfoglalkoztatottak).

• az egyedüli olyan ökoturisztikai szereplő, amely egyszerre dolgozik az élménylánc fejlesztésén, élménycsomagok kialakításán és végez komoly edukációs tevékenységet az ökoturizmus környezeti-természeti fenntarthatósága érdekében.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság a Bükkben, a Mátrában és Nógrádban eltérő szerepkörökben és intenzitással vesz részt az ökoturisztikai fejlesztésekben a helyi adottságoknak megfelelően.

Általános ökoturisztikai fejlesztési céljaink:

- a természet értékeit ismerő és szerető vendégkör bővítése
- környezeti szemléletformálás a turisztikai szolgáltatók, a vendégek és a turizmuskoordináció területén is
- élménycsomagok fejlesztése a természeti értékek élményszerű bemutatásával
- új brandépítési koncepciónk révén a terület tematikus külföldi pozicionálásának erősítése
- komplex minőségfejlesztési program végrehajtása az öko- és geoturisztikai kínálat fejlesztése érdekében

2018 –új ökoturisztikai arculat bevezetése

Mivel a Bükki Nemzeti Park és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság fogalmának keveredése a nem a Bükkben lévő ökoturisztikai létesítményeink esetében zavaró volt, szükségesnek tartottuk a három megyét átfogó Igazgatóság ökoturisztikai szempontból való megkülönböztetését a szorosabban a Bükkre fókuszáló Bükki Nemzeti Park arculatától a könnyebb kommunikáció és a felismerhetőbb, jobban értelmezhető brand-építés érdekében.

Bár a Bükki Nemzeti Park feliratú, bábakalácsos ábra („logó”) az Igazgatóság hivatalos védjegye, használata vendégeink körében bizonytalanságot okozott például a Mátrában vagy a Nógrádban lévő bemutatóhelyeinknél. A logón kívül további, helyi arculati elemek egy bemutatóhely kivételével nem kerültek megfogalmazásra. A bábakalácsos logótól eltérő, részleteiben is kidolgozott önálló arculat csak az Ipolytarnóci Ősmaradványok bemutatóhely területére készült, amelyet következetesen használunk is több mint egy évtizede. A bemutatóhelyek arculatának egy Igazgatósági márkaernyő alá való rendelése volt az új ökoturisztikai arculat tervezésének a célja.

Az arculatfejlesztés céljai részletesen:

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

1. Az Igazgatóság ökoturisztikai létesítményeinek, programjainak egy márkaernyő alá történő rendezése. A Bükki Nemzeti Park logója és az Igazgatóság hivatalos védjegye megmarad jelenlegi formájában, az Igazgatóság ökoturisztikai logója és arculata azonban kialakításra került a bábakalácsos motívum felhasználásával.
2. Olyan logó és arculat kialakítása, amely utána jól felhasználható grafikailag az Igazgatósági attrakciók arculatának, logójának tervezésekor.
3. Olyan ökoturisztikai arculat kialakítása, amely jól reprezentálja a BNPI tevékenységét, egyben arculati szinten ezen tevékenységek elkülönítésére is lehetőséget kínál.
4. Olyan arculat kialakítása, amely segíti a Bükki Nemzeti Park önálló megjelenítését is, hozzá illeszthető
5. Olyan arculat kialakítása, amely a későbbiekben bármiféle grafikai munka esetében könnyen használható (pl. házilag összehajtogatott gyors plakát, felhívás)

A tervezés / fejlesztés során a következő marketingeszközök vizuális tervezése volt feladat:

- kiadványok – különféle méretben, fűzött és leporello egyaránt
- kiadványtároló fal – leporellók tárolására a bemutatóhelyeken
- a bemutatóhelyeken egységes tájékoztató tábla – nyitva-zárva tábla, árlista, tájékoztató a többi egységről, tájékoztató a BNPI-ről, QR kód megjelenítésére egységes tábla (pl. audioguide-hoz)
- egységes jegyrendszer – az egyes bemutatóhelyeink számára önálló fotóanyaggal, azonban egységes arculattal minden bemutatóhelyen.
- honlap arculat
- a kiállításokon, vásárokon való részvételhez szükséges javasolt eszközök – kiadványtárolók, roll-up, sajtófal, kóstoltató tálak, stb.
- a nemzeti parki termékek egységes megjelenítésének eszközei a területen található hotelekben, éttermekben – kínálótál, kínálókancsó, tájékoztató tábla, stb.

11.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok

Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület Bemutatóhely

A 2007. év végén átadásra került az új látogatóközpont épület, az „Ősfenyő belépő”, amely évi 30-50 ezer fő látogató számára kínál kulturált szolgáltatást.

A beruházás elemei egy többlépcsős térségi turisztikai fejlesztés I. ütemét képezték, amely ütemek végső eredményeként a salgótarjáni és a szécsényi kistérség, valamint a szomszédos Szlovákiában található losonci és nagykürtösi járás területére kiterjedő *geopark-hálózat* épülhet ki.

A Fogadóépület 4D szimulációs vetítőjében a látogatók örömmel élik át az „a múltba vezető időutazást” és a 20 millió évvel ezelőtti vulkáni katasztrófák élményét. Az épületben egy kiállítótér, egy konferenciaterem, egy ajándékbolt, valamint a turisták által önállóan kezelhető információs portál működik. Az átalakított fogadóépület szimbolikus építészeti megoldásaival, újszerű megjelenésével önmagában is egyedi látványosságot kínál az ideérkező turistáknak.

Az Ősfenyő Belépő fogadóépület mellett a Bükkábrányból átmentett 8 millió éves ősfák fölé védőtető készül. Növekvő számú látogatója van az akadálymentesített geológiai tanösvénynek,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

végpontjában a Tasnádi Kubacska bemutatócsarnok felújított kiállításával, melyben az ösvilági élőhely bemutatását 3D formában lehetővé tévő vizuáltechnikai rendszer működik.

Az Ipolytarnóci Ósvilági Pompeji turisztikai célú fejlesztés II. ütem, (ÉMOP-2007-2.1.1.B) projektből valósult meg a terület jelentős fejlesztése.

A beruházás 2009 végén indult, melynek eredményeként az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területen további turisztikai szolgáltatások és a terület adottságaira épülő bővülő programkínálat valósult meg, amely a szezonáltság csökkentése mellett a vendégek átlagos helyben tartózkodási idejét is megnövelte.

A fejlesztés eredményeként megvalósult:

- étterem 45 fő kapacitással, teljes felszereléssel, geotermikus fűtés alkalmazásával;
- akadálymentesített közlekedő felületek 1 250 m hosszúságban;
- „miocén erdő” (arborétum) 25 000 m² zöldfelülettel a korábban kialakított vizes élőhelyek körül;
- lombsétány, amely 8-10 méter magasan vezet a fák lombjai között. Két végén egy-egy 15 m magas torony épült fel, amelyek kilátóként is funkcionálnak. A gyermekek számára kis függőhíd, drótkötélpálya és állati lakhely-imitációk is kialakításra kerültek;
- játszótér;
- közműépítés: a terület villamos energia ellátását biztosító, leromlott állapotú és tájképet romboló 20 kV-os légkábel 580 méter hosszon földkábel váltotta fel;
- kiállítás installáció: Az I. ütemben felépült fogadóépület kiállítási tereinek hasznosítása

Felsőtárkány – Nyugati Kapu Látogatóközpont, „Karszt és élővilága” c. kiállítás, Bábakalács Erdei Iskola

A központi épületben a kiállítás és szakmai tanácskozások, továbbképzések, konferenciák megtartására alkalmas 52 m²-es előadóterem található. A látogatóközpont előterében található recepció-ajándékbolt és a központi kiállítás, valamint a konferenciaterem egy fővel és rögzített nyitva tartással üzemel. A főépületben található „Karszt és élővilága” kiállítás diorámákon, terepasztalon és tablókön keresztül mutatja be a karszterületek védett értékeit. Érdekesség az épület pincéjében felépített Istállóskői barlangrekonstrukció.

A felújítást követően 2018 októberében újra megnyitottuk az interaktív elemekkel gazdagított „Karszt és élővilága” elnevezésű kiállításunkat Felsőtárkányban. Új, érintőképernyős kijelzők kerültek felszerelésre, és az élménypedagógia módszereit is használó eszközök, interaktív játékok segítenek az ismeretszerzésben. Az ünnepélyes megnyitóra október 10-én került sor, a környékbeli általános iskolás diákok, pedagógusok és polgármesterek részvételével. A kiállításunk az iskolán kívüli környezeti nevelés megvalósításához is remek lehetőséget teremt. Az önálló ismeretszerzést a kiállítás tematikájához szervesen illeszkedő munkafüzet egészíti ki, melynek segítségével játékos módon, a feladatok megoldása közben nyílik lehetőség megismerni a Bükk Nemzeti Park élő és élettelen természeti értékeit.

Salgótarján – Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont

A nógrádi tájegységirodának is helyet adó Természetvédelmi Látogatóközpontot 2011-ben adtuk át, építését a „Novohrad/Nógrád Geopark Infrastruktúrájának fejlesztése / Rozvoj Infrastruktúry Novohrad-Nógrád geoparku, Salgótarján - Baglyaskő Természetvédelmi Központ létrehozása” című ETE-HUSK pályázatból finanszíroztuk.

Megvalósult funkciók:

- Látogatóközpont és természetvédelmi kezelői központ bemutatóhellyel Baglyaskőn.
- Iskolák, családok, turisták számára a természetvédelmi, földtani, biológiai ismeretek bővítése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

- A Karancs-Medves Tájvédelmi Körzettel a határon érintkező szlovákiai Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet (Cerova vrchovina CHKO) bemutatása.

Szen István-barlang, Lillafüred

A barlangban információs pont és nemzeti parki termék bolt működik. Az óránként biztositott idegenvezetések keretében körülbelül 40 perces program során a vendégek betekintést kapnak a cseppkőbarlangok csodálatos világába – nemcsak a cseppkő-képződményeket, hanem a barlang történetét, kutatás-történetét és élővilágát is bemutatva a látogatóknak.

Millenniumi kilátó

A Millenniumi kilátót 2017-ben vettük vissza saját üzemeltetésbe. 2018-ban kialakítottunk egy információs pontot és ajándékboltot a kilátó szomszédságában, felújítottuk a kültéri bútorzatot és kisebb állagmegóvó karbantartást is végeztünk.

Szalajka-völgyi Információs Ház

A 2017-ben megnyitott Cseppkövek és Denevérek kiállítással a Szalajka-völgyi Információs Ház kínálata jelentősen bővült. 2018-ban több alkalommal gyerekfoglalkozásokkal, illetve nemzeti parki termék védjegyes termékek bemutatójával vártuk a vendégeket.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

11.1.2. Tanösvények, terepi bemutatóhelyek

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
Bélapátfalva – Bél-kő tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Bélapátfalva, Bél-kő környéke	5 km	7	7 tábla, 1 pihenőbútorzat, 3 esőház	A tanösvény Bél-kő környékének kultúrtörténetét, a hegy földtani felépítését, növénytársulásait és a sziklagyepek növény- és állatvilágát bemutató komplex típusú tanösvény.	készült
Bükk-fennsík – Jávorkúti tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Jávorkút környéke	3 km	4	4 tábla	A tanösvény Jávorkút környékének botanikai, zoológiai és földtani értékeit ismerteti.	második kiadás elkészült
Bükk-fennsík – Nagy-mező – Kis-kőháti-zsomboly tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Bükk-fennsík: a Bánya-hegyi volt felső parkolótól indul	3 km	3	3 tábla, 1 pódium paddall, 1 irányjelző oszlop	A Bükk-fennsík felszínalaktani formakincsének és a Nagy-mező fokozottan védett növényvilágának bemutatása.	második kiadás elkészült
Bükk-fennsík – Olasz-kapu tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Bükk-fennsík: az Olasz-kapui parkolótól indul	7,2 km	6	7 tábla, 1 irányjelző oszlop	A tanösvényen megfigyelhetők a fennsík felszínalaktani és botanikai értékei, és a tájképi értékei.	második kiadás elkészült
Bükkszenterzsébet – Nagy-kői tanösvény	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	7,1 km	5	4 tábla, 1 esőházikó	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem
Cserépfalu – Ördögtorony tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Cserépfalu	10 km	20	6 tábla	Cserépfalu és a Bükkalja földtani, biológiai, őstörténeti (Suba-lyuk) és kulturális	

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
					értékeinek (barlanglakások, mészégetés) bemutatása.	
Felsőtárkány – Barát-réti tanösvény	Bükk Nemzeti Park, Felsőtárkány környéke	6,5 km	4	2 tábla	A Kő-köz keleti végétől indulva az Oldal-völgy torkolatáig a sárga jelzésű turistaúton vezet, majd áttér a műút túloldalára, s a karthauzi kolostorromtól egy meredek ösvényen közelíti meg a Lök-bérc oldalában előbukkanó sziklavonulatot, a Bujdosó-kőt	készült
Felsőtárkány – Kő-közi tanösvény	Bükk Nemzeti Park, Felsőtárkány környéke	800 m	5	3 tábla, 1 esőház	A Szikla-forrást és a fölötte magasodó mészkősziklát, az alatta húzódó Kő-köz nevű sziklaszorost és a tavat fűzi fel.	készült
Felsőtárkány – Tamás-kúti tanösvény	Bükk Nemzeti Park Lök-völgy	8 km			A tanösvény útvonala a Kis-som forrástól indul, érint két időszakos forrást (Feket-len és Imó) majd továbbhaladva a Lök-völgy irányában a Zsindelybánya-lápán fordulva felhagyott palabányákhoz vezet. Innen rövid átkötéssel a Török-úton vezet vissza a Pázsag-tető felé. A tanösvény a	nem

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
					természeti értékek mellett bükki palahasítást és faszénégetést is bemutatja.	
Felsőtárkány – Vár-hegyi tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Felsőtárkány környéke	10 km	7	4 tábla	Földtani formációkkal (dolomitbánya, radiolarit-sziklák), a gyertyános tölgyes, szubmontán bükkös, a mészkerülő tölgyes és a hársas törmeléklejtő-erdő élővilágával, valamint egy késő-bronzkori erődtített teleppel, a Kyjatice-kultúra földvárával ismertet meg.	készült
Gyöngyös–Mátrafüred – Sár-hegyi természetismereti tanösvény	Mátrai Tájvédelmi Körzet	7 km	12	12 tábla	A tanösvény többféle növénytársulást (cseres-tölgyes, melegkedvelő tölgyes, pusztafüves lejtősztyepp, sziklagyep), változatos élőhelyeket és a hajdani tájhasználat nyomait mutatja be.	nem készült
Hollókői vártúra ösvény és biológiai tanösvény	Hollókői Tájvédelmi Körzet	5,5 km	22	22 tábla, 2 esőház, 4 pihenőbútorzat, 4 irányjelző oszlop	A Vártúra Ösvény az Ófaluban lévő – a tájvédelmi körzet természeti és kulturális értékeit bemutató – Tájházról indul, és a várba visz föl, A Biológiai Tanösvény a Vár-	Elfogyott

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
					hegyet és az ún. Tűlsó-mező hagyásfás legelőjét öleli körül.	
Ipolytarnóc – „Borókás-árok” geológiai tanösvény	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	800 m	7	11 tábla, 1 esőház, 7 pihenőbútorzat, 2 irányjelző oszlop	A 24-23 millió évvel ezelőtti üledékes kőzetek feltárását a csarnoképületben a miocén folyópart megkövesedett felszínét, a homokkőpadon páros ujjú patások, ragadozók, őssorrszarvúak, madarak lábnyomait, a védőpince épületében a Kubinyi Ferenc által felfedezett 46 m hosszú kövült ősfenyő mutatja be.	készült
Ipolytarnóc – biológiai tanösvény	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	6 km	23	30 tábla, 21 pihenőbútorzat, 4 irányjelző oszlop	A hajdani tölgyesek, cseresek maradványait és a kiirtásuk nyomán keletkezett legelők élővilágát mutatja be.	készült
Ipolytarnóc – Kőszikla tanösvény	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	4 km	11	19 tábla, 14 pihenőbútorzat, 4 irányjelző oszlop	A felső parkoló mellől induló és Botos árokig, majd a Fogadóépületig vezető Kőszikla ösvény vízmosások, tanya romok, kőzetkibúvások és felhagyott kőbányák mentén vezeti látogatóit.	készült
Ipolytarnóc – Kőzetpark	Ipolytarnóci Ősmaradványok	700 m	11	25 tábla, 2	20-24 millió éves	készült

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
	Természetvédelmi Terület			pihenőbútorzat	földtörténeti utazás. Az út mellett elhelyezett üledékes és vulkanikus kőzetek (andezit, bazalt) reprezentálják a térséget alkotó földtani formációkat.	
Ipolytarnóc – Lombkorona sétány	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	150 m	2	2 tábla, 8 pihenőbútorzat	A lombkorona élővilágát bemutató drótkötélre függesztett ösvény	
Kékesi tanösvény	Mátrai Tájvédelmi Körzet	8,5 km	10	10 tábla	Kékestető környékének földtani értékeit, a Mátra élővilágát, a kőtengereket és az őserdőt mutatja be a tanösvény.	készült (leporelló)
Kerecsend – Berek-erdő tanösvény	Kerecsendi erdő természetvédelmi terület	3,5 km	5	5 tábla, 1 esőház, 2 pihenőbútorzat, 20 irányjelző oszlop	Természetismereti és tájtörténeti tanösvény	készült
Kesznyéten - Agrár tanösvény	Kesznyéti Tájvédelmi Körzet	4,8 km	6		Agrár-környezetgazdálkodási tanösvény	készült
Mátraszőlős – Függőkő tanösvény	Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet	1,5 km	3	3 tábla, 3 pihenőbútorzat	Geológiai bemutatóhely-tanösvény.	nem
Miskolc – Szinva tanösvény	Bükk hegység, Kis-fennsík, Szinva-völgy	4 km	6	4	A tanösvény a Herman Ottó emlékparktól a Szeleta-tetőn	készült

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
					át Felsőhámor fölött Lillafüredre vezet, s a Szinva-völgy, a Kis-fennsík és a Garadna-völgy legfontosabb természeti és kultúrtörténeti értékeit mutatja be	
Parádfürdő – Ilona-völgyi tanösvény	Mátrai Tájvédelmi Körzet	6,5 km	8	1 tábla, 1 esőház	A tanösvény a Keleti-Mátra földtani értékeit és a hajdani ércbányászat emlékeit mutatja be egy 6,5 km hosszú túraútvonalra felfűzve.	készült
Pély – Hamvajárási tanösvény	Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet Pély-Ludas tanösvények	6,5 km	3	3 tábla	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem
Pély – Hanyi-éri tanösvény	Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet	7,7 km	9	9 tábla	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem
Rejteki – Répáshuta tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Rejteki kutatóház – Répáshuta	9 km	6	4 tábla	Természeti, kultúrtörténeti, öslénytani, és geológiai ismereteket ad át.	készült
Rejteki Erdei Iskola tanösvénye	Bükki Nemzeti Park, Rejteki kutatóház	800 m	5	5 tábla	Természetismereti tanösvény	készült
Salgótarján – Petőfi sétány (Somoskő – Salgó tanösvény)	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	5 km		21	A tanösvény Somoskő várát köti össze Salgó várával és	készült

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
					érinti a Madárparkot.	
Salgótarján – Boszorkány-kő geológiai tanösvény	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	400 m	13	13 tábla	A tanösvény a pliocén-pleisztocén korú 2,4-2,2 millió év között lezajlott bazaltvulkanizmus jelenségeit mutatja be, a Kis-Salgó (Boszorkány-kő) 571 m magas bazaltkúpját övezi.	nem készült
Salgótarján – Eresztvényi Kőbányák sétaút	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	2,5 km	4	4 tábla	Az Új-bánya és a Kis-bánya rekultivált területét összekötő, Salgóbanéből induló és oda visszatérő geológiai (különböző kifejlődésű lávafolyások, piroklasztikumok - vulkáni törmelék, tufa bemutatása) tanösvény.	nem készült
Salgótarján – Szilvás-kői geológiai tanösvény	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	3,5 km	13	13 tábla	A tanösvény érinti a Gusztáv-tározó bejáratát a Bagó-kő köfajtóját, a hideg mikroklimájú, szétnyíló hasadékokat (álbarlangokat) és egy oszlopos, pados-lemezes szerkezetű bazaltfeltárást.	nem készült
Salgótarján–Somoskő – Magyar-bányai Kőpark	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	150 m	14	14 tábla	A kőparkban a környék (Nógrád) jellegzetes kőzeteit	nem készült

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
					gyűjtötték össze. A nyitótábla áttekintő térkép segítségével a kiállított kőzeteket és lelőhelyeiket mutatja be.	
Sámsonházai Buda-hegyi tufabánya és geológiai, botanikai tanösvény	Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet	3 km	12	12 tábla	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Sámsonházi geológiai tanösvény (Várhegy és Csűd-hegy)	Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet	3 km	5	6 tábla, 1 esőház, 3 pihenőbútorzat	A környék élővilágát, valamint a középső-felső miocén földtani és őslénytani képződményeit tárja fel.	nem készült
Szarvaskői geológiai tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Szarvaskő környéke	8,8 km		3 tábla	Geológiai tanösvény természetvédelmi kiegészítéssel	készült
Szilvásvár – Millenniumi természetismereti és erdészeti bemutató sétaút	Bükki Nemzeti Park, Szilvásvár	2,5 km	20	18 tábla, 2 esőház, 1 indítóház, 12 pihenőbútorzat	Geológiai, botanikai, víztani, állattani és erdészeti bemutatóösvény.	nem készült
Szilvásvár – Szalajka-völgyi természetvédelmi bemutatóösvény	Bükki Nemzeti Park, Szilvásvár	4,2 km	10	9 tábla	A Szalajka-völgy földtani, víztani, botanikai és tájképi értékeit mutatja be.	készült
Szomolyai Kaptárkö tanösvény	Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület	300 m	5	11 tábla, pihenőbútorzat, pavilon	Szomolya központjából turistaúton lehet megközelíteni az 1960-ban védetté nyilvánított, 4,8 hektár nagyságú Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi területen	készült

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
					lévő kaptárköveket.	
Tiszabábolna – Szalakóta tanösvény	Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet	2,3 km	10	10 tábla, 1 esőbeállós pihenő, 1 madármegfigyelő torony	Természetvédelmi és környezetismereti tanösvény	készült, (+ mobil-applikáció)
Tiszabábolna – Szélkiáltó tanösvény	Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet	17 km	12	12 tábla, 1 esőház, 3 kilátó	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem

További terepi bemutatóhelyek

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
Bélapátfalva – Gilitka-kápolna	Bükk Nemzeti Park, Bélapátfalva	-	-	1 tábla, 2 esőház, pihenőbútorzat	Tájtörténeti, kultúrtörténeti bemutatóhely	nem készült
Bükk-fennsík, Bánkút	Bükk Nemzeti Park	-	-	1 esőházikó	Bükk Nemzeti Park, BNPI működési terület	nem
Bükk-fennsík, Nagy-mező	Bükk Nemzeti Park	-	-	1 esőházikó	Bükk Nemzeti Park, BNPI működési terület	nem
Bükkszentkereszt, Lófő-tisztás	Bükk Nemzeti Park	-	-	1 esőházikó	Bükk Nemzeti Park, BNPI működési terület	nem
Cserépváralja, Mangó-tető	Bükk Nemzeti Park	-	-	1 esőházikó	Bükk Nemzeti Park, BNPI működési terület, Bükk-vidék Geopark	nem
Cserhátszentiván régi fürdő melletti kőfejtő geológiai bemutatóhely	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	-	2	2 tábla	Geológiai bemutatóhely	

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
Cserhátszentiván régi kőfejtő geológiai bemutatóhely	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	-	1	1 tábla	Geológiai bemutatóhely	
Felsőtárkány, Imó-kő	Bükk Nemzeti Park	-	-	1 tábla	Geosite (időszakos karsztforrás, forrásbarlang)	nem
Felsőtárkány, Vöröskői-alsó-forrás	Bükk Nemzeti Park	-	-	1 tábla	Geosite, időszakos karsztforrás	nem
Felsőtárkány – Kő-köz	Bükk Nemzeti Park	-	-	1 esőházikó	Bükk Nemzeti Park, Kő-köz földvár, régészeti lelőhelyt, Bükk-vidék Geopark	készült
Felsőtold – Garáb úti tufabánya	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	-	1	1 tábla	Geológiai bemutatóhely	
Felsőtold – Kecse-hegyi kőfejtő geológiai bemutatóhely	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	-	1	1 tábla	Geológiai bemutatóhely	
Gyepes-völgy, Ivánka	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Természetvédelmi bemutatóhely.	nem
Hollókői andezit-telér kőfejtő (rég. fürdő mellett)	Hollókői Tájvédelmi Körzet	-		1 tábla	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Istenmezeje, Noé szőlője	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Geológiai bemutatóhely.	nem
Kozárdi andezitbánya	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	-	2	2 tábla, 1 esőházikó	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Ludányhalászi - Öreg-tó természetvédelmi bemutatóhely	Ipoly-völgye SPA, Ludányhalászi	-	4	4 tábla	Természetismereti tanösvény	
Mátrafüred, Benevár	Mátrai Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Mátrai Tájvédelmi Körzet, BNPI működési terület	-
Nagykercegi fás legelő	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Természetvédelmi információs tábla.	-
Nógrádszakál – Páris-patak völgye helyi jelentőségű TT	Nógrádszakál	-	7	6 tábla	Geológiai tanösvény	-
Nyárjas-pusztai homokbánya geológiai bemutatóhely	Márházapusztai fás legelő természetvédelmi terület	-	3	3 tábla	Geológiai tanösvény	-
Parád, Ilona-völgy	Mátrai Tájvédelmi Körzet	-	-	1 esőházikó	Mátrai Tájvédelmi Körzet, BNPI működési terület	készült

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Név	Helye (település, tájegység)	Hossza	Állomások száma	Egyéb infrastruktúra	Tanösvény jellege, tartalma	Kiadvány
Salgótarján, Baglyas-kő-vár Oktató- és Bemutatóhely	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	-	59	59 tábla, 10 pihenőbútorzat	Geológia bemutatóhely.	készült
Salgótarján, Eresztvényi Régi-bánya	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Geológia bemutatóhely.	készült
Salgótarján, Eresztvényi Új-bánya	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Geológia bemutatóhely.	készült
Salgótarján, Farkas-kői andezitbánya	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Geológia bemutatóhely.	készült
Salgótarján, Kercseg-tető alatti homokkőbánya	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Geológia bemutatóhely.	készült
Salgótarján, Magyarbánya	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Geológia bemutatóhely.	készült
Salgótarján, Tehenesi bazaltbánya	Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Geológia bemutatóhely.	nem
Sámsonházai Vár-hegyi kőfejtő, Csúds-hegy	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	-	7	7 tábla, 1 esőházikó	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Sírok – Nyírjes-tó	Siroki Nyírjes-tó természetvédelmi terület	-	-	1 tábla	Természetvédelmi információs tábla.	készült
Sírok	település	-	-	1 esőházikó	Mátrai Tájvédelmi Körzet, BNPI működési terület	nem
Sóshartyáni Hencse-hegy	Sóshartyáni Hencse-hegy természetvédelmi terület	-	1	1 tábla	Természetismereti tanösvény	
Szarvaskő külterület, Bába-fa	Bükk Nemzeti Park	-	-	1 esőház	Kultúrtörténeti bemutatóhely.	nem
Váraszó, Hosszú-völgy	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	-	-	1 tábla	Természetvédelmi információs tábla.	nem

11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek

Információs központ

Kalapati Info Ház

Szilvásváradon, a Milleniumi tanösvény kezdő pontján található zöld pont, ahol az információs szolgáltatás mellett térképek, ismertető kiadványok, tanösvény-vezető füzetek és könyvek, emblémázott ajándéktárgyak vásárolhatók. Az infoház 2018-ban zárva volt.

Barlangok

Barlangjaink közül csak a folyamatosan látogatható idegenforgalmi barlangjainkat részletezzük. A 2018. évi ökolétesítmény adatbázisban a nem rendszeresen látogatható, overallos túrákon, szakvezetéssel látogatható barlangok is felsorolásra kerültek, ezeket táblázatos formában soroljuk fel.

Anna-barlang - Lillafüred

A Függekertek lábánál található Anna-barlang különlegessége, hogy mésztufában alakult ki, ami világviszonylatban is ritkaság. A benne lévő üregek vízesések boltozódásával jöttek létre. A termék falán és mennyezetén a travertinóval bevont mohafüggönyök, fenyőlombok, gyökerek szövedéke nyújt csodálatos látványt. A barlang szezonon kívül csak napi egy garantált túra erejéig vagy előzetes bejelentkezés esetén nyit ki, turisztikai főszezonban viszont félóránként indul túravezetés.

Szent István-barlang - Lillafüred

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság által működtetett bemutatóhelyek közül a lillafüredi barlangoknak van a legnagyobb vendégforgalma, éves szinten a két barlangban közel 70 000 vendéget fogadnak – nem véletlen, hogy a barlangok szerepelnek Magyarország TOP 150 attrakciójának a listáján is.

Lillafüred a gyógyhelyé nyilvánítását a Szent István-barlangnak köszönheti, mivel a gyógytényező a barlang Fekete-termének a levegője. A barlang egész évben várja a vendégeket. A több mint fél órás program bárkinek ajánlható, hiszen a meglátogatásához nem kell védőfelszerelés, s méretei miatt nagyobb létszámú csoportot is fogadni képes.

Előzetes bejelentkezés alapján, szakvezetéssel látogatható, nem kiépített barlangjaink

Kő-lyuk	Parasznya
Létrási-vizesbarlang	Miskolc
Balla-barlang	Répáshuta
Bolhási-Jávorkúti-barlangrendszer	Miskolc
Esztáz-kői-barlang	Felsőtárkány
Gyurkó-lápai-barlang	Varbó

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Hillebrand Jenő-barlang	Parasznya
Istállós-kői-barlang	Szilvásvár
Körös-barlang	Szilvásvár
Lilla-barlang	Parasznya
Pongor-lyuk	Répáshuta
Suba-lyuk	Cserépfalu
Szeleta-barlang	Miskolc
Vénusz-barlang	Parasznya
Kecske-lyuk	Miskolc
Büdös-pest	Miskolc

Tájházak

Oszlai Tájház

A Cserépváralja Polgármesteri Hivatallal közösen üzemeltetett kiállítás anyagának múzeumi rekonstrukciója esedékes (a miskolci Herman Ottó Múzeum anyaga), az épület külső felújításra szorul. 2018-ban zárva volt.

Hollókő „Táj és a nép” kiállítás

A kiállítás anyaga továbbra is felújításra szorul, a Világörökség részét képező falumúzeumban a látogatói érdeklődés várható alakulása miatt a kiállított ismertetőket több nyelven kell megjeleníteni. 2018-ban Húsvétkor tartott nyitva, egyébként zárva volt.

Ároktői kutatóház és kiállítás

Az épület rossz műszaki állapotban van, lezárásra került, nem látogatható.

Állandó kiállítások

- Felsőtárkányi Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont „Karszt és élővilága” kiállítás
- Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület, Bemutatóhely
- Hollókői Tájvédelmi Körzet „Táj és a nép” tájház kiállítása
- Lillafüred, „A múlt emlékei a Bükkben” kiállítás
- Oszlai tájház, kiállítás
- Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpont
- Szalajka-völgyi Információs Ház BNPI kiállítás

Mobil kiállítások

A mobil kiállítási táblók anyaga bemutatja a működési területünkön található védett természeti területeket, az Igazgatóság működését, feladatait. A kiállítás során az érdeklődők képet kaphatnak a természetvédelmi területek földtörténetéről, sokszínű élővilágáról, kultúrtörténeti értékeiről, valamint a Natura 2000 területekről.

A 60 táblóra szerkesztett anyagot úgy állítottuk össze, hogy egyidejűleg több tájegységhez helyezhessünk ki Natura2000 tematikus kiállítást.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

14 roll-up mutatja be a BNPI működési területét, a BNPI bemutatóhelyeit, a Bükki Nemzeti Park természeti és kulturális értékeit, valamint a tájvédelmi körteinket és a Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi területet.

Washingtoni Egyezményről szóló (CITES) tabló sorozat

A kiállítás témája a CITES, azaz a veszélyeztetett vadon élő növény- és állatfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó egyezmény. A kiállítás négy tablóból áll. A kiállításához előadást is lehet igényelni. A mobil kiállítások anyagát előjegyzés alapján több közintézményben és iskolában is bemutattuk.

Erőss Zsolt expedíciós fotóinak kiállítása:

2013-ban létrehoztuk a „Magaslataink” című, 30 alkotást tartalmazó fotókiállítást Erőss Zsolt saját készítésű expedíciós fotóiból, melyet nagy sikerrel mutattunk be a hazai nemzeti parkok látogatóközpontjaiban, művelődési házakban, és három szlovákiai városban.

Egyéb terepi bemutatóhelyek

A 2018. évi ökoturisztikai adatbázisban is szereplő egyéb ökoturisztikai terepi bemutatóhelyeink

Megnevezés	Település	Védett természeti terület	Bemutatóhely jellege
Kozárd, Pogány-vári andezitbánya	Kozárd	Kelet-cserhádi TK	geológiai bemutatóhely
Hollókői andezit-telér kőfejtő	Hollókő	Hollókői TK	geológiai bemutatóhely
Mátraszőlősi Függő-kő	Mátraszőlős	Kelet-cserhádi TK	geológiai bemutatóhely
Nógrádszakál, Páris-patak völgye	Nógrádszakál	Páris-patak völgye TT (helyi jelentőségű)	geológiai bemutatóhely
Salgótarján, Magyarbánya bazaltbánya	Salgótarján	Karancs-Medves TK	geológiai bemutatóhely
Salgótarján, Tehenesi bazaltbánya	Salgótarján	Karancs-Medves TK	geológiai bemutatóhely
Salgótarján, Farkas-kői andezitbánya	Salgótarján	Karancs-Medves TK	geológiai bemutatóhely
Sámsonháza, Csüd-hegy	Sámsonháza	Kelet-cserhádi TK	geológiai bemutatóhely
Salgótarján, Nyárjaspusztai Fás Legelő TT	Salgótarján	Márkházapusztai Fás Legelő TT	geológiai bemutatóhely
Salgótarján, Szilvaskő	Salgótarján	Karancs-Medves TK	geológiai bemutatóhely
Salgótarján, Margit-bánya	Salgótarján	Karancs-Medves TK	geológiai bemutatóhely
Salgótarján, Közép-bánya	Salgótarján	Karancs-Medves TK	geológiai bemutatóhely

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Salgótarján, Kercseg-tető alatti homokkőbánya	Salgótarján	Karancs-Medves TK	geológiai bemutatóhely
Ludányhalászi, Öreg-tó	Ludányhalászi	HUDI10008 Ipoly- völgye különleges madárvédelmi terület	természetvédelmi bemutatóhely

11.1.4. Erdei iskolai bázishelyek

Felsőtárkány – Bábakalács Erdei Iskola

A felsőtárkányi oktató- és látogatóközpont erdei iskolai, környezeti nevelési, természetismereti és szabadidős családi programok helyszíne. Egy 38 fő elszállásolására alkalmas szállásépület (közösségi helyiséggel, foglalkoztató-teremmel), a központi épületben kiállítás és szakmai tanácskozások, továbbképzések, konferenciák megtartására alkalmas (52 m²-es) előadóterem, a parkban sátorozóhely és egy 100 m²-es fedett foglalkoztató áll a vendégek és az érdeklődők rendelkezésére. A fogadóépület előtti tóparti sétányon kialakított közetpark (geológiai bemutatóhely), az erdőben egy ún. „állandó tájfutó pálya” található. A Szikla-forrástól indul egy háromkörös tanösvényhálózat, mely a környék látnivalóit, valamint a hegység természeti és kultúrtörténeti értékeit mutatja be. A főépületben lévő, a Bükk természeti értékeit bemutató „Karszt és élővilága” interaktív kiállítás is része az erdei iskolai programszolgáltatásnak.

Az öt napos, 34 órás "A Bükk csodálatos!" minősített erdei iskola programunk moduljai a következők: „A Bükk természeti értékei és védelme”; „A kőközi kör, barangolás a tanösvényen”; „Madárvilág”; „Irány a Vár-hegy!”; „Játékos vetélkedő”, „Eszáz-kői-barlangtúra”.

Az erdei iskola tetőtéri foglalkoztató számos eszköze (mikroszkóp, csillagászati távcső, kézműves műhely, mintavételi és terepkofferek, természetvédelmi játékok és eszközök, foglalkoztató füzetek stb.) szolgálja az élménypedagógiát.

11.1.5. Szálláshelyek

Ökoturisztikai szálláshelyek

1. Bábakalács Erdei Iskola

Cím: 3324 Felsőtárkány, Ifjúság u. 34/1.

Férőhelyek száma (fő): **6 szoba, 38 fő**

2. Rejteki Kutatóház és Erdei Iskola

Cím: 3559 Répáshuta, Pf. 5., Tel.: (46)-390-174.

Férőhelyek száma (fő): **4 szoba, 47 fő férőhely**

Nem ökoturisztikai jellegű szálláshelyek, kutatószállások

3. Egri Vendégház

Cím: 3304 Eger, Sándor u. 6.

Férőhelyek száma (fő): **4 szoba, 12 fő férőhely**

4. Ipolytarnóci Kutatóház / /

Cím: 3138 Ipolytarnóc, Pf.1.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Ipolytarnóci Ősmaradványok TT, Ipolytarnóc külterület
Férőhelyek száma (fő): **4 szoba, 12 fő férőhely**

5.Oszlai Vendégház

Cím: Cserépfalu 023/1 HRSZ

Férőhelyek száma (fő): **2 szoba 12 fő részére**

6. Borostyán Panzió

Cím: 3559 Répáshuta, 0107 HRSZ

Férőhelyek száma: 7 szoba, 21 fő

7. Répáshutai Vendégház

Cím: Répáshuta, Herman Ottó u. 66.

Férőhelyek száma: 3 szoba, 9 fő

Vállalkozó által üzemeltetett szálláshelyek

8. Hollókői Kutatóház

Cím: Hollókő, Kossuth út 99-100.

Férőhelyek száma (fő): **1 szoba 4 fő részére**

2018-ban zárva volt.

7. Létrástetői Kutatóház /Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület működtetésében/

Cím: Miskolc 01061/1 HRSZ

Férőhelyek száma (fő): **3 szoba, 18 fő férőhely**

8. Tamás-kúti Túristaház

Cím: 3324 Felsőtárkány, 0128 HRSZ

Férőhelyek száma (fő): **3 szoba, 14 fő**

11.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények

2018 tavaszán nyitottuk meg a Borostyán Panziót új szálláshelyként a BNPI kínálatában.

11.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

11.2.1. Szakvezetési túrák, speciális túrák

- A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság rendszeres szakvezetést biztosít vendégei részére az Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi területen, a lillafüredi Szent István- és Anna- barlangokban, ahol a szakvezetés része a bemutatóhely szolgáltatásainak.
- Előre meghirdetett túráinkon, terepi bemutató programjainkon kedvezményes díjért, illetve néhány kiemelt Jeles Napon ingyenesen biztosítunk szakvezetést (április 22. Föld Napja, május 10. Madarak és fák Napja, május 24. Európai Nemzeti Parkok Napja, május 23- június 9. Geparkok Hete, június 5. Környezetvédelmi Világnap, szeptember 26. Tiszta hegyek Napja, szeptember 20-21. Kulturális Örökség Napjai, október 4. Állatok Világnapja.
- Téli szakvezetett túráink között kiemelkedő érdeklődés kíséri a „Transzbükki átkelést”, amelyre már hagyományosan minden évben január végén kerül sor. 2013-tól a program az Erőss Zsolt emléktúra nevet viseli a 2013 májusában a Kancsendzöngán eltűnt hegymászó,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

örökös védnökünk, Erőss Zsolt tiszteletére. A szakvezetett túra útvonala olyan fokozottan védett területekre is belépést enged, amelyek egyébként a látogatóktól elzárta. 2018-ban 9-ik alkalommal két részletben rendeztük meg a Transzbükki átkelést.

- A barlanglátogatási lehetőséget bővítettük, 2014-től a Felsőtárkány közelében található Esztáz-kői barlang könnyen járható felső szakaszára is viszünk vendégeket, elsősorban az erdei iskolai és természetismereti oktatási programjainkhoz kapcsolódóan.
- A **Kölkultúra szakvezetett túrasorozat** túrasorozat keretében – a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, a Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület, valamint a Bükkaljai Tájegységi Értéktár közös szervezésében – havi egy alkalommal, a Bükkalja más-más településeinek környékére kalauzoljuk a résztvevőket, ahol bemutatjuk a Hungarikum címmel kitüntetett kölkultúra emlékeit és látnivalóit.
- **Tájséta.** A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság „*Kint a határban, bent a tájban*” címmel 2018. november 3-án **tájsétát** szervezett a Mész-hegy–Nyerges-tető védett természeti területre, a hajdani Szőlőskapuszta mára beerdősödött ősi promontóriumához. A több mint száz résztvevő a szakvezetett terepbejárás során megismerkedett a Bükkalja tájtörténetével. A program a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, az Eszterházy Károly Egyetem és a Kaptárkő Egyesület közös kezdeményezése, amit az Agrárminisztérium Környezetügyért felelős államtitkársága támogatott.

11.2.2. Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvények

Természetvédelmi programok, jeles napok, tájegységi nyílt napok

A természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos **“Jeles Napokon”** (pl. Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja, Biodiverzitás nap, Barlangok világnapja, Állatok világnapja, , Európai Denevér Éj,) szakmai előadásokkal, több korosztályt megszólító programokkal, játékos vetélkedőkkel hívjuk fel a figyelmet természeti környezetünk megőrzésének fontosságára. A programokban egy részében civil szervezetek is közreműködtek.

Nyári természetvédelmi tábor, napközis tábor

Az évente megrendezésre kerülő tábor során a résztvevő gyerekek előadások, gyakorlati feladatok során sajátíthatják el azt a tudást, melyet terepi bejárások során tapasztalati, érzékszervi tanúlással mélyíthetnek tovább.

Kiállítások, kulturális programok

Több időszakos kiállítást is rendeztünk természetfotósok, képzőművészek munkáiból, illetve Ipolytarnócon volt egy, a nógrádi vasútvonalakat bemutató kiállításunk is. A látogatóközpontokban a jeles napok, nyílt napok rendezvényein kézműves foglalkozásokat szerveztünk.

Természetismereti vetélkedősorozat

A 2017/2018-as tanévben második alkalommal indítottuk el nyolcfordulós **természetismereti vetélkedő-sorozatunkat** felső tagozatos diákok számára. A vetélkedő-sorozatba 15 általános iskola 52 diákja kapcsolódott be, közülük 32 tanuló részesült díjazásban. A vetélkedő elsődleges célja az ismeretterjesztés, szemléletformálás volt oly módon, hogy egyfajta kutatómunkára ösztönözze a résztvevőket. Nagy örömünkre szolgált, hogy a visszajelzések alapján a versenyzők lelkesen böngésztek, kutattak az új ismeretek után, melynek eredményeképpen magas színvonalú megoldásokkal találkoztunk. Az eredményhirdetésre és a nyeremények átvételére június 8-án került sor a Felsőtárkányi Nyugati Kapu Látogatóközpontban. Az 5-6. osztályosok, valamint a 7-8. osztályosok kategóriájában az 1-6. helyezetteket, valamint két különdíjas tanulót a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság bemutatóhelyeire szóló díjmentes belépőkkel jutalmaztunk. A nyeremények átvétele után igazi kuriózumként a Kő-közi tanösvényen lévő őskori sáncvár régészeti feltárásába

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

pillanthattunk be. Az ásatáson dolgozó szakemberek személyesen mutatták be az ott talált leletek történetét, jelentőségét. A tanösvény végén a Szikla-forrás makrogerinctelen élőlényeit figyeltük meg, majd a látogatóközpontba visszatérve madárgyűrés zárta a rendhagyó természetismereti foglalkozást.

A 2018/2019-es tanévben szintén nyolc fordulót hirdettünk meg, melyen 11 általános iskola közel 50 diákja vett részt.

Komplex program

- **Kaptárkő Nap.** 2018. május 5-én második alkalommal rendeztük meg Szomolyán a Kaptárkő Napot, amelynek célja a kaptárkövek és a bükkaljai kőkultúra (a 2016-tól a Magyar Értéktár, majd pedig a Hungarikumok Gyűjteményének részei) megóvása, gondozása, bemutatása, népszerűsítése. A rendezvény a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, Szomolya község Önkormányzata és a Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület közös szervezésében valósult meg.

Természetvédelmi programok, jeles napok, tájegységi nyílt napok

A természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos **“Jeles Napokon”** (pl. Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja, Biodiverzitás nap, Barlangok világnapja, Állatok világnapja, , Európai Denevér Éj,) szakmai előadásokkal, több korosztályt megszólító programokkal, játékos vetélkedőkkel hívjuk fel a figyelmet természeti környezetünk megőrzésének fontosságára. A programokban egy részében civil szervezetek is közreműködtek.

Nyári természetvédelmi tábor, napközis tábor

Az évente megrendezésre kerülő tábor során a résztvevő gyerekek előadások, gyakorlati feladatok során sajátíthatják el azt a tudást, melyet terepi bejárások során tapasztalati, érzékszervi tanulással mélyíthetnek tovább.

11.2.3. Erdei iskolák, erdei óvodák

- **Bábakalács Erdei Iskola**

A Bábakalács Erdei Iskola szállás szolgáltatásait **2018-ban** összesen **1 085 fő, 2 297** vendégéjszakával vette igénybe.

Az erdei iskola program illetve modulok mellett a látogatóközpont bőséges programválasztékkal várta a látogatókat különböző tematikus napok (növényismereti, terepi ismeretszerzés, orchidea nap, lápok napja, pókász túra, mikroszkopizálás, kézműves foglalkozások, éjszakai túrák, denevérestek, csillagászati megfigyelések) keretén belül, melyeken összesen **4 048 fő** vett részt.

Nyári természetvédelmi napközis táborok, szaktáborok, szakmai- és terepgyakorlatok lebonyolítása mellett a természet- és környezetvédelmi jeles napokhoz kapcsolódó foglalkozásokat, terepi bemutatókat is tartunk. A BNPI központi épületében szakmai tanácskozásokat, civil fórumokat, továbbképzéseket szerveztünk.

- **Rejteki Kutatóház és Oktatóközpont**

A rejteki központ jelenleg több mint negyven fő befogadására alkalmas, erdei iskolai, tábori programok színhelye a Bükki Nemzeti Parkban Répáshuta és Hollóstető között. Felszereltségével, kapcsolódó tanösvényeivel alkalmas iskolai csoportok fogadására, elsősorban terepi környezeti nevelési programok szervezésére. A szállást **1 025 fő 1 850** vendégéjszakával vette igénybe.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

A nemzeti park a természeti és kultúrtörténeti értékeiről, valamint a természetvédelmi tevékenységéről tanösvényeken, bemutatóhelyeken, múzeumokban, kiállítóhelyeken ad tájékoztatást.

A természetvédelmi oktatás és a környezeti nevelés céljait szolgáló programok skálája a szakvezetési túráktól az előadásokon át a felnőtt továbbképzésekig terjed.

Kerékpárkölsönző a felsőtárkányi Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontban

A kölsönző felnőtt- és gyermekkerékpárokkal, biztonsági és egyéb felszerelésekkel (sisak) ellátott. Az ideális helyszín biztosítja a látogatók számára a könnyű megközelíthetőséget, és a kirándulások remek kiindulási célpontját is. A kerékpárkölsönző (Felsőtárkány, Ifjúság út 34/1. tópart) nyitva tartási rendje: a látogatóközpont mindenkor nyitva tartási rendjéhez igazodva, szerdától – vasárnapig, naponta 10.00 – zárás előtt fél órával kell visszaérkeztenni a kerékpárokat. A kerékpárok bérbeadása és az adminisztráció a látogatóközpont recepcióján történik.

Önkéntes tevékenység elősegítése

Igazgatóságunk természetvédelmi kezelésében védett természeti értékek levő élőhelyek fenntartási feladatai, természeti érték bemutató infrastruktúra karbantartási szükségletei között vannak olyanok, amelyeket csapatépítő jellegű önkéntes munkával is el lehet végeztetni. 2015-ben megkezdődött önkéntes szerződésen alapuló közérdekű önkéntes tevékenységek bonyolítása, mely 2018-ben is folytatódott.

11.2.5. Kiadványok

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság által az utóbbi években megjelentetett ismeretterjesztő kiadványok (2001–2018)

I. – Monográfiák, albumok, könyvek

1. **A Bükki Nemzeti Park. Hegyek, erdők, emberek.** Eger, 2002. 621 p. (ISBN 963 204 025 2)
2. **A Karancs – Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet. Nógrád és Gömör határán.** Eger, 2007. 382 p. (ISBN 978-963-87289-2-0)
3. **A Zempléni Tájvédelmi Körzet. Abaúj és Zemplén határán.** Eger, 2007. 400 p. (ISBN 978-963-9817-01-2) (ANPI felé átadásra került)
4. **Heves megye várai az Őskortól a kuruc korig. Magyarország várainak topográfiája 2.** Castrum Bene Egyesület – Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, Budapest-Eger 2009. 192 p. (ISBN 978-963-88285-0-7)
5. **A Suba-lyuk barlang. Neandervölgyi ősember a Bükkben.** Eger, 2008. 221 p. (ISBN 978-963-9817-09-8)
6. **Tér és idő határán. A Bükki Nemzeti Park.** Eger, 2010. (ISBN 978-963-9817-20-3)
7. **Mátrai Tájvédelmi Körzet. Heves és Nógrád határán.** Eger, 2010. 432 p. (ISBN 978-963-9817-19-7)
8. **Chránená krajinná oblast' Karancs – Medves a Chránená oblast' Cerová vrchovina. Na hranici Novohradu a Gemera.** Eger – Rimavská Sobota, 2010. 388 p. (ISBN 978-963-9817-12-8)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

9. **Szecső Károly: Lénárt János (1896-1971).** Eger, 2013 (ISBN 978-963-9817-28-9)
10. **Kaptárkövek földje. Tájművelés és természetvédelem a Bükkalján.** Eger, 2013. (ISBN 978-963-9817-30-2)
11. **Szikfok. Dél-hevesi tanulmányok.** Eger, 2014. 192 p. (ISBN 978-963-9817-41-8)
12. **Apoka. A Heves–Borsodi-dombság és az Upponyi-hegység élővilága.** Eger, 2014. 200 p. (ISBN 978-963-9817-42-5)
13. **Zöld Horizont. Természetvédelem Észak-Magyarországon.** Eger, 2014. 268 p. (ISBN 978-963-9817-39-5)

II. – Módszertani kézikönyvek

1. **Rejtektől Tárkányig. Helyismereti kézikönyv a Hór- és a Barát-völgy környékéről.** Eger, 2003. 40 p. (ISBN 963 204 893 8)
2. **Tanösvények építése. Módszertani útmutató.** Eger, 2007. 100 p. (ISBN 978-963-9817-04-3)

III. – Tanösvény-ismertető füzetek

1. **Felsőtárkányi tanösvények.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 1. Eger, 2002. 44 p. (ISBN 963 204 894 6)
2. **Rejteki tanösvények.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 2. Eger, 2002. 40 p. (ISBN 963 204 893 8)
3. **Tanösvény a Bél-kőn.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 3. Eger, 2003. 56. p. (ISBN 963 212 870 2)
4. **Bükk-fennsíki tanösvények.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 4. Eger, 2004. 40 p. (ISBN 963 216 368 0)

IV. – „Bábakalács füzetek”

1. **Varázslatos karsztvidék. A természeti és kulturális örökség védelme a Bükki Nemzeti Parkban.** Bábakalács füzetek – 1. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-3-7)
2. **Cseppkövek, denevérek, ősemberek. A bükki barlangok világa.** Bábakalács füzetek – 2. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-4-4)
3. **Ipolytarnóctól a Long-erdőig. Észak-Magyarország védett természeti területei 1. Természetvédelmi területek.** Bábakalács füzetek – 3. Eger, 40 p. (ISBN 978-963-87289-5-1)
4. **Hollókőtől a Bodrogzugig. Észak-Magyarország védett természeti területei 2. Tájvédelmi Körzetek.** Bábakalács füzetek – 4. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-6-8)
5. **Abaúj és Zemplén tájvédelmi körzetei. Észak-Magyarország védett természeti területei 3. Tájvédelmi körzetek.** Bábakalács Füzetek – 5. Eger, 2007. (ISBN 978-963-87289-7-5)

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

6. **Tájvédelmi körzetek a Tisza mentén. Észak-Magyarország védett természeti területei 4.** Bábakalács füzetek – 6. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-9817-12-9)
7. **Kaptárkövek völgye. Észak-Magyarország védett természeti területei – 5. A Szomolyai Kaptárkövek Természetvédelmi Terület.** Bábakalács füzetek – 7. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-8-2)
8. **„Ex lege” védett értékek. Források, lápok, barlangok, víznyelők, kunhalmok, földvárak.** Bábakalács füzetek – 8. Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-9-9)
9. **Sokszínű élővilág. Növénytársulások, állatközösségek, jelölőfajok Észak-Magyarországon.** Bábakalács füzetek – 9. Eger, 2007. 32 p. (ISBN 978-963-87289-3-7)
10. **Az ördögtornyoktól a patkónyomos kövekig. Jeles kövek, regélő helyek a Mátraerdő területén.** Bábakalács füzetek – 10. Eger, 2007. 52 p. (ISBN 978-963-9817-00-5)
11. **A Szalajka-völgy.** Bábakalács füzetek – 10. Eger, 2007. 52 p. (ISBN 978-963-9817-11-1)
12. **The magic karst. Protection of the natural and cultural heritage in the Bükk National Park.** Carline booklets (Bábakalács füzetek) – 12. Eger, 2010. 40 p. (ISBN 978-963-9817-17-3)
13. **From the devil's towers to the rocks with horse-shoe tarakcs. Marked rocks and places of fable in the Mátra Forest.** Carline booklets (Bábakalács füzetek) – 13. Eger, 2010. 52 p. (ISBN 978-963-9817-18-0)
14. **Kirándulások a bazaltvulkánok földjén. Tanösvények és környezetismereti bemutatóhelyek a Karancs–Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzetben.** Bábakalács füzetek – 14. Eger, 2010. 40 p. (ISBN 978-963-9817-23-4)
15. **Tájban élő eredetmondák. Jeles kövek, regélő helyek a Bolhád területén.** Bábakalács füzetek – 15. Eger, 2010. 48 p. (ISBN 978-963-9817-24-1)
16. **Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont.** Bábakalács füzetek – 16. Eger, 2013. 52 p. (ISBN 978-963-9817-26-9)
17. **Hajnácska a okolie – Ajnácskő és környéke. Chránená krajinná oblasť Cerová vrchovina – Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet.** Bábakalács füzetek – 17. Eger, 2014 – Hajnácska, 24 p. (ISBN 978-963-9817-33-3)
18. **Dél-Heves természeti és kulturális öröksége.** Bábakalács füzetek – 18. Eger, 2014. 52 p. (ISBN 978-963-9817-38-8)
19. **Zöld mozaik. A Tarna-Lázberc természetvédelmi tájegységének élővilága.** Bábakalács füzetek – 19. Eger, 2014. 52 p. (ISBN 978-963-9817-43-2)
20. **Natura 2000 erdőterületek kezelése. Gyakorlati útmutató erdőgazdálkodók és erdészeti szakszemélyzet számára.** Bábakalács füzetek – 20. Eger, 2015, 56 p. (ISBN 978-963-9817-67-8)
21. **A Szalajka-völgy.** Bábakalács füzetek – 21. Eger, 2016. 52 p. (ISBN 978-963-9817-71-5)
22. **Tanösvény a Bél-kőn. A Bél-kő természetvédelmi terület.** Eger, 2016. 580 p. (ISBN 978-963-9817-70-8)

V. Egyéb kiadványok

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

1. **Bükki Nemzeti Park. 25 éve a természet szolgálatában.** Eger, 2002. 24 p. (ISBN-szám nincs)
2. **A Mátrai Tájjvédelmi Körzet természeti értékei.** Eger, 2002. 2. kiadás (ISBN-szám nincs)
3. **Szent István-barlang.** Eger, 2004. (ISBN-szám nincs)
4. **Anna-barlang.** Eger, 2004 (ISBN-szám nincs)
5. **Természetvédelmi, ökológiai és ökoturisztikai fejlesztési koncepció a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén.** Eger, 2005 (ISBN 963 218 995 7; *angol és szlovák nyelven is megjelent*)
6. **Védett területek és természetvédelmi fejlesztések a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén.** Eger, 2005. 64 p. (ISBN 963 86854 5 X; *angol és szlovák nyelven is megjelent*)
7. **Az Ipolytarnóci ősmaradványok Természetvédelmi Terület és a Hollókői Tájjvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 2 5)
8. **A Karancs–Medves Tájjvédelmi Körzet és a Kelet-Cserhát Tájjvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 1 7)
9. **A Lázbérci Tájjvédelmi Körzet és a Tarnavidéki Tájjvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 0 9)
10. **A Zempléni Tájjvédelmi Körzet és a Tokaj–Bodrogszeg Tájjvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 4 1)
11. **A Hevesi Fűves Puszták Tájjvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 3 3)
12. **Karszt és élővilága. Kiállításvezető.** Eger, 2006. 16. p. (ISBN 963 86854 8 4)
13. **Karst and its living world. Guide to the exhibition.** Eger, 2006. 16 p. (ISBN 963 86854 9 2)
14. **Karst und dessen lebensformen. Ausstellungsführer.** Eger, 2006. 16 p. (ISBN 963 87289 0 6)
15. **Kras a jeho živý svet. Sprievodca výstavou.** Eger, 2006. 16 p. (ISBN 963 87289 1 4)
16. **Kirándulások a bazaltvulkánok földjén. Tanösvények és környezetismereti bemutatóhelyek a Karancs–Medves és a Cseres-hegység Tájjvédelmi Körzetben.** Bábakalács füzetek – 14. Eger, 2010. 40 p. (ISBN 978-963-9817-23-4)
17. **Chránená krajinná oblasť Cerová vrchovina. A Cseres-hegység Tájjvédelmi Körzet.** Eger – Rimavská Sobota, 2010. 48 p. (ISBN 978-963-9817-13-5)
18. **Lipovianske pieskovce. A Romhányi Homokkő.** Eger – Rimavská Sobota, 2010. 24 p. (ISBN 978-963-9817-14-2)

VI. – Erdei iskolai foglalkoztató-füzetek

1. **Barangolj velünk! Kalandos természetjárás Telkibányán és környékén.** Eger, 2007. (ISBN 978-963-9817-07-4)
2. **Kalandozás a Karancs és a Medves vidékén.** Eger, 2007. (ISBN 978-963-9817-06-7)
3. **Barangolás Bikk betyárral a Kő-közi tanösvényen.** Eger, 2007 (ISBN 978-963-9817-05-0)
4. **Barangolás a növények birodalmában.** Eger, 2014 (ISBN 978-963-9817-46-3)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

5. **Barangolás az állatok birodalmában.** Eger, 2014 (ISBN 978-963-9817-45-6)
6. **Barangolás a kőzetek, ásványok birodalmában.** Eger, 2014 (ISBN 978-963-9817-47-0)

VII. – Periodika (2006-tól évente háromszor-négyszer jelenik meg)

1. **Zöld Horizont** (ISSN 1788-2567; nyilvántartási szám: 2.9/1221-1/)

VIII. – Térképes leporellók, szórólapok (A/2-es méret)

1. **A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területe.** Eger, 2010 (1:190.000) (ISBN 978-963-9817-21-0)
2. **A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság tanösvényei, túraútvonalai, terepi bemutatóhelyei.** Eger, 2010 (1:190.000) (ISBN 978-963-9817-22-7)
3. **A Bükkaljai kőkultúra térképe. Kaptárkövek földje.** Eger, 2014 (1:100.000) (ISBN 978-963-9817-31-9)
4. **Dél-Heves természeti és kulturális értékei.** Eger, 2014 (1:100.000) (ISBN 978-963-9817-40-1)
5. **A Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 2014 (1:40.000) (ISBN 978-963-9817-34-0)
6. **A Kelet-Cserhádi Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 2014 (1:45.000) (ISBN 978-963-9817-37-0)
7. **A Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 2014 (1:90.000) (ISBN 978-963-9817-32-0)
8. **A Lázberci Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 2014 (1:30.000) (ISBN 978-963-9817-35-0)
9. **A Borsodi-Mezőség Tájvédelmi Körzet térképe.** Eger, 2014 (1:100.000) (ISBN 978-963-9817-36-0)

IX. – Leporellók, szórólapok

1. BÉlapátfalva. A BÉl-kői tanösvény (2003, 2008)
2. Anna-barlang (2004)
3. Szent István-barlang (2004)
4. Karszt és élővilága. Kiállítás-vezető. Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont. Felsőtárkány (2006, 2013)

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóságról

5. A Bükki Nemzeti Park. Alapítás, fontosabb adatok (2006, 2013)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

6. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság. Feladatkör és működési terület (2006, 2013)
7. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság. Bemutatóhelyek (2006)
8. A Bükki Nemzeti Park. Bükk-fennsíki tanösvények (2006, 2013)
9. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság ismeretterjesztő kiadványai (2006)
10. Házi rend túrázóknak. A védett természeti területeken való tartózkodás és viselkedés szabályairól (2006, 2013)
11. A Bükki nemzeti Park igazgatóság. Ismeretterjesztés, oktatás, környezeti nevelés, turizmus (2006)
12. Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont

Természetvédelmi területek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén

13. Ipolytarnóci Ősmaradványok TT, Sósartyáni Hencse-hegy TT (2006)
14. Gyöngyösi Sár-hegy TT, Siroki Nyírjes-tó TT (2006)
15. Erdőtelki Arborétum TT, Erdőtelki Égerláp TT, Kerecsendi-erdő TT (2006)
16. Kőlyuk-tető TT, Szöllőskei Erdő TT, Szomolyai Kaptárkövek TT (2006)
17. Megyaszói Tátorjános TT, Tállyai Patócs-hegy TT, Erdőbényei Fás Legelő TT, Sóstó-legelő TT (2006)
18. Bodrogszegi Vár-hegy TT, Füzérradványi Kastélypark TT, Megyer-hegyi Tengerszem TT, Long-erdő TT (2006)
19. A Kerecsendi erdő természetvédelmi terület (2013)
20. A Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület (2013)

Tájvédelmi körzetek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén

21. Hollókői Tájvédelmi Körzet, Kelet-Cserhát Tájvédelmi Körzet (2006)
22. Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet (2006)
23. Mátrai Tájvédelmi Körzet, Hevesi Fűves Puszták Tájvédelmi Körzet (2006)
24. Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet, Lázberci Tájvédelmi Körzet (2006)
25. Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet, Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet (2006)
26. Zempléni Tájvédelmi Körzet, Tokaj–Bodrogszeg Tájvédelmi Körzet (2006)
27. A Bükki Nemzeti Park természeti és kultúrtörténeti értékei (2006)

Természetvédelmi tevékenységek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság területén

28. Élőhely-fenntartás, gyepkezelés (2006)

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

29. Fajmegőrzési programok (2006)
30. Földtani természetvédelem, barlangok kezelése (2006)
31. Vizesélőhely-fejlesztések a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzetben (2006)
32. Az erdők kezelése (2006)
33. A Natura 2000 hálózat (2006)
34. Nemzeti Ökológiai Hálózat (2006)
35. Ex lege védett természeti értékek (2006)
36. Ex lege védett kultúrtörténeti értékek (kunhalmok és földvárak) (2006)
37. Bükk Nemzeti Park. Karszt és víz (2013)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

X. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság KEHOP-os pályázataiból 2018. év végéig elkészült kiadványok:

1. **Évmilliók tanúi. A Bükk-vidék földtani értékeinek atlasza.** Eger, 2018. (ISBN 978-963-9817-95-1)
2. **Őskori sáncok, középkori földvárak. A Bükk-vidék kultúrtörténeti értékeinek atlasza.** Eger, 2018. (ISBN 978-963-9817-96-8)
3. **Kaptárkő-tár. A Bükkalja geoturisztikai atlasza.** Eger, 2018 (ISBN 978-963-9817-94-4)
4. **Kaptárkövek földjén. Tájművelés és természetvédelem a Bükkalján.** 2. javított, bővített kiadás Eger, 2018 (ISBN 978-963-9817-93-7)
5. **A kaptárkövek és a bükkaljai kőkultúra. Táj-tér-kép.** Eger, 2018 (ISBN 978-963-9817-89-0)
6. **Évmilliók tanúi. A Bükk-vidék földtudományi értékeinek térképe** Eger, 2018 (ISBN 978-963-9817-89-2)
7. **Őskori sáncok, középkori földvárak. A Bükk-vidék kultúrtörténeti értékeinek térképe** Eger, 2018 (ISBN 978-963-9817-97-5)
8. **A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálat** (ISBN 978-615-5980-00-8)
9. **A természet szolgálatában. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság őrszolgálat. Bábakalács füzetek 22.** Eger, 2018. ISBN 978-963-9817-99-9

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Térítéses kiadványok

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve
1.	Regéci vár füzete	1985.
2.	Képeslapok (Millenniumi kilátótorony)	2007.
3.	Képeslapok (Ipolytarnóci ősmaradványok tt)	1976., 2002.
4.	Képeslapok (Bükki Nemzeti Park, 4. sz.)	2012.
5.	Képeslapok (lillafüredi barlangok)	2004. – 2007.
6.	Képeslapok (felsőtárkányi erdei iskola)	2012.
7.	Képeslapok (BNP téli)	2006.
8.	Képeslap leporelló (Ipolytarnóc)	2006.
9.	Képeslap leporelló (Hollókő)	2006.
10.	Matricák (Bükki Nemzeti Park)	2002.
11.	Matricák (Szt. István-barlang)	2005.
12.	Matricák (Szalajka-völgy)	2005.
13.	Bükki Nemzeti Park 25 éves kiadvány, angol)	2003.
14.	Mátrai Tájvédelmi Körzet füzet	2007. újrakiadás
15.	Hogyan építsünk tanösvényt? (könyv)	1999.
16.	A Bükki Nemzeti Park monográfia – Hegyek, erdők, emberek	2002.
17.	Rejtektől – Tárkányig tanári kézikönyv	2003.
18.	Térképek (BNP kerékpáros térkép, magyar, angol)	2002.
19.	Térképek (Bükki Nemzeti Park, Paulus)	2003.
20.	Szalajka-völgyi túravezető füzet	2000.
21.	Rejteki tanösvények túravezető füzet	2003.
22.	Felsőtárkányi tanösvények túravezető füzet	2003.
23.	Bél-kő tanösvény leporelló (magyar, angol, német)	2003., 2008.
24.	Bél-kő tanösvény füzet	2003.
25.	Bükk-fennsíki tanösvények füzet	2004.
26.	Szt. István-barlang füzet	2004.
27.	Anna-barlang füzet	2004.
28.	Bükki Nemzeti Park DVD film	2006.
29.	“Karszt és élővilága” kiállítás-vezető füzet	2006.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve
	(magyar, angol, német, szlovák)	
30.	Ökoturizmus a védett természeti területeken könyv	2006.
31.	Élőhelyek, mohák és gombák I. könyv	2006.
32.	Özönnövények I. könyv	
33.	Özönnövények II. könyv	2006.
34.	Kő kövön marad könyv	2007. (újrakiadás)
35.	BNP emblémás vászontáska (zöld)	2015.
36.	BNP emblémás vászontáska (natúr)	2015.
37.	A Karancs-Medves és a Cseres-hg. TK monográfia	2007.
38.	A Zempléni TK monográfia	2007.
39.	A Bükk hegység földtana	2007.
40.	Cseppkövek, denevérek, ősemberek füzet (Bábakalács 2.)	2007.
41.	Kaptárkövek völgye füzet (Bábakalács 7.)	2007.
42.	Varázslatos karsztvidék füzet (Bábakalács 1.)	2007.
43.	Hollókőttől a Bodrogzugig füzet (Bábakalács 4.)	2007.
44.	Az Ördögtornyoktól a patkónyomos kövekig (Bábakalács 10.)	2007.
45.	Ipolytarnóctól a Long-erdőig (Bábakalács 3.)	2007.
46.	Abaúj és Zemplén tájvédelmi körzetei (Bábakalács 5.)	2007.
47.	Tájvédelmi körzetek a Tisza mentén (Bábakalács 6.)	2007.
48.	„Ex lege” védett értékek (Bábakalács 8.)	2007.
49.	Sokszínű élővilág (Bábakalács 9.)	2007.
50.	Tanösvények tervezése kézikönyv	2007.
51.	Lillafüred képeslap	2008.
52.	A Szalajka-völgy füzet (Bábakalács 11.)	2009.
53.	Mátra útikönyv	2009.
54.	Heves megye várai az őskőkortól a Kuruc korig	2009.
55.	Suba-lyuk barlang monográfia	2008.
56.	„Színek szárnyán” DVD film	2009.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve
57.	Pál István: „Zöld erdőben lakom” CD lemez	2010.
58.	Kirándulások a bazaltvulkánok földjén füzet (Bábakalács 14.)	2011.
59.	Tájban élő eredetmondák füzet (Bábakalács 15.)	2011.
60.	The magic karst füzet (Bábakalács 12.)	2011.
61.	From the devil's towers to the rocks with horse shoe tracks füzet (Bábakalács 13.)	2011.
62.	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területe térkép (1:190000)	2011.
63.	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság és a Cseres-hegység TK tanösvényei, túraútvonalai, terepi bemutatóhelyei (1:190000)	2011.
64.	Tér és idő határán – A Bükki Nemzeti Park – fotóalbum	2011.
65.	Magyarország földtani atlasza országjáróknak (magyar-angol)	2011.
66.	A Mátrai Tájvédelmi Körzet monográfia, – Heves és Nógrád határán	2011.
67.	A Karancs-Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet monográfia, – Nógrád és Gömör határán – (szlovák nyelvű)	2010.
68.	Új magyar fűvészkönyv II. kötet	2011.
69.	Magyarország Nemzeti parkjai I.	2013.
70.	Baglyas-kő vár (Bábakalács 16.)	2013.
71.	Gyökerek és lombok VII. kötet	2013.
72.	Geologica Hungarica	2013.
73.	Lénárt János kötet könyv	2013.
74.	Ipolytarnóci Ősmaradványok bemutató füzet	2013.
75.	Mesél a múlt.. könyv	2013.
76.	Kaptárkövek földje. Tájművelés és természetvédelem a Bükkalján.	2013.
77.	Dél-Heves természeti és kulturális öröksége. (Bábakalács 18.)	2014.
78.	Zöld mozaik (Bábakalács 19.)	2015.
79.	Apoka. A Heves-borsodi-dombság és az Upoonyi-hegység élővilága	2015.
80.	Zöld Horizont könyv	2014.
81.	Szikfok. Dél-hevesi tanulmányok.	2014.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve
82.	Dr. Nádai Magda Élővizek mindörökre	
83.	Felfedezések a föld alatt (könyv) (bizományba átvett)	
84.	Mátra turistatérkép (Szarvas)	
85.	Bükk turistatérkép (szarvas)	
86.	Bükk turistatérkép Cartographia	
87.	Bükk turistakalúz (Cartographia)	
88.	Dr. Nádai Magda: Százszorszép I-II.	
89.	Cserhát térkép (Cartographia)	
90.	Dr. Nádai Magda: Madárcseresznyéstől könyv	
91.	Mátra turistatérkép (Cartographia)	
92.	Láthatatlan erdő foglalkoztató füzet	
93.	Bél-kői tanösvények könyv + térkép melléklet	
94.	Szalajka-völgy füzete Bábakalács 21.	
95.	Natura 2000 erdőterületek füzet Bábakalács 20.	
96.	Natura 2000 erdőkben füzet (fekete-fehér)	
97.	Ipolytarnóc kutatása könyv	

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

BNP emblémás termékek, ajándékcikkek

	Megnevezés	Kiadás/beszerezés éve
1.	BNP emblémás színes felnőtt póló	2014.
2.	BNP emblémás kétoldalú színes gyermek póló	2014.
3.	Mókusos színes gyermek póló	2014.
4.	BNP emblémás férfi és női galléros póló	2014.
5.	BNP emblémás környakú női póló	2014.
6.	BNP emblémás hosszú ujjú női póló	2014.
7.	BNP emblémás hosszú ujjú férfi póló	2014.
8.	Szt. István-barlang kétoldalú színes póló	2014.
9.	Ipolytarnóci emblémás galléros póló	2012.
10.	BNP állatnyomatos póló (Hiúz)	2015.
11.	BNP állatnyomatos póló (Nőszirm)	2015.
12.	BNP feliratos bambusz golyóstoll	2014.
13.	BNP feliratos Toronto fa golyóstoll	2008.
14.	BNP feliratos fa golyóstoll (íves)	2014.
15.	BNP feliratos fa golyóstoll	2008.
16.	BNP feliratos öko golyóstoll	2014.
17.	BNP feliratos fa golyóstoll fém betéttel	2015.
18.	Állatfigurás ceruza	2014.
19.	Állatos golyóstoll	2015.
20.	Kitűző (Bükki Nemzeti Park, Ipolytarnóc), kisméretű	2014.
21.	Kitűző (Bükki Nemzeti Park), nagyméretű	2007.
22.	BNP fém kitűző	2011.
23.	BNP emblémás, tűzzománcos jelvény	1997.
24.	Címeres kitűző	
25.	BNP emblémás Kariban sapka	2014.
26.	BNP emblémás vászonkalap	2008.
27.	BNP emblémás San Diego sapka	2014.
28.	BNP feliratos nyakba akasztható kulcstartós pánt	2014.
29.	BNP és Szt. István-bg. feliratos kerámiacsupor	2012.
30.	Ipolytarnóci natúr vászontáska	2008.
31.	Ipolytarnóci esernyő	2008.
32.	BNP emblémás esernyő	2011.
33.	BNP üvegnyitós led lámpa	2014.
34.	BNP feliratos led lámpa	2014.
35.	BNP zöld dinamós lámpa	2012.
36.	BNP és ipolytarnóci emblémás nagy hűtőmágnes	2014.
37.	BNP és ipolytarnóci emblémás kicsi hűtőmágnes	2014.
38.	Kőzet (Ipolytarnóc)	1986.
39.	BNP és ipolytarnóci emblémás műanyag iránytű (fehér)	2012.
40.	Zöld, karikával ellátott iránytű	2012.
41.	BNP emblémás esőkabát	2014.
42.	BNP emblémás spirálfüzet	2014.
43.	Nagy pele matrica	2012.
44.	Boldogasszony papucs matrica	2012.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

	Megnevezés	Kiadás/beszerezés éve
45.	Ürge matrica	2012.
46.	Orrszarvúbogár matrica	2012.
47.	Mókus matrica	2012.
48.	Füleskuvik matrica	2012.
49.	Kerecsensólyom matrica	2012.
50.	Északi sárkányfű matrica	2012.
51.	Karcsú sisakvirág matrica	2012.
52.	Hiúz matrica	2012.
53.	Hollókői képeslap-leporelló	
54.	Védett állatos és növényes lap hűtőmágnesek	2014.
55.	Barlangos lap hűtőmágnesek	2014.
56.	BNP emblémás Polár sapka	2015.
57.	BNP emblémás kerámia bögre kanállal	2015.
58.	BNP emblémás vizespalack	2015.
59.	BNP emblémás műanyag kulacs	2015.
60.	BNP emblémás LED-es fejlámpa	2015.
61.	BNP emblémás jégkaparó	2015.
62.	BNP emblémás kesztyűs jégkaparó	2015.
63.	BNP emblémás dominó társasjáték	2015.
64.	BNP emblémás zsírkrétakészlet 12db-os	2015.
65.	BNP emblémás macis kulcstartó	2015.
66.	BNP emblémás fekete iránytű	2015.
67.	BNP emblémás lámpa karabinerrel piros (macskaszem)	2015.
68.	BNP feliratos lámpa golyóstollal (szürke)	2015.
69.	BNP emblémás cipzáras tolltartó (zöld)	2015.
70.	BNP emblémás lépésszámláló	2015.
71.	BNP emblémás fém kulacs	2015.
72.	BNP emblémás frizbi (zöld)	2015.
73.	BNP emblémás elsősegély-készlet	2015.
74.	BNP emblémás Mikádó társasjáték	2015.
75.	BNP emblémás fa jojó	2015.
76.	BNP emblémás színes ceruzakészlet 12db-os	2015.
77.	BNP feliratos kulcstartó érintővel (zöld)	2015.
78.	BNP emblémás nyakba akasztható irattárca	2015.
79.	BNP emblémás kerámia bögre	2015.
80.	BNP feliratos túlélőkészlet fekete	2015.
81.	BNP emblémás férfi galléros póló	2016.
82.	Ipolytarnóci medál	
83.	Színek szárnyán c. videókazetta	
84.	BNP emblémás himzett galléros póló (dolgozói)	2016.
85.	40 évfordulós juharfa tollkészlet fadobozban	2017.
86.	40 évfordulós testmaszírozó, átlátszó kék	2017.
87.	40 évfordulós műa. dinamós zseblámpa, átlátszó	2017.
88.	40 évfordulós A/5 jegyzetfüzet puha borítás zöld	2017.
89.	40 évfordulós Balmain A/5 jegyzetfüzet, fekete	2017.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

	Megnevezés	Kiadás/beszerezés éve
90.	40 évfordulós A/6 jegyzetfüzet puha borítás v.kék	2017.
91.	40 évfordulós San Diego sapka, bézs	2017.
92.	40 évfordulós mentolos cukorka, ezüst	2017.
93.	40 évfordulós vízenergiás óra zöld/ezüst	2017.
94.	40 évfordulós piperetükör, fehér	2017.
95.	40 évfordulós neon pánt, sárga	2017.
96.	40 évfordulós műanyag kulacs, zöld	2017.
97.	40 évfordulós mikroszálas sporttörülköző 40*80	2017.
98.	40 évfordulós Passage piperetáska, fekete	2017.
99.	40 évfordulós látcső	2017.
100.	40 évfordulós bicska, 7 funkciós	2017.
101.	Szegedi társasági ing	
102.	Póló kerékpáros őri	
103.	nadrág (referensi)	
104.	BNP emblémás póló	
105.	Jelzőszalag	
106.	Turista érem (több féle)	
107.	Bábakalácsos bögre	2018.
108.	Fém tolltartó	2018.
109.	Nagyragadozós bögre	2018.
110.	Porcelán persely	2018.
111.	Nagy táblás csokoládé	2018.
112.	20 grammos csokoládé	2018.
113.	Pikoló csokoládé	2018.
114.	Faháncsból készült képeslapok	2018.
115.	Logózott kézműves szappan	2018.
116.	Sütiformázó logóval	2018.
117.	Vászonáska	2018.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Ingyenes terjesztésű kiadványok

No.	A saját kiadvány címe	Kiadás éve
1.	Bükki Nemzeti Park – Természeti és kultúrtörténeti értékek (leporelló sorozat)	2011.
2.	Természetvédelmi tevékenység – Élőhely-fenntartás, gyepkezelés (leporelló sorozat)	2006.
3.	Természetvédelmi tevékenység – Fajvédelmi programok (leporelló sorozat)	2006.
4.	Természetvédelmi tevékenység – Földtani természetvédelem, barlangok kezelése (leporelló sorozat)	2006.
5.	Természetvédelmi tevékenység – Vizesélőhely-fejlesztések a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzetben (leporelló sorozat)	2006.
6.	Természetvédelmi tevékenység – Az erdők kezelése (leporelló sorozat)	2006.
7.	Natura 2000 hálózat a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
8.	Nemzeti Ökológiai Hálózat a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
9.	Ex lege védett természeti értékek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
10.	Ex lege védett kultúrtörténeti értékek – Kunhalmok és földvárak a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
11.	Karszt és élővilága kiállításvezető leporelló	2008.
12.	Ilona-völgyi leporelló	2009
13.	A Bükk-fennsíki tanösvények leporelló	2010.
14.	A felsőtárkányi tanösvények leporelló	2010.
15.	Alapítás, fontosabb adatok leporelló (Bükki Nemzeti Park)	2010.
16.	Karszt és víz leporelló	2010.
17.	Karszt és élővilága kiállításvezető leporelló	2010.
18.	Házirend túrázóknak leporelló	2010.
19.	Működési terület és természetvédelmi kezelés leporelló (Bükki Nemzeti Park Igazgatóság)	2010.
20.	Bükk National Park angol leporelló (The natural and cultural historical values)	2010.
21.	Operational area and the range of duties angol leporelló (Of the Bükk National Park Directorate)	2010.

A kiadványokat, füzeteket, könyveket, egyéb reklámhordozó eszközöket, szóróanyagokat Igazgatóságunk elsősorban nagy forgalmú látogatóhelyein (Felsőtárkány, Ipolytarnóc, Hollókő, Lillafüred, Szilvásvár), valamint az egri igazgatósági központban teszi elérhetővé.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2003. óta a saját kezelésben lévő kiemelt turisztikai létesítmények elárúsító helyein kívül más közreműködő vállalkozók/bizományosok kezébe is átadta természetismereti és ismeretterjesztő kiadványainak, ajándéktárgyainak árusítását.

Összesen 22 bizományossal állunk kapcsolatban Magyarország nagyvárosaiban, turisztikai központjaiban, egyetemeken, társintézményekben.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

11.2.6. Látogatóstatisztika

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság bemutatóhelyeinek regisztrált látogatói (2018)					
<i>Bemutatóhely neve</i>		<i>Fizető látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizető látogató (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Megjegyzés</i>
1.	„Karszt és élővilága” kiállítás (Felsőtárkány)	1 175	140	1 315	Az ingyenes látogatók száma a konferencián résztvevők számával együtt értendő.
2.	Anna-barlang (Lillafüred)	27 411	0	27 411	Téli időszakban napi egy túra indul.
3.	Szt. István-barlang (Lillafüred)	55 512	0	55 512	
4.	Múlt emlékei a Bükkben kiállítás (Lillafüred)	0	10 000	10 000	A lillafüredi kisvasút állomásépületének becsült látogatólétszáma; a kiállításon nincs külön mért adat.
5.	Ipolytarnóci ősmaradványok tt „Borókás-árok” geológiai tanösvény	69 542	414*	69 956	
6.	Hollókő – Táj és a nép c. kiállítás	0	0	0	2018-ban zárva
7.	Salgótarján – Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont	0	1 364	1 364	
8.	Ároktői tájház	0	0	0	2018-ban zárva
9.	Oszlai tájház (Cserépfalu)	0	0	0	2018-ban zárva
10.	Szilvásvárad Millenniumi Kilátó	19 427	0	19 427	
Regisztrált látogatók összesen:		173 067	11 504	182 559	

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság környezeti nevelési és turisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2018)

<i>Bemutatóhely neve</i>	<i>Fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetős látogató (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Megjegyzés</i>
Szakvezetési túra, nyílt túra	763	144	907	
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény	0	2 185	2 185	
Erdei iskolai program	1 775	0	1 775	
Természetvédelmi táborok	22		22	
Barlangi kalandtúra	437	0	437	könnyű és "extrém", overallos barlangtúrák
Regisztrált igénybevevők összesen:	2 997	2 329	5 326	

Szálláshelyek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működtetésében (2018)

Szállóvendégek száma (fő)	3 139
Vendégéjszakák száma (fő)	6157

Bemutatóhelyek és szolgáltatások összesen (2018)

Szállóvendégek száma (fő)	3 139
Szolgáltatást igénybevevők száma (fő)	187 885
Összesen:	191 024

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park az Észak-Magyarországi régió kiemelt turisztikai célterülete, ahol a látogatók számára egyre több az olyan turisztikai kínálat, amely a természeti értékek bemutatását célozza meg. A bükki települések is egyre nagyobb hangsúllyal jelenítik meg a nemzeti parkot és annak természeti, kultúrtörténeti értékeit a vonzerők között. A látogatók között a belföldi vendégek jelentős többségben vannak, a természetjárás és az „outdoor” sportrendezvények száma és résztvevőinek száma is folyamatosan emelkedik (esetenként megközelíti az 4 000 főt).

A nemzeti park egész területe a jelzett turistautakon szabadon látogatható, de egyes védett vagy fokozottan védett fajok élőhelyein korlátozásokra lehet számítani. A természetjárás mellett a kerékpáros látogatási formát is ösztönzi a nemzeti park erdei kerékpáros úthálózata.

11.3. Társadalmi kapcsolatok

Az intézmény kommunikációs feladatait a kommunikációs referens végzi az adott szakterület munkatársainak bevonásával. A médiamegjelenések száma ebben az évben is növekedett, hangsúlyosabbá tettük állandó jelenlétünket a sajtóban. Rendezvényeink, túráink, az élőhelykezeléshez vagy egyes fajok védelméhez kapcsolódó programjaink rendszerint nagy sajtóérdeklődéssel járnak, de voltak az év során olyan kampányaink, amelyek nagy média nyilvánosságot váltottak ki (például 2018 nyarán a medve megjelenése).

: Igazgatóságunk 2018-ban elindította a nagyragadózókról szóló road show-ját, amelynek célja a helyi lakosság szemléletformálása.

2018-ban a BNPI újragondolta a kommunikációs stratégiáját. A megfogalmazott célok:

- Minél több ember elérése
- Irányított, célcsoport fókuszú kommunikáció
- A központilag meghatározott célok érdekében történő kommunikáció
- Minél kevesebb munkatárssal minél hatékonyabb kommunikáció
- Az ökoturisztikai értékesítést és a BNPI természetvédelmi munkáját is bemutató kommunikáció
- Természettudatos kommunikáció

Ehhez szükséges volt a mai igényeknek megfelelő kommunikációs eszköztár kialakítása, egy jelentős tartalomfejlesztés, illetve a meglévő tartalmak újragondolása, valamint folyamatos monitoring a kommunikációban.

Környezetvédelmi, turisztikai és nagyobb sportrendezvényeken kiadványokkal, szórólapokkal és kiállítási anyagokkal jelentünk meg, a helyi és az országos sajtóban, a körzeti televízióban és rádióban rendszeresen szerepeltünk. Igazgatóságunknak 2018-ban megújult a honlapja, elkészült a mobil applikációja és komplex CMS rendszert működtetünk a hírlevelek kezelésére. Igazgatóságunk jelen van a közösségi médiában is, Facebook, Twitter és Instagram oldalunk is van.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Megnevezés	Megjelenés/részvétel száma
Internetes megjelenés	Saját honlapunk, a www.bnpi.hu látogatottsága : 2013-ban: 154.396 2014-ben: 161.383 2015-ben: 189.345 2016-ban: 181.505 2017-ben: 186.080 2018-ban: 226.772
Egyéb / periodika hírlevél	Life In Forests/A projekt részeként megjelent Zöld Horizont periodika regionális terjesztéssel
Elektronikus hírlevél	Feliratkozottak száma: 2394 fő
Facebook	2013-ban: 2.5e fő 2014-ben: 4e fő, 2015-ben 7e fő, 2016-ban 9e fő, 2017-ben 12 e fő, 2018-ban 15 e fő

11.3.1. Nemzeti Parki Termék Védjegyrendszer működtetése, pályázati eredmények, programok bemutatása

A Nemzeti Parki Termék védjegyet a természetvédelmi oltalom alatt álló területeken működő helyi vállalkozások, gazdálkodók támogatására, eladásra szánt termékeik megbecsültségének növelésére és a piaci lehetőségek bővítésére hozta létre a Vidékfejlesztési Minisztérium 2010-ben. A védjegy a környezettudatosság növelését, a térségi, természetvédelmi, vidékfejlesztési és gazdasági együttműködés erősítését szolgálja. A védjegyrendszer működtetését, megismertetését a magyarországi nemzeti park-igazgatóságok végzik a minisztérium szakmai támogatásával.

Védjegyünkre olyan termékekkel lehet pályázni, amelyek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található védett természeti területen (Natura 2000 terület, természetvédelmi terület, tájvédelmi körzet, nemzeti park) való gazdálkodásból származnak és előállításuk a természetvédelem céljaival összhangban történik. Fontos kritérium az is, hogy a pályázó helyi munkaerő és helyi erőforrások felhasználásával gazdálkodjék.

A 2017-ben védjegyet kapott termelők és termékek díjátadója 2018. március 24-én volt, az alábbi termékek kapták meg a védjegyhasználat lehetőségét:

Régebbi védjegyhasználók új termékkel

Bihari Lajos – Virágpor

Önellátó családi gazdálkodó, aki 25 éve méhészkedik a Bükki Nemzeti Park területén. 250 méhcsaláddal mézet, virágport, propoliszt állít elő Kisgyőrben. 2013-ban kapta meg az első védjegyeit a vegyes és erdei virág mézeire.

Majnár Józsefné - Meggyszörp, málnaszörp, feketeribizli szörp, eperszörp, bodzavirág szörp, csipkebogyó szörp, szilvalekvár

Birsalmasajtja és lekvárjai már 2013-ban megkapták a nemzeti parki termék védjegyet. A noszvaji termékek készítése a régi hagyományokon alapul, a folyamatban a család minden tagja részt vesz. A gyümölcsök a Bükkalja településeiről származnak, jellemzően Noszvajról,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Cserépfaluból és Mezőkövesd térségéből. Törekednek arra, hogy a lehető legkevesebb cukrot használják, ami egyes termékeknél teljesen el is hagyható, így tisztán csak gyümölcsből állnak. A termékek tartósítószermentesek.

Mészáros György - Kétszintes fonott madáretető

harsányi kézműves 2015-ben kapta meg az első védjegyet fonott madáretetőire. Fő profilja a fonott madáretetők, fából készült madárodúk, rovarházak készítése, de palettáján megtalálhatók a mókus és denevérodúk is éppúgy, mint a mesterséges fecskéfészkek, vagy a hagyományos kosár fonott portékák népies változatai. Tagja a miskolci Fügedi Márta Népművészeti Egyesületnek, a madarak szeretetéből fakadóan pedig a Magyar Madártani Egyesület miskolci helyi csoportjának.

Tóth Lóránt – Kekszformázó, nyújtófa

Nagyvisnyón élő népi Iparművész, a Népművészet Ifjú Mestere. Munkái zsúrizett népi iparművészeti tárgyak, minőségi gyümölcsfából készülnek. Alkotásai játékok, használati tárgyak, dísz tárgyak, emlékoszlopok, emléktáblák, vallási tárgyak. 2015-től védjegyes, akkor a hármas fiókos tárolója, asztali fedeles fűszertartója, fatálja, ivócsanakja, valamint babaház fajtékai kapták meg a védjegyet.

Új védjegyhasználók:

Kriván Nikolett - Citromfű szirup, csipkebogyó szirup, galagonya szirup, hársfa szirup, kakukkfű szirup, lándzsás útifű szirup, levendula szirup, menta szirup, pitypang szirup, szurokfű szirup

Bükkszentkeresztről és környékéről származnak azok az alapanyagok, amelyekből a különleges Bükxirupok készülnek. Kriván Nikolett 2014 óta foglalkozik gyógynövények termesztésével 1200 m²-es területen, ahonnan az általa feldolgozott növényeket, gyógynövényeket begyűjti. A Bükxirup termékcsalád egyre több miskolci étteremben és szálláshelyen is megtalálható.

ColorFruit Kft. - CRUXK Kökény pálinka, CRUXK Vadalma pálinka, Mátrai Vadkörte pálinka

Gyümölcházuk Nógrádban, a Cserhát lankáinak északi lábánál fekvő Nagykeresztúron található. Minden egyes technológiai lépésnél törekednek arra, hogy a természet adta értékeket, ízeket és zamatokat, a kedvező életani hatásokat tökéletesen megőrizték. Csak válogatott, megfelelően érett gyümölcsöket használnak fel, olyan ültetvényekről, ahol a környezeti feltételek ideálisak a jó minőségű alapanyag termesztéséhez.

Czeglédiné Vitárus Ágnes – Postakocsi Fogadó

Magánszemélyként 10 éve foglalkozik falusi szálláshely szolgáltatással a Miskolc melletti Kisgyőrben, a Bükki Nemzeti Park peremén. Három napraforgós minősítéssel rendelkezik.

Ferencz József - Szilvalekvár, csipkelekvár, somlekvár

Noszvaj a Bükk hegység és az Alföld találkozásánál található kis település, mely többek között szilvalekvárjáról híres. A lekvárfőzés története évszázadokra nyúlik itt vissza. Az 1930-as évekből fennmaradt feljegyzések szerint Noszvaj – mely akkor még Borsod megyéhez tartozott – a megye 3. legnagyobb gyümölcstermesztő települése volt. A szintén védjegyet kapott csipke- és somlekvár alapanyaga a Noszvaj környéki erdőkből származik.

Horváth László és Horváth Gyöngyi - Gomolya kecsketejből, félkemény sajt tehéntejből, parenyica sajt

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Sajtműhelyük és boltjuk Hollókő Ófalujában található a templom mögött 40 méterre. A Cserhát lankás, füves dombjain legeltetett tehenek és kecskék tejéből készült ízletes és különleges házi készítésű sajtok sokféle fűszerrel és füstölve is kaphatók. Előzetes megbeszélés és időpont egyeztetés esetén egyedi programként meg lehet tekinteni a sajtkészítés egyes részleteit is a Hollókőre látogatóknak.

Ilyés József - Bodza szörp, sárgabarack lekvár, narancsos-gyömbéres süttők lekvár, erdei orvosság lekvár

"Szeretnénk minél több emberrel megismertetni a termékeinket és szeretnénk ha különbséget tudnának tenni a bolti és a valódi 80-90%-os gyümölcsstartalmú lekvárjaink között." – vallja az andornaktályai termelő, akinek termékei nagyrészt a saját kertjében termesztett gyümölcsökből készülnek.

Katona Ferenc – Turistapark

A szentléleki turistapark Magyarország legmagasabban fekvő kempingje. Az 1990-ig katonai objektumként működő terület 2001-től elsősorban a természetbarát turistáknak nyújt szolgáltatásokat. Különböző kategóriájú szálláshelyek, kempingezési lehetőség, játszótér, sportpálya, mászótorony, szabadtéri konyha, kulturált kocsma, és outdoor programlehetőség várja.

Kovács Tibor - Gyékényből fonott ovális szakajtó kosár, székülőke sással bevonva, kenyértartó kosár, fedeles terménytároló

Mezőtárkányban él, egy Heves megyei kis faluban. Az 1970-es évek elején kezdett el népművészettel foglalkozni, körülbelül 20 évig különböző halászhálókat készített (pl.:varsák, dobóháló, tükörháló kece, pák, tapogató) és kutatta a halászat múltját. Minden idejét a vízparton töltötte, innen ered a gyékény iránti vonzalom. Később megismerkedett a kosárfonással, majd a csipkekészítéssel, a szalmadíszek készítésével és a csuhéfonással. Előadásokat tart és tanít, kutatja a szlovák és magyar csipkekészítés közös vonásait.

Mátrai János - Levendula szörp, levendula álompárna, levendula illatszák, falusi szálláshely (Erdei Kemping)

Tősgyökeres répáshutai lakos. Családjuk 2013 óta foglalkozik gyógynövények termesztésével. Első lépésként levendula termesztésbe kezdtek, 600 m tengerszint feletti magasságban, 2500m² területen 3000 tő levendulát telepítettek, ami teljesen bio környezetben nevelkedik. Teljesen vegyszermentes, kézi műveléssel termesztik és dolgozzák fel a levendulát, a talajt kizárólag érett istállótrágyával kezelik. A Bükki Nemzeti Park szívében, Répáshután kempinget is üzemeltetnek, ami közvetlenül a levendulaföld mellett található.

Montvainé Haskó Kinga - Bükkfán füstölt, hidegen sajtolt napraforgó olajban érlelt fűrjtojás, tárkonyos pácban érlelt fűrjtojás, marinált pácban érlelt fűrjtojás, céklás pácban érlelt fűrjtojás

2015 januárja óta foglalkozik fűrjek tartásával Egerszalókon, 2016 eleje óta főállású ős- és kistermelő. A készítményeket különböző ételekhez, sütikhez, köretnek, savanyúságnak ajánljuk, de tésztákhoz, salátákhoz is kiváló. Készítéskor a termelő fontosnak tartja, hogy sem tartósítósó, sem allergént ne tartalmazzon. A pácok elkészítése után hőkezelés következik, így csíramentesítve vannak a készítmények, így az eltarthatósága felbontás nélkül minimum 6 hónap. A fűrjtojás ingyenségnak számító tojásfajta. Minél természetesebb körülmények közt él a madár, annál táplálódabb. Gyerekeknek, felnőtteknek, időseknek és betegeknek is ajánlott fogyasztásra.

Orbánné Bernáth Mónika - Merlot szőlőzselé, Irsai Olivér szőlőzselé, Fekete Leányka szőlőzselé, Cabernet Sauvignon szőlőzselé, Kékfrankos szőlőzselé. Cabernet Franc szőlőzselé

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Egyedi borbonbonjai a csokoládé alapanyaga miatt nem kaphatták meg a nemzeti parki termék védjegyet, azonban egyedi borzseléi igen, amelyek minden cseppje a Mónika által megálmodott tűzességgel és szenvedéllyel kerül az üvegekbe. Az alapanyag a család által termesztett szőlőültetvényekről származik, a zselék hozzáadott mesterséges adalékot nem tartalmaznak.

Sári Andrásné - Füstölt lilahagymás sajt, parenyica, fonottka, snidlinges érlelt sajt, érlelt köményes sajt, bocskorszj, krémes érlelt natúr sajt

2007 óta foglalkozik mezőgazdasággal, tejhasznú szarvasmarha tartással. Eleinte csak tejértékesítéssel foglalkozott a noszvaji lakosság részére. 2010 óta, ahogy bővült az állomány, elkezdte bővíteni a kínálatát, ma túrót, joghurtot, különféle sajtokat, sajtkrémet is előállít.

Szomolya Község Önkormányzata - Feketecseresznye lekvár, feketecseresznyés rétes

Az 1980-as években szinte eltűnt a rövidszárú fekete cseresznye Szomolya környékéről, de az utóbbi évek telepítéseinek köszönhetően megmenekült Szomolya nevezetessége. A környéken jellemző vulkáni kőzet, a riolittufával kevert enyhén lúgos kémhatású talaj, a levegő és a napsütéses órák száma együtt teremt olyan egyedülálló feltételeket, melyeknek köszönhetően ez a cseresznye csak itt terem meg. A gyümölcs teljesen bio, hiszen a fa semmilyen vegyszeres kezelést nem igényel. A helyiek mindenféle módon felhasználják: aszálják, rétest sütnék, lekvárt főznek (magas szárazanyag-tartalma miatt cukor sem kell bele), pálinka és bor is készül belőle.

Török Hunor Attila - Tavaszi virágméz, Mézontófü méz, Pusztai virágméz

Főállása mellett méhészkedéssel hobbiból foglalkozik. „Szerencsésnek mondhatom magam, mert nem a méhészetből élek, - írta magáról Török Hunor -, így nem vagyok a gazdaságosság és a termelés növelésre kényszerítve. Méheimet nem termelőeszköznek tekintem, hanem társaimnak, akinek megpróbálok megfelelő életfeltételeket teremteni, megadni mindent, amitől jobban érzik magukat és ők azzal hálálják meg, hogy a saját szükségleteiken felül mennyiséget a mézből, a propoliszból és a többi fantasztikus méhtermékből nekem, nekünk adományozzák. A velük való bánásmódot is ez határozza meg nálam.”

11.4. Tervezett fejlesztések (2019)

Szeleta Park Látogatóközpont

Szeleta Park Látogatóközpont, „A Bükk Keleti Kapuja” - a Bükki Nemzeti Park Keleti Kapujában látogató- és turisztikai központ kialakítása és a hozzá kapcsolódó tanösvény és terepi bemutatóhely fejlesztése.

A fejlesztés attraktív és ismeretterjesztésre is alkalmas modern infrastruktúrát, turisztikai termékeket és programkínálatot tartalmaz. A **Szeleta Park Látogatóközpont („A Bükk Keleti Kapuja”)** épületében kialakítandó **„A bükki barlangok évezredes titkai – Az ősember természete”** című kiállítása és a hozzá kapcsolódó attrakció-együttes a Bükk hegység természeti és kulturális örökségének sűrítményét (gyűjteményét) nyújtja, ugyanakkor a hegység sajátos és egyedi arculatát adó ősemberbarlangoknak (kialakulásuknak, természeti környezetüknek és régészeti leleteiknek) élményszerű bemutatását szolgálja – a látogatóközpontokra jellemző komplex szolgáltatásokkal. Az „Élmény, természetesen” szlogen ismeretterjesztő szórakozás és szórakoztató ismeretterjesztés hagyományos és interaktív bemutatási elemekkel valósul meg.

Ugyanakkor a Bükki Nemzeti Parkról, mint védett természeti területről, a hegység egészéről, annak egyedi természeti és kulturális látnivalóiról, a gyakorlati természetvédelmi tevékenységekről is tájékoztatást kapnak a látogatók. „A bükki barlangok évezredes titkai – Az ősember természete” c. attrakció öt természeti jelenség köré épített kiállítást, kreatív eszköz-együttest, ötféle garantált programcsoport-kínálatot, valamint egy meglévő közetpark terepi bemutatóhellyé fejlesztését, egy periszkópként szolgáló építményt és egy játszóteret foglal magába – a látogatók élményszerzését szolgálva.

Fülkés sziklák, kaptárkövek – A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén lévő kaptárkövek megőrzése, bemutatása

A KEHOP-4.1.0 - Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése c. felhívásra „*Fülkés sziklák, kaptárkövek – A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén lévő kaptárkövek megőrzése, bemutatása*” címmel adtunk be és nyertünk pályázatot, amely a természeti értékek megóvása mellett a bemutatási feladatokat is segít megoldani. A projekt alábbi feladatait terveztük meg:

- Fülkés sziklák tanulmányozását lehetővé tevő biztonsági, bemutató és oktató-kiszolgáló létesítmények kialakítása.
- A kaptárkövek területén lévő élőhelynek nem megfelelő, nem őshonos vagy agresszíven terjeszkedő fajok egyedeinek eltávolítása.
- A bemutatási infrastruktúra fejlesztéséhez, valamint a bemutatandó NATURA 2000 területekhez és természeti értékekhez kapcsolódó szemléletformálási tevékenységek.
- Adott beruházási elem eredményességének méréséhez közvetlenül kapcsolódó természetvédelmi célú monitorozás eszközeinek beszerzése.
- NATURA 2000 területek bemutatási tervének elkészítése.
- A fejlesztés kidolgozása és megvalósítása a helyi közösségek képviselőinek részvételével történik.

Bükki Csillagda

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság hiánypótló asztroturisztikai attrakciófejlesztést tervez a Bükk szívében, az Egert és Miskolcot összekötő út mellé, amely az egész Bükk turisztikai kínálatát átstrukturálja. A jelentős látogatószám bővülést eredményező, a helyi gazdaságot jelentősen élénkítő fejlesztés újszerűsége egy olyan környezettudatos szemlélettel kialakított

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

látogatómenedzsment rendszer, amely lehetővé teszi, hogy a forgalomnövekedés mellett is biztosítható legyen a táj ökológiai, természeti, táji fenntarthatósága.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság kiemelt figyelmet fordít a fényszennyezés csökkentésére bolygónk környezeti, természeti fenntarthatósága érdekében. Az Igazgatóság a témában végzett eddigi munkájáért elnyerte a nemzetközi Csillagoségbolt-park címet. Szakmai munkájának folytatása a komplex élményt nyújtó csillagászati tematikájú attrakció létrehozása, amelynek technológiai felszereltségi szintje európai léptékű, maga a kínálat pedig Közép-Európában egyedülálló.

A tervezett fejlesztések eredménye, hogy a Bükk-hegység és az egyes fejlesztések is önálló utazási motivációt kínáló élményigérettel fognak bírni a mind a belföldi mind a különleges természeti élményeket kereső külföldi turisták számára.

A koncepció alapja a kozmosz és az ember viszonyának a meghatározása – éppen ezért az első fejlesztési ütemben a Bükki Csillagda megvalósítása a cél.

A létesítmény alapkoncepciója: egy olyan Közép-Európában is egyedülálló fejlesztés megvalósítása, melynek eredményeképp mérhetően javulnak az égbolt, mint kulturális és természeti örökségünk bemutathatóságának feltételei, és a terület látogatottságának és vonzerejének szignifikáns növekedése is tapasztalható lesz.

A Csillagda tervezett elemei

- Fizikai és csillagászati témájú állandó kiállítás – „látni a láthatatlant” - az emberi szem számára látható - nem látható fénykísérletekkel, a láthatatlan fény és elektromágneses sugárzás bemutatásával, várja a vendégeket. A cél játékosan bevezetni a látogatókat egy olyan világba, amely a „láthatatlant láttatja”. A kiállítás elkülönített része lesz a meteorit kiállítás: ahol a látogatók a világűrből érkező ritka kőzeteket láthatnak, azokat megérinthetik, a falakon pedig videók mutatják be a hatalmas meteorithullásokat.
- Űrszimulátor planetárium: Magyarországon és Közép-Európában egyedülálló 10 MPx felbontású digitális planetárium, ahol 50. fő számára 8 m átmérőjű félgömb kupola felületen korszerű vetítők segítségével, Dolby hangminőséggel mutatjuk be az univerzum csodáit, a csillagos égbolt rejtelmait.
- Csillagvizsgáló kupola, távcsövekkel, kamerákkal: Nap-megfigyelő távcsövek segítségével megfigyelhetjük központi csillagunkat, éjszakai pedig a látogató kiváló minőségben, a sötét, fényszennyezéstől mentes, minőségi bükki csillagos égbolt alatt láthatja a világűr égitesteit, a Holdat, bolygókat, galaxisokat és egyéb más, érdekes objektumokat. A csillagvizsgáló több távcsövet tartalmaz, köztük hazai gyártásút is, és egy Magyarországon még nem található, Dall-Kirham optikai rendszerű hatalmas, 50 cm átmérőjű f/6.8 fénycsőjű tükrös távcsövet, egy 14 cm átmérőjű APO lencsés távcsövet, valamint egy 10 cm átmérőjű (Lunt Hidrogén alfa) Naptávcsövet. A távcsövek képe kivetíthető, ezért egyszerre többen is láthatják a képet.
- 5D+ virtuális Univerzum: VR szemüveges alkalmazás, egyedi tervezésű tartalommal: az egyedi gyártású filmek animációk virtuális lehetőséget biztosítanak a látogatóknak, hogy megélik a kozmosz végtelenségét, kiléphessenek a világűrbe, érezzék a világűr „fémese illatát”.

A kiállítótéri látványosságokon túl a Csillagda területén a projektgazda kialakít egy kerékpárosbarát pihenőt, piknikező helyet, illetve egy egyedi gyártású, a kiállítási tematikához illeszkedő játszóteret. Mindemellett elektromos kisbusz segítségével a környező attrakciók,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

szállások is könnyen megközelíthetőek. A környék természeti kínálatát tanösvény-hálózattal kívánjuk attraktívabbá tenni.

Az épület lapostető, így amellet, hogy itt kerülnek elhelyezésre a napelemek, kialakításra kerül egy kilátóterasz, ahol a különböző kozmikus események szervezett programok keretében szabad szemmel is megtekinthetők, ez jól kiegészíti a távcsöves megfigyeléseket.

A létesítményben a recepcióval egy térben ajándékbolt, valamint egy kisebb büfé is helyet kap, amely egy panorámás terasszal is rendelkezik majd.

A projekt összértéke: nettó 990 millió Ft.

Baglyaskő látogatóközpont fejlesztése

A fejlesztés a „Határon és korokon átívelő kulturális örökség bemutatása a történelmi Nógrád területén” című nyertes projekt keretében. A projektben résztvevő partnerek közös célja a kulturális és természeti örökség bemutatása és egy határon átnyúló, fejlett észak-déli idegenforgalmi tengely kialakítása. A történelmi Nógrád területén található települések felemelkedésének egyik kitörési pontja a még meglévő és részben élő kulturális örökség, mint adottság megőrzése és méltó bemutatása a jelen és jövő generációjának.

A projekt vezető partnere Fülek Város Önkormányzata, a projektpartnerek pedig Bátorterenye Város Önkormányzata, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság és Szlovákiában Sátorosbánya Község Önkormányzata. A partnerek együtt több mint 2,1 millió eurót költhetnek el a projekt megvalósítására.

Füleken csaknem 928 ezer euróból a középkori vár, mint kulturális, élő természeti és földtani örökségi helyszín fejlesztése valósul meg. A régészeti ásatást követően kiépülnek a várhoz vezető utak, a hiányzó parkoló és vizesblokk a vár alatti szabad területen, ahol egyúttal információs pont is szolgálja majd a látogatókat.

Bátorterenye Város Önkormányzata a műemléki Gyürky-Solymossy kastély gondos gazdjaként évtizedek óta őrzi Nógrád egyik fontos történelmi és természeti örökségét, ahol jelen projekt eredményeként a kastélyt hajdan kiszolgáló épületek (tishti- és cselédlakások) rehabilitációjával és új funkcióba állításával a látogatóinfrastruktúra bővítése – Palóc Porta kialakítása - valósul meg.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság fő célja Salgótarjánban a Baglyas-kő vár területén a régészeti örökség feltárása, az előkerült leletek helyszíni megóvása és bemutatása, valamint látogatóbarát infrastruktúra kialakítása (gyermekjátszótér, vizesblokk, ismertető táblák) a vonzerő növelése érdekében.

Sátorosbányán a határon fekvő Somoskő várához vezetőnem megfelelő műszaki állapotú út teljeskörű felújítása a nagyszámú látogatói igényt szolgálja majd.

Közös megvalósításban kerül sor többek között workshopok és konferenciák szervezésére.

A projekt megvalósítási ideje 2017. szeptember 1-jétől 2019. augusztus 31-ig tart.

11.5. Együttműködési megállapodások

Igazgatóságunk, alapító tagszervezetként résztvett az EUOPARC Szövetség Közép-és Kelet-Európai Szekciójának éves közgyűlését a balaton-felvidéki Csupakon tartotta (2018. április 18-20). A hároméves cseh elnökségi ciklus 2017-ben zárult, 2018-ban – szintén három évig – a magyar elnökség fogja az operatív teendőket összefogni. A rendezvényen a magyar elnökség tervezett programjait, céljait is megtárgyaltuk (pl. tematikus workshop-ok, webinar-ok tervezése, az ifjú kócsagőr program fejlesztése stb.).

Kutatási együttműködési megállapodást kötöttünk a Holland Nemzeti Múzeum Biodiverzitás Kutató Intézetével (Naturalis Biodiversity Center, Hollandia - Leiden), a „Bükkben és a Mátrában előforduló Pannon erdőtípusok mikrobiomjának vizsgálata DNS metabarcoding módszerekkel” című közös kutatási projektre.

Ugyancsak kutatási együttműködési megállapodást kötöttünk a Cseh Tudományos Akadémia Biológiai Centrumának Rovartani Intézetével, melynek keretében a nagy hőscincér telemetriás vizsgálata zajlottak Cserépfalu térségében (részben a BNPI vagyonkezelésében lévő Cserépi-legelőn).

Belföldi oktatási intézményekkel megkötött együttműködési megállapodások révén részt veszünk a **szakképzések, szakmai gyakorlatok, terepgyakorlatok** szervezésében, irányításában, **szakdolgozatok és diplomamunkák** témavezetésében. Igazgatóságunk az egyetemek, főiskolák természetvédelmi képzéseire a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben megfogalmazott – a hallgató munkavégzésre vonatkozó – szabályok szerint kapcsolódik, a **2011. évi CCIV. törvény 44 § (3a) bekezdése** szerint munkaszerződés és díjazás nélkül fogad hallgatókat szakmai gyakorlatra. **2018-ban 48** egyetemi, főiskolai hallgató és középiskolás diák egyéni és csoportos szakmai gyakorlatát, közérdekű önkéntes tevékenységét vagy közösségi szolgálatát szerveztük a Bükk Nemzeti Park Igazgatóságon, illetve keresett meg bennünket szakdolgozat, diplomamunka elkészítése miatt.

A 2018-ban megkötött és hatályban lévő, oktatási együttműködések, megállapodások	
Három tanulmányi hónapot érintő vadgazda mérnöki gyakorlati képzés	Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Vadvilág Megőrzési Intézet
Természetvédelmi mérnöki Bsc képzés, gyakorlatvezetés	Nyugat-Magyarországi Egyetem, Növénytan és Természetvédelmi Intézet, Erdőmérnöki Kar – Sopron; Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar – Gödöllő
+	Eszterházi Károly Egyetem – Eger
+	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Régészettudományi Intézet – Budapest
+	Eötvös Loránd Tudományegyetem, Természettudományi Intézet – Budapest
+	Miskolci Egyetem, Műszaki Földtudományi Kar
+	Miskolci Egyetem, Bölcsészettudományi Kar
+	Debreceni Egyetem. Természettudományi és Technológiai Kar
+	Corvinus Egyetem, Tájépítészeti Kar – Budapest
+	Kaposvári Egyetem, Állattudományi Kar – Kaposvár

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A 2018-ban megkötött és hatályban lévő, oktatási együttműködések, megállapodások	
+	Pannon Egyetem, Növénytudományi és Biotechnológia Tanszék – Keszthely
+	Debreceni Egyetem ATC, Mezőgazdaságtudományi Kar, Természetvédelmi, Állattani és Vadgazdálkodási Tanszék – Debrecen
+	Debreceni Egyetem ATC, Műszaki Kar, Környezet- és Vegyészmérnöki Tanszék – Debrecen
+	Szent István Egyetem, Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet – Gödöllő
a Bükk-vidék Geopark létrehozása és az UNESCO felterjesztéshez szükséges szakmai anyag elkészítése	Eszterházy Károly Egyetem, Földrajz- és Környezettudományi Intézet
Környezeti nevelési együttműködés	Salgótarján Összevont Óvoda, Mackóvár Központi Óvodája
nyári gyakorlat	Salgótarjáni Szakképzési Centrum, Táncsics Mihály Szakgimnázium és Szakközépiskola
iskolák természetismereti oktatását segítése	Egri Tankerületi Központ
környezeti nevelés, esztáz-kői-barlang meglátogatása	Felsőtárkányi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
közösségi szolgálat	Iskolai Közösségi Szolgálat keretében 12 középfokú közoktatási intézmény

Ellenőrzések, egyeztetések, kommunikáció

Az év során személyes találkozók során egyeztettünk a működési területünket illetékességi területükkel érintő kormányhivatalok természetvédelmi hatósági munkatársaival. Közös ellenőrzésen vettünk részt egri kertészetben.

Répáshután és Bükk-szentkeresztben kérdőív segítségével teszteltük, mennyire ismeri a lakosság a bíbor nebáncsvirágot és előfordulási helyeit. A lakosság segítségével több nagyobb állományt is találtunk. Az érintett önkormányzatok együttműködésüket jelezték a faj elleni védekezésben.

A selyemkóró (*Asclepias syriaca*) veszélyeire való felhívás érdekében egy tájékoztató anyagot juttattunk el a működési területünk összes önkormányzatára. A tájékoztatóban a faj ismertetése mellett a veszélyekre, jogszabályi háttérre és a védekezési lehetőségekre is felhívtuk a figyelmet.

A selyemkóróról a fentihez hasonló témában riport készült az Egri Városi Televízióban a Heves Megyei Hírlapban és a Kossuth Rádió Hajnaltáj című műsorában.

Inváziós témakörben több előadást is tartottunk (pl. vadászkamara, középiskolák).

Tevékenységeinkről a minisztériumot negyedéves jelentésekben részletesebben is tájékoztattuk.

Az idegenhonos halfajokkal szembeni koordinált fellépést egyelőre nem tartjuk indokoltnak, az ismert állományok monitorozása (és új lelőhelyek feltárása) azonban folyamatos, így a folyamatba bármikor lehetőségünk van beavatkozni. Igazgatóságunk inváziós fajokkal leginkább terhelt vizei a síkvidéki területeinken, a Dél-borsodi és Dél-hevesi tájegységben vannak – itt elsősorban a fekete törpeharcsa (*Ameiurus melas*), az amurgéb (*Perccottus glenii*) terjedése jelentenek gondot.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Természetjáró szervezetek

Rendszeresen egyeztetünk a Nógrád Megyei Természetjáró Szövetség, a Heves megyei Természetbarát Szövetség és a B-A-Z Megyei Természetjáró Szövetség mellett a Magyarországi Kárpát Egyesület Egri Csoportjával is az éves programokról. Sok szervezett természetjáró egyúttal vizsgázott polgári természetőrként aktív segítője az őrszolgálatunknak.

A Magyar Természetjáró Szövetség és az FM között megkötött stratégiai partnerségi megállapodás alapján a szövetség tagsági kártyájára kedvezményt nyújtunk kiállító helyeinken.

Egri Spartacus Tájékozódási Futó Sportegyesülettel aláírt együttműködés keretében működik a Nyugati Kapu Látogatóközpontnál közösen létrehozott állandó tájékozódási pálya nyereményjátéka, az egyesület gyűjti a teljesítés igazoló lapokat, a pálya eszközeit felügyeli, havonta ellenőrzi a pontok meglétét.

Természetvédelmi szervezetek, kutatóintézetek

Igazgatóságunk stratégiai együttműködési megállapodást kötött a Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai Kutatóközponttal, melynek célja közös természettudományos kutatási, képzési és oktatási programok elindítása és megvalósítása a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén. A felek szükségesnek tartják, hogy az egyedi projektek megvalósítására irányuló tervezést felváltsa egy összehangolt, koordinált – programalapú – cselekvés, amely prioritásként kezeli az együttműködési megállapodásban rögzített célfeladatokat. A stratégiai együttműködési megállapodás szándéka, hogy megerősítse a felek közötti kapcsolatokat, és megalapozza a közös cselekvést.

Igazgatóságunk, alapító tagszervezetként résztvett az EUROPARC Szövetség Közép-és Kelet-Európai Szekciójának éves közgyűlésén a csehországi Sluňákov-ban (2017. március 29-31. között). A hároméves cseh elnökségi ciklus 2017-ben zárult, 2018-tól – szintén három évig – a magyar elnökség fogja az operatív teendőket összefogni. A rendezvényen a magyar elnökség tervezett programjait, céljait is megtárgyaltuk (pl. tematikus workshop-ok, webinar-ok tervezése, az ifjú kócsagőr program fejlesztése stb.).

A Kaptárkő Egyesülettel több közös természetismereti programot szerveztünk a jeles napokhoz, illetve környezetvédelmi kampányokhoz kapcsolódóan.

A Bükki Nemzeti Parkban létrehozott Csillagoségbolt Park az egyesület kezdeményezése, a felterjesztéshez szükséges adatgyűjtést, fényméréseket és a fényszennyezéssel kapcsolatos ismeretterjesztő munkát a BNPI támogatta. Együttműködünk a Bükkaljai Tájegységi Értéktár Bizottsággal, illetve annak munkaszerveztével a Kaptárkő Egyesülettel a Hungarikumok gondozása terén is.

Az Magyar Madártani Egyesülettel rendszeresen szervezünk közös túra- és madarász programokat. Egyes kommunikációs csatornáinak használata elősegíti a közönség hatékonyabb tájékoztatását. Együttműködünk LIFE projektekben, madárodok kihelyezésében, monitoring feladatokban.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

11.6. Fontosabb események

2018. január 20. ; február 17.	IX.. Transzbükki átkelés és V. Eröss Zsolt Emléktúra	Nagyvisnyó – Felsőtárkány
2018. február 10.	Túra a Tarjánka-szurdokban (Mátrai Tájvédelmi Körzet)	Markaz, Domoszló
2018. március 20- 22.	Környezeti Nevelési Szakmai Napok	Csopak (BfNP)
2018. március 23.	Víz Világnapi rendezvény	Felsőtárkány
2017. március 24..	Barlangok hónapja – Geológia és ősrégészet a Hór-völgyben	Cserépfalu, Suba-lyuk
2018. április 7.	Csillagászati Világnap	Felsőtárkány
2018. április 13.	Csillagséták nemzeti parkjainkban	Szilvásvár
2018. április 20.	Föld Napja	Felsőtárkány
2018. április 21.	Kaptárkő túra	Cserépváralja
2018. április 23.	Föld Napja – központi rendezvény	Eger, Érsekkert
2018. május 4.	Kirándulások a Madarak és Fák Napján	Felsőtárkány
2018. május 5.	Kaptárkő Nap	Szomolya
2018. május 11-12- 13.	XXVI. Teleki Pál Kárpát-medencei földrajz-földtan verseny országos döntője	Eger
2018. május 12.	Orchidea nap	Felsőtárkány
2018. május 14.	Madarak és Fák Napja	Felsőtárkány
2018. június 1.	Biológiai Sokféleség Napja	Felsőtárkány
2018. június 2.	Nógrád Geopark Családi Nap	Salgótarján, Eresztvény
2018. június 8.	Természetismereti vetélkedő-sorozat eredményhirdetés, díjazási nap	Felsőtárkány
2018. június 16.	Csillagász-est	Felsőtárkány
2018. augusztus 11.	Hullócsillagok éjszakája	Felsőtárkány
2018. július 23-27.	Túramanó Tábor	Felsőtárkány
2018. szeptember 14.	Együttműködési megállapodás megkötése, Felsőtárkányi Általános Iskola	Felsőtárkány
2018. október 4.	Állatok Világnapja	Felsőtárkány
2018. október 10.	A megújult „Karszt és élővilága” kiállítás megnyitója	
2018. november 3.	„Kint a határban, bent a tájban” - Tájékozódás az egri szőlőhegyeken át a kaptárkövekhez Tájékozódás	Eger, Mész-hegy Nyerges-tető
2018. november 16- 17.	Földkutya Gála	Budapest, Természettudományi Múzeum

A **XXVI. Teleki Pál Kárpát-medencei földrajz-földtan verseny országos döntőjének** előkészítése, terepi program vezetése, a döntőben való aktív közreműködés. **2018. május 11-12-13.**

A **Teleki Pál Kárpát-medencei földrajz-földtan verseny** az egyik legrégebbi az országos – illetve az utóbbi években már nemzetközivé vált – földrajzi témájú tanulmányi versenyek között. Keretében a tanulók földrajzi tudásának megméréstetésére a 2017-2018. tanévben 26. alkalommal került sor. A verseny néhány évvel ezelőtt Tardy János, a Magyar Természettudományi Társulat elnöke erőfeszítései eredményeként nemzetközivé szélesedett. Ennek köszönhetően versenyzők érkezhettek a Felvidék, Kárpátalja, Erdély és a Vajdaság különböző iskoláiból is. A verseny kiírója

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

és rendezője a Magyar Természettudományi Társulat (MTT), de számos más szervezet is segíti szakmai megvalósítását. A szakmai együttműködők között találjuk a Magyar Földrajzi Társaságot, az Eszterházy Károly Egyetemet, az ELTE Természettudományi Karát, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságát, Magyar Bányászati és Földtani Szolgálatot (MBFSZ), a Magyarhoni Földtani Társulatot, a TIT Szövetség taggyegetekeit és a TermészetBúvár Alapítványt. A verseny szervezésében jelentős részt vállalnak az Oktatási Hivatal Pedagógiai Oktatási Központjai és a budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium.

A verseny az általános iskolás (13-14 éves) tanulóknak kínál megmérettetési lehetőséget. Célja, hogy a föld- és a földrajztudomány iránt érdeklődő, tehetséges magyarországi és külföldi magyar anyanyelvű tanulók összemérhessék elméleti tudásukat és az ismeretek gyakorlati alkalmazására irányuló képességüket. A verseny egyben találkozási lehetőséget is jelent a versenyfelkészítésben aktív pedagógusok számára.

A **Kárpát-medencei döntőt** Egerben az Eszterházy Károly Egyetemen rendezik. A döntő a hagyományoknak megfelelően háromfordulós: írásbeli, terepgyakorlati és szóbeli fordulót foglalt magában. A terepgyakorlatot a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság állítja össze és rendezi meg.

12. Közfoglalkoztatás

12. 1. Alapfeladatok, személyi feltételek

Igazgatóságunknál a 2018-ban 3 ütemben történt közfoglalkoztatás. 2018. január-február hónapokban 120 fő volt az átlaglétszám. Ezt követően 2018. március 1-től 2018. június 30-ig kötöttünk hatósági szerződést a Heves Megyei Kormányhivatallal. 2018. március 1-től június 30-ig terjedő időszakban 101 fő volt a közfoglalkoztatotti átlaglétszám. 2018. július hónapban átlagosan 61 fő volt a közfoglalkoztatotti létszám.

2018-ban átlagosan 63 fő/hó közfoglalkoztatott bevonása segített a védett természeti területek és természeti értékek megőrzésében, fenntartásában és bemutatásában.

12. 2. Elvégzett feladatok, eredmények

Kelet-bükki tájegység

Tard:

Cserjeirtás, úthálózat rekonstrukciója és speciális természetvédelmi beavatkozásokat igénylő területek kezelése a Tardi-legelő Természetvédelmi Területen és a BNPI vagyonkezelésében lévő sályi (Sály 0274 hrsz.) területeken. Inváziós növényfajok (selyemkóró, akác, aranyvessző fajok, parlagfű) visszaszorítása. Gyümölcsösök rekonstrukciója, ápolása. Madárvédelmi berendezések (odúk) tartóléccel való felszerelése, festése. Épülő „Tardi Őrszolgálati Iroda” udvarán tereprendezési és karbantartási feladatok (kerítés, fatelepítés, cserjeirtás).

Rejteki kutatóbázis:

A rejteki vendégház körüli feladatok megvalósításában igen fontos szerepe volt a közfoglalkoztatásnak. Gondnoki feladatok ellátása: közreműködés a vendégfogadásban, adminisztrációban, a vendégház takarítása és a hozzátartozó udvar rendben tartása, gyepgondozás, télen hóeltakarítás, karbantartási és állagmegóvási feladatok. Téli tüzelő előkészítése, fűtés.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Varbó:

Saját vagyonkezelésű területek karbantartása (kaszálás, fakitermelés), műodúk gyártása, mesterséges odúk, műfészkek kihelyezése, karbantartása, biotikai adatfelvétel, védett- és fokozottan védett élőlények előfordulási helyeinek feltérképezése, mesterséges kétéltű-szaporodó helyek karbantartása, biotikai adatfeldolgozás, vándorsólyom fészekőrzés.

Miskolc:

Saját vagyonkezelésű területekkel (épületek, emlékpark, gyepek, erdők) kapcsolatos feladatok, természetvédelmi kezelési feladatok (kisgyőri gyepek), természetvédelmi értékek adatainak gyűjtése, dokumentálása (Natura 2000), utak mentén szemétszedés, tanösvényen túravezetés.

Herman Ottó Emlékpark (Szeleta Látogatóközpont) fenntartási és gyepterkezelési feladatainak ellátása.

Barlangok üzemeltetése: A lillafüredi Szent István és Anna barlangok a tavaszi és nyári, turisztikai szezonban a közfoglalkoztatás nélkül nem tud eleget tenni a látogatói elvárásoknak. Szükséges megoldandó feladat a barlangok és környezetük tisztán tartása. A vendégek és a dolgozók részére kialakított szociális helységek tisztántartása.

Nógrádi Természetvédelmi Tájegység területe:

A Nógrádi Tájegység területén lévő turistautak, pihenő- és bemutatóhelyek gyalogos bejárása havi rendszerességgel és a szórt hulladék kézi összegyűjtése, beszákolása. Az itt elhelyezett információs táblák, lépcsők, korlátok javítása, karbantartása és a felforró cserjék kézi erővel történő irtása, valamint a hatósági táblák karbantartása és pótlása.

Salgótarjáni Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont parkjának gondozása, honos fák és cserjék ültetése, közjóléti létesítmények elhelyezése, járófelületek gondozása. A látogatóközpont területére érkező látogatók, óvodai és iskolai csoportok fogadása, szakvezetése, előadások, foglalkozások megtartása, külső helyszíneken is. A látogatóközpont területén a sérült és beteg állatok gondozására létesült menhely működtetése.

A tájegység területén gondot okozó idegenhonos növények (parlagfű, selyemkóró, akác, bálványfa) irtása. Az igazgatóság saját vagyonkezelésében lévő gyepterületeken az önerdősülési folyamatok megakadályozása érdekében a felforró cserjefajok kézi eszközökkel történő levágása.

A garábi gépszín és telephely fenntartási, karbantartási munkáinak elvégzése.

A tájegység vizes élőhelyeinek környezetében a szaporodó helyre és szaporodó helyről vándorló – közúti gázolásnak kitett – kétéltűek védelme érdekében terelőháló kiépítése, az egyedek kézi összegyűjtése, közúton való átjutásuk segítése.

A tájegység területén védett növény- és állatfajok monitorozása, biotikai adatok felvétele és rögzítése.

Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület:

A geoturisztikai létesítmények karbantartása, erdőápolás, vizes élőhelyek karbantartása, özönnövények visszaszorítása és a gyepterkezelés emelkedett ki 2018. első félévének helyi közhasznú tevékenységei közül. Ezek mellett a pásztorkutyák és a védett racka állomány

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

génmegőrző, gondozó fenntartása, a kivett területek, valamint védett geológiai értékek és feltárások konzerváló kezelése említhető meg.

A Hollókői és a Kelet-Cserhát Tájvédelmi Körzetekben nyárig tartó természetvédelmi állagmegóvások járultak hozzá a térség geoturisztikai vonzerejének és geosite helyszíneinek megőrzéséhez, hozzájárulva a Novohrad-Nógrád UNESCO Globális Geopark nemzetközi felülvizsgálatának sikeréhez is.

Fontos megjegyezni, hogy a közfoglalkoztatás segített a helyi dolgozók megtartásában, betanításában és kiválasztásában, a bevált közfoglalkoztatottakból sikerült később, az év második felében fokozatosan feltölteni az Ősmaradványok dolgozói létszámát.

Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet:

Szárnyékerdők ápolása, inváziós gyomok irtása, nyiladékok tisztítása. Költőládák műfészkek készítése, kihelyezése, karbantartása. Madár- és vadetetők építése üzemeltetése, megfigyelőhelyek (magaslesek), karbantartása, nyiladékok kialakítása. Természetvédelmi hatósági táblák pótlása, cseréje. Vízkormányzó műtárgyak karbantartása környezetük ápolása, tisztítása, sorompók karbantartása, aktuális javítások. Egyéb infrastruktúra karbantartása. A Szili-erdőben az erdészház körül kialakított hagyományos gyümölcsfajtákból álló fajtagyűjtemény és faiskola ápolási, fenntartási munkái. A Batúztanya területkezelési központ területén végzett állattartási létesítmények berendezéseinek (karámok, szélfogó falak, etetők, itatók, kutyakennel) építése és karbantartása, állatgondozási feladatok végzése, teleprend fenntartása, tüzelő előkészítés készletezés. Részvétel a BMTK területén folyó természetvédelmi célú vadgazdálkodási tevékenység keretében végzett munkákban.

Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet:

A Tájvédelmi Körzetben a közmunkavégzés elsősorban a saját vagyonkezelésünkben levő 114 tiszadobi erdőrészletben zajlott, illetve 1 tiszalúci és 4 kesznyéteni erdőrészletben. Ezek az erdők elsősorban telepített erdők és ártéri erdők. A kezelés célja olyan erdei élőhelyek kialakítása volt, amelyek a termőhelyi körülményeknek megfelelőek, és a későbbiekben elsősorban természetvédelmi érdekeket legyenek képesek szolgálni és így megfelelő élőhelyekként tudjanak funkcionálni, s mellette a természetvédelmi szempontoknak megfelelő erdőgazdálkodásra is alkalmasak legyenek. Így a vízhatás által jobban érintett területeken elsősorban a puhafás ligeterdőkre jellemző fafajokat (szürke nyár, mézgás éger), míg a vízhatás által kevésbé érintett területeken keményfás ligeteredőkre jellemző fafajokat (kocsányos tölgy, magas kőris, mezei szil) ültettünk. A korábban természetvédelmi szempontoknak nem megfelelő állapotú, illetve a véghasznált erdőkben fafajcseréket is végrehajtottunk a fent meghatározott kritériumoknak megfelelően. Az erdők kezelését, ápolását 2018. január 1-től március 15-ig egy 14 fős, majd március közepétől június 30-ig pedig egy 19 fős, közfoglalkoztatottakból álló brigád végezte. A 2018. júliustól induló programban 10 fő vehetett csak részt, és az ő alkalmazásuk is csupán július végéig tartott. Elsősorban az erdőterületek ápolása, invazív fajoktól mentesítése (gyalogakác, zöld juhar, amerikai kőris), csemeteültetés és -pótlás, utak, csatorna partok karbantartása, és egyéb erdészeti munkák végzése volt a feladatuk. Szezonálisan az erdőterületeken kívül a

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

gyepterületek invazív fajoktól történő mentesítése és egyéb élőhelykezelési munkák is zajlottak.

Nyugat-bükki Tájegység (Felsőtárkány, Szilvásvár, Bükk-fennsík)

Felsőtárkányi Oktató- és Látogatóközpont:

2018. évben az erdészeti munkákra vonatkozó bejelentésekben felsorolt erdőrészekben a holt, az odvas és elegyfák visszajelölése. Nagyragadozó monitoring keretein belül egy szőrőcsapda hálózat működtetése Felsőtárkány-Bükkzsérc települések területén.

Botanikai és faunisztikai adatgyűjtés, a Felsőtárkány és Bogács határában lévő béka-terelő és átjáró rendszerek üzemeltetése és karbantartása. Alpesi götte élőhelyek mesterséges kialakítása, karbantartása, vízpótlása. Mesterséges fészkelő alkalmatosságok (műfészkek, költőládák, fészekodúk) gyártása, karbantartása, kihelyezése és ellenőrzése, valamint területőrzési feladatok (papucskosbor őrzése virágzás idején).

Turizmussal, tájékoztatással kapcsolatos feladatok: Közreműködés a látogatóközpont információadási, recepciós és takarítási feladataiban. Az újratermelődő szemét eltávolítása a kiránduló helyekről, turistautakról, tanösvényekről. A rongálásnak kitett információs- és hatósági táblák folyamatos karbantartása, pótlása.

A Bél-kő területén inváziós növényfajok irtása. A Bélapátfalva községhatárban található saját vagyonkezelésű területek ellenőrzése, vagyonvédelme. A Bél-kő és Szarvaskő tanösvények jelzéseinek és tábláinak folyamatos karbantartása. Fokozottan védett és védett állat és növényfajok állományfelmérése, adatgyűjtés. A BNPI régi biotikai adatbázisának javítása, és kiegészítése az új adatbázisnak megfelelően. Adminisztratív feladatok ellátása az őrszolgálati osztályon.

Szilvásvár, Bükk-fennsík:

A Nyugat-Bükki Tájegység, 6/1. sz. természetvédelmi örkerületében, a szilvásvárad Kalapati Tanösvényen és a Bükk-fennsíkon 2018-ban egy fő közfoglalkoztatott dolgozott.

A közfoglalkoztatottak a szilvásvárad Kalapati Tanösvényen, valamint a Bükk-fennsíkon található tanösvényeken és bemutató helyeken végezték azok fenntartását biztosító munkákat, illetve vettek részt természeti értékek felmérésében és őrzésében.

Dél-Hevesi Tájegység:

Kerecsend Berek-erdő és Lógó-part védett, Natura 2000 erdő és gyepterülethez kötődő munkák: A természetvédelmi erdőkezelés részeként az erdősítési kötelezettség alá eső erdőrészekben, száraló lékekben ültetési, pótlási, ápolási munkákkal járult hozzá a közfoglalkoztatás az erdőkép kialakításához, a csemeték vitalitásának megőrzéséhez. Az erdőrészek között húzódó nyiladékokon, valamint tisztásokon az érzékeny lágyszárú állományok fenntartása miatt cserjeirtások végezése. A tájegység egyéb saját vagyonkezelésű erdőterületein, fásításokban hasonló erdőművelési, erdőápolási feladatok ellátása.

A tájegység egész területére vonatkozóan a természeti értékek felmérése, ezen adatok digitalizálása. Oktatási intézményekkel, gazdálkodókkal, önkormányzatokkal való kapcsolattartás, környezeti nevelés fejlesztésében közreműködés. Ezen munkákat magasabb iskolai végzettséggel és kellő szakmai hozzáértéssel rendelkező közfoglalkoztatott munkatársak végezték a természetvédelmi őrszolgálat irányítása mellett.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A tarnaszentmiklósi állattartó telepen és környezetében az állattartás mindennapjai során felmerülő munkákban részvétel: karámrendszer kialakítása, fenntartása, etetések, bealljazások. A villanypásztor rendszer működtetése, a téli és nyári szálláshelyek karbantartása, takarítása. Vizes élőhely-fejlesztések során kialakított műtárgyak fenntartása. Fásítások ápolási, pótlási munkálatai, szükség esetén locsolása.

Tarna-Lázberc Természetvédelmi tájegység:

A tájegységben egy fő közfoglalkoztatott dolgozott 2018-ban, feladatai a következők voltak: Saját vagyonkezelésű területeken vagyonvédelmi figyelőszolgálat ellátása, illegális tevékenységgel kapcsolatos információgyűjtés, a természetvédelmi őrszolgálat munkájának segítése. Biotikai értékek felkutatása, védett növények és állatok élőhelyeinek számbavétele. Az archív és gyűjtött adatok feldolgozása, adatbázisba vitele. Megrongálódott vagy használatosított hatósági és tájékoztató táblák felújítása. Mesterséges fészkek karbantartása. Állatmentés, ezzel kapcsolatos lakossági bejelentések helyszínelése, sérült madarak ápolása, szabadon engedésük előkészítése. Tanösvény, turistautak, pihenőhelyek ismétlődő hulladékmentesítése. Közönségszolgálati tevékenység segítése, egri oktatási intézményekkel való kapcsolattartás.

BNPI központ:

Az Igazgatóság központi épületében történt a közfoglalkoztatási programmal kapcsolatos koordinációs és adminisztrációs munka. Ide futottak be az információk a munkahelyszínekről, itt készítették a különböző jelentéseket és elszámolásokat is. A központi irodában történt az adatok feldolgozása, azok továbbítása az illetékesek felé. Ezeket a feladatokat 1 fő programvezető és 3 fő program adminisztrátor valósította meg. Továbbá az alábbi osztályok munkáját segítették a közfoglalkoztatási programban résztvevő kollégák:

Pénzügyi és Számviteli Osztály, Humánerőforrás-gazdálkodási Csoport, Vagyongazdálkodási Osztály, Természetmegőrzési Osztály, Földtani és Tájvédelmi Osztály, Kommunikációs és Ökoturisztikai Osztály, Területkezelési Osztály.

12. 3. Tapasztalatok

A több éves tapasztalat azt mutatja, hogy a közmunkaprogram szerves részévé vált a nemzeti-park-igazgatóság feladatellátásának. A 2018. július hónapban lezárult közfoglalkoztatási programot nem követte újabb program. Ezért bizonyos típusú feladatok ellátását újra kellett szervezni.

12. 4. Javaslatok

A közfoglalkoztatási program megszűntével kieső munkaerő felvételének engedélyezése és forrásának biztosítása normál munkaviszony keretein belül.

13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

2018-ban folytattuk együttműködésünket a hazai partnerszervezetekkel, kutatóintézetekkel, amelyet a megrendezett fórumok is erősítettek.

Partnereink a természetvédelmi kezelési és kutatási feladatok területén:

- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Bükki -, Nógrádi-, Zempléni-, Tiszavasvári Helyi Csoportjai, a Tűzokvédelmi munkacsoport, MME szakosztályok (például ragadozómadár-fajok aktív védelme az Igazgatóság működési területén, kétéltű hulló felmérések kiemelten alpesi gőte felmérés és védelem, szalakótavédelmi program, gyöngybagoly és uhu állományfelmérés és védelem, gyurgyalag monitorozás, bemutatóhelyek létesítése, fenntartása. közös szakmai programok, jeles napok közös szervezése)
- Eszterházy Károly Egyetem
- Magyarhoni Földtani Társulat
- Magyar Földtani és Geofizikai Intézet
- Herman Ottó Múzeum
- Dobó István Vármúzeum
- Gyöngyösi Mátra Múzeum
- Castrum Bene Egyesület
- Életfa Környezetvédő Szövetség
- ELTE BTK Régészettudományi Intézet, Ős- és Koratörténeti Tanszékének
- MTA Ökológiai Kutatóközpont
- Miskolci Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány
- Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület
- Karancs-Medves Alapítvány
- Kék Bolygó Egyesület
- Magyar Kuvasz Fajtagondozó Egyesület
- Miskolci Egyetem Hidrogeológiai és Mérnökgeológiai Tanszék
- Miskolci Egyetem Természetföldrajz-Környezettan Tanszék
- Kosbor Természetvédelmi Egyesület
- WWF Magyarország
- TETT Alapítvány – Ipolytarnóc
- Nógrádi Geopark Egyesület
- Szeleta Kultúráért Alapítvány
- Üröm Természetvédelmi Egyesület
- Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány
- Nimfea Természetvédelmi Szövetség
- Macskahere Természetvédelmi Egyesület
- Alapítvány a vidrákért
- Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület
- Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ
- Országos Természetőr Egyesület
- TETT Alapítvány
- NAIK
- BEKE
- Kaposvári Egyetem
- Egererdő Erdészeti Zrt. (hegyi rétek kezelése)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

- *Magyar Államkincstár (ellenőrzések)*
- *Magyar Szürkemarhát Tenyésztők Egyesülete*
- *Kárpáti Borzderes Szarvasmarha Fajta Tenyésztők Egyesülete*
- *Furioso-North Star Lótenyésztők Országos Egyesülete*
- *Magyartarka Tenyésztők Egyesülete*
- *Magyar Juh-és Kecsketenyésztők Szövetség*
- *Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége*

14. Belföldi és külföldi együttműködés

Külföldi együttműködéseink

Partnerszervezet	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhelye)	Az együttműködés rövid ismertetése
Cseh Tudományos Akadémia Biológiai Centrumának Rovartani Intézete (The Biology Centre of the Czech Academy of Sciences Institute of Entomology (ENTU))	Csehország (České Budějovice)	Nagy hőscincér vizsgálata
Holland Nemzeti Múzeum Biodiverzitás Kutató Intézete (Naturalis Biodiversity Center)	Hollandia (Leiden)	A Bükkben és Mátrában előforduló Pannon erdőtípusok mikrobiomjának vizsgálata DNS metabarcoding módszerekkel.
Státna ochrany prirody (SOP SR)	Szlovákia (Besztercebánya)	Kölcsönös szakmai segítségnyújtás, határon átnyúló pályázati lehetőségek feltárása, előkészítése.
		A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság és a szlovákiai Latorica CHKO, az eperjesi központ közötti együttműködés a hiúz, farkas, vadmacska populációk felmérése, populációdinamikai folyamatok elemzése érdekében.
		Szakmai anyagok (kiadványok, könyvek) cseréje.
EURÓPA TANÁCS	Franciaország (Strasbourg)	Az Európa Diplomás Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület éves jelentéseinek elküldése, szakértői együttműködés. 50 éves jubileumi megemlékezés előkészítése.
UNESCO – World Heritage	Franciaország (Párizs)	Az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület központi magjának „Tarnóci Ősélőhely” néven történt 2004 évi nevezésének elbírálását az UNESCO szakmai testülete további vizsgálatokig elnapolta, a Hollókői Ófalu és tájképi környezete a Hollókői Tájvédelmi Körzet 1977 évi határával megegyezően listán szerepel, jelentési, fenntartási kötelezettségeiben, világörökségi kezelési terv elkészítésében a BNPI aktív szereplő.
EUROPARC	Németország	Bekapcsolódás nemzetközi együttműködési programokba Kárpátok Egyezmény - Kárpáti védett területek szakmai együttműködése. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság aláírta a csatlakozást a szervezethez. Bekapcsolódtunk a Junior Ranger (Ifjú Kócsagőr) programba
Retezat NP	Románia	Tapasztalat és információ csere természetvédelmi kezelési, valamint a Natura 2000 hálózattal kapcsolatos kérdésekben.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Partnerszervezet	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhelye)	Az együttműködés rövid ismertetése
Správa Slovensky Jaskyn	Szlovákia (Liptószent- miklós)	Tapasztalatcsere a idegenforgalmi barlangok üzemeltetése, barlangvédelmi munkáinak megismerésére.
International Ranger Federation		Kapcsolattartás, hírlevelek, a tagsági csatlakozást az Aggteleki és Bükki NPI természetvédelmi őrei dolgozták ki 2006-ban.
Novohrad-Nógrád Geopark nonprofit Kft.	Szlovákia - Magyarország	Határon átnyúló együttműködés a geológiai értékek bemutatásán alapuló ökoturisztikai hálózat működtetésére, részben védett területeken. Európai Geopark Hét tartása Ipolytarnócon.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A belföldi együttműködő partnerek a térség turizmusban érintett szervezetei és a turisztikai szakmai szervezetek

- *Magyar Természetjáró Szövetség*
- *Magyar Természettudományi Múzeum*
- *Fővárosi Állat- és Növénykert*
- *Szegedi Vadaspark*
- *MATUR Ökoturisztikai Tagozat*
- *B. A. Z. Megyei Természetjáró Szövetség*
- *Heves Megyei Természetjáró Szövetség*
- *Holocén Természetvédelmi Egyesület*
- *Noszvajért Idegenforgalmi Egyesület*
- *Szilvásvárad Túrakerékpáros Egyesület*
- *KEROSZ (Kerékpárosok Országos Szövetsége)*
- *IPOLY UNIÓ Környezetvédelmi és Kulturális Egyesület*
- *Országos Erdészeti Egyesület*
- *Nógrád Megyei Természetbarát Szövetség*
- *Nógrád Turisztikai Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság*
- *Salgótarján Helyi TDM Közhasznú Egyesület*
- *Novohrad-Nógrád Geopark Nonprofit Kft.*
- *Nógrádi Geopark Egyesület*
- *Cserhát Natúrpark Közhasznú Alapítvány*
- *MIDMAR Miskolci Idegenforgalmi Marketing Nonprofit Kft. (mint Miskolc helyi TDM szervezete)*
- *Nógrád Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.*
- *Salgótarján Helyi TDM Közhasznú Egyesület*
- *Bükkaljai Gasztronómiai, Turisztikai és Szabadidősport Egyesület*
- *Magyar Turisztikai Ügynökség*
- *Magyar Kerékpáros Szövetség*
- *Aktív turizmusért és kerékpározásért felelős kormánybiztos*
- *Magyar Turisztikai Szövetség*

15. Ellenőrzés

Belső ellenőrzés

A belső kontrollrendszeréről és a belső ellenőrzésről szóló 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet 15. § (1) bekezdése, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 70.§ (1) bekezdése értelmében, a belső ellenőrzés kialakításáról, megfelelő működtetéséről és függetlenségének biztosításáról a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: BNPI) igazgatója gondoskodott, illetve a belső ellenőrzés működéséhez szükséges feltételeket biztosította.

Az igazgatóságon a belső ellenőrzési feladatokat, valamint a belső ellenőrzési vezető feladatait 2018-ban a belső ellenőrzést vállalkozási szerződéssel az Universal Audit Kft., ezen belül Győriné Új Mária belső ellenőr végzi. Tevékenységét a BNPI igazgatójának közvetlenül alárendelve végezte.

A belső ellenőr az ellenőrzési tevékenységen kívül tanácsadói feladatokat látott el. Jogállását, feladatait a 2016. 05. 25 - én jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzat, valamint a 2017. évben módosított, jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyv tartalmazza. A belső ellenőr az ellenőrzéseket a kormányrendelet, valamint a kézikönyvben leírtak szerint hajtotta végre.

Belső kontroll rendszerünk működtetésének, feladataink ellátásának ellenőrzésére igazgatóságunknál külső vállalkozói szerződéssel oldjuk meg a belső ellenőri feladatokat. A témák kijelölése kockázatelemzés alapján történik.

A belső ellenőr által megállapított hiányosságok pótlására, a javaslatai, megállapításai alapján intézkedési terveket készítünk a feltárt hibák megszüntetésére. Ezen túl a napi munkavégzés során folyamatba épített ellenőrzéseket is alkalmazunk napi rendszerességgel az ellenőrzési nyomvonalak szerint.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Külső ellenőrzések

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszama	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság 71-3/15/2018	GINOP-7.1.5-16-2016-00005 projekt közbeszerzésének ellenőrzése, 2018. 05. 17.	Megállapítás, javaslat történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	A jelentésben foglalt észrevételek javításra kerültek.
Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság 71-3/17/2018	GINOP-7.1.5-16-2016-00005 projekt közbeszerzésének ellenőrzése, 2018. 05. 17.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	
Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság 57-3/17/2018	Bükki Csillagda Látogatóközpont közbeszerzése 2018. 05. 07.	Megállapítás: versenykorlátozó kitétel törlése.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	Törlés megtörtént.
Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság 17-3/2018	KEHOP-4.1.0-15-2016-00029 projekt közbeszerzésének ellenőrzése, 2018. 05. 17.	Megállapítás, javaslat: új közbeszerzési kiírás szükséges.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	Az új közbeszerzési kiírás megtörtént.
Heves Megyei Kormányhivatal	Közfoglalkoztatás ellenőrzése, 2017. 03. 01.-2018. 02. 28.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt	-

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslat	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
Foglalkoztatási Főosztály 67-7/3/2017			szükség.	
Borsod-Abaúj- Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Miskolci Katasztrófavédelmi Kirendeltség 636/2018	Borostyán Panzió helyszíni ellenőrzése 2018. 05. 18.	Felhívás nyilatkozattételre.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	Nyilatkozat elküldve.
Borsod-Abaúj- Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Miskolci Katasztrófavédelmi Kirendeltség 636/2018	Borostyán Panzió tűzvédelmi átfogó ellenőrzése 2018. 06. 15.	Megállapítás, javaslat történt.	Intézkedési terv készítésére szükség volt. Határidő: 2018. 07. 25	A Határozat szerinti hiányosságok határidőre teljesítésre kerültek.
Innovációs és Technológiai Minisztérium, 41-3/2018	Közbeszerzési Utóellenőrzés KEHOP-4.1.0-15-2016-000030 2018. 06. 27.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Innovációs és Technológiai Minisztérium 43-3/2018	Közbeszerzési Utóellenőrzés KEHOP-4.1.0-15-2016-000031 2018. 06. 27.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Heves Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály Munkaerő-piaci Osztály 67-13/1/2018	Közfoglalkoztatás ellenőrzése 2018. 03. 01.-2018. 06. 30. 2018. 07. 11.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Heves Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály	Vass László munkavállaló munkaviszony megszüntetésének ellenőrzése	Megállapítás történt, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslat	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
67-13/7/2018	2018. 07. 27			
Heves Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztály Közfoglalkoztatási és Befektetési Ösztönzési Osztály 67-7/4/2017	Közfoglalkoztatás ellenőrzése 2017. 03. 01-2018. 02. 28. időszak között 2018. 03. 20-án HEM/01/504-3/2018	4 fő bér támogatás visszavonása	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	Támogatás visszafizetése
Borsod-Abaúj- Zemplén Megyei Kormányhivatal 59-5/9/2018	Tard őrszolgálati iroda ellenőrzése 2018. 09. 04	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Innovációs és Technológiai Minisztérium 59-3/2018	KEHOP-4.2.0-15-2016-00005 projekt támogathatósági, elszámolhatósági ellenőrzése 2018. 09. 11	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Magyar Nemzeti Levéltár 809/2/2018	Iratkezelés ellenőrzése 2018. 09. 13	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Innovációs és Technológiai Minisztérium 56-/23/2018	KEHOP-4.1.0-15-2016-000032 projekt ellenőrzése 2018. 09. 20	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság 59-3/19/2018	KEHOP-4.2.0-15-2016-00005 Projekt közbeszerzési ellenőrzése 2018. 09. 28	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Nógrád Megyei Kormányhivatal	Ipolytarnóci játszótér ellenőrzése 018. 10. 05	Megállapítás, javaslat történt, az időszakos	Intézkedési terv készítésére nem volt	Az időszakos felülvizsgálati

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslat	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
Fogyasztóvédelmi Osztály 915/1/2018		felülvizsgálati jegyzőkönyvet szükséges	szükség	jegyzőkönyvet beküldve.
Heves Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási Főosztály Nyugdíj Nyilvántartási és Ellenőrzési Osztály 15- 151/2/2018	Baráz Csaba László adategyeztetése 2018. 10. 04	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
NAV Operatív Ellenőrzési Osztály 15-156/1/2018	Felsőtárkány pénztárgép ellenőrzés 2018. 10. 12.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Heves Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási Főosztály Nyugdíj Nyilvántartási és Ellenőrzési Osztály 15- 154/2018	Baranyiné Kelemen Erzsébet adategyeztetése 2018. 10. 16.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
NAV Operatív Ellenőrzési Osztály 15- 157/1/2018	Felsőtárkány foglalkoztatott ellenőrzése 2018. 10. 12	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
NAV EKAER Ellenőrzési Osztály 16-6/2018	EKAER használatának, bejelentésének ellenőrzése 2018. 11. 23.	Mulasztási bírság kiszabása	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	Bírság befizetése megtörtént.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszama	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
Innovációs és Technológiai Minisztérium 17-8/3/2018	KEHOP-4.1.0-15-2016-000029 Projekt helyszíni ellenőrzése 2018. 10. 25	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatala Foglalkoztatási, Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Munkaügyi és Munkavédelmi Osztálya 300/2018	Foglalkoztatottak helyszíni ellenőrzése Felsőtárkányi Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontban 2018. 02. 22-én HEN/02/255-19/2018	Többször-juttatás kifizetése szükségességének megállapítása	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	Többször-juttatások kifizetésre kerültek
Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság 57-3/20/2018	Bükk Csillagda Látogatóközpont közbeszerzés ellenőrzése 2018. 10. 30.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság 71-3/21/2018	GINOP-7.1.5-16-2016-00005 projekt közbeszerzésének ellenőrzése 2018. 10. 31.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság 17-3/8/2018	KEHOP-4.2.0-15-2016-00029 projekt közbeszerzési utóellenőrzése 2018. 10. 31	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslat	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
Magyar Államkincstár névben eljárva: Heves Megyei Kormányhivatal Agrár- és Vidékfejlesztési Támogató Főosztály Helyszíni ellenőrzési Főosztály 6-23/21/2018	Támogatás ellenőrzése 2019. 01. 07.	Megállapítás a támogatás összegét változtatja.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság 59-3/22/2018	KEHOP-4.2.0-15-2016-00005 projekt közbeszerzési utóellenőrzése 2018. 11. 13	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Zala Megyei Kormányhivatal Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztály Egészségbiztosítási Osztály 15-150/3/2018	Társadalombiztosítási ellenőrzés 2018. 12. 05	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Nógrád Megyei Kormányhivatal Salgótarjáni Járási Hivatala Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály 915/12/2018	Jogsértés hiányának megállapítása 2018. 12. 04	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
Állami Számvevőszék 16-34/2018	2017. évi zárszámadás – Magyarország 2017. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése EL-0430/2018	Javaslat a szabályozottság, integritási kontrollok fejlesztése	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	Szabályozottság, kontrollok fejlesztése megtörtént
Állami Számvevőszék 16-48/2017	A központi költségvetési szervek ellenőrzése – Integritás és belső kontroll modul” - „Kiegészítő modul a központi költségvetési szerv vezetőinek értékeléséhez” 2017. január 1. és 2017. december 31. között	Kizárólag adatbekérés történt	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Kormányzati Ellenőrzési Hivatal 15-129/2018	Soron kívüli ellenőrzés az azonnali létszámszárlat elrendeléséről szóló 2051/2018. Korm. Határozatban foglalktak végrehajtásáról	Még nem lezárt ellenőrzés	-	-
Állami Számvevőszék 16-44/2018	„A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásnak ellenőrzése” (2015-2016. évek) és „A központi költségvetési szervek ellenőrzése – Integritás és belső kontroll modul” és a „Vagyongazdálkodás modul” keretében 2017. évek vonatkozásában EL-0909/2018	Még nem lezárt ellenőrzés	-	-

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslatai	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság 57-3/21/2018	Bükki Csillagda Látogatóközpont eszközbeszerzés közbeszerzési utóellenőrzése 2018. 12. 05	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Egri Katasztrófavédelmi Kirendeltség 172/2018	Eger, Sánc utca 6 sz. Tűzjelző berendezés használatbavételi engedély megadása 2018. 12. 12.	Javaslat a polcokon lévő iratok füstérzékelő távolságára	Nyilatkozat megtétele	Javaslatban megfogalmazottak végrehajtása
Pénzügyminisztérium, Gazdaságfejlesztési Programok végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság, 71- 8/2/2018	GINOP-7.1.5.-16.-2016-00005 projekt helyszíni ellenőrzés a projektmegvalósítás szakaszában, 2018. 12. 04.	Megállapítás, javaslat történt.	Hiánypótlás végrehajtásának határideje: 2018. 12. 11.	A jegyzőkönyvben foglalt hiányosságok határidőre teljesítésre kerültek.
Innovációs és Technológiai Minisztérium 56- 3/20/2018	KEHOP-4.2.0-15-2016-00005 projekt ellenőrzése 2018. 11. 09.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
ÉMÁSZ Hálózati Kft. 8- 72/2018	Fogyasztásmérő ellenőrzése Répáshuta, Herman Ottó 66.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Moldován István, villamos felülvizsgáló 186/2018	Villámvédelmi szabványossági felülvizsgálat PB-gáztartályok Répáshuta, Borostyán vendégház	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslat	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
Tigáz-DSO Kft. 8-73/2018	Felsőtárkány Nyugati kapu- és Látogatóközpont, méréskorszerűsítési csere, gázmérő ellenőrzés	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Tigáz-DSO Kft. 8-73/2018	Uppony fogyasztási hely ellenőrzés ügyfélcsere miatt	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Tigáz-DSO Kft. 8-54/2018	Ügyfélcsere miatti ellenőrzés Tiszakeszi, Község ház u. 62.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Barkhausen Kft. 943/2018	Uppony, érintésvédelmi-, erősáramú berendezés felülvizsgálata	Javaslat hiányosságok javítására	Folyamatban van	-
Török Árpád 758/2018	Borostyán vendégház érintés-, villám-, tűzvédelmi felülvizsgálat	Javaslat hiányosságok javítására	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	Javítások megtörténtek
Török Árpád 758/2018	Tard, őrszolgálati iroda érintés-, villám-, és tűzvédelmi felülvizsgálata	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatala Foglalkoztatási, Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Munkaügyi és Munkavédelmi Osztálya 302/2018	Foglalkoztatottak helyszíni ellenőrzése Szilvásvár Információs házban 2018. 02. 22-én HEN/02/255-24/2018	Többször-juttatás szükségességének megállapítása	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	Többször-juttatások kifizetésre kerültek

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslat	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
Nógrád Megyei Kormányhivatal Salgótarjáni Járási Hivatala Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Fogyasztóvédelmi Osztály 595/2019	Kalandpark piacfelügyeleti ellenőrzése Ipolytarnócon 2018. 05. 24.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Technotestor Kft. 595/2019	Mutatványos berendezések részletes vizsgálata Ipolytarnócon 2018. 04. 17.	Megállapítás, javaslat nem történt.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Tiszaújvárosi Járási Hivatal Földhivatali Osztály 641/4/2018	Időszakos határszemle ellenőrzés 2018. 07. 03.	Művelési ág változás bejelentés előírása.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	Haszonbérelővel egyeztetés 2018.10.23. Művelési ág változást nem kellett bejelenteni.
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Tiszaújvárosi Járási Hivatal Földhivatali Osztály 762/1/2018	Időszakos határszemle ellenőrzés 2018. 08. 27.	Művelési ág változás bejelentés előírása.	Földhivatali átvezetéshez szükséges dokumentációk beszerzése 2018.10.25.	Művelési ág változás átvezetése megtörtént.
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Tiszaújvárosi Járási Hivatal Földhivatali Osztály 770/1/2018	Időszakos határszemle ellenőrzés 2018. 07. 30.	Művelési ág változás bejelentés előírása.	Földhivatali átvezetés kérelmezése 2018.08.15.	Művelési ág változás átvezetése megtörtént.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Ellenőrzést végző szerv neve; Ellenőrzés ügyiratszám	Ellenőrzés címe, tárgya, ellenőrzött időszak	Ellenőrzési jelentés javaslat	Intézkedési terv intézkedések leírása és végrehajtásának határideje	Végrehajtott intézkedések, esetleges elmaradás indoka
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Tiszaújvárosi Járási Hivatal Földhivatali Osztály 775/1/2018	Időszakos határszemle ellenőrzés 2018. 08. 02.	Művelési ág változás bejelentés előírása.	Haszonbérrelővel egyeztetés 2018.10.23.	Művelési ág változás átvezetése.
Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály 6-14/3/2018	Erdősítések műszaki átvétele 2018. 08. 10. Tiszadob.	Jegyzőkönyv, Tiszadob 7 Az erdőrészt befűjett erdősítéssé nyilvánítva.	Intézkedési terv készítésére nem volt szükség.	-
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály 6-11/13/2018	Erdősítések műszaki átvétele 2018. 08. 15. Dél-Borsodi TE.	Jegyzőkönyv. Tiszakeszi 18 G károsított, pótlendő. Tiszakeszi 17 G, 18 B, E üres, talajelőkészítés elvégezve. Mezőcsát 12 B, 13 D károsított, pótlendő. Mezőnagymihály 7 B pótlendő. Tiszabábolna 1 J, 2 N károsított, pótlendő, utóbbi ápolandó is.	Az erdősítések szükséges ápolását, első kiviteli és pótlási munkáit el kell végezni. Határidő: 2019. május 01.	Tiszakeszi ültetések, Tiszabábolna 2 J ápolása 2018. novemberben megtörtént.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Belső ellenőrzések

Vizsgálat címe	Megállapítás	Következtetés	Javaolat
A költségvetés tervezésének vizsgálata	Megállapítható volt, hogy a saját bevételek tervszámai megalapozottak, tervdokumentumokkal alátámasztottak, a támogatások tervezésénél figyelembe veszik a pénzügyi nehézségekből fakadó támogatáscsökkentés lehetőségét és a kiadások tervezésénél figyelembe vették a feladat végrehajtásához szükséges erőforrásokat.	A költségvetés elkészítése megfelelt az előírásoknak	Az előirányzat-gazdálkodás ellenőrzési nyomvonalát folyamatosan át kell alakítani az SZMSZ változásának megfelelően.
Belső szabályozás ellenőrzése	Megállapításra került, hogy megfelelő a szabályozás, az előző ellenőrzéshez viszonyítva a szabályozottság javult, a szabályzatok az új törvényi előírásoknak megfelelően módosításra kerültek.	A szabályzatok és a gyakorlat, az analitikus nyilvántartások megfeleltetése nem minden esetben volt kielégítő.	Az új szabályzatok megismerése és megismertetése, valamint a gyakorlatban való alkalmazásának összhangját minden esetben meg kell teremteni.
A költségvetési beszámoló megalapozottságának vizsgálata	Az éves költségvetési beszámolót a vonatkozó jogszabályok szerint állították össze, a beszámoló megalapozását szolgáló leltárak, analitikák, főkönyv egyezősége fennállt, a teljeskörűség fennállt, de aláírások hiányoztak.	Beszámoló tábláinak egyeztetése a főkönyvi kivonattal, leltárakkal, analitikákkal megtörténik, a dokumentumok hitelesítése, aláírása teljes körű.	Nagyobb figyelmet kell fordítani a leltárak és az analitikák összehasonlíthatóságára a leltározási ívek, felvételi dokumentumok kitöltésére.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Vizsgálat címe	Megállapítás	Következtetés	Javaslat
2017.évi „A kékvércse védelme a Kárpát-medencében” LIFE11/NAT/HU/000 926 projekt ellenőrzése	Megállapításra került, hogy megfelelő a projekt rendszer szabályozása, a közbeszerzési és számviteli előírásoknak megfelelően alkalmazták. A projekt 2017. évi végrehajtása a céloknak megfelelően történt mind szakmai, mind költség felhasználási szempontból.	A projektnél a szabályzatok és a gyakorlat, az analitikus nyilvántartások megfelelőse, egyezősége helyes volt.	2017.évi „A kékvércse védelme a Kárpát-medencében” LIFE11/NAT/HU/00092 6 projektnél is a törvényi előírások, szabályzatok megismerése és megismertetése, valamint a gyakorlatban való alkalmazásának összhangját minden esetben meg kell teremteni.
Belső kontroll tevékenység ellenőrzése	Megállapításra került, hogy megfelelő a kontroll rendszer szabályozása, az előző ellenőrzéshez viszonyítva a szabályozottság javult, a szabályzatok az új törvényi előírásoknak megfelelően módosításra kerültek. A hiányzó nyomvonalakat kialakították.	A szabályzatok és a gyakorlat, az analitikus nyilvántartások megfelelőse kielégítő volt.	Az új szabályzatok, nyomvonalak megismerése és megismertetése, valamint a gyakorlatban való alkalmazásának összhangját minden esetben meg kell teremteni.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Vizsgálat címe	Megállapítás	Következtetés	Javaslat
Pénztár ellenőrzés	Megállapításra került, hogy a törvényi előírásoknak megfelelően a szabályozottság jó, a szabályzatnak megfelelően történik a pénztár nyilvántartása.	A szabályzatok és a gyakorlat, az analitikus nyilvántartások megfelelősége kielégítő volt.	Az új szabályzatok megismerése és megismertetése, valamint a gyakorlatban való alkalmazásának összhangját minden esetben meg kell teremteni. Ügyelni kell az aláírások meglétére.

16. Éves munka legfontosabb összefoglalása

Természetmegőrzési feladataink közül jelentősen erősödött az inváziós fajok visszaszorításával kapcsolatos tevékenységünk, melyet - a fizikai megvalósítás mellett – az önkormányzatok, lakosság, gazdálkodók tájékoztatásával is kiegészítettünk, felhívva erre a jelentős problémára az érintettek figyelmét.

Folytattuk élőhely-kezelési és fajmegőrzési programjainkat. Új elemként jelent meg a hegyi rétek kezelése a Bükk Nemzeti Park területén, mely ezen biodiverzitás-megőrzési és tájképi szempontból is egyedülálló értékeink megőrzését teszi lehetővé.

Őshonos fajtamegőrzési, génmegőrzési tevékenységünket a Furioso North Star ménese, a kárpáti borzderes szarvasmarha és a hagyományos és tájfajta gyümölcsök megőrzése terén is erősítettük saját kezelésű területeinken.

A működési területen megjelent nagyragadozók jelenléte egyrészt a védelemre vonatkozó szakmai kihívásként jelentkezik, másrészt a gazdálkodók és a lakosság felé történő kommunikációs feladat. Igazgatóságunk 2018-ban elindította a nagyragadozókról szóló road show-ját, amelynek célja a helyi lakosság szemléletformálása. Honlapunkon és a médiában tájékoztatókat tartottunk a nagyragadozókról, a velük kapcsolatos viselkedési szabályokról, felkészítve a lakosságot a velük történő újbóli együttélésre. E mellett jelentős számú gazdálkodónak (juh-tartónak) juttattunk a védekezést segítő felszereléseket.

A Natura 2000 területeket érintő hatósági/szakhatósági ügyekben számos esetben adtunk szakvéleményt – megkeresés esetén – az érintett természetvédelmi hatóságok számára. Öt terület fenntartási tervét benyújtottuk elfogadásra, valamint elkészítettük öt újabb terület fenntartási tervének tervdokumentációját. A Borosdi-Mezőség KTT és Kesznyéti Sajó-öböl KTT esetében befejeztük a korábban megkezdett megalapozó dokumentáció elkészítéséhez szükséges kutatásokat. Elvégeztük számos Natura 2000 jelölő faj és élőhely felmérését, elkészítettük az igazgatósági adatokat és adatlapokat a közösségi jelentőségű élőhelytípusok (összesen 38 élőhelytípus) és közösségi jelentőségű növény- és állatfajok vonatkozásában.

A részvételünkkel zajló, Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. által koordinált – LIFE Integrált Projekt (IP) támogatást nyert, a hivatalos kezdési időpontja 2019. január 1.

Barlangvédelmi feladataink keretében barlanglezárások elhelyezése és cseréje valósult meg, valamint barlangok térképezésére, felmérésére, került sor és elindítottuk a Barlangtani Bibliográfia elkészítését.

Elvégeztük 13 földvár és kunhalom kataszterezését, 12 új esetben indítottuk el a kataszterezési munkákat. Befejeztük 10 db földtani alapszelvényt, valamint 10 db forrás vagy forráscsoport (összesen 15 db forrás) felmérését és természetvédelmi kezelési tervének elkészítését.

Folytattuk a településrendezési tervek felülvizsgálatát, 2018-ban összesen 95 településről érkeztek a településrendezési tervek felülvizsgálatával, illetve módosításával, továbbá a településfejlesztési koncepcióval és az integrált településfejlesztési stratégia készítésével, véleményezésével kapcsolatos megkeresések.

A Bükk Nemzeti Park jövője, a területén érintettek együttműködése, a nemzeti park fenntartható, biodiverzitás-barát fejlesztése szempontjából nagy jelentőségű volt a több ország részvételével zajló ECO-Karst pályázatunk. Ennek keretében a nemzeti park területével érintett gazdálkodók, vállalkozások bevonásával munkaértekezleteket, tájékoztatókat, képzéseket tartottunk. A pályázat keretén belül elkészült a BNP ökoszisztéma-szolgáltatás térképe és készül az erre alapozott, biodiverzitás-barát üzleti tevékenységeket is támogató fejlesztési terve.

Természetvédelmi őrszolgálati tevékenységünk hatékonyságát tovább növeltük, a természetvédelmi őrszolgálat tagjai gyakorlatilag az igazgatóság teljes tevékenységi körének

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

megvalósításában részt vesznek. Ennek támogatás érdekében új képzéseket szerveztünk az orszószolgálat tagjai számára.

Kommunikációs és ökoturisztikai feladataink közül az ökoturisztikai létesítmények működésének optimalizálása, ökoturisztikai hálózat kialakítása érdekében jelentős lépéseket tettünk. Fontos feladat volt a kollégák megfelelő felkészítése a változásokra, a hálózat beindítása, a vendégforgalom növelése, valamint új értékesítési csatornák kialakítása. A munka következtében a korábban jelentős veszteséget termelő ökoturisztikai tevékenység nullszaldóssá vált. Másik fontos feladatunk a kommunikációs csatornák megújítása volt. Megújult a www.bnpi.hu, elkészült a GUIDE@HAND BNPI mobil alkalmazás, elindult az Igazgatóság Twitter és Instagram oldala.

A fejlesztések eredményeképpen a www.bnpi.hu felhasználóinak száma 40 692 felhasználóval több lett, mint 2017-ben – 30,14%-os volt növekedés, ebből 32,99% az új felhasználók aránya. Duplájára nőtt a honlapot mobillal használók száma, 2018-ban 52% volt a mobilos, 44% a PC-ről / laptopról használók, 4% a tablettel böngészők aránya (2017-ben még a felhasználók 64%-a asztali gépről érkezett). A mobil alkalmazásnak több mint 800 aktív felhasználója volt 2018-ban. A közösségi médián keresztül több mint 2 millió elérése volt a kommunikációs tevékenységnek.

Oktatási, nevelési tevékenységünk keretében számos rendezvényt túravezetést, táborot szerveztünk, elindítottuk a KÖKULTÚRA szakvezetett túrasorozatot, az országban elsőként megszerveztük a Tájsétát, barlangi túravezetéseket, overallos barlanglátogatásokat vezettünk elsősorban iskolás csoportok számára erdei iskola programunk keretében. Megújítottuk a felsőtárkányi Bábakalács Erdei Iskola kiállítását. A természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos “Jeles Napokon” (pl. Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja, Biodiverzitás nap, Barlangok világnapja, Állatok világnapja, Európai Denevér Éj,) szakmai előadásokkal, több korosztályt megszólító programokkal, játékos vetélkedőkkel hívjuk fel a figyelmet természeti környezetünk megőrzésének fontosságára.

Jelentős szerepet vállaltunk a Bükk-vidék Geopark létrehozásában. Számos programot szerveztünk, aktívan együttműködünk társadalmi szervezetekkel, kutatóintézetekkel a témában. Ennek érdekében együttműködési megállapodásokat kötöttünk, folyamatosan fejlesztettük a Geopark honlapját, létrehoztuk a geoértékek (geosite-k, geotópok), kataszterét, elvégeztük a kaptárkövek földi lézerszkennelését, fotogrammetriai felmérését 11 helyszínen, vállaltuk a témában diplomadolgozók témavezetését. A geoértékek terepi bemutatása érdekében számos helyen elvégeztük a geosite-ok kitáblázását, tanösvényeket alakítottunk ki, geoparki értékeket bemutató-népszerűsítő programokat, rendezvényeket, túrákat szerveztünk, geoparki értékeket, geosite-kat bemutató-népszerűsítő kiadványok adtunk ki (térképek, leporellók, kiadványok). hazai és nemzetközi konferenciákon vettünk részt.

Folytattuk hazai és nemzetközi pályázataink lebonyolítását, számos pályázatban partnerként veszünk részt, egy LIFE pályázatunk zárult. Több pályázat esetében az előrehaladás érdekében módosítást kellett végrehajtanunk, melynek fókuszában a szakmai feladatok realizálása mellett a kivitelezői környezet miatt a finanszírozás biztosítása nagy hangsúlyt kapott.

Feladataink ellátásában nemcsak hazai partnerszervezetekkel, hanem külföldi természetvédelmi szervezetekkel is együttműködünk, közös kutatási és monitorozási programok, konferenciák, közös pályázatok révén. Partneri körünk egész Európára kiterjed, tagjai vagyunk az EUROPARC szövetségnek és alapító tagjai annak Kelet- Közép Európai Szekciójának. Az UNESCO Globális Geopark hálózatában kollégánk látja el a Novohrad-Nógrád Geopark képviselőt.

2018-ban megszűnt a közfoglalkoztatási programunk, így több területen (természetvédelmi területkezelés, látogatóközpontok, létesítmények üzemeltetése) is átszerveztük tevékenységünket.

17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv)

Alábbiakban Igazgatóságunk általánosságban megfogalmazható kötelező feladatait (például őrszolgálat ellátása, hatósági, szakértői feladatok végzése, zoológiai-botanikai alapadatgyűjtés, fészekkataszter, vagyonkezelői jog megszerzése) nem ismertetjük, csupán a konkrét, a tárgyévra meghatározóan jellemző nagyobb feladatkörökre koncentrálnak. Kiemelt feladatunk a 2014-2020-as programozási ciklus pályázatainak végrehajtása.

17.1. Kezelési tervek, fenntartási tervek, védetté nyilvánítás, Natura 2000 területek

Natura 2000 fenntartási tervek készítése (275/2004. (X.8.) korm. rendelet) több forrásból történik. Jelenleg 42 terület rendelkezik fenntartási tervvel.

15 területre tervezzük az elkészült Natura 2000 fenntartási tervek véglegesítését: Szarvaskő (HUBN20004), Miskolctapolcai Tatár-árok–Vörös-bérc (HUBN20006), Gyepes-völgy (HUBN20014), Izra-völgy és az Arló-i-tó (HUBN20015), Nagybarcai Liget-hegy és sajóvelezdi Égett-hegy (HUBN20025), Poroszlói szikések (HUBN20035), Kétútközi-legelő (HUBN20036), Nagy-Hanyi (HUBN20037), Kerecsendi Berek-erdő és Lógó-part (HUBN20038), Pusztafogacs (HUBN20039), Nagy-fertő - Gulya-gyep - Hamvajárás szikes pusztái (HUBN20040), Pélyi szikések (HUBN20041)

2018-ban a kártalanítási keretösszegeből újabb 5 területre készítünk Natura 2000 fenntartási terveket: Kisgyőri Ásottfa-tető - Csókás-völgy (HUBN20005), Vár-hegy - Nagy-Eged (HUBN20008), Upponyi-szoros (HUBN20018). Két terület esetében pedig a megalapozó dokumentáció elkészítését tervezzük (Bükk-fennsík és a Lök-völgy /HUBN20001/, Hór-völgy, Déli-Bükk / HUBN20002/).

17.2. Kutatás, alapállapot-felmérés, monitorozás

- Az Igazgatóság működési területén található dombvidéki kisvízfolyások halfaunájának 2016-ban megkezdett vizsgálatát 2018-ban is tovább folytattuk. Célunk a sebes pisztráng (*Salmo trutta*) előfordulásának hatásvizsgálata az őshonos halállományra.
- Recens előfordulási adatok hiánya miatt 2018-ban is számos kisvízfolyáson végeztünk halfauna felmérést (pl. Villói-patak, Sóbánya-patak, Szilos-patak, Fekete-berek-folyás stb.), kiegészítve az Országos Rákállomány Felmérése tárgyú projekt keretén belül végzett mintavételeket
- A tízlábú rákok (Decapoda) 2017-ben elkezdett országos felmérését 2018-ban is folytattuk a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén, így a vállalt 90 vízfolyás elektromos halászgépes vizsgálatát meghaladva 124 víztér összesen 284 mintavételi szelvényét mértük fel. A kutatás eredményeként 2018-ban számos új lelőhelyek bővült a folyami rák (*Astacus astacus*) és a kecskerák (*Astacus leptodactylus*) ismert előfordulási helyeinek száma. A felmérés a Földművelésügyi Minisztérium Természetmegőrzési Főosztályával és a felmérésben részt vevő nemzeti parkok, valamint a NAIK HAKI szakembereivel együttműködve történt.
- A működési területen költő fokozottan védett madárfajok, kiemelten a parlagi és békászó sas, kígyászölyv, kerecsen és vándorsólyom, kékvércse, fekete gólya és szalakóta állományfelmérése, költések figyelemmel kísérése. A költési adatok ismeretében

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

gazdálkodói korlátozások elrendelésének kezdeményezése az illetékes Kormányhivatal Környezet- és Természetvédelmi Főosztálynál.

- A BNPI működési területén sas és tűzokszinkron elvégzése.
- Erdei, illetve bokros élőhelyekhez kötődő NATURA 2000 jelölő madárfajok folyamatos állományfelmérése (közép, balkáni és fehérhátú fakopáncs, fekete harkály, szürke küllő, töviszúró gébics, örvös légykapó).
- NATURA 2000 jelölő madárfajok mintaterületen felmérése a BNPI működési területén.
- Telepesen fészkelő madárfajok felmérése.
- Fehérgólya védelmi program folytatása az áramszolgáltatókkal együttműködve.
- Denevérfajok állományainak felmérése.
- Védett lepkefajok állományainak felmérése, a fajok elterjedésének pontosítása.
- Körzeti erdőtervezésekhez védett gerinctelen állatfajok adatainak gyűjtése.
- Fokozottan védett bagolyfajok állományfelmérése, és védelme a BNPI működési területén. Ezek következők: uhu (*Bubo bubo*), urali bagoly (*Strix uralensis*), gyöngybagoly (*Tyto alba*), kuvik (*Athene noctua*).
- Natura 2000 élőhelyek és fajok monitorozása.
- Extenzív művelésű gyümölcsösök feltérképezésének folytatása, a természeti, genetikai, tájökológiai, gazdálkodás- és kultúrtörténeti értékek felmérésének folytatása, egyes gyümölcsösökre hasznosítási programok kidolgozása.
- Adathiányos madárfajok 2,5X2,5 km-es UTM alapú térképezése (30-35 négyzet).
- Idegenhonos inváziós fajok állományainak felmérése, elsősorban védett és Natura 2000 területeken. Alapállapotfelmérés, monitoring.
- Fecskefajokat veszélyeztető tevékenységek felmérése, emberi hatások mérséklése (pl. illegális riasztás mértékének csökkentése)
- Veszélyeztetett ürgeállományokra ható emberi hatások korlátozása, engedélyezett áttelepítések kontrollja
- A működési területen élő hódállomány pozitív szerepének megismertetése
- Magyar csíkosegér védelmének elősegítése, új élőhelyek felderítése, mesterséges szaporítás lehetőségeinek tesztelése
- Nagyragadozó monitoring. Új módszerek tesztelése és az ismert protokolloknak megfelelő alkalmazása (akusztikus monitoring módszerek, szőrgyűjtő állomások kialakítása, működtetése, kameracsapda hálózat bővítése), Az illegális elejtések megelőzése érdekében a vadgazdálkodók bevonása a nagyragadozó fajokkal kapcsolatos adatszolgáltatásba. A nagyragadozókkal kapcsolatos konfliktusok kezelése, különös tekintettel az állattartó telepekre (villanypásztor és kuvasz alkalmazásának népszerűsítése)

Földtani és táji értékeink felmérése

- Közhiteles nyilvántartások készítésének folytatása, az adatbázisok karbantartása.
- A barlangok közhiteles nyilvántartásának keretében a barlangok térképezésének és természeti állapotfelmérésének folytatása, kezelési terveiknek elkészítése.
- Tovább folytatjuk a források közhiteles nyilvántartásának készítését, a források felmérését.
- 10 db forrás természetvédelmi kezelési tervének elkészítése.
- A legújabb kutatási eredményeket is felhasználva folytatni kell a 2018-ban megkezdett kunhalom- és földvárkataszter felülvizsgálatát: az újonnan felfedezett vagy látókörbe került objektumokkal ki kell egészíteni a nyilvántartást, az indokolatlanul nyilvántartott objektumokat ki kell venni a nyilvántartásból. A felülvizsgálat eredménye alapján

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

javaslatot kel tenni a feltételeknek megfelelő objektumok MePAR rendszerben történő szerepeltetésére.

- 12 db földvár/kunhalom monitorozásának elvégzése.
- 10 db, védett természeti területen lévő és az azokon kívül eső földtani alapszelvény, kiemelkedő jelentőségű földtani érték természetvédelmi kezelési tervének elkészítése.
- Gyakorlati beavatkozások szervezése és lebonyolítása az élettelen természeti értékek megóvása, állapot helyreállítása érdekében (kaptárkövek, geológiai alapszelvények, barlangok stb.)
- A TÉKA program tapasztalatainak felhasználásával folytatni kell az egyedi tájértékek kataszterezését.
- Településképi arculati kézikönyvek készítéséhez és települési rendeletekhez adatszolgáltatás adása, a településképi arculati kézikönyvek és településképi rendeletek véleményezése az igazgatóság működési területén található 377 település mindegyike esetében, a 2016. évi LXXIV. törvényben megállapítottakra tekintettel.
- Bükk-vidék Geopark megalakításával, működtetésével kapcsolatos tevékenységek végzése.
- Hatósági, elsősorban környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi megkeresés alapján természetvédelmi és tájvédelmi adatok szolgáltatása, szakvélemények készítése.
- Minisztériumi, megyei és települési önkormányzatok megkeresése alapján az országos, regionális, megyei és települési rendezési tervek, fejlesztési koncepciók véleményezése.
- A jogszabályban rögzített barlangok esetén a vagyonkezelői nyilatkozatok kiadása, a túrák szakmai felügyelete.
- Hasznosítási engedéllyel rendelkező, vagyonkezelésünkben lévő barlangokban túrák szervezési lehetőségét biztosító szerződések elkészítése, e keretben zajló tevékenységek szakmai felügyelete.
- Vagyonkezelésünkben lévő barlangok, barlanglezárások karbantartásának megszervezése.
- Az igazgatóság élettelen természeti értékeinek megőrzésére irányuló és tájvédelmi tevékenységének szakmai találkozók, konferenciák, való ismertetése, előadások tartása.
- Termelési gyakorlatra jelentkező főiskolai és egyetemi hallgatók programjának szervezése, munkájuk szakmai irányítása.
- Együttműködés a kulturális örökségvédelmi szervezetekkel a földvárak és kunhalmok helyszíni kutatásában.

Monitorozás:

Monitorozási projekt tárgya	Mintavételi helyek megnevezése	A feladatot végző megnevezése
győzedelmes hagyma <i>Allium victorialis</i>	Bükk: Ablakos-kő-völgy	Pozsonyi András (BNPI)
magas istác <i>Armeria elongata</i>	Bélapátfalva: Galya-kopasza, Noszvaly: Nagy-Galya, Bükkzsérc: Vasbánya-tető	Pozsonyi András (BNPI)
kisfészekű aszat <i>Cirsium brachycephalum</i>	BNPI működési területén a teljes állomány 3 %-a	BNPI őrszolgálat, TMO
papucskosbor <i>Cypripedium calceolus</i>	Borsodnádásd: Nagy-orom, Bükkzsérc: Kerekdomb, Cserépfalu: Kerékkötő-hegy, Csernely: Nagy-Horsó-völgy, Velyva, Eger: Nagy-Eged, Egerbocs: Fedémesi-völgy, Felsőtárkány: Csákpilis, Mályinka: Nyírkő, Miskolc: Érseki-kőbánya, Jávor-hegy, Kis-Köves, Nagylóc: Kőkapu, Noszvaj: Cseres-tető, Parasznya: Galya-oldal, Sajómercse: Ágazat-völgy	Pozsonyi András, Sulyok József (BNPI)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Monitorozási projekt tárgya	Mintavételi helyek megnevezése	A feladatot végző megnevezése
piros kígyószisz <i>Echium maculatum</i>	Eger-Felnémet: Gazsi-lápa, Kisgyőr: Ásottfa-tető, Kerecsend: Lógó-part, Rimóc: Szél-hegy, Gyöngyös: Sár-hegy	Pozsonyi András (BNPI)
piros kígyószisz <i>Echium maculatum</i>	BNPI működési területén a teljes állomány 3 %-a	BNPI őrszolgálat, TMO
magyarföldi husáng <i>Ferula sadleriana</i>	Bükk: Bélkő	Pozsonyi András, Sulyok József (BNPI)
kikeleti hóvirág <i>Galanthus nivalis</i>	BNPI működési területén a teljes állomány 1 %-a	BNPI őrszolgálat, TMO
mocsári kardvirág <i>Gladiolus palustris</i>	Bátonyterenye: Lengyendi-Galya	Magos Gábor (BNPI)
heverő iszapfű <i>Lindernia procumbens</i>	BNPI működési területén a teljes állomány 3 %-a	BNPI őrszolgálat, TMO
magyar köhúr <i>Minuartia frutescens</i>	Szarvaskő: Veres-oldal, Kis-hegy, Tardos-bérc; Felsőtárkány: Galya-tető, Középső-orom; Bátor: Büdös-kő; Noszvaj: Engedi-oldal; Ostoros: Nagy-Pajdos	Pozsonyi András (BNPI)
leánykökörcsin <i>Pulsatilla grandis</i>	BNPI működési területén a teljes állomány 3 %-a	BNPI őrszolgálat, TMO
Teleki-virág <i>Telekia speciosa</i>	Bükk (Bükkzsérc: Hór-völgy, Cserépfalu: Hosszú-völgy, Hór-völgy, Kisgyőr: Ilona-ház, Béni-völgy, Galuska-völgy, Szent-Miklós-kút)	Pozsonyi András (BNPI)
Janka tarsóka <i>Thlaspi jankae</i>	BNPI működési területén a teljes állomány 3 %-a	BNPI őrszolgálat, TMO
Erdőtervezéshez kapcsolódó, természetvédelmi szakmai véleményt megalapozó botanikai felmérések	Kelet-bükki Tájegység	Külső szakértő
Nagygomba közösségek felmérése erdőrezervátumokban	Bükk Őserdő ER	Külső szakértő
Pacsirtafüves szálfaperjerét <i>Polygalo-Brachypodium pinnati</i>	Szilvásvár: Aszaló-hegy (Dobogó-tető)	Külső szakértő
Szőrfűgyep <i>Festuco ovinae-Nardetum</i>	Miskolc: Nagymező	Külső szakértő
Cickóros szikes puszta <i>Achilleo-Festucetum</i>	Tiszanána: Sáros-ér-dűlő	Külső szakértő
Ürmös szikes puszta <i>Artemisio-Festucetum</i>	Heves: Bika-Nyilas	Külső szakértő
Bükki Nemzeti Park botanikai állapotfelmérése	I. Leány-völgy - Gerenna-vár; IV. Tarkő (Kövek vonulata); IX. Mész-hegy - Hidegkút-lapos; X. Ódor-vár - Alsó-Csákány; XI. Lök-völgy - Lök-bérc; XII. Vár-hegy - Miklós-völgy; XIII. Kis-hegy - Rocsk-völgy	Külső szakértő
Közösségi jelentőségű gyepek élőhelyek felmérése extenzív adatlapokkal	Bükk hegység	Külső szakértő
Kiemelten értékes kaszált hegyi rétek botanikai monitorozása	Bükk-fennsík	Kalmár Zsuzsanna (BNPI)
Kesznyéten kvadrát T5x5 074 élőhelytérképezése	Kesznyéten	Külső szakértő
Inváziós növényfajok (bálványfa <i>Ailanthus altissima</i> , gyalogakác <i>Amorpha fruticosa</i> ,	Kesznyéten	Külső szakértő

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Monitorozási projekt tárgya	Mintavételi helyek megnevezése	A feladatot végző megnevezése
selyemkóró <i>Asclepias syriaca</i> , aranyvessző fajok <i>Solidago</i> <i>spp.</i>) monitorozása Kesznyéten kvadrátban		
Egyenesszárnýú közösségek felmérése szikes növénytársulásokban	Heves: Bika-Nyilas, Tiszanána: Sáros-ér-dűlő	Külső szakértő
Közösségi jelentőségű egyenesszárnýúak felmérése	Gyöngyös: Sár-hegy: <i>Stenobothrus eurasius</i> , <i>Saga pedo</i>	Külső szakértő
Tiszavirág kutatás	országos	Külső szakértő
Közösségi jelentőségű lepkefajok monitorozása	országos	Korompai Tamás (koordinátor)
szürkés hangyaboglárka <i>Maculinea alcon</i>	Gyöngyös: Gyilkos-rét	Külső szakértő
nagy tűzlepke <i>Lycaena dispar</i>	Domaháza: Körte-völgy, Nógrádszakál: Ipoly- völgy	Külső szakértő
díszes tarkalepke <i>Euphydryas</i> <i>matura</i>	Kerecsend: Kerecsendi-erdő	Külső szakértő
gólyaorr-boglárka <i>Aricia</i> <i>eumodon</i>	Járdánháza: Babos-völgy	Külső szakértő
Nappali lepke felmérés	Bükk-fennsíki rétek	Külső szakértő
Éjjeli lepke felmérés	Bükk: Kemesnye-hegy	Külső szakértő
Éjjeli lepke felmérés	Kelet-bükki Tájegység	Külső szakértő
Védett lepkefajok felmérése	Bükk-hegység	Külső szakértő
Védett lepkefajok felmérése	Tarna-Lázberci tájegység	Külső szakértő
vérfű hangyaboglárka (<i>Maculinea teleius</i>) jelölés visszafogás	Sirok: Alsó-rétek	Külső szakértő
szürkés hangyaboglárka (<i>Maculinea alcon</i>) jelölés visszafogás	Miskolc: Nagy-mező	Külső szakértő
Nagylepke felmérés	Kerecsendi-erdő	Külső szakértő
Kiemelten értékes kaszált hegyi rétek ízeltlábú közösségeinek monitorozása	Bükk-fennsík	Külső szakértő
Futóbogarak (Carabidae) felmérése	Kelet-bükki Tájegység	Külső szakértő
Erdőkhöz kötődő védett bogárfajok felmérése	Berceli erdőtervezési körzet, Bujáki Csirke-hegy és Szandai Vár-hegy Natura 2000 területek	Külső szakértő
Idegenhonos halfajok felmérése	Dál-borsodi tájegység	Csipkés Roland (BNPI)
Halközösségek monitorozása	országos	Külső szakértő
pannon gyík <i>Ablepharus</i> <i>kitaibelii</i>	Kozárd	Harmos Krisztián, Pongrácz Ádám (BNPI)
Ragadozómadarak felmérése	országos	Külső szakértő
Ritka és telepeseen költő madárfajok felmérése	Bükki Nemzeti Park működési terület	BNPI őrszolgálat
Odúköltő madárfajok felmérése	Kelet-bükki Tájegység	Külső szakértő
fehérhátú harkály <i>Dendrocopos leucotos</i>	Nyugat-bükki Tájegység	Külső szakértő
gyurgyalag <i>Merops apiaster</i> , partifecske <i>Riparia riparia</i>	Hevesi-homokhát	Külső szakértő
kerecsensólyom <i>Falco cherrug</i>	országos	Külső szakértő
menyétfélék Mustelidae	Borsodi Mezőség	Seres Nándor (BNPI)
Épületlakó/barlangban	Bánhorváti: kastély, református templom,	Külső szakértő

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Monitorozási projekt tárgya	Mintavételi helyek megnevezése	A feladatot végző megnevezése
telelő/erdőlakó denevérfajok közösségei	Bélapátfalva: apátsági templom, Berkenye: katolikus templom, Borsodnádásd: katolikus templom, református templom, Borsodszentgyörgy: katolikus templom, Cserépfalu: tájház, Eger: pince, Szarvaskő: katolikus templom, Felsőtárkány: lakóház, Hevesaranyos: katolikus templom, Miskolc: raktár, Nekézseny: református templom, Diósjenő: evangélikus templom, katolikus templom, Sajómercese: katolikus templom, Sály: lakóház, pince, Sirok: katolikus templom, Átány: templom, Emőd: református templom, katolikus templom, Harsány: református templom, katolikus templom, Bükkaranyos: református templom, katolikus templom, Cserépfalu: katolikus templom, Tard: katolikus templom, Eger: könyvtár, főiskola, katolikus templom, Mezőcsát: református templom, katolikus templom, Négyes: templom, Ároktő: templom, Bükk hegység: Kis-kőháti-zsomboly, Szent István-barlang, Kőlyuk, Gyurkó-lápai-barlang, Tatárárok, Hillebrand Jenő-barlang, Csörgő-lyuk, Lök-völgyi-barlang, Istállós-kői-barlang, Jáspis-barlang, Antal-táró, István-lápai-barlang, Hajnóczy-barlang, Fekete-barlang	
Kisemlősvizsgálat bagolyköpet alapján (gyűjtés, határozás)	Borsodi Mezőség	Külső szakértő
csíkos szöcskeegér <i>Sicista subtilis</i>	Borsodi Mezőség	Seres Nándor (BNPI)
ürge <i>Spermophilus citellus</i>	Maklár: reptér, lőtér, Miskolc: reptér	Pozsonyi András (BNPI)
pelék <i>Gliridae</i>	Tard: Kutya-hegy, Gelej: Kapocsi-rét, Mezőkövesd: Szilos-tető	Külső szakértő
farkas <i>Canis lupus</i> , barnamedve <i>Ursus arctos</i> , hiúz <i>Lynx lynx</i>	Nógrád, Tarnavidék, Mátra, Kelet-Bükk, NY-Bükk	BNPI őrszolgálat, Gombkötő Péter (BNPI)
Magas Természeti Értékű Területek Monitorozása	Dél-Heves	Külső szakértő
Ex lege védett barlangok és egyes természetvédelmi szempontból jelentős mesterséges üregek felmérése	Bükki Nemzeti Park működési terület	Külső szakértő
Ex lege védett földvárak és kunhalmok felmérése	Bükki Nemzeti Park működési terület	Külső szakértő
Egyedi tájérték kataszterezése	Bükki Nemzeti Park működési terület	Külső szakértő
Védelemre érdemes földtani alapszelvények, valamint ásvány- és ősmaradvány lelőhelyek felmérése	Bükki Nemzeti Park működési terület	Külső szakértő

17.3. Élőhely-kezelés, fenntartás

A legeltetés tervezése során figyelemmel kívánunk lenni a gyepterületek adottságaira, és a legeltetési szerkezetben a kiskérődzők szerepének növelésére mind a haszonbérbeadott, mind a saját kezelésű területek vonatkozásában.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

A szántóföldi gazdálkodásunk során a vetésszerkezet módosítását tervezzük. ennek során a természetvédelmi szempontok még hangsúlyosabb megjelenése érdekében a táblaméretetek csökkenése, évelő növénykultúrák telepítése, zöldugár és méhlegelő területek létrehozása a fő feladatunk. Mindemellett az abraktermelés során lépést tartunk a tervezett állatállomány fejlesztésekkel.

Nádgazdálkodási tevékenységben változást nem tervezünk, a jelenlegi, vállalkozóra alapozott kezelés fenntartása indokolt.

Vadgazdálkodási tevékenységünk 2018-ban is, mindkét vadászterületünk esetében elsősorban természetvédelmi célok megvalósulását szolgálja.

17.4. Területi védettségtől független fajmegőrzési beavatkozások

A fokozottan védett madárfajok védelme kiemelt feladat a BNPI működési területén. Ezeknek az élőhelyein a fészkelőhelyek megőrzésére és a költségek sikerességének biztosítására az idén is tervezzük gazdálkodási korlátozások kezdeményezését. Ezt kiemelten a következő fajokra tervezzük: fekete gólya (*Ciconia nigra*), fehér gólya (*Ciconia ciconia*), parlagi sas (*Aquila heliaca*), békászó sas (*Aquila pomarina*), rétisas (*Haliaetus albicilla*), kígyászölyv (*Circaetus gallicus*), kerecsensólyom (*Falco cherrug*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*), kék vércse (*Falco tinnunculus*), tűzok (*Otus tarda*), uhu (*Bubo bubo*), fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*). A NATURA 200 jelölő madárfajok közül kiemelten foglalkozunk az alábbiakkal: fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*), közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), szürke küllő (*Picus canus*), töviszúró gébics (*Lanius collurio*), uhu (*Bubo bubo*), uráli bagoly (*Strix uralensis*), kuvik (*Athene noctua*), gyöngybagoly (*Tyto alba*).

A parlagi sas megőrzését célzó After LIFE+ projekt keretében ebben az évben tovább folytatódik a fészkelőpárok monitorozása.

Madármonitoring keretében az igazgatóság működési területén 40 db 2,5 UTM négyzetben kerülnek felmérésre az adathiányos, fokozottan védett és NATURA 2000 jelölőfajok. Ebben a BNPI őrszolgálat is vesz részt.

Folytatjuk a madárvédelmi eszközök (gólyafészek tartó, műfészek telep, szalakóta odú, kékvércse költőláda, vízirigó odú, kuvik odú, kerecsen tálca, gyöngybagoly költőláda) kihelyezését, és gyártását ebben az évben is.

Fokozottan védett ragadozómadarak felmérésének bővítését is tervezzük a még adathiányos területeken: Heves-Borsodi dombság, Észak-Mátra, Tarnavidék.

Számos esetben nem tekinthetünk el az élőhelyek aktuális állapotát befolyásoló tevékenységektől. A BNPI nemzeti parki törzsterületén és a hegyvidéki tájvédelmi körzetek területén folyó erdőgazdálkodás jelenlegi módja jelentős nehézségeket okoz a Natura 2000 jelölőfajok állományainak megőrásában. Hasonló nagyságrendű problémát jelent a vizes élőhelyekhez kötődő fajok megőrzésében a természetvédelmi érdekeket rendszeresen figyelmen kívül hagyó vízrendezési gyakorlat.

Kiemelt programok a madárvédelmi beavatkozásokon túl:

- Növényfajok: boldogasszony papucs (*Cypripedium calceolus*) őrzése, mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*) élőhelyének állapotjavító kezelése
- A kockásliliom (*Fritillaria meleagris*) egyetlen bükki élőhelyének élőhelykezelése. 2018-ban ebből részben megvalósult három árnyékoló faegyed kivágása, amelyet az erdőgazdálkodó hajtott végre.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

- A veszélyeztetett nappali lepke fajok védelme elsősorban az élőhely-kezelési programokon keresztül valósul meg.
- Egyes vetési varjú (*Corvus frugilegus*) fészkelőtelepek közelében érezhető feszültség alakult ki a varjak különböző károkat okozó tevékenysége (ürülék, zaj, gazdasági növényültetvények károsítása) miatt. A faj állományainak megőrzése érdekében a fészkelését, költését nem veszélyeztető módszereket javasoltunk az eljárások során.

17.5. Élettelen természeti értékek védelme

Saját forrásból kaptárkövek és földtani alapszelvények természeti állapotának helyreállításának végzése vállalkozók, egyesületek bevonásával.

KEHOP pályázatok szakmai koordinációja földtani, élettelen természeti értékeink megőrzése céljából. Egy barlangokat, egy földtani alapszelvényeket és egy földvárkat érintő projektünkkel a földtani értékek megóvását és a földvárak természeti állapotának helyreállítását célozzuk. Az objektumok, beavatozási területek száma barlangok esetében 38 db, földtani alapszelvények, feltárások esetében 17 db, földvárak esetében 7 db. 2018-ban a terepi kivitelezési munkálatok lezárultak, 2019-ben a terepi infrastruktúra elemek (ismertetőtáblák, esőházak, erdei bútorok) kihelyezése forg megtörténni.

A kaptárkövek megóvását szolgáló projektünk célja a földtani, kultúrtörténeti értékek pusztulásának, jelentős károsodásának megelőzése, a jelenleg nem kielégítő állapotok konszolidálása, a helyenkénti életveszélyes állapot megszüntetése. A beavatkozások egyaránt szolgálják a földtani, kultúrtörténeti és élővilágvédelmi értékek megőrzését, az infrastruktúra-elemek kiépítése elősegíti a természeti értékek bemutatását 41 kaptárkőnél. A projekt megvalósítása KEHOP pályázat keretében történik. 2018-ban a terepi kivitelezési munkálatok lezárultak, 2019-ben a terepi infrastruktúra elemek (ismertetőtáblák, esőházak, erdei bútorok) kihelyezése forg megtörténni.

17.6. Oktatás, bemutatás, társadalmi kapcsolatok

Felsőtárkány - Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont erdei iskola fejlesztés

A megvalósult projekt részeként az oktatást segítő eszközök beszerzése után következő feladat a bővült lehetőségekhez új foglalkoztatási tervek (modul) készítése. A korszerű foglalkoztató füzetek elkészítése. Az erdei iskolai foglalkozások kínálatát az óvodás foglalkoztatási programmal tervezzük bővíteni.

Zöld Horizont periodika

Folytatjuk a természeti értékeket, az igazgatóság természetvédelmi tevékenységét és a természetvédelem aktuális programjait bemutató, társadalmi támogatottságát erősítő periodika kiadását az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósággal együttműködésben.

A honlap és mobil applikáció fejlesztése

Folytatjuk a www.bnpi.hu honlap szolgáltatásainak bővítését, idegen nyelvű tartalomfejlesztését, arculat frissítését. A honlap szerepét erősíteni kívánjuk a nemzeti park igazgatóság oktatási-, szemléletformálási szolgáltatásainak, illetve a kiadványainak terjesztésében. Folyamatos feladatként látjuk el az elektronikus kommunikáció részeként elindított havi Hírlevél összeállítását, illetve képgalériák és rövid video híryananyagok elkészítése. A mobil alkalmazásunkban cél az összes tanösvényünk elérhetővé tétele, illetve a kesznyéteni Szalakóta-tanösvény interaktívvá fejlesztése.

Nemzeti Parki Termék védjegy

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Bővíteni kívánjuk a védjegyjogosultak körét, tavasszal újabb pályázati felhívást teszünk közzé. A bírálat és a jogosultak közzététele után folyamatos feladatunk a kapcsolattartás a termelőkkel, a rendezvényeken való részvétel bonyolítása, a védjegyhasználat ellenőrzése, nyilvántartása. Ellátjuk a nemzetiparkitermek.hu honlap gondozását, a nemzetipark-igazgatóságok kapcsolódó anyagainak feltöltését.

Természetvédelmi programok, jeles napok, tájegységi nyílt napok

Folytatjuk a természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos „*Jeles Napok*” rendezvénysorozatát. Kapcsolódunk az FM Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály által koordinált országos akciókhoz (Barlangok hónapja, Magyar Nemzeti Parkok Hete, Vidékjáró programsorozat, Herman Ottó Emlékév).

Középiskolás diákok önkéntes munkalehetőségének szervezése

Csoportos felkészítő képzéseket szervezünk, amelyen a természetvédelmi fenntartást segítő tevékenységekre és egyéb környezetvédelmi akciókra tudjuk mozgósítani a fiatalokat.

Nyári természetvédelmi táborok

Napközis és bentlakásos táborok rendezését tervezzük az általános iskola felső tagozatos tanulói részére a nyári szünetben.

Kiállítások, kulturális programok

A Jeles Napokhoz kapcsolódóan, évfordulós eseményekhez, vagy a helyi hagyományok, helyi termékek, nemzeti parki termékek népszerűsítése érdekében (Szent György Napi kihajtás) szervezünk programokat.

Az igazgatóság mobil kiállításai anyagait igény szerint térségi rendezvényekre kölcsönadjuk.

Ipolytarnócon folytatni kívánjuk a hagyományörző- és kulturális programokat (Palóc piac, Birkagulyás főző verseny) és természetesen a GEOPARK Hét rendezvényeit.

Helyi, regionális és megyei értéktár

Közreműködünk a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Értéktár Bizottság munkájában, valamint a Heves Megyei a Megyei Értéktár Bizottságban, utóbbiban javaslattevési és tanácskozási joggal. Továbbá részt veszünk a Bükkalja Tájegységi Értéktár Bizottság munkájában.

Csillagoségbolt Park

A Nemzetközi Sötétegbolt Szövetség (IDA) Csillagoségbolt-parkká nyilvánította a Bükki Nemzeti Parkot. A cím kapcsán a jövőben még több csillagászati megfigyeléssel egybekötött szemléletformáló éjszakai szakvezetés, programok lesznek.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

17.7. Pályázatok tervezett végrehajtása

Projekt címe / azonosítója	Időtartama	Pályázat 2019. évi tervezett ütemezése
GINOP 7.1.5-16-2016-00005 A Bükk Keleti Kapuja” – A Szeleta Park Látogatóközpont kialakítása	2017.05.01. - 2020.04.30	Lebonyolítjuk a projekthez kapcsolódó összes közbeszerzési eljárást, kiegészítő forrást keresünk az építőiparban megfigyelhető drágulások miatt bekövetkezett költségnövekedések fedezésére, elkezdjük a kivitelezést.
A Natura2000 tölgyerdők szerkezeti és kompozíciós biodiverzitásának növelését célzó természetvédelmi eszközök LIFE16 NAT/IT/000245	2017.07.01. - 2026.12.31.	Az első két évben vállalkozókkal elkezdjük a kivitelezést a projektben vállalt célkitűzések folyamatos megvalósítása érdekében, de továbbra is tervezzük a kivitelezéshez a későbbiekben saját kivitelező brigádok kialakítását. Előkészítjük a már jelenleg is szükséges eszközök beszerzését és a pályázatban vállalt földterületek megvásárlását. A tervezett terepi feladatok folyamatos ellátását tervezzük.
„A szalakóta védelme a Kárpát-medencében“ LIFE13 NAT/HU/000081	2014.09.01. - 2020.03.31.	A Borsodi-sík SPA és a Hevesi-sík SPA-n történt fatelepítések ápolása. Mesterséges odúk ellenőrzése és a fiókák színes gyűrűzését, a költési szezon végével a régi odúk javítását, karbantartását, valamint új odúk kihelyezését tervezzük. A tervezett terepi feladatok folyamatos ellátását tervezzük. 2 szakmai rendezvény lebonyolítását tervezzük.
“A tűzok határon átnyúló védelme Közép-Európában” LIFE15 NAT/AT/000834	2016.07.25. - 2023.12.31.	- A tűzok állomány rendszeres monitoringja, valamint megfigyelési adatok felvétele a telelő és fészkelő helyeken. - A korábban beszerzett csapdák kihelyezése, amikkel a tűzokra veszélyt jelenthető szörmés és szárnyas kártevők befogását tervezzük. - A faj védelme érdekében az érintett vadásztársaságokkal, szoros együttműködés. A tervezett terepi feladatok folyamatos ellátását tervezzük.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe / azonosítója	Időtartama	Pályázat 2019. évi tervezett ütemezése
A hosszú távú természetvédelmi területkezelés infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Dél-hevesi Tájegységben KEHOP-4.1.0-15-2016-00029	2016.09.01. - 2020.12.31.	Lebonyolítjuk a projekthez kapcsolódó összes közbeszerzési eljárást, kiegészítő forrást keresünk az építőiparban megfigyelhető drágulások miatt bekövetkezett költségnövekedések fedezésére, ezt követően elkezdjük a kivitelezést.
Fülkés sziklák, kaptárkövek – A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén lévő kaptárkövek megőrzése, bemutatása KEHOP-4.1.0-15-2016-00031	2016.09.01. - 2019.12.20.	Lebonyolítjuk a projekthez kapcsolódó eszközbeszerzés közbeszerzési eljárását, beszerezzük az eszközöket. Kihelyezzük az információs táblákat. Sikeresen lezárjuk a pályázatot.
Cseppkövek és denevérek - Barlangok megőrzése a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén KEHOP-4.1.0-15-2016-00017	2016.02.01. - 2019.12.31.	A még hiányzó 3 barlangban elvégezzük a barlangvédelmi kivitelezési munkákat. Lebonyolítjuk a projekthez kapcsolódó eszközbeszerzés közbeszerzési eljárását, beszerezzük az eszközöket. Kihelyezzük az információs táblákat. Sikeresen lezárjuk a pályázatot.
Kapu a Mátra kincseihez – Látogató-, oktatási- és kezelőközpont kialakítása Mátrafüreden KEHOP-4.1.0-15-2016-00032	2016.09.01. - 2019.12.20.	Lebonyolítjuk a projekthez kapcsolódó összes beszerzési, közbeszerzési eljárást. Megvalósítjuk a kivitelezést, beszerezzük a beépített berendezéseket, bútorokat, bemutató eszközöket. Sikeresen lezárjuk a pályázatot.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe / azonosítója	Időtartama	Pályázat 2019. évi tervezett ütemezése
Évmilliók dokumentumai - Földtani alapszelvények és feltárások rehabilitációja a Bükk hegységben KEHOP-4.1.0-15-2016-00022	2016.09.01. - 2019.09.30.	Lebonyolítjuk a projekthez kapcsolódó eszközbeszerzés közbeszerzési eljárását, beszerezzük az eszközöket. Kihelyezzük az információs táblákat. Sikeresen lezárjuk a pályázatot.
Földvárak és kunhalmok, tájképi és kulturális értékeink – Földvárak és kunhalmok természet és tájvédelmi rehabilitációja a BNPI területén KEHOP-4.1.0-15-2016-00030	2016.09.01. - 2019.12.20.	Lebonyolítjuk a projekthez kapcsolódó eszközbeszerzés közbeszerzési eljárását, beszerezzük az eszközöket. Kihelyezzük az információs táblákat. Sikeresen lezárjuk a pályázatot.
A területi jelenlét és természetvédelmi őrzés hatékonyságának javítása a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi őrszolgálatának komplex fejlesztésével KEHOP-4.2.0-15-2016-00005	2016.09.01. - 2019.09.30.	Lebonyolítjuk a projekthez kapcsolódó eszközbeszerzés közbeszerzési eljárását, beszerezzük az eszközöket. Kihelyezzük az információs táblákat. Sikeresen lezárjuk a pályázatot.
Kisvízi élőhelyek – Források, forráslápok és a kapcsolódó élőhelyek védelme a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén KEHOP-4.2.0-15-2016-00005	2016.12.01. - 2019.12.31.	A pályázat előkészítési szakaszának lezárása és a legtöbb közbeszerzési eljárás előkészítése és a projekt megvalósítási szakaszba történő átfordítása a tervünk.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi tevékenységéről

Projekt címe / azonosítója	Időtartama	Pályázat 2019. évi tervezett ütemezése
Óshonos fafajok a hazai erdőkbe – Tájidegen erdőállományok és fásítások átalakításának megkezdése, erdők természetvédelmi kezelése a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság területén”	2017.02.01. - 2022.01.31.	Tervezzük a kivitelezéshez a saját kivitelező brigádok kialakítását. A pályázat előkészítési szakaszának lezárása és a legtöbb közbeszerzési eljárás előkészítése és a projekt megvalósítási szakaszba történő átfordítása a tervünk.
„ECO KARST – Ecosystem services of karst areas – driving force of local sustainable development” INTERREG DTP1-159-2.2	2017.01.01. - 2019.06.30	Karszterületek ökoszisztéma-szolgáltatásainak és a helyi közösségek fenntartható fejlődéséhez való hozzájárulásának felmérése és bemutatása. Helyi akcióterv véglegesítése, zöld vállalkozói díj pályáztatása, eredményének kihirdetése, zöld vállalkozói képzés. Sikerrel lezárjuk a pályázatot.
Határon és korokon átívelő kulturális örökség bemutatása a történelmi Nógrád területén LIVING HERITAGE	2017.09.01 - 2019.08.31.	A projektben vállalt összes tevékenységhez kapcsolódó (köz)beszerzés lebonyolítása és a bemutatást segítő infrastruktúra fejlesztése, kivitelezés elvégzése, régészeti feltárás lebonyolítása. Sikerrel lezárjuk a pályázatot.
„Pannon legelők és kapcsolódó élőhelyek a PAF stratégia intézkedéseinek implementálásával történő hosszútávú megőrzése” LIFE17 IPE/HU/000018	2019.01.01 - 2026.12.31.	A projekt első évében az együttműködési megállapodás aláírása történik meg elsőként. Elindítjuk a projektbe betervezett magánterületek (gyepek) megvásárlásának folyamatát. Közbeszerzés formájában elindítjuk az autó- és eszközbeszerzéseket. Kijelöljük a projekt akcióinak pontos területeit (GPS lehatárolás 14 NATURA 2000 területen), megkezdjük a területen előforduló cserjék és inváziós növények irtását.

